

Euroopan unionin virallinen lehti

C 17

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

56. vuosikerta
19. tammikuuta 2013

<u>Ilmoitusnumero</u>	Sisältö	Sivu
	I <i>Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot</i>	
	PÄÄTÖSLAUSELMAT	
	Alueiden komitea	
	98. täysistunto, 29.–30. marraskuuta 2012	
2013/C 17/01	Alueiden komitean päätöslauselma aiheesta "Euroopan komission lainsäädäntö- ja työohjelmaan perustuvat komitean painopistealat vuodeksi 2013"	1
2013/C 17/02	Alueiden komitean päätöslauselma aiheesta "Käynnissä olevat monivuotista rahoituskehystä koskevat neuvottelut"	6
	LAUSUNNOT	
	Alueiden komitea	
	98. täysistunto, 29.–30. marraskuuta 2012	
2013/C 17/03	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Euroopan kuluttaja-asioiden toimintaohjelma – edistetään luot- tamusta ja kasvua"	8
2013/C 17/04	Alueiden komitean lausunto aiheesta "Hyvän kumppanuuden säännöt"	13

FI

Hinta:
7 EUR

(jatkuu kääntöpuolella)

<u>Ilmoitusnumero</u>	Sisältö (jatkuu)	Sivu
2013/C 17/05	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet”	18
2013/C 17/06	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n valtiontuki uudistus”	25
2013/C 17/07	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Kohti seitsemättä ympäristöä koskevaa toimintaohjelmaa – EU:n ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon tehostaminen”	30
2013/C 17/08	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Maaperän suojelua koskevan teemakohtaisen strategian täytäntöönpano”	37
2013/C 17/09	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Innovointistrategia kestävästä kasvusta varten: Biotalousstrategia Euroopalle”	45
2013/C 17/10	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Eurooppalainen innovaatiokumppanuus ”maatalouden tuottavuus ja kestävyys””	51

III Valmistavat säädökset

ALUEIDEN KOMITEA

98. täysistunto, 29.–30. marraskuuta 2012

2013/C 17/11	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Yhteinen strategiakehys”	56
2013/C 17/12	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuva työntekijöiden lähettäminen työhön toiseen jäsenvaltioon”	67
2013/C 17/13	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Eurooppalaisen säätiön perussääntö”	81
2013/C 17/14	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Vesipolitiikan alan prioriteettiaineet”	91
2013/C 17/15	Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Euroopan kulttuuripääkaupungit (2020–2033)”	97

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

ALUEIDEN KOMITEA

98. TÄYSISTUNTO, 29.–30. MARRASKUUTA 2012

Alueiden komitean päätöslauselma aiheesta ”Euroopan komission lainsäädäntö- ja työohjelmaan perustuvat komitean painopistealat vuodeksi 2013”

(2013/C 17/01)

ALUEIDEN KOMITEA

- ottaa huomioon alueiden komitean 19. heinäkuuta 2012 antaman päätöslauselman ⁽¹⁾ AK:n painopisteistä Euroopan komission tulevaa työohjelmaa silmällä pitäen sekä alueiden komitean päätöslauselman ⁽²⁾ keväällä 2012 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmistä.
- ottaa huomioon Euroopan komission tiedonannon vuoden 2013 työohjelmastaan ⁽³⁾ sekä 16. helmikuuta 2012 allekirjoitetun Euroopan komission ja alueiden komitean yhteistyöpöytäkirjan.
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin 11. syyskuuta 2012 antaman lainsäädäntöpäätöslauselman ⁽⁴⁾ komission työohjelmasta vuodeksi 2013.

Tärkeimmät poliittiset painopisteet vuonna 2013

1. pitää talous-, sosiaali- ja finanssikriisistä selviytymistä Euroopan unionin suurimpana haasteena. Tämän vuoksi komitea tukee vahvasti pyrkimyksiä lisätä ja ylläpitää EU:n sitoumusta seuraavilla aloilla:

— Eurooppa 2020 -strategia

— sisämarkkinat

— kohdennetut investoinnit erityisesti tutkimukseen ja innovointiin; tässä yhteydessä tarvitaan (eurooppalaisten) koulutus- ja tutkimuslaitosten, yritysten ja julkishallinnon (triple helix) yhteistyötä, jotta voidaan toteuttaa Eurooppa 2020 -strategia järkevällä tavalla

— tulosten saavuttaminen yhdessä alue- ja paikallisviranomaisien kanssa.

2. tukee kunnianhimoista monivuotista rahoituskehystä sekä aitoa unionin omien varojen järjestelmää.

3. pitää tervetulleena nuorisotyöttömyyden torjunnan painottamista ja on halukas antamaan oman panoksensa valmisteilla olevan nuorison työllisyyspaketin muokkaamiseen.

4. muistuttaa, että alueiden komitean vastuualueita vahvistettiin Lissabonin sopimuksessa toissijaisuusperiaatteeseen liittyen ja että se on sitoutunut toimimaan yhteispisteinä periaatteen asianmukaista noudattamista varten. Komitea korostaakin pitävänsä tärkeänä EU:n aloitteiden, myös komission vuoden 2013 työohjelman seurantaan, ja se viittaa tammikuussa 2013 hyväksyttävään toissijaisuusperiaatteen seurannan työohjelmaansa.

⁽¹⁾ CdR 1031/2012 fin.

⁽²⁾ CdR 42/2012 fin.

⁽³⁾ COM(2012) 629 final.

⁽⁴⁾ P7_TA(2012) 0319.

5. kannattaa ajatusta, että Euroopan tulevaisuudesta käydään perinpohjainen keskustelu demokraattisen oikeutuksen, vastuuvastavuuden ja tehokkaan yhdentymisen kannalta. Komitea pitää tärkeänä hahmottaa poliittisen kantansa alue- ja paikallistason tulevaan rooliin sekä mahdollisiin muutoksiin EU:n institutionaalisissa rakenteissa. AK onkin valmis antamaan panoksensa kaikkiin perussopimusten uudistamisesta vuonna 2013 käytäviin keskusteluihin järjestämällä itse poliittisia keskusteluja ja tuomalla entistä paremmin esille toissijaisuusperiaatetta ja monitasoisen hallinnon käsitettä tärkeinä välineinä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

6. kannattaa Euroopan parlamentin 20. marraskuuta 2012 antamassaan päätöslauselmassa esittämää kehotusta jäsenvaltioille harkita sosiaalisia investointeja koskevaa sopimusta. Euro Plus -sopimuksen mallin mukaisesti laadittavassa sosiaalisia investointeja koskevassa sopimuksessa asetettaisiin tavoitteet sosiaalisille investoinneille, jotka jäsenvaltioiden tulisi tehdä tietyssä ajassa Eurooppa 2020 -strategian työllisyys-, sosiaali- ja koulutustavoitteiden saavuttamiseksi sopusoinnussa vuotuisen kasvuselvityksen ja kansallisten uudistusohjelmien kanssa.

7. seuraa edelleen Euroopan komission lainsäädäntöohjelman alueellisia vaikutuksia.

Talous- ja rahaliitto

8. haluaa tulla kuulluksi komission suunnitelmasta, joka koskee kokonaisvaltaista ja aitoa talous- ja rahaliittoa, sillä sen kullakin neljällä pilarilla on alueellinen ulottuvuus.

9. kehottaa koordinoimaan paremmin talous- ja sosiaalipoliittikkaa EU:n ja jäsenvaltioiden tasoilla talouden eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa sekä vahvistamaan alue- ja paikallisviranomaisten osallistumista tähän koordinointiin. AK valvoo jatkosakin tämänsuuntaista kehitystä ja pyrkii samalla tiivistämään yhteistyötä Euroopan parlamentin kanssa.

10. antaa vahvan tukensa Euroopan parlamentille, joka kehotti komissiota "ottamaan täysin huomioon seuraavassa vuotuisessa kasvuselvityksessään unionin talousarvion roolin eurooppalaista ohjausjaksoa koskevassa prosessissa ja korostamaan sitä sekä tarjoamaan tosiseikkoihin perustuvaa käytännön tietoa talousarvion käynnistävästä, kannustavasta, synergisistä ja täydentävistä vaikutuksista kaikkiin julkisiin menoihin paikallisella, alueellisella ja jäsenvaltioiden tasolla".⁽⁵⁾

11. on tyytyväinen, että EU:n tasolla toteutetaan tehokkaita mekanismeja, joilla taataan jäsenvaltioiden budjettipolitiikkojen kestäväpohjaisuus. Komitea kuitenkin huomauttaa, että

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin päätöslauselma "Talouspolitiikan EU-ohjausjakso: vuoden 2012 painopisteiden täytäntöönpano".

budjettipolitiikan koordinointi EU:n tasolla voi aiheuttaa seurauksia alue- ja paikallisyhteisöille ja vaarantaa asianmukaisten julkisten palveluiden tarjoamisen.

12. pahoittelee, ettei komitean ehdotusta valtiotasoa alemmien hallintotahojen, jäsenvaltioiden ja EU:n talousarvioiden välisiä yhteisvaikutuksia koskevasta vihreästä kirjasta ole otettu mukaan työohjelmaan. Erityisesti komitea toistaa tukensa julkisten menojen laatua koskevalle tiedonannolle, jossa tulisi käsitellä muun muassa kysymystä juoksevien menojen ja investointien erittelystä budjettialijäämää koskevissa laskelmissa, jotta voidaan välttää se, että investoinnit, joista saadaan pitkän aikavälin nettotuottoa, laskettaisiin negatiivisiksi.

13. sitoutuu tarkastelemaan perusteellisesti pankkiunionin paikallista ja alueellista ulottuvuutta.

14. pyytää selventämään pankkitalioitetta varten kaavailtua oikeudellista välinettä.

Koheesiopolitiikka

15. tähdentää monivuotisesta rahoituskehiksestä parhaillaan käytäviä neuvotteluita silmällä pitäen, että koheesiopolitiikka on investointipolitiikka, joka edellyttää sekä varojen tehokasta käyttöä että vahvaa talousarviota, jota ei voi leikata, mikäli halutaan edistää kasvua ja työpaikkojen luomista, parantaa kilpailukykyä sekä torjua alueellisten erojen kasvua EU:n sisällä etenkin kriisin aikana.

16. pahoittelee, että Euroopan komission ehdotusta "hyvän kumppanuuden käytännösäännöistä" ei ole hyväksytty Kyproksen puheenjohtajakaudella, sekä kehottaa Euroopan komissiota edistämään ja valvomaan alue- ja paikallisviranomaisten osallistumista kumppanuussopimusten ja asianomaisten toimenpideohjelmien valvontaan ja laatimaan tästä asiasta raportin vuoden 2013 loppuun mennessä. Alueiden komitea aikoo seurata tarkkaan yhteisen strategiakehityksen kattamiin rahastoihin (2014–2020) liittyvien komission maakohtaisten neuvottelumandaattien pohjalta käytäviä, asiaa koskevia neuvotteluja erityisesti kumppanuusperiaatteen valossa.

17. kehottaa Euroopan komissiota kuulemaan virallisesti komiteaa aluetuen suuntaviivojen tarkistamisesta.

18. kehottaa tasapainottamaan maaseudun eurooppalaisessa kehittämissstrategiassa resursseja maaseutualueiden hyväksi, sillä niiden kehitystaso on edelleen EU:n keskiarvoa matalampi ja usein huomattavasti alhaisempi kuin taajamavoittoisilla alueilla.

19. kehottaa hyväksymään eurooppalaisia alueellisen yhteistyön yhtymiä koskevan tarkistetun asetuksen erillään rakennerahastoja koskevasta lainsäädäntöpaketista.

Sisämarkkinat

20. pahoittelee sisämarkkinoiden toimenpidepaketin hidasta täytäntöönpanoa.

21. panee merkille komission aikeeseen esittää ehdotus sähköisen laskutuksen pakollisuudesta julkisten hankintojen yhteydessä, mutta huomauttaa, että täysimittainen siirtyminen sähköisiin järjestelmiin on haastava tietyille alue- ja paikallisyhteisöille, jotka saattavat tarvita apua tai pidemmän siirtymäkauden.

22. kehottaa perustamaan kumppanuusjärjestelyjä eurooppalaisia pk-yrityksiä tukevan aloitteen (*Small Business Act*) panemiseksi täytäntöön alue- ja paikallistasolla. Komitean mielestä Euroopan yrittäjyysalue (EYA) -tunnustus, jonka AK on myöntänyt vuodesta 2010 lähtien, voisi toimia kannusteena yrittäjyyden edistämiseksi varsinkin nuorten keskuudessa.

23. haluaa komissiolta selityksen siihen, miksi sähköisten terveyspalvelujen toimintaohjelmaa, jota alueiden komitea on aiemmin vaatinut ja joka sisältyi vuoden 2012 työohjelmaan, ei ole vielä esitetty ja miksei se sisälly vuoden 2012 loppuun mennessä hyväksyttäväksi suunniteltuihin asiakokonaisuuksiin eikä vuoden 2013 työohjelmaan.

24. katsoo, että yhteisötalouden toimintojen oikeusvarmuutta on parannettava, ja kehottaa siksi laatimaan eurooppalaisia keskinäisiä yhtiöitä koskevan perussäännön.

25. pitää tervetulleena Euroopan komission aikeita nykyaikaistaa EU:n valtioneuvoston sääntöjä sekä vähentää hallintotaakkaa mukauttamalla yleisiä ryhmäpoikkeuksia. Tähän liittyen komitea kehottaa korottamaan vähämerkityksisten tapausten raja-arvoa.

26. pahoittelee, ettei Euroopan komissio ole kuullut virallisesti AK:ta laatiessaan uusia suuntaviivoja EU:n valtioneuvoston soveltamisesta laajakaistaverkkojen julkiseen rahoittamiseen.

27. on tyytyväinen työohjelman liitteen II yksinkertaistamista ja lainsäädäntöasetuksen vähentämistä koskeviin konkreettisiin aloitteisiin ja aikoo antaa oman panoksensa niiden täytäntöönpanoon.

Tulevaisuuden verkkojen rakentaminen

28. kehottaa Euroopan komissiota pyrkimään siihen, että jäsenvaltioiden sekä jäsenvaltioiden alueiden väliset liitännäsongelmat saataisiin ratkaistua. Tämän vuoksi komitea kehottaa

Euroopan komissiota vahvistamaan toimia, joilla vähennetään yksittäisten jäsenvaltioiden eristyneisyyttä energiahuollon suhteen, sekä toteuttamaan täysin toimintakykyiset energian sisämarkkinat vuoteen 2014 mennessä.

29. pahoittelee, ettei Euroopan komissio ole selkeästi sitoutunut vahvistamaan poliittisia toimia, joilla tähdätään nykyaikaisen verkkoinfrastruktuurin kehittämiseen ja etenkin älykkäiden verkkojen ja älymittareiden käytön lisäämiseen, sillä nämä ovat energiatehokkuuden ja toimitusvarmuuden kannalta tärkeitä seikkoja. Komitea kehottaa Euroopan komissiota edistämään toimia, joilla voidaan helpottaa energian mikrotuotannon kehittämistä ja sen liittämistä jakeluverkkoihin.

30. pahoittelee, ettei komission työohjelmassa ole uusia kaupunkiliikenteeseen liittyviä toimia. Komitea toistaakin, että kaikissa liikennemuodoissa toimivat sähköiset liput ja älykkäät lipupalvelut, kuten mobiililiput, ovat keskeinen edellytys kestäväpohjaiselle kaupunkiliikenteelle, sekä toivoo, että ongelma voitaisiin ratkaista kortti-, verkko- ja mobiilimaksumen yhdyntöineit eurooppalaisia markkinoita koskevan vihreän kirjan suunnitelmissa jatkotoimissa.

31. odottaa Euroopan komission hyödyntävän kaikki mahdollisuudet varmistaa, että Euroopan laajuisia liikenneverkkoja koskevan tarkistuksen tavoitteet saavutetaan yhdenmukaisesti.

32. odottaa kiinnostuneena EU:n satamapolitiikan tulevaisuutta koskevaa ehdotusta ja muistuttaa, että siitä olisi tehtävä alueellisten vaikutusten arviointi.

Kasvu, työllisyys ja osallistaminen

33. katsoo, että työvoiman liikkuvuus jäsenvaltioiden sisällä ja välillä on tärkeä tekijä työttömyyden torjumisessa. Tämän vuoksi komitea tukee suunnitelmia julkisten työvoimapalveluiden nykyaikaistamisesta painottaen erityisesti EURES-verkon uudistusta, sillä kaikkia sen tarjoamia mahdollisuuksia ei tällä hetkellä hyödynnetä. Komitea kuitenkin muistuttaa, että julkisista työvoimapalveluista vastaavat usein alue- ja paikallisviranomaiset, joita on kuultava kattavasti uudistuksista.

34. pahoittelee, ettei Euroopan komissio ole reagoinut AK:n toistuviin kehotuksiin laatia sosiaalista asuntotarjontaa koskeva toimintaohjelma, joka muun muassa selkiyttäisi sosiaaliseen asuntotarjontaan sovellettavia kilpailusääntöjä ja antaisi paikallis- ja alueviranomaisille mahdollisuudet tarjota asianmukaisia ja kohtuuhintaisia asuntoja, edistää yhteiskuntaryhmien sekoittamista ja torjua syrjintää.

35. korostaa vanhuuseläkkeiden tärkeyttä alue- ja paikallisyhteisöjen kannalta, koska ne ovat merkittäviä työllistäjiä, ja odottaa komission aihetta koskevan ehdotuksen sisältävän ehdotuksia siitä, miten työeläkkeiden siirtämistä toiseen jäsenvaltioon voitaisiin kehittää.

36. katsoo, että aloite laittoman työn teon torjuntaa koskevan foorumin perustamisesta on hyvin ajoitettu, ja pitää keskeisen tärkeänä, että alueelliset valvontaelimet ja työsuojeluviranomaiset ovat foorumissa mukana. Komitea katsoo myös, että tämän foorumin sekä työntekijöiden lähettämistä koskevien sääntöjen lujittamista koskevien ehdotusten välillä voi olla suuria yhteisvaikutuksia.

37. kehottaa Euroopan komissiota varmistamaan, että sen uusissa valtiontukien suuntaviivoissa elokuvia ja muita audiovisuaalisia tuotteita varten säilytetään vuoden 2001 elokuvatieonnannossa kuvattu aluesidonnaisuusperiaate Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan d alakohdan mukaisesti.

38. pahoittelee, että työohjelmassa on asetettu vain vähän kulttuuriin liittyviä tavoitteita, kun otetaan huomioon kulttuurin merkitys eurooppalaisen identiteetin kannalta ja kasvua edistävä tekijänä.

Euroopan voimavarojen parempi hyödyntäminen

39. on tyytyväinen ympäristöä koskevan seitsemännen toimintaohjelman kehityksen julkaisemiseen. Se on keskeisessä asemassa muunnettaessa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteita ympäristötoimiksi. Siinä tulisi keskittyä EU:n ympäristöpolitiikan toteuttamisen parantamiseen tiiviissä yhteistyössä kaikkien hallintotasojen kanssa, ympäristöseikkojen sisällyttämiseen kaikkiin politiikan aloihin ja ympäristöhaasteiden kansainväliseen ulottuuteen.

40. esittää, että ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevaan EU:n strategiaan tulisi sisällyttää erityinen alue- ja kunnallistason sopeutumistoimia koskeva osio sekä suuntaviivat ja tukea paikallisille ja alueellisille päätöksentekijöille rahoituksen ja hallintoratkaisujen suhteen, kuten kaupunginjohtajien ilmastopimuksen osapuolet ovat ehdottaneet.

41. sitoutuu työskentelemään Euroopan komission kanssa, jotta ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen Dohassa tehdyt päätökset sekä komission etenemissuunnitelma kohti resurssitehokasta Eurooppaa pantaisiin onnistuneesti täytäntöön.

42. odottaa, että EU:n ilmanlaatupolitiikan uudellearviointissa vahvistetaan kansallisia päästörajoja koskevaa direktiiviä (*National Emissions Ceiling*, NEC), jotta voidaan vähentää taustapitoisuuksia. Komitea tukee ajoneuvoja koskevien normien

tiukentamista sekä kehottaa puuttumaan merenkulun, ilmailukenteen ja maatalouden päästöihin samalla kun yksinkertaistetaan mittaamisen indikaattoreita ja kriteerejä. Komitea kehottaa lisäksi ottamaan ilmanlaatua koskevat näkökohdat huomioon myös muilla politiikanaloilla, erityisesti liikenteen, asumisen, teollisuuden, energian ja ilmaston aloilla.

43. toistaa sitoumuksensa vahvistaa yhteistyötä komission kanssa biologista monimuotoisuutta koskevan EU 2020 -strategian täytäntöönpanossa.

44. pitää tervetulleena Euroopan investointipankin alueiden komitealle esittämää pyyntöä osallistua energia-alan lainoja koskevien toimien muotoiluun sekä kehottaa lisäämään pk-yritysten ja alue- ja paikallisyhteisöjen mahdollisuuksia saada luottoja, jotta ne voivat tehdä investointeja energiatehokkuuden ja uusiutuvien energialähteiden alalla. Tähän liittyen komitea katsoo, että kasvava energiaköyhyyden vaara olisi otettava huomioon EU:n toimissa energiapolitiikan alalla.

Kansalaisten Eurooppa

45. pyrkii olemaan mukana kaikkien Euroopan kansalaisten teemavuoteen 2013 liittyvien EU:n toimenpiteiden suunnittelussa, jotta lisättäisiin kansalaisten tietämystä ja ymmärrystä oikeuksistaan, poistettaisiin niiden soveltamista edelleen haittaavat esteet sekä vahvistettaisiin käsitettä unionin kansalaisuudesta.

46. on tyytyväinen Euroopan komission aikeeseen laatia korruptiontorjuntakertomus ja oikeusalan tulostaulu, sillä nämä välineet auttavat vahvistamaan kansalaisten luottamusta viranomaisiin kaikilla tasoilla. Komitea on valmis auttamaan niiden kehittämisessä.

47. odottaa mielenkiinnolla työskentelyä Euroopan komission kanssa kotouttamisverkoston kehittämiseksi, tavoitteena ”moninaisuudessaan yhtenäinen” Eurooppa.

Eurooppa maailmanlaajuisena toimijana

48. suosittaa, että komissio käsitelisi tulevissa laajentumisstrategia-aiheisissa kertomuksissaan nykyistä tarkemmin kunkin maan alueellisen ja paikallisen itsehallinnon tilannetta sekä painottaisi laajentumisprosessiin osallistuville maille hallinnon hajuttamisen tarvetta silloin, kun se on aiheellista.

49. kehottaa lisäämään laajentumisprosessiin osallistuvien maiden ja Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvien maiden paikallisten ja alueellisten toimijoiden mahdollisuuksia saada rahoitusta erityisesti tälle alalle suunnatuista EU:n rahastoista, ja kannattaa olemassa olevien ohjelmien, myös Erasmus Mundus -ohjelman ja EAYY:n, avaamista naapurimaissa oleville kumppaneille.

50. vahvistaa aikomuksensa jatkaa hedelmällistä yhteistyötä Euroopan komission kanssa paikallishallinnon välinettä (LAF) käsittelevän ohjelman parissa, jotta voidaan parantaa paikallista valmiuksien kehittämistä ja levittää tietoa EU:sta ja sen menettelyistä ehdokasvaltioissa ja ehdokkuutta valmistelemissä maissa. Komitea kehottaa komissiota tutkimaan mahdollisuutta laajentaa välinettä kattamaan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvien maiden paikallishallinto.

51. on tyytyväinen siihen, että Euroopan komissio on tehnyt kehitysyhteistyöpolitiikan toteuttamisessa eron alue- ja paikallisviranomaisten sekä kansalaisyhteiskunnan välille esittämällä

erilliset tiedonannot, ja kehottaa Euroopan parlamenttia noudattamaan samaa lähestymistapaa.

52. odottaa kuntien saavan mahdollisuuden osallistua EU:n kannan valmisteluun vuosituhaten kehitystavoitteista vuonna 2015 järjestettävää huippukokousta silmällä pitäen.

53. antaa alueiden komitean puheenjohtajan tehtäväksi toimittaa tämä päätöslauselma Euroopan komission puheenjohtajalle, Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle, Euroopan parlamentin puhemiehelle, Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltiolle Kyprokselle sekä tuleville puheenjohtajavaltioille Irlannille ja Liettualle.

Bryssel 30 päivänä marraskuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean päätöslauselma aiheesta ”Käynnissä olevat monivuotista rahoituskehystä koskevat neuvottelut”

(2013/C 17/02)

ALUEIDEN KOMITEA

— ottaa huomioon 9. lokakuuta 2012 annetun tarkistetun lausuntonsa uudesta vuoden 2013 jälkeisestä monivuotisesta rahoituskehystä.

— ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmien luonnoksen.

1. pahoittelee, että 22. ja 23. marraskuuta 2012 kokoontunut Eurooppa-neuvosto ei pystynyt saamaan yhteisymmärrystä uudesta vuoden 2013 jälkeisestä monivuotisesta rahoituskehystä.

2. korostaa, että on tärkeää päästä yhteisymmärrykseen, ja varoittaa seurauksista, joita viivästys aiheuttaa erityisesti rahastojen yhteisen strategiakehyksen vuoden 2014 jälkeisen ohjelmityön valmistelulle, millä on vakava vaikutus EU:n alueisiin ja kaupunkeihin tehtäviin investointeihin.

3. ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston toteamuksen, jonka mukaan talousarviolla on tärkeä merkitys unionin yhteenkuuluvuudelle sekä työllisyydelle ja kasvulle kaikissa jäsenvaltioissa; tämä toteamus on kuitenkin ristiriidassa eräiden jäsenvaltioiden koheesiopolitiikan leikkauksia koskevien ehdotusten kanssa; korostaa, että neuvoteltavina olevien lukujen ja ehdotusten konkreettisten poliittisten seurausten jatkotyöstämiseen tarvitaan joka tapauksessa lisääntynyttä aikaa.

4. korostaa samanaikaisesti, että alueiden komitea, joka on paikallis- ja alueviranomaisia edustava EU:n toimeilin, on täysin tietoinen EU:n jäsenvaltioiden taloudellisista ongelmista. Komitea katsoo, että ensisijaisena painopistealana on oltava sellaisten vahvojen talouksien luominen, joissa vähennetään byrokratiaa ja luodaan lisää työllistymismahdollisuuksia jäsenvaltioissa.

5. toistaa jälleen vaatimuksensa uskottavasta monivuotisesta EU:n talousarviosta, joka on EU:n kaikkia jäsenvaltioita ja alueita hyödyttävä investointiväline ja maksusitoumusmäärärahojen osuutena BKT:stä mitattuna vähintään samantasoinen kuin se, josta sovittiin rahoituskaudelle 2007–2013, ja tukee Euroopan parlamentin sellaista talousarviota koskevaa vaatimusta, jolla voidaan elvyttää talouskasvu Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden mukaisesti ja vastata asianmukaisesti alueelliseen, taloudelliseen ja sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen liittyviin paikallisiin ja alueviranomaisten tarpeisiin.

6. korostaa Euroopan parlamentin roolia neuvotteluprosessissa – ei ainoastaan koko monivuotiseen rahoituskehysten sovellettavan hyväksyntämenettelyn osalta – vaan myös siitä syystä, että merkittävä määrä Eurooppa-neuvoston päätelmien luonnoksessa (muutettu 22. marraskuuta 2012) esitetyistä kysymyksistä ja varsinkin alaotsaketta 1 b (koheesio), otsaketta 2 (YMP), yhteistä strategiakehystä sekä horisontaalisia kysymyksiä koskeviin kohtiin sovelletaan yhteispäätösmenettelyä.

7. muistuttaa perussopimukseen (SEUTin 312 artikla) sisältyvistä erityismääräyksistä, jotka koskevat mahdollisuutta olla

hyväksymättä monivuotista rahoituskehystä ennen kuin kaikkien EU:n nykyisten monivuotisten meno-ohjelmien – yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) ensimmäistä pilaria lukuun ottamatta – oikeusperustojen voimassaoloajat umpeutuvat vuoden 2013 lopussa.

8. vastustaa koheesiobudjettiin tehtäviä leikkauksia; muistuttaa, että koheesiopolitiikka on investointiväline, joka parantaa kilpailukykyä ja vähentää osaltaan alueiden välisiä eroja.

9. muistuttaa, että 177 artiklan soveltamisalaan kuuluvaan koheesiopolitiikkaan liittyviin asioihin, kuten kansallisten määrärahojen kohdentamiseen ja koheesiopolitiikan rahastoista annettavien sekä maaseudun kehittämiseen tarkoitettujen tukien ylärajoihin, pätevät yhteispäätösmenettely sekä alueiden komitean pakollinen kuuleminen ja SEUTin 263 artiklan 3 kohtaan perustuva asian vireillepano-oikeus Euroopan unionin tuomioistuimessa.

10. niiden lausuntojen mukaisesti, joita se on antanut komission eri säädösehdotuksista vuoden 2012 alusta lähtien, se toistaa seuraavaa:

a. alaotsakkeen 1 a:n ja yhteisen strategiakehyksen rahastojen osalta se

— kannattaa tutkimustoiminnan ja innovoinnin rahoituksen lisäämistä.

— kehottaa ottamaan uudelleen käyttöön alun perin ehdotetun Verkkojen Eurooppa -välineen talousarvion Euroopan laajuisten verkkoihin suunnattavien investointien rahoittamiseksi; kannattaa yhteisen strategiakehyksen luomista kahdelle rakennerahastolle ja koheesiorahastolle sekä Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastolle (maatalousrahasto) ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastolle.

— vastustaa jälleen selkeästi ja lujasti kaikkia makrotaloudellisia ehtoja.

— on tyytyväinen siihen, että SEUTin 349 artiklan määräysten mukaisesti on otettu käsiteltäväksi ehdotus uuden siirtymäalueiden luokan luomisesta, ja siihen, että on otettava huomioon syrjäisimpien alueiden erityinen ja ainutlaatuinen asema.

— toistaa kehotuksensa säilyttää turvaverkko eli osoittaa lähentymistuen piiristä pudonneille alueille vähintään kaksi kolmasosaa nykyisistä määrärahoista.

- kannattaa sitä, että varmistetaan heikoimmin kehittyneille alueille ja jäsenvaltioille myönnettävien resurssien määrä ja pyritään pienentämään keskimääräisten asukaskohtaisten tuki-intensiteettien eroja, sillä tämä on koheesiopolitiikan ensisijainen tavoite.
 - pahoittelee, että Eurooppa-neuvoston päätelmien luonnoksessa ehdotetaan EU:n alueellisen yhteenkuuluvuuden tavoitteeseen 26 prosentin leikkausta; panee kuitenkin tyytyväisenä merkille, että AK:n vaatimus yhteisrahoitusosuuden nostamisesta 85 prosenttiin on otettu huomioon.
 - kannattaa 10 prosenttiyksikköä suuremman yhteisrahoitusosuuden vahvistamista jäsenvaltioille, joilla on tilapäisiä talousarviovaikeuksia.
 - kannattaa, että yhteisen strategiakehyksen rahastojen rahoitusosuus voidaan myöntää alv:hen, jota ei palauteta.
 - toteaa vastustavansa ehdotettua suoritusvarausta.
- b. otsakkeen 2 osalta
- pahoittelee, että Eurooppa-neuvoston päätelmiä koskevassa luonnoksessa ehdotetaan, että jäsenvaltiot asettaisivat vapaaehtoisen ylärajan suorille tuille.
 - katsoo, että suora tuki tulisi jakaa tasapuolisemmin niiden jäsenvaltioiden välillä, joiden suorien tukien määrä hehtaaria kohden on alle 90 prosenttia EU:n keskiarvosta seuraavalla kaudella, jolloin voitaisiin käynnistää dynaaminen prosessi erojen kaventamiseksi jo seuraavan suunnittelukauden alussa ja saavuttaa EU:n keskiarvo seuraavan rahoituskehyksen puoliväliin mennessä.
 - suhtautuu myönteisesti siihen, että 30 prosenttia kohden netaan tarkoituksiin, joissa ympäristönäkökohdat otetaan huomioon.
 - kannattaa vaihtoehtoa, jossa talousarviomäärärahoja siirretään ensimmäisestä pilarista toiseen.
 - kannattaa siirtymäalueiden ottamista mukaan maaseudun kehittämistä koskevaan asetukseen.
- vastustaa maatalouden uuden kriisivarauksen luomista ja erityisesti ehdotusta käyttämättömien varojen palauttamisesta suorina tukina.
11. panee tyytyväisenä merkille, että Eurooppa-neuvoston päätelmien luonnoksessa säilytetään vähävaraisimmille suunnattu elintarvikeapuohjelma, mutta vastustaa jyrkästi sitä, että se rahoitettaisiin ESR-määrärahoista.
12. katsoo, että Euroopan globalisaatiorahastolle varattavien määrärahojen vähentäminen 47 prosentilla sen nykyiseen talousarvioon verrattuna sotii täysin nykyistä kriisitilannetta vastaan. Käsittää, että Eurooppa-neuvoston päätelmien luonnos on laadittu olettaen, että seuraavaa Euroopan globalisaatiorahastoa ei sovelleta maatalouteen.
- Tulot ja omat varat**
13. pahoittelee, että neuvotteluissa keskityttiin EU:n talousarvion menojen leikkaamiseen kiinnittämättä asianmukaista huomiota tuloihin ja siihen, että on välttämätöntä uudistaa nykyjärjestelmä, jotta EU saa käyttöönsä omia varoja, ja nykyisten rahoitusoikaisujen ja poikkeusten poistamiseksi.
14. panee tyytyväisenä merkille ehdotuksen siitä, että kolme neljäsosaa niissä jäsenvaltioissa kannetuista määristä, jotka ovat sitoutuneet ottamaan transaktiomaksun käyttöön tiiviimmän yhteistyömenettelyn mukaisesti, on kannettava EU:n talousarvion uutta omaa varaa varten ja että näiden maiden BKTL-maksuosuutta on alennettava vastaavasti.
15. antaa alueiden komitean puheenjohtajan tehtäväksi toimittaa tämä päätöslauselma Euroopan komission puheenjohtajalle, Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle, Euroopan parlamentin puhemiehelle, Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajavaltiolle Kyprokselle sekä seuraaville puheenjohtajavaltiaille Irlannille ja Liettualle.

Bryssel 30 päivänä marraskuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

LAUSUNNOT

ALUEIDEN KOMITEA

98. TÄYSISTUNTO, 29.–30. MARRASKUUTA 2012

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Euroopan kuluttaja-asioiden toimintaohjelma – edistetään luottamusta ja kasvua”

(2013/C 17/03)

ALUEIDEN KOMITEA

— on vakuuttunut siitä, että kuluttajapolitiikka voi auttaa EU:ta selviytymään kriisistä nopeammin: on välttämätöntä voida luottaa valistuneisiin kuluttajiin, jotta varmistetaan luotettavien, laadukkaiden ja kilpailukykyisten tuotteiden ja palvelujen tuottaminen ja siten talouden pysyvä elpyminen

ja kehottaa Euroopan komissiota

— antamaan alue- ja paikallisviranomaisten käyttöön asianmukaiset välineet, jotta ne voivat turvata kuluttajansuojan toimivaltuuksiensa puitteissa.

— tekemään tiiviistä yhteistyötä jäsenvaltioiden ja paikallisviranomaisten kanssa. Vaikka toimintaohjelman toimet ovat luonteeltaan pääasiassa eurooppalaisten ja kansallisten elinten toteutettaviksi tarkoitettuja, paikallisviranomaisten rooli on tärkeä, sillä ne edustavat paikallisyhteisöjä ja pystyvät tehokkaasti vaikuttamaan toimenpiteiden täytäntöönpanoon.

— muistamaan, että paikallisviranomaiset ovat itse myös tavaroiden ja palveluiden kuluttajia. Sen vuoksi myös ne tarvitsevat turvallisia puitteita, joiden avulla ne pystyvät suojaamaan omia etujaan ja niiden paikallisyhteisöjen etuja, joita ne edustavat ja jotka usein antavat panoksensa niiden talousarvioon.

— myöntämään, että kuluttajien voimaannuttaminen edellyttää myös heidän valistamistaan, ja että alue- ja paikallisviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan on osallistuttava kuluttajille suunnattuihin valistuskampanjoihin.

— vahvistamaan resurssien ja taitotiedon tarjoamisen kautta valvontamekanismeja alueilla, jotka kärsivät pysyvistä maantieteellisistä tai väestörakenteeseen liittyvistä haitoista.

Esittelijä	Spyros SPYRIDON (EL, PPE), Attikan aluevaltuuston jäsen
Viiteasiakirja	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Euroopan kuluttaja-asioiden toiminta-ohjelma – edistetään luottamusta ja kasvua
	COM(2012) 225 final

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Johdanto

1. pitää tervetulleena komission yksityiskohtaista tiedonantoa, joka kattaa hyvin laajan kirjon kuluttajansuojaaan liittyviä kysymyksiä.

2. pitää hyvänä sitä, että toimintaohjelma tarjoaa johdonmukaisen ja integroidun välineen sellaisten toimien edistämiseksi, joilla voidaan vahvistaa kuluttajansuojaa. On tärkeää ymmärtää, kuinka suuri haaste on lisätä kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia ja vahvistaa yhtenäismarkkinoita. Valistuneet ja vastuulliset kuluttajat ovat avaintekijä Eurooppa 2020 -strategian toteuttamisessa.

3. Ilmaisee huolensa siitä, että vaikka toimintaohjelma on varsin laaja-alainen, siihen eivät sisälly terveyspalvelut, jotka ovat tärkeä osatekijä kuluttajapolitiikassa. Terveyspalveluita tarjotaan kuluttajille, kuluttajat maksavat niistä ja ne palvelevat suuressa määrin yleistä etua. Terveyspolitiikka tulisi siten sisällyttää toimintaohjelmaan kuluttajien kannalta tärkeänä osa-alueena.

4. kannattaa komission valitsemia neljää suurta temaattista tavoitetta aloiksi, joihin kuluttajansuojapolitiikassa tulisi keskittyä. Nämä ovat seuraavat: 1) parannetaan kuluttajien turvallisuutta, 2) lisätään tietämystä, 3) parannetaan täytäntöönpanoa, tehostetaan valvontaa ja turvataan oikeussuojakeinot sekä 4) saatetaan oikeudet ja keskeiset toimintalinjat talouden ja yhteiskunnan muutoksien mukaisiksi. Komitea kehottaa lisäämään avoimuutta ja tarjoamaan kuluttajille vertailukelpoista ja entistä laadukkaampaa tietoa, jotta heillä olisi mahdollisuus tehdä entistä rationaalisempia valintoja.

Euroopan unionin peruseriaatteiden toteuttaminen

5. muistuttaa, että toimenpiteitä suunniteltaessa on tärkeää pitää kiinni toimenpiteiden suhteellisuuden periaatteesta sekä analysoida perusteellisesti niiden kustannus-hyötysuhdetta.

6. korostaa olevan tärkeää varmistaa, että tulevat toimet ovat tehokkaita ja oikeasuhtaisia, erityisesti terveys- ja turvallisuuskykyisyyksissä. Kuluttajien suojelemiseksi säännösten on oltava

riittävän joustavia, jotta niitä voidaan sopeuttaa alueellisiin erityispiirteisiin, muita heikommassa asemassa olevien ryhmien tarpeisiin sekä markkinoiden nopeisiin muutoksiin.

7. kehottaa toimenpiteitä toteutettaessa soveltamaan jo määritettyjen alakohtaisten toimien lisäksi horisontaalista näkökulmaa nykyisen toimivallan rajoissa, jotta kuluttajien oikeudet otetaan huomioon Euroopan unionin kaikissa toimintalinjoissa.

8. huomauttaa, ettei toimintaohjelmassa painoteta alueellisen yhteenkuuluvuuden tavoitetta, joka sisällytettiin Lissabonin sopimukseen. Komitea haluaa kiinnittää huomiota erityisesti tarpeeseen suojella muita heikommassa asemassa olevia kuluttajaryhmiä, joilla on vaikeuksia hyödyntää markkinoita, joiden valintamahdollisuudet ovat rajoitetut tai joiden on vaikea pitää kiinni oikeuksistaan. Tähän ryhmään kuuluvat syrjäisimmillä ja harvaan asutuilla alueilla sekä vuoristo- ja saaristoalueilla asuvat kuluttajat, sillä näillä alueilla markkinat toimivat puutteellisesti.

9. korostaa tässä yhteydessä internetin kasvavaa merkitystä näille kuluttajaryhmille markkinoille pääsyn, tiedonsaannin ja tuotteiden ja palveluiden vertailun kannalta sekä puolustettaessa heidän oikeuksiaan riitatilanteissa.

10. korostaa, että on tärkeää parantaa resurssien ja taitotiedon tarjoamisen kautta valvontamekanismeja alueilla, jotka kärsivät pysyvistä maantieteellisistä tai väestörakenteeseen liittyvistä haitoista.

11. kiinnittää komission ja kansallisten lainsäädäntöelinten huomion siihen, että hyväksyttävät toimenpiteet on sopeutettava epäsuotuisilla alueilla sijaitsevien tuottajien mahdollisuuksiin. Sopeutumisesta aiheutuvat kustannukset ja niihin kuluva aika saattavat olla hyvin erilaiset kuin muilla Euroopan alueilla.

Internetin tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntäminen, valvonta ja informointi

12. korostaa, kuinka tärkeää on Eurooppa 2020 -strategian yhteydessä panna täytäntöön digitaalistrategia, kun otetaan huomioon internetin suuri merkitys kaikille kuluttajaryhmille. Kaikkien hallintotasojen – sekä Euroopan että jäsenvaltioiden ja alueiden tasolla – on osallistuttava aktiivisesti tähän pyrkimykseen Euroopan kansalaisten elämänlaadun parantamiseksi.

13. korostaa internetin vaikutuksia nuorimpiin ikäryhmiin, joiden voidaan olettaa käyttävän uutta teknologiaa muita enemmän mutta olevan myös haavoittuvampia kuin aikuiset.

14. huomauttaa, että internetin käyttö on vähäisempää muita heikommassa asemassa olevien väestöryhmien, kuten ikääntyneiden, vammaisten ja sosiaalisesti vaikeassa asemassa olevien keskuudessa. Komitea korostaa erityisesti, että maantieteellisistä haitoista kärsivät alueet joutuvat kärsimään muita alueita enemmän myös väestön ikääntymisen ongelmasta. Näillä väestöryhmillä on yleensä vähemmän mahdollisuuksia hyödyntää yhtenäismarkkinoiden tarjoamia mahdollisuuksia ja harjoittaa oikeuksiaan. On pyrittävä erityisesti, yhteistyössä alue- ja paikallisviranomaisten kanssa, edistämään kohdennettujen toimien avulla myös tähän ryhmään kuuluvien kansalaisten hyvinvointia.

15. kannattaa – ottaen huomioon alueiden ja kuntien internetyhteyksien parantamiseen liittyvät ongelmat erityisesti maa-seutu-, vuoristo-, saari- ja syrjäisillä alueilla sekä kaikkein syrjäisimmillä alueilla – komission viimeaikaisia ehdotuksia muuttaa valtioneuvoston koskevaa lainsäädäntöä. Sen ehdotuksessa katsotaan muun muassa, että nopeiden internetyhteyksien tarjoamiseen kohdistuvien tukien poistaminen ilmoitusvelvollisuuden piiristä on sisämarkkinoille soveltuva toimenpide.

16. kehottaa komissiota tekemään yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa kuluttajien tietoteknisten taitojen parantamiseen tähtävien aloitteiden käynnistämiseksi ja varmistamaan samalla, että kaikilla väestöryhmillä on pääsy digitaalisille sisämarkkinoille ja että kaikki pystyvät täysimääräisesti hyödyntämään niitä.

17. korostaa, että sähköisen kaupan nopea kehitys on hyvin tärkeää kuluttajille, sillä se tarjoaa heille enemmän valinnanmahdollisuuksia. Erityisesti tämä pätee ihmisiin, jotka elävät huonojen kulkuyhteyksien päässä olevilla, syrjäisillä tai eristyneillä alueilla, sekä liikuntarajoitteisiin ihmisiin, joiden valinnanmahdollisuudet muutoin olisivat rajalliset.

18. painottaa, että internetin turvallisuus on erityisen tärkeä ongelma, joka ulottuu pelkkää kuluttaja-asioiden toimintaohjelmaa laajemmalle. On ryhdyttävä kaikkiin asianmukaisiin toimenpiteisiin, jotta tätä tärkeää välinettä käytettäisiin Euroopan kansalaisten hyväksi, toimivatpa nämä sitten kuluttajina tai yrittäjinä, ja jotta torjutaan rikolliset tai ei-toivottavat toimintatavat, kuten henkilökohtaisten tietojen väärinkäyttö tai omistusoikeuksien rikkominen.

19. pitää tervetulleena komission aikomusta tehdä lainsäädäntöehdotuksia, jotka koskevat verkkovälitteistä riidanratkaisua sekä tuomioistuimen ulkopuolista riitojen ratkaisua, sillä ne ovat

tärkeitä välineitä alueellisen yhteenkuuluvuuden kannalta. Komitea on yhtä mieltä komission kanssa siitä, että kuluttajien oikeuksien toteutumista tulee helpottaa myös tuomioistuimen ulkopuolisen riidanratkaisun avulla. Se katsoo kuitenkin, että direktiivien soveltamisala on syytä rajoittaa EU:n toimivaltaan kuuluviin aloihin ja erityisesti vain rajatylittäviin tilanteisiin.

Paikallis- ja alueviranomaisten rooli

20. katsoo, että paikallis- ja alueviranomaisten käyttöön on annettava asianmukaiset välineet, jotta ne voivat turvata kuluttajansuojan toimivaltuuksiensa puitteissa. Tässä yhteydessä ja ottaen huomioon suotuisan ajoituksen – vuosia 2014–2020 koskevasta monivuotisesta rahoituskehiksestä keskustellaan parhaillaan – komitea ehdottaa, että toimintaohjelman täytäntöönpanoon käytettäisiin rakennerahastovarojen lisäksi myös kansallisten uudistusohjelmien määrärahoja.

21. ehdottaa erityisesti rakennerahastojen osalta ryhtymistä toimenpiteisiin, joilla varmistetaan, että yrityksille myönnettävään rahoitukseen sovelletaan kriteereitä, jotka perustuvat niiden velvoitteisiin ja niiden yleiseen asennoitumiseen kuluttajia kohtaan (esimerkiksi kestävyysajattelun mukainen tuotanto), sen sijaan että rajoitetaan tietoihin, jotka koskevat etusijassa taloudellista kannattavuutta.

22. painottaa erityisesti tarvetta EU:n, jäsenvaltioiden sekä alue- ja paikallisviranomaisten tiiviimpään yhteistyöhön toimenpiteitä toteutettaessa. Vaikka toimintaohjelman toimet ovat luonteeltaan pääasiassa eurooppalaisten ja kansallisten elinten toteutettaviksi tarkoitettuja, paikallisviranomaisten rooli on tärkeä, sillä ne edustavat paikallisyhteisöjä ja pystyvät tehokkaasti vaikuttamaan toimenpiteiden täytäntöönpanoon.

23. korostaa, ettei pidä unohtaa sitä, että alue- ja paikallisviranomaiset ovat itse myös tavaroiden ja palveluiden kuluttajia. Sen vuoksi myös ne tarvitsevat turvallisia puitteita, joiden avulla ne pystyvät suojaamaan omia etujaan ja niiden paikallisyhteisöjen etuja, joita ne edustavat ja jotka usein antavat panoksensa niiden talousarvioon.

24. huomauttaa, että meneillään olevan taloudellisen kriisin aikana pyrkimystä toimintaohjelman tehokkaaseen täytäntöönpanoon ei tule pitää ylellisyytenä. Alueiden komitea on päinvastoin vakuuttunut siitä, että kuluttajapolitiikka auttaa EU:ta selviytymään kriisistä nopeammin: on välttämätöntä voida luottaa valistuneisiin kuluttajiin, jotta varmistetaan luotettavien, laadukkaiden ja kilpailukykyisten tuotteiden ja palvelujen tuottaminen ja siten talouden pysyvä elpyminen.

Toimintaohjelman yhteiskunnallinen ulottuvuus

25. huomauttaa, että meneillään oleva finanssikriisi tulee radikaalisti muuttamaan kansalaisten kulutustottumuksia, sillä ensinnäkin se kärjistää sosiaalista eriarvoisuutta ja toiseksi vähentää kulutusta varten käytettävissä olevia tuloja. Tämän seurauksena ihmiset siirtyvät uudenslaisiin kulutustapoihin, joissa kuluttajat haluavat valvoa entistä tiukemmin transaktioitaan, vaativat entistä enemmän ja tarkempaa tietoa sekä mahdollisuuden vertailla, palata aiempiin päätöksiinsä ja puolustaa oikeuksiaan riitatilanteissa. Komission on kiinnitettävä huomiota syntyviin uusiin olosuhteisiin ja hyödynnettävä toimintaohjelmaa niin, että luodaan paras mahdollinen ympäristö kansalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi, kuten Lissabonin sopimuksessa määrätään.

26. huomauttaa, että tuotteiden alkuperästä olisi tarjottava nykyistä laajemmat tiedot ja paremmat takeet, jotta kuluttajat voivat arvioida hyödykkeiden oikean hinta-laatu-suhteen.

27. katsoo, että on yhä suurempi vaara, että tuotteiden hinnat sanelevat kuluttajien valintoja laadun kustannuksella. Erityisesti EU:n ulkorajoilla tapahtuvan kaupankäynnin osalta komitea korostaa salakuljetuksen lisääntymisen vaaraa.

28. pitää tervetulleena komission aikomusta tutkia kotitalouksien ylivelkaantumisen vaikutuksia. Komitea suosittaa, ettei tutkimuksessa rajoituta pelkästään keinoihin puuttua tähän ongelmaan, joka finanssikriisin seurauksena on saavuttanut kontrolloimattomat mittasuhteet, vaan että tutkimuksessa analysoidaan myös syitä ja ehdotetaan toimenpiteitä, kuten vastuullisen luotonannon varmistaminen sekä erityistoimenpiteet ylivelkaantumisen vaikutusten lieventämiseksi.

29. korostaa olevan tarpeen antaa säännöksiä, jotka koskevat lääketieteellisten tuotteiden ja palveluiden turvallisuutta, sillä tämä on aihe, josta viime aikoina on julkisuudessa käyty paljon keskustelua.

30. toteaa huolestuneena, että tiedonannon mukaan vain kaksi prosenttia vastaajista vastasi oikein oikeuksiaan koskeneisiin kysymyksiin. Luku vaikuttaa erittäin alhaiselta. Komitea kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tehostamaan pyrkimyksiään, jotta kuluttajien oikeudet saataisiin laajemmin tunnetuksi. Ehdotettu Euroopan tason tiedotuskampanjan järjestäminen on askel oikeaan suuntaan. Alue- ja paikallisviranomaisten on myös osallistuttava kampanjaan yhteistyössä kuluttajia tukevien tahojen kanssa.

31. on komission kanssa yhtä mieltä päätelmästä, jonka mukaan lainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavia elimiä pyydetään jatkuvasti tekemään enemmän yhä vähemmän resurssein.

Tämän vuoksi suunnitelmat on tehtävä huolellisesti ja säännösten tehokkuutta tutkittava jatkuvasti, jotta saavutetaan parhaat tulokset.

32. korostaa, että kuluttajien voimaannuttaminen edellyttää myös heidän valistamistaan. Tässä yhteydessä komitea painottaa olevan tärkeää, että alue- ja paikallisviranomaiset ja kansallisyhteiskunta osallistuvat kuluttajille suunnattuihin valistuskampanjoihin. Valistuskampanjat on voitava mukauttaa paikallisiin erityispiirteisiin. Painopiste tulisi asettaa koulujen ja yliopistojen opetusohjelmiin, jotta nuorista sukupolvista tulisi valistuneita kuluttajia. Myöskään aikuiskoulutuslaitosten roolia ei pitäisi jättää huomiotta.

33. kannattaa tavoitetta ratkaista ongelmat niiden lähteellä toimenpitein, joilla yrityksiä kannustetaan noudattamaan vaatimuksia. Tässä lähestymistavassa on kuitenkin otettava huomioon tuottajien erityispiirteet kussakin maassa ja alueella, mutta myös muualla maailmassa, missä tuotteen toimittaja sijaitsee. Kannusteiden oltava riittäviä korvaamaan uusiin säännöksiin mukautumisesta aiheutuvat kustannukset, ja säännöksissä on otettava huomioon yritysten mukautumiskyky.

34. korostaa, että Euroopan komission on kunnioitettava kuluttajapolitiikassa jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmää sekä toisijaisuusperiaatetta. Jäsenvaltioiden pitäisi saattaessaan unionin lainsäädäntöä osaksi kansallista lainsäädäntöä välttää sellaisten lisävaatimusten asettamista, jotka ylittävät tämän tarkoituksen. Tämä ei estä jäsenvaltioita erityistapauksissa pyrkimästä korkeampaan kuluttajansuojan tasoon.

35. muistuttaa, että jotta kuluttajat voivat hyötyä lainsäädännön parantamisesta, heidän on oltava tietoisia muutoksista. Komitea painottaa, että alue- ja paikallisviranomaisille on annettava mahdollisuus osallistua kuluttajille suunnattuihin valistuskampanjoihin, joissa käsitellään kuluttajien oikeuksia ja lainsäädäntöön tehtyjä, kuluttajaa hyödyttäviä muutoksia.

36. pitää tervetulleena kuluttaja-asioiden toimintaohjelmaan sisältyvää viittausta kollektiivisiin oikeussuojakeinoihin ja kannustaa komissiota esittämään sitä varten yksityiskohtaisemmat toimintapuitteet. Komission ehdotusten tulee rajoittua puitelainsäädäntöön, jossa annetaan korkeintaan ohjeita vähimmäisstandardeista, joita jäsenvaltioiden on noudatettava, ja jätetään muutoin jäsenvaltioiden päätettäväksi yksityiskohdat siitä, miten kollektiiviset oikeussuojakeinot voidaan panna täytäntöön ottaen huomioon kulloisetkin kansalliset oikeusperinteet. Jos EU vaatii sääntelyvaltaa myös kollektiivisten oikeussuojakeinojen osalta, ne olisi sovittava yhteen jäsenvaltioiden kulloistenkin oikeusjärjestysten ja oikeussuojajärjestelmien kanssa.

37. katsoo kuluttajille suunnatun laajan strategian edistämisen edellyttävän, että kuluttajat ovat hyvin edustettuina päätöksentekokelemissä. Komitea korostaa tässä yhteydessä kuluttajajärjestöjen roolia, sillä niillä on täydellisin kuva kuluttajien päivittäisistä ongelmista ja näin ne pystyvät tarvittaessa auttamaan ratkaisujen löytämisessä. Ne toimivat myös kansalaisten ja hallinnon välisenä viestintäkanavana ja mahdollistavat näin tiedon jakamisen ylhäältä alaspäin. Komitea myöntää, että alue- ja paikallisviranomaisten ja kuluttajajärjestöjen välisissä suhteissa on parantamisen varaa sekä primaarisella että sekundaarisella tasolla. Komitea kehottaa jäsenvaltioita vahvistamaan näitä suhteita tarpeen mukaan ja luomaan tarvittaessa niitä varten toimintapuitteet.

Toimintaohjelman toteuttamisen tehostaminen

38. pitää lähtökohtana sitä, että ihmisten on pystyttävä luottamaan lainsäädännön täytäntöönpanosta vastaaviin viranomaisiin. Tähän tavoitteeseen päästään sekä säännösten asianmukaisen täytäntöönpanon kautta että antamalla kansalaisille mahdollisuus vedota näihin viranomaisiin riitatilanteissa.

39. painottaa, että yritykset puolestaan on koko tuotantoketjussa saatava vakuuttuneiksi siitä, että niiden on parempi noudattaa lainsäädännössä niille asetettuja velvoitteita kuin olla noudattamatta niitä. On tärkeää korostaa, että myös yritysten, ei pelkästään kuluttajien, on pysyteltävä ajan tasalla kuluttajalainsäädännöstä.

40. on yhtä mieltä siitä, että erityisesti internetpalveluissa välittäjien roolista on tulossa yhä tärkeämpi. Tämän vuoksi on ratkaisevan tärkeää varmistaa avoimuus ja luottamus sekä se, että välittäjän maksukyvyttömyystapauksissa oikeus tapahtuu ja rangaistukset pannaan täytäntöön. Tämä edellyttää seuranta- ja valvontarakenteiden luomista sekä jäsenvaltiossa että EU:n tasolla.

41. ehdottaa – erityisesti liittyen komission aikomukseen tehdä yhteistyötä välittäjien ja kauppiaiden kanssa liiketoimia koskevien puitteiden parantamiseksi –, että kuluttajansuojalainsäädännössä olevan merkittävän puutteen paikkaamiseksi annettaisiin myös sitovia säännöksiä kaupallisista takuista.

42. kehottaa komissiota varmistamaan, että jäsenvaltiot panevat sisämarkkinoiden syventämistä koskevan lainsäädännön täytäntöön ajoissa ja, mikä tärkeintä, kattavasti.

43. pahoittelee sitä, että kuluttaja-asioiden toimintaohjelmaan varattu talousarvio on rajallinen: vain noin 0,05 euroa Euroopan kansalaista kohden vuodessa. Komitea kiinnittää komission huomion myös siihen, että sen on oltava hyvin huolellinen toimenpiteiden suunnittelussa ja toimeenpanossa, jotta varmistetaan parhaat mahdolliset tulokset.

44. tulee valvomaan tiiviisti, että kuluttaja-asioiden toimintaohjelma pannaan täytäntöön nopeasti ja tehokkaasti, jotta voidaan parantaa eurooppalaisten elämänlaatua.

Bryssel 29 päivänä marraskuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Hyvän kumppanuuden säännöt”

(2013/C 17/04)

ALUEIDEN KOMITEA

- on tyytyväinen komission aikeeseen velvoittaa jäsenvaltiot järjestämään valtio-, alue- ja paikallistason viranomaisten sekä taloudellisten ja yhteiskunnallisten toimijoiden ja valtiovallasta riippumattomien organisaatioiden välinen kumppanuus.
- kannattaa komission aloitetta täydentää yhteisiä säännöksiä koskevaa asetusta eurooppalaisilla hyvän kumppanuuden säännöillä ja pahoittelee syvästi neuvoston päätöstä sulkea hyvän kumppanuuden säännöt neuvottelujen piiristä.
- kehottaa komissiota varmistamaan, että eurooppalaisissa hyvän kumppanuuden säännöissä tasapainotetaan tosiasiallisesti jäsenvaltioiden tarve täyttää niihin sisältyvät, kumppanuutta koskevat vaatimukset ja jäsenvaltioiden oikeus säilyttää erityiset toimintamahdollisuutensa ja tähänastiset käytänteensä, etenkin toissijaisuusperiaate huomioon ottaen.
- painottaa, että kumppanuus on koheesiopolitiikan tehostamisen olennainen edellytys ja että ainoastaan monitasoinen hallintojärjestelmä mahdollistaa Euroopan unionin strategisten suuntaviivojen tehokkaan nivomisen alueellisiin ja paikallisiin haasteisiin.
- edellyttää, että alue- ja paikallisviranomaiset otetaan täysimittaisesti mukaan laadittaessa kumppanuussopimuksia ja että näillä on keskeinen rooli määriteltäessä ja toteutettaessa aluepolitiikan investointiprioriteetteja.
- pitää tarpeellisena, että laaditaan asianmukainen kumppanitahojen hierarkia, jonka kärjessä ovat paikallis- ja alueviranomaiset, koska ne ilmaisevat yhteisiä näkemyksiä, arvoja ja intressejä.
- panee merkille tarpeen mukauttaa kumppanitahot ohjelman tyyppin mukaan, mutta epäilee, tulisiko ohjelmat ryhmitellä rahaston tyyppin mukaan.

Esittelijä	Stanisław SZWABSKI (PL, AE), Gdynian kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Viiteasiakirja	Komission yksiköiden valmisteluasiakirja – Kumppanuusperiaatteen noudattaminen yhteisen strategiakehyksen rahastojen toiminnassa – ehdotuksia eurooppalaisten hyvän kumppanuuden sääntöjen laatimiseen
	SWD(2012) 106 final

1 POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Johdanto

1. on komission kanssa yhtä mieltä siitä, että kumppanuus on Eurooppa 2020 -strategian onnistuneen toteuttamisen ja Euroopan unionin yhteisen strategiakehyksen kattamien rahastojen asianmukaisen täytäntöönpanon **keskeinen** tekijä.

2. on tyytyväinen komission aikeeseen **velvoittaa** jäsenvaltiot järjestämään valtio-, alue- ja paikallistason viranomaisten sekä taloudellisten ja **yhteiskunnallisten toimijoiden** ja **valtiovallasta riippumattomien organisaatioiden** välinen **kumppanuus** kaikissa Euroopan unionin politiikkojen toteuttamisprosesseissa.

3. kannattaa komission aloitetta täydentää yhteisiä säännöksiä koskevaa asetusta eurooppalaisilla hyvän kumppanuuden säännöillä. Niistä tulee kumppanuutta **konkretisoiva ja täsmämentävä** asiakirja yhteisen strategiakehyksen kattamien ohjelmien sekä rahastotoimien valmistelu-, toteutus- ja arviointiprosessissa.

4. pahoittelee syvästi neuvoston päätöstä sulkea hyvän kumppanuuden säännöt neuvottelujen piiristä ja olla siten piittaamatta Euroopan parlamentin ja AK:n ilmaisemista näkökannoista. Nämä tulevat kuitenkin myös jatkossa puoltamaan mainitun kaltaisen välineen tarvetta suunnittelukaudella 2014–2020.

5. esittää tämän vuoksi komissiolle, että eurooppalaisissa hyvän kumppanuuden säännöissä **tasapainotettaisiin tosiasiallisesti** jäsenvaltioiden tarve täyttää niihin sisältyvät, kumppanuutta koskevat vaatimukset ja jäsenvaltioiden oikeus säilyttää erityiset toimintamahdollisuutensa ja tähänastiset käytänteensä.

6. ehdottaa näin ollen, että harkittaisiin mahdollisuutta sisällyttää hyvän kumppanuuden **sääntöluonnokseen menettely**, jossa sovitaan ennalta, miten eri jäsenvaltiot täyttävät kumppanuusyhteistyön veloitteet omien erityisedellytystensä mukaisesti. Tällaisen menettelyn avulla komissio todentaisi, ovatko kumppanuussopimukset ja -ohjelmat hyvän kumppanuuden sääntöjen mukaisia.

7. muistuttaa ja tähdentää, että koheesiopolitiikkaan luonnostaan **liittyy strategisena ulottuvuutena** vastuun

hajauttaminen alue- ja paikallistoimijoille, joilla on kokemusta ja asiantuntemusta, joita sen tehokas toteuttaminen jäsenvaltioissa edellyttää. Sen jälkeen, kun komission kanssa on päästy yhteisymmärrykseen yleisestä strategiasta, alueiden tehtäviin kuuluu useissa tapauksissa ratkaisevien päätösten tekeminen hankkeiden valitsemisen ja hallinnoinnin kaltaisilla aloilla.

8. painottaa, että kumppanuus on siksi koheesiopolitiikan **tehostamisen** olennainen edellytys, jonka puitteissa Euroopan unionin strategisia suuntaviivoja tulee mukauttaa alueellisiin ja paikallisiin haasteisiin. Käytännössä ainoastaan kaikki tahot kattava **monitasoinen hallinto** mahdollistaa sen, että kyseiset kaksi ulottuvuutta nivotaan tehokkaasti toisiinsa. Alue- ja paikallisviranomaiset ovat monitasoisen **hallinnon** olennainen tekijä, eikä niitä voi asemaltaan rinnastaa **valtiovallasta riippumattomaan** sektoriin.

9. **ei** kuitenkaan **hyväksy** sellaista monitasoisen hallinnon periaatteen soveltamista, jossa annetaan kumppanuusmenettelyissä ylemmille tasoille tosiasiallinen **etusija** suhteessa alempiin tasoihin. Eurooppalaisissa hyvän kumppanuuden säännöissä tulisi määrätietoisesti kannustaa jäsenvaltioita ehkäisemään tehokkaasti tällaisia tilanteita.

10. edellyttää, että alue- ja paikallisviranomaiset **otetaan** täysimittaisesti **mukaan laadittaessa** komission ja jäsenvaltioiden välisiä **kumppanuussopimuksia** ja että näihin sopimuksiin kuuluu määräys sovituista periaatteista, jotka koskevat keskushallinnon ja alueellisen itsehallinnon yhteistyötä. Määräys voitaisiin lukea yleisasetuksessa säädettävien ennakkovaatimusten joukkoon.

11. toivoo lisäksi, että alue- ja paikallisviranomaisilla on keskeinen rooli **määriteltäessä ja toteutettaessa aluepolitiikan investointiprioriteetteja**. Komitea kehottaakin komissiota vahvistamaan paikallis- ja alueviranomaisten ensisijaisen roolin verrattuna muihin eurooppalaisissa hyvän kumppanuuden säännöissä mainittuihin kumppaneihin.

12. suhtautuu myönteisesti komission aikeeseen määrittää eurooppalaisissa hyvän kumppanuuden säännöissä pelkästään **vähimmäisvaatimukset**, jotka koskevat jäsenvaltioiden velvollisuutta kutsua kumppanit mukaan ohjelmatyön eri vaiheisiin. Samalla komitea toivoo, että vaatimukset ovat tarpeeksi ankaria ja selviä, jotta voidaan varmistaa todellinen kumppanuus tärkeimmässä asiassa.

13. korostaa erityisesti **toissijaisuus- ja suhteellisuus**periaatteiden merkitystä, sillä niiden tulee ensinnäkin mahdollistaa tietyn ohjelman alueellisesta ulottuvuudesta vastaavan tason toimijoiden osallistuminen kumppanuuteen ja vahvistaa sitä ja toiseksi taata se, että kumppanitahojen osallistuminen on tasapainoisessa suhteessa niiden potentiaaliin ja merkitykseen ohjelman toteuttamisessa.

14. kiinnittää huomiota siihen, että instituutioiden sekä poliittisten kulttuurien moninaisuuden lisäksi jäsenvaltioissa on **huomattavia eroja** pinta-alassa sekä väkimäärässä ja väestön maantieteellisessä jakautumisessa. Tämän vuoksi valtio-, alue- ja paikallistason jako kulloisissakin jäsenvaltioissa merkitsee käytännössä hyvien erilaisia tilanteita, mikä vaikuttaa kumppanuuksien toteuttamistapaan.

15. on tyytyväinen siihen, että komissio aikoo hyväksyä eurooppalaiset hyvän kumppanuuden säännöt delegoituna säädöksenä **viipymättä** yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen voimaantulon jälkeen. Mikäli tälle asiakirjalle päätetään antaa jokin muu oikeudellinen muoto, komitea kehottaa varmistamaan sellaiset ratkaisut, joilla taataan todellinen ja korkealaatuinen parannus kumppanuuksien noudattamiseen budjettikaudella 2014–2020.

Kumppanit

16. kiinnittää huomiota **mahdollisten kumppanien jakamiseen kolmeen ryhmään** luonnoksessa Eurooppalaisiksi hyvän kumppanuuden säännöksi: a) alue- ja paikallisviranomaiset b) talouselämän osapuolten ja työmarkkinaosapuolten tahot ja c) kansalaisyhteiskuntaa edustavat toimijat, joihin kuuluvat muun muassa ympäristöjärjestöt, valtiovallasta riippumattomat organisaatiot ja tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä vastaavat elimet. Tässä jaossa asetetaan samalle tasolle toimijat, jotka ovat hyvin erilaisia ja joilla on hyvin erilaiset mahdollisuudet vaikuttaa tosiasiallisesti ohjelmien toteuttamiseen.

17. pitää edellä esitetyn pohjalta tarpeellisena, että **laaditaan asianmukainen kumppanitahojen hierarkia. Alue- ja paikallisviranomaiset** tulee asettaa kumppanuusprosessin kärkeen, koska niillä on poliittinen legitimitetti sekä siten myös poliittinen vastuu sekä taloudellinen tilivelvollisuus. Niinpä niille kuuluu velvoite edustaa yleistä etua. Ne kantavat lisäksi vastuun lukuisten ohjelmien ja hankkeiden toteuttamisesta. Lisäksi joissakin hajautetun hallintorakenteen valtioissa alueviranomaisilla on lainsäädäntävaltaa.

18. kiinnittää huomiota siihen, että ilmaisua ”alueiden” keskeisestä roolista kumppanuuksien järjestämisessä jäsenvaltioissa, ”joissa on hajautettu hallinnollinen rakenne”, ei saisi ymmärtää siten, että muissa jäsenvaltioissa tämä keskeinen rooli kuuluu keskushallinnon viranomaisille.

19. on komission kanssa yhtä mieltä siitä, että **tulee valita ennen kaikkea instituutioita, organisaatioita** ja ryhmiä, jotka voivat tosiasiallisesti **vaikuttaa** asianomaisen ohjelman toteuttamiseen tai joita ohjelman täytäntöönpano koskee olennaisesti.

20. arvostaa sitä, että komissio kunnioittaa jäsenvaltioissa **tähän mennessä kehitettyjä** kumppanuuden toteuttamisen

menettelyjä ja tekniikoita (työpajat, kyselytutkimukset, foorumit, neuvonpidot, tapaamiset), mutta kiinnittää samalla huomiota siihen, että on välttämätöntä ottaa huomioon **mullistavat muutokset yhteiskunnallisen viestinnän tavoissa**, jotka liittyvät uuden viestintäteknologian yleistymiseen. Eurooppalaisilla hyvän kumppanuuden säännöillä tulee kannustaa jäsenvaltioita suhtautumaan viestintäteknologiaan rohkeammin ja innovatiivisemmin. Se on ehdoton edellytys nuorten saamiselle mukaan kumppanuusprosessiin.

21. pitää komission tavoin tarpeellisena huolehtia **heikoimassa asemassa olevien ja syrjäytyneimpien ryhmien** edustajien osallistumisesta. Komitea ei kuitenkaan näe tarpeelliseksi niiden mainitsemista nimeltä yleisasiakirjassa, sillä paikallisista olosuhteista ja ohjelmasta riippuen ne voivat olla eri ryhmiä.

22. huomauttaa kuitenkin, että koska aiemmin on todettu tietynlaisten toimien toteuttamisen voivan aiheuttaa yhteiskunnallisia **konflikteja**, eurooppalaisten hyvän kumppanuuden sääntöjen pitää kannustaa jäsenvaltioita kytkemään kumppanuusprosessiin varhaisessa vaiheessa mukaan sellaisten ryhmien ja toimijoiden edustajat, jotka voivat asennoitua kriittisesti kulloisenkin ohjelman toteuttamiseen.

Alue-, paikallis- ja kaupunkiviranomaiset sekä muut viranomaiset

23. huomauttaa, että **paikallis- ja alueyhteisöjä edustavilla kumppaneilla**, riippumatta niiden virallisista toimivaltuuksista kussakin jäsenvaltiossa, on **yhteisiä** näkemyksiä, arvoja ja intressejä. Tämän vuoksi niiden asema kumppaneina on objektiivisesti katsoen eri kuin alakohtaisten ja sosiaalisten kumppanien, jotka edustavat yksittäisiä näkemyksiä, arvoja ja intressejä. Tämän seikan tulee **ilmetä selvästi** eurooppalaisista hyvän kumppanuuden säännöistä.

24. ehdottaa, että eurooppalaisissa hyvän kumppanuuden säännöissä mainittaisiin nimenomaisesti sellaisten alueellisten toimijoiden tyypit, jotka tulee kutsua mukaan kumppanuusprosessiin. Tämä pätee erityisesti toimijoihin, joilla ei ole tietyn jäsenvaltion alueellisen yksikön luonnetta: **toiminnalliset alueet** (muun muassa kaupunkialueet, maaseutualueet, infrastruktuurialueet, luontoalueet, rajatylittävät alueet ja rannikkoalueet), kuntien välisen yhteistyön alueelliset ryhmittymät sekä kaupunkien ja kuntien yhteistyöverkostot.

25. kannattaa komission aietta **velvoittaa** eurooppalaisissa hyvän kumppanuuden säännöissä **ohjelmia hallinnoivat alueviranomaiset järjestämään kumppanuusprosesseja** paikallisia ja kunnallisviranomaisien, talouselämän edustajien ja työmarkkinaosapuolten ja kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa ohjelmien toteuttamisen kaikissa vaiheissa. Kansalaisyhteiskunnan edustajia ovat muun muassa ympäristöjärjestöt, valtiovallasta riippumattomat organisaatiot ja tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä vastaavat elimet.

26. ehdottaa, että **kuntien viranomaisia ja toiminnallisten kaupunkialueiden edustajia** ei kutsuta kumppanuusprosessiin vain silloin, kun niillä toteutetaan yhdenmukaisia alueellisia investointeja, vaan aina kun se on tarkoituksenmukaista kyseisen ohjelman näkökulmasta.

Talouselämän osapuolet ja työmarkkinaosapuolet

27. on komission kanssa yhtä mieltä siitä, että kumppanuusprosessissa tulee taata **työnantaja- ja -tekijäorganisaatioiden yhtäläinen osallistuminen**. On kuitenkin otettava huomioon näiden tahojen järjestäytymisasteen ja -tapojen suuret erot jäsenvaltioissa. Monilla aloilla työn luonne käytännössä tekee mahdottomaksi työntekijöiden organisaatioiden perustamisen. Eurooppalaisiin hyvän kumppanuuden sääntöihin tulee sisältyä suosituksia, jotka eivät esitä konkreettisia ratkaisuja, vaan velvoittavat jäsenvaltiot laatimaan talouselämän edustajien ja työmarkkinaosapuolten kanssa tehtävää yhteistyötä koskevia menettelyjä ottaen huomioon kansalliset, alueelliset ja jopa paikalliset erityispiirteet.

28. toteaa, että kun otetaan huomioon tilanne monilla eurooppalaisilla työmarkkinoilla, työmarkkinaosapuolten joukossa tulee ottaa huomioon erityisesti nuorten ja ammattitaitoisten **työnhakijoiden organisaatiot ja instituutiot**.

Kansalaisyhteiskuntaa edustavat toimijat, muun muassa ympäristöjärjestöt, valtiovallasta riippumattomat organisaatiot tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä vastaavat elimet

29. kannattaa varauksetta komission ehdotusta, jonka mukaan lukuisten ja hajanaisten, kansalaisyhteiskuntaa edustavien organisaatioiden kumppanuuden tulee tukeutua **kattoorganisaatioiden** kanssa tehtävään yhteistyöhön ja kumppanuuden tulee tukea siihen osallistuvien eri organisaatioiden **verkottumisen ja yhteistyön erilaisten muotojen** syntymistä.

30. kiinnittää huomiota siihen, että eurooppalaisiin hyvän kumppanuuden sääntöjen tulee osoittaa selkeät ja avoimet **periaatteet, joiden mukaan edustavat valtiovallasta riippumattomat organisaatiot valitaan**; ne perustuvat pääasiassa organisaatioiden toimialaan ja toimintahistoriaan ohjelman piiriin kuuluvalla alalla.

Kumppanuusprosessi

Kumppanuuden mukauttaminen ohjelmakohtaisesti

31. panee merkille tarpeen **mukauttaa kumppanitahot ohjelman tyyppin mukaan**, mutta epäilee, tulisiko ohjelmat ryhmitellä rahaston tyyppin mukaan (Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto [maaseuturahasto], Euroopan aluekehitysrahasto [EAKR], Euroopan meri- ja kalatalousrahasto, Euroopan koheesiorahasto [EKR] ja Euroopan sosiaalirahaston [ESR]), erityisesti siksi, että suunnitellaan ohjelmien osarahoittamista monesta rahastosta. Kumppanien valinnan tulee määräytyä ohjelman tyyppin ja sen toiminta-alueen mukaan.

32. ehdottaa, että eurooppalaisissa hyvän kumppanuuden sääntöihin sisällytetään sellainen yleisperiaate, että tietyntyyppisten kumppanien pitäminen **avainkumppaneina** ei saa edeltä käsin sulkea pois muiden toimijoiden osallistumista, jos se on sisällöllisesti perusteltua.

33. toteaa, että Euroopan aluekehitysrahastosta tai koheesiorahastosta rahoitettavissa ohjelmissa on tarpeen varmistaa **alueellisten ja paikallisten territoriaalisten yhteisöjen ryhmittymistä, myös rajatylittäviä**, edustavien organisaatioiden kumppanuus.

34. pitää välttämättömänä **tutkimuksen ja kehityksen alan toimijoiden** kumppanuutta soveltuviissa ohjelmissa, niiden erityispiirteiden edellyttämässä laajuudessa ja muodossa. Tämä johdetaan nykykaikaisten kehitysprosessien monisäkeisyydestä ja tarpeesta saada perusteellista asiantuntijatietoa, jotta voidaan vaikuttaa tehokkaasti näihin prosesseihin.

Kumppanitahojen osallistuminen ohjelma-asiakirjojen laadintaan

35. on samaa mieltä komission ehdottamista periaatteista, joiden mukaan kumppanitahot otetaan **mukaan ohjelmatyöhön mahdollisimman varhaisessa vaiheessa** ja kyseinen kumppanuus pidetään erillään strategisen ympäristöarvioinnin (*strategic environmental assessment, SEA*) tarkoittamasta menettelystä.

36. pitää erityisen tärkeänä, että **alue- ja paikallisviranomaiset kytketään** mukaan seuraaviin ohjelmatyön vaiheisiin: 1) yhteisen strategiakehityksen alaan kuuluvien haasteiden ja tarpeiden analysoiminen, 2) tavoitteiden ja prioriteettien valitseminen, 3) mekanismien koordinointi kehityssynergioiden aikaansaamiseksi. Komitea kehottaa lisäksi jäsenvaltioita konkretisoimaan tavat taata kyseisenkaltainen kumppanuus.

Kumppanuussopimusten laatiminen

37. kehottaa asettamaan jäsenvaltioille tietyt puitevaatimukset kehittää menettelyt, joilla taataan kumppanuuden toteutumisen kumppanuussopimuksia laadittaessa

38. katsoo, että toimivaltaisten paikallis- ja alueviranomaisten tulisi osallistua täysivaltaisesti **kumppanuussopimusten** valmistelusta käytäviin neuvotteluihin sekä valtio- että aluetasolla.

39. arvostaa sitä, että ehdotetuissa eurooppalaisista hyvän kumppanuuden säännöissä kuvastuu alueiden komitean aloite **Eurooppa 2020 -strategiaa koskevista alueellisista sopimuksista** monitasoisen hallinnon keskeisenä osatekijänä. Komitea katsoo toisaalta, että mainittua välinettä ei ole hyödynnetty riittävästi.

Kumppanuuteen osallistumisen periaatteet

40. **kannattaa ja tukee** ehdotetuissa eurooppalaisista hyvän kumppanuuden säännöissä jäsenvaltioille asetettuja **velvoitteita** määrittää **selkeät kumppanuusmenettelyjä koskevat periaatteet** seuraavilta osin: 1) asiakirjojen varhainen saatavuus, 2) riittävän ajan varaaminen kumppanitahoille perehtyä asiakirjoihin, hankkia niistä lisätietoja sekä reagoida niihin, 3) tietokanavien järjestäminen, 4) avoimet vastaukset ehdotuksiin ja kommentteihin, 5) tulosten tekeminen tunnetuksi.

Kumppanuuden toteuttamista koskeva informaatio ohjelma-asiakirjoissa

41. **kannattaa ja tukee** ehdotetuissa eurooppalaisista hyvän kumppanuuden säännöissä jäsenvaltioille asetettuja **velvoitteita** sisällyttää kumppanuussopimuksiin kumppanuutta koskevat yksityiskohtaiset periaatteet. Velvoitteissa tulee kuitenkin ottaa huomioon jäsenvaltiokohtaiset erityispiirteet. Tänä koskee varsinkin julkisen vallan tahoja alue- ja paikallistasolla.

Seurantakomiteoiden kokoonpano, merkitys ja toimintaperiaatteet

42. yhtyy komission näkemukseen **seurantakomiteoiden keskeisestä roolista** kaikkien Euroopan unionin yhteisen strategiakehyksen piiriin kuuluvien ohjelmien toteutuksessa. Komitea kannattaa ja tukee ehdotetuissa eurooppalaisista hyvän kumppanuuden säännöissä jäsenvaltioille kaavailtuja erityisiä velvoitteita, jotka koskevat kumppanitahojen, varsinkin alue- ja paikallistason julkisen vallan tahojen, osallistumista seurantakomiteoiden perustamiseen. Kyseisten tahojen on voitava osallistua **seurantakomiteoiden** toimintaperiaatteiden viralliseen määrittämiseen sekä niiden normaaliin toimintaan.

Kumppanitahojen osallistuminen ohjelmien valintaan

43. kannattaa ehdotusta, jonka mukaan ehdotetuissa eurooppalaisissa hyvän kumppanuuden säännöissä hallintoviranomaisille esitetään sellaisten erityisten velvoitteiden asettamista, joiden tavoitteena on 1) asiaankuuluvien kumppanitahojen osallistuminen **hanke-ehdotuspyyntöjen** periaatteiden määrittelyyn sekä hankkeiden arviointiin, 2) **kumppanitahojen eturistiriitojen** tehokas **välttäminen**, 3) huolehtiminen ehdotuspyyntöihin osallistuvia kumppanitahoja edustavien säännöllisestä vaihtuvuudesta, 4) kumppanitahojen tekeminen täysin tietoisiksi **velvollisuuksista**, jotka johtuvat niiden osallistumisesta hankkeiden valintamenettelyihin. Alue- ja paikallisviranomaisilla on erityinen rooli valittaessa ja arvioitaessa hankkeita, joilla odotetaan olevan alueellisia vaikutuksia.

Kumppanitahojen osallistuminen raportointi- ja arviointivaiheisiin

44. kannattaa ehdotusta, jonka mukaan ehdotetuissa eurooppalaisissa hyvän kumppanuuden säännöissä hallintoviranomaisille esitetään sellaisten erityisten velvoitteiden asettamista, joiden mukaan niiden tulee **ottaa kumppanitahot mukaan laatimaan vuosittaisia raportteja** ohjelmien toteuttamisesta sekä laatimaan vuosien 2017 ja 2019 alkupuoliskoilla määräaikaissä raportteja kumppanuussopimusten toteuttamisesta ja eritoten sisällyttämään niihin informaatiota edistymisestä sekä arvion kumppanitahojen osallistumisesta tähän toteuttamistyöhön.

45. yhtyy komission näkökantaan, että jokaiseen yhteisen strategiakehyksen kattamaan ohjelmaan tulee kiittää hallintoviranomaisten laatima arviointisuunnitelma. Komitea katsoo lisäksi, että on tarpeellista perustella asianmukaisesti, miksi on omaksuttu **eriytetyt periaatteet arviointisuunnitelmien laatimisesta** yhtäältä niiden ohjelmien osalta, joita rahoitetaan Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR), Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta, koheesiorahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta, ja toisaalta niiden osalta, joita rahoitetaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta [maaseuturahasto].

Kumppanitahojen avustaminen

46. Tiedonpuute ja resurssien rajallisuus voivat tehdä tietyille kumppanitahoille vaikeaksi osallistua asianmukaisesti kumppanuusprosessiin. Sellaisia ovat varsinkin kansalaisyhteiskuntaa edustavat toimijat, joihin kuuluvat muun muassa ympäristöjärjestöt, valtiovallasta riippumattomat organisaatiot ja tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä vastaavat elimet.

47. Näin ollen alueiden komitea kannattaa ja tukee sitä, että ehdotetuissa eurooppalaisissa hyvän kumppanuuden säännöissä jäsenvaltioille esitetään, että tietty osuus tekniseen apuun osoitetuista määrärahoista varataan heikompien kumppanitahojen tarpeisiin.

Bryssel 29 päivänä marraskuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet”

(2013/C 17/05)

ALUEIDEN KOMITEA

- on sitä mieltä, että paikalliskehitykseen suunnattavaa EU:n rahoitustukea on lisättävä seuraavalla ohjelmakaudella 2014–2020, jotta kansalaiset ottaisivat Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet omakseen ja jotta edistettäisiin ja tuettaisiin talouden ja työllisyyden elpymistä.
- katsoo, että paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet ovat yksi vuosiksi 2014–2020 ehdotetun lainsäädäntöpaketin innovatiivisimmista näkökohdista ja että niiden hyödyntämiseen tulisi voimakkaasti kannustaa.
- toteaa, että paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet ovat yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen ainoa säännös, jossa nimenomaan pyritään todellisiin yhteisvaikutuksiin täytäntöönpanotasolla Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston, Euroopan meri- ja kalatalousrahaston, rakennerahastojen ja koheesiorahaston yhteistä käyttöä silmällä pitäen. Siksi paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet voivat toimia paikallisille edunsaajille keskitettynä kanavana ja mahdollistavat rahastojen yhdenmisen ja yksinkertaistetun käytön ruohonjuuritasolla.
- katsoo, että paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet ovat ratkaiseva väline kaupunki- ja maaseutualueiden sopusointuista kehittymistä ajatellen, sillä ne vahvistavat valmiuksia kehittää siteitä ympäröiviin taajamien lähialueisiin ja maaseutualueisiin.
- kehottaa komissiota hyödyntämään tilintarkastustuomioistuimen huomioita sekä muita raportteja ja arvioita, jotta varmistetaan, että Leader- ja Urbact-hankkeista saadut kokemukset todella johtavat huomattavasti entistä toimivampaan, avoimempaan ja vastuullisempaan paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden malliin.
- kehottaa komissiota laatimaan mahdollisimman pian viitteelliset ja yksinkertaistetut yhteiset suuntaviivat paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden toteuttamiseksi keskeisillä aloilla.

Esittelijä

Graham GARVIE (UK, ALDE), Scottish Bordersin piirihallintoalueen valtuuston jäsen

Viiteasiakirja**I. POLIITTISET SUOSITUKSET**

ALUEIDEN KOMITEA

1. suhtautuu myönteisesti seuraavaa ohjelmakautta koskeviin komission ehdotuksiin, joissa paikallistason kehitykseen kohdistetaan uudelleen erityistä huomiota EU:n alue-, maaseutu- ja meripolitiikoissa.

2. katsoo, että paikalliskehitys kuuluu osana alueiden kehittämistä koskevaan EU:n laajempaan toimintamalliin.

3. katsoo, että paikalliskehitys on parhaiten määriteltävissä kokonaisvaltaiseksi käsitteeksi, jossa keskitytään kaikentyyppisten alueiden, niin kaupunki-, maaseutu- ja yhdenneittyjen kaupunki- ja maaseutualueiden kuin toiminnallisten alueiden, haasteisiin ja mahdollisuuksiin.

4. on sitä mieltä, että paikalliskehitykseen suunnattavaa EU:n rahoitustukea on lisättävä seuraavalla ohjelmakaudella 2014–2020, ei pelkästään siksi, että kansalaiset ottaisivat Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet omakseen ja että edistettäisiin niiden toteutumista, vaan myös siksi, että edistettäisiin ja tuettaisiin talouden ja työllisyyden elpymistä talous- ja rahoituskriisin erityisesti koettelemilla alueilla.

5. toteaa, että paikalliskehitystä koskevaa toimintamallia voidaan toteuttaa käyttämällä erilaisia välineitä ja että yhtenä keskeisistä komission esittämistä vaihtoehdoista on paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita koskeva uusi väline. Paikalliskehityksen käsitteellä on kuitenkin laajempi merkitys, ja sen yhteydessä on otettava huomioon EU:n kunkin jäsenvaltion institutionaalinen rakenne ja käytännöt.

6. on erittäin tyytyväinen siihen, että yhteisiä säännöksiä koskevassa asetusehdotuksessa omistetaan kokonainen luku nimenomaisesti paikallisyhteisöjen omille kehittämishankkeille.

7. toteaa, että paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet ovat yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen ainoa säännös, jossa nimenomaan pyritään todellisiin yhteisvaikutuksiin täytäntöönpanotasolla Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto), Euroopan meri- ja kalatalousrahaston, rakennerahastojen (Euroopan aluekehitysrahasto [EAKR]),

Euroopan sosiaalirahaston (ESR) ja koheesiorahaston yhteistä käyttöä silmällä pitäen. Niillä on näin ollen merkittävä rooli koheesiopolitiikan uskottavuuden lisäämisessä osoittaessaan, että EU:n eri rahastoja voidaan todella käyttää yhdessä yhdenneityllä ja tehokkaalla tavalla.

8. katsoo, että tätä välinettä voidaan käyttää yhtä aikaa Euroopan unionin taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden vahvistamiseksi ja yhteisen strategiakehyksen 11 temaattisen tavoitteen – ja siten viime kädessä Eurooppa 2020 -strategian – toteuttamiseksi paikallistasolla. Komitea korostaa kuitenkin, että paikalliskehitysstrategian laatimiseen varattua aikaa tulee pidentää.

9. katsoo, että näinä vaikeina kriisi- ja talouden laskusuhdanteen aikoina keinotekoisten esteiden poistaminen EU:n eri rahastojen väliltä on yhä toivottavampaa, jotta rahastoja voidaan käyttää paikallisesti sekä kaupunki- että maaseutualueilla ottaen nykyistä paremmin huomioon kunkin alueen erityistarpeet ja keskittyen niihin.

10. korostaa, että valmiuksien kehittäminen on keskeinen osa paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita ja että on asetettava riittävät resurssit käyttöön, jotta paikalliset osapuolet kykenevät valmistelemaan paikallisen strategiansa ja panemaan sen täytäntöön.

11. on erityisen tyytyväinen siihen, että yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukaan paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden käsittämät alueet voivat hyötyä korkeammasta osarahoitusosuudesta (toisin sanoen EU:n osarahoitus kasvaa kymmenellä prosentilla EAKR:n ja ESR:n osalta, mikäli toimintatulo kokonaisuudessaan toteutetaan paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden), ja katsoo, että samoja tai samanlaisia kannustimia tulisi soveltaa kaikkiin rahastoihin, etenkin myös Euroopan meri- ja kalatalousrahastoon.

12. painottaa, että paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden keskeisenä lisäarvona on paikallisyhteisön sekä yksityisten ja vapaaehtoisten tahojen ottaminen mukaan toimintaan niin, että perustetaan paikallisia toimintaryhmiä, jotka laativat yhdenneityjä paikallisia kehitysstrategioita.

13. katsoo, että tämä alhaalta ylöspäin suuntautuva lähestymistapa eroaa merkittävästi EU:n rahastojen käyttöön sovellettavasta ylhäältä alaspäin suuntautuvasta lähestymistavasta, jolla olisi muutoin hallitseva asema. Paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet ovatkin paras käytännön esimerkki siitä, mitä toisijaisuusperiaate merkitsee paikallistasolla, ja niiden avulla lisätään suuren yleisön sitoutumista ja tietoisuutta, kun kyse on EU:n tukemista toimista ruohonjuuritasolla.

Keskeiset tavoitteet

Eurooppa 2020 -strategia ja yhteinen strategiakehys

14. muistuttaa, että jäsenvaltiot ja alueet ovat täysin vapaita päättämään EAKR:ään ja ESR:ään liittyvien paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden aloittamisesta kumppanuussopimuksissaan ja toimenpideohjelmissaan.

15. katsoo, että paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet ovat kaupunkeja koskevan toimintaohjelman, yhdenmukaisen alueellisten investointien ja yhteisten toimintasuunnitelmien ohella yksi vuosiksi 2014–2020 ehdotetun lainsäädäntöpaketin innovatiivisimmista näkökohdista ja että niiden hyödyntämiseen tulisi voimakkaasti kannustaa.

16. katsoo, että paikallisyhteisöjen omista kehittämishankkeista voi tulla ratkaiseva väline yhteisessä strategiakehyksessä asetettujen tavoitteiden ja alueellisen agenda 2020:n toteuttamiseksi paikallistasolla, koska ne mahdollistavat Eurooppa 2020 -strategian toteuttamiseen tähtäävien politiikkojen yhteisen ohjelmasuunnittelun.

17. katsoo, että paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita tulisi kehittää ottamalla huomioon paikallistason kehitykseen tähtäävistä aiemmista alakohtaisista välineistä saadut kokemukset. Näistä välineistä mainittakoon erityisesti Leader maaseudun kehittämisessä ja Euroopan kalatalousrahaston toimintalinjan 4 aloitteet sekä kaupunkialueiden kehittämisverkkoja koskeva ohjelma (Urbact), kestävä kehitys ongelmallisilla kaupunkialueilla koskeva aiempi Urban-aloite sekä entinen syrjäytymistä, syrjintää ja eriarvoisuutta koskeva Equal-aloite.

18. on huolestunut siitä, että valmisteltaessa yhteistä strategiakehystä painotetaan liiaksi strategiakehitystä ja valmiuksien parantamista paikallisyhteisön omia kehityshankkeita koskevissa toimissa. Vaikka prosessia tulee pitää välttämättömänä, paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden päätavoitteena on aikaansaada konkreettisia ja merkittäviä tuloksia investoinnein, joilla voidaan parantaa hyvinvointia paikallisyhteisössä.

19. epäilee, onko tarkoituksenmukaista, että paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet mainitaan ainoastaan yhteisen strategiakehityksen temaattisessa tavoitteessa 9, joka koskee sosiaalista osallisuutta. Paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet ovat paikallisyhteisöön keskittyvä monikäyttöinen väline, joka on monimuotoisuudeltaan ja haasteiltaan paljon sosiaalista osallisuutta kattavampi. Ne voivat käytännössä edistää merkittävästi

sellaisen vakavan maantieteellisen ja demografisen epätasapainotilanteen korjaamista, joka haittaa tiettyjen alueiden taloudellista ja yhteiskunnallista kehitystä.

20. kehottaa siksi muuttamaan yhteistä strategiakehystä niin, että paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet mainitaan yhteisen strategiakehityksen kaikissa 11 temaattisessa tavoitteessa ja että niitä voidaan käyttää paikallisten olosuhteiden mukaan eikä ainoastaan toimintaan sosiaalisen osallisuuden alalla.

21. painottaa, että paikallisten toimintaryhmien on paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden puitteissa voitava hyötyä 10 prosentilla korotetusta osarahoitusosuudesta riippumatta siitä, mitä yhteisen strategiakehityksen temaattisia tavoitteita ne ajavat. On ratkaisevan tärkeää, että kymmenen prosentin bonus tulee myöntää myös, kun sosiaalista osallisuutta varten korva-merkittyjä varoja, joista säädetään yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa, ei osoiteta yksinomaan paikallisyhteisöjen omiin kehittämishankkeisiin.

Erityinen lisäarvo

22. katsoo, että lisäarvoa tuottavia paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden osatekijöitä ovat paikallisväestön ja alueen kaikkien julkisten ja yksityisten toimijoiden osallistuminen, konsultointi ja yhteistyö, alueen erityistarpeiden ottaminen huomioon paikallisessa kehittämisstrategiassa, voimakas vaikutus monitasoiseen ja poikkialaiseen yhteistyöhön, luotettavan paikallisen osaamisen ja asiantuntemuksen hyödyntäminen, alueiden seutukohtainen innovaatiokapasiteetti sekä yhdenmukainen toimintatapa, paikallisesti määritellyt toimet ja tulokset sekä joustava ja strateginen lähestymistapa.

23. katsoo, että paikallisyhteisöjen omiin kehittämishankkeisiin liittyvä paikallisen kehittämisen lähestymistapa myös vastaa tarpeeseen entistä tulossuuntautuneemmasta koheesiopolitiikasta, koska siinä vastataan haasteisiin asianmukaisella alueellisella tasolla, ja että se parantaa yhteisöjen ja paikallishallinnon mahdollisuuksia toimia aktiivisessa roolissa toteutettaessa EU:n poliittisia tavoitteita ja erityisesti Eurooppa 2020 -strategiaa.

24. toteaa, että paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet voivat toimia paikallisille edunsaajille keskitettynä kanavana, joka mahdollistaisi yhteisen strategiakehityksen kattamien rahastojen yhdenmukaisen ja yksinkertaistetun käytön ruohonjuuritasolla. Tämä voisi mahdollisesti olla valtava askel eteenpäin varmistettaessa, että kunnilla olisi mahdollisuus yhdistää yhdenmukaisia hankkeita, joihin voidaan myöntää osarahoitusta EU:n eri rahastoista.

25. toteaa, että yhdenmukaisen luonteensa ja yhteisön osallistamisen johdosta paikallisyhteisöjen omilla kehittämishankkeilla kyetään tukemaan toiminnan monipuolistamista ja taloudellista ja sosiaalista kehitystä ja innovointia rakenteellisesti paremmin kuin ylhäältä alaspäin suuntautuvilla vakimuotoisilla hakumenetelyillä.

26. katsoo, että näin helpotettaisiin sellaisten innovatiivisten hankkeiden täytäntöönpanoa, jotka eivät muutoin sisältyisi toimenpideohjelmiin. Paikalliskehityksen kumppanuuksien tärkein lisäarvo on paikallisten toimintaryhmien moninaisen asiantuntijuuden hyödyntämisessä, sillä tehdessään yhteistyötä edunsaajien kanssa kehittääkseen näiden alkuperäisiä rahoitushakemuksia ne parantavat niiden laatua ja mahdollistavat niiden tehokkaamman mukauttamisen paikallisiin yksityiskohtaisiin tarpeisiin.

27. kehottaa jäsenvaltioita ja alueita arvioimaan huolellisesti, voitaisiinko EU:n niille myöntämää rahoitusta hyödyntää paremmin, jos niiden kumppanuussopimukseen tai toimenpideohjelmaan sisällytettäisiin ylhäältä alaspäin suuntautuvien pääohjelmien sijasta paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita koskeva erityinen toimintalohko.

Kattavuus

28. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että saavutetaan riittävä kriittinen massa sekä paikallisten toimintaryhmien koon osalta että siltä osin kuin kyse on keskimäärin myönnettävistä varoista, joista paikallisyhteisöjen omista kehittämishankkeista vastaavat paikalliset toimintaryhmät voivat odottaa olevansa vastuussa. Leader-hankkeesta ja Euroopan kalatalousrahaston neljännessä toimintalinjasta tähän mennessä saatujen kokemusten perusteella paikallisyhteisöjen omista kehittämishankkeista vastaavat yksittäiset paikalliset toimintaryhmät voisivat kattaa väkimäärältään kaiken kaikkiaan 5 000–150 000 ihmisen alueen ja yhdenneittä paikallista strategiaa varten voitaisiin myöntää EU:n rahoitusta keskimäärin kahdesta kymmeneen miljoonaa euroa seitsenvuotiskaudella.

29. katsoo kuitenkin, että paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet voivat eräissä tapauksissa synnyttää suuremman kriittisen massan kuin mitä kohdassa 28 esitetään ja että suurkaupunkialueiden sekä saarten ja syrjäisten alueiden kaltaisten maantieteellisten alueiden osalta on sallittava perusteltuja poikkeuksia, kunhan yhteisölähtöisyyden elementti säilytetään.

Yhdennetty alueellinen kehitys

30. muistuttaa, että paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet, jotka ovat valinnainen väline paikallisen kehityksen aikaansaamiseksi yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa tarkoitettujen rahastojen avulla, ovat yhteydessä muihin välineisiin, kuten yhdennettyihin alueellisiin investointeihin, ja auttavat toteuttamaan laajamittaisempaa kehittämisstrategiaa, jonka kautta eri alojen politiikkaa voidaan harjoittaa paikallistasolla.

31. kannattaa sitä, että eurooppalaisissa ja kansallisissa täytäntöönpanosäännöissä mainitaan selkeästi, että yhdennetyt alueelliset investoinnit ja paikalliset toimintaryhmät voitaisiin yhdistää paikallisten tavoitteiden toteuttamiseksi yhteisen strategian avulla, kun sitä pidetään tarkoituksenmukaisena vaihtoehtona. Täytäntöönpanosäännöissä tulisi ennen kaikkea mahdollistaa se ja helpottaa sitä, että yhdelle tai useammalle paikalliselle toimintaryhmälle annetaan tehtäväksi toteuttaa – pienemmässä

mittakaavassa – osa toimista, jotka on tarkoitus toteuttaa yhdennetyn alueellisen investoinnin puitteissa laajemmalla maantieteellisellä tasolla.

32. katsoo, että kyseissä tapauksissa olisi täysin johdonmukaista, että myös yhdennetyt alueelliset investoinnit hyötyisivät paikallisyhteisöiden omille kehittämishankkeille suunnitellusta kymmenen prosentin korotuksesta.

33. muistuttaa kuitenkin, että paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden lisäarvo liittyy juuri entistä laajemman paikallisyhteisön osallistumiseen sekä Leader-hankkeen ja Euroopan kalatalousrahaston neljännessä toimintalinjan kaltaisten jo olemassa olevien välineiden ja rakennerahastojen väliseen nimenomaiseen yhteeseen.

Paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet kaupunki- ja maaseutualueilla

34. katsoo, että paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden yhteisönäkökohta on erityisen soveltuva sellaisten maantieteellisesti keskittyneiden ongelmien käsittelemiseen, jotka edellyttävät koko yhteisöltä vastausta.

35. panee tyytyväisenä merkille, että paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet voivat myös olla yksi useista mahdollisista käytettävissä olevista välineistä sellaisten osallistavien kaupunkialueiden luomiseksi, missä julkiset palvelut ovat kaikkien saatavilla. Näin estetään gettoutumista, reagoidaan köyhyyteen ja edistetään sosiaalisia yhteyksiä eri yhteisöissä sekä politiikkoja, joilla kannustetaan aktiiviseen ikääntymiseen, sosiaaliseen innovointiin sekä sukupolvien ja kulttuurien väliseen keskinäiseen tukeen.

36. katsoo, että vaikka käsillä olevan lausunnon tavoitteena on tarkastella paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden käyttöä muilla kuin sellaisilla aloilla, missä Leader-ohjelman hyödyntäminen maaseutualueilla on jo vakiintunutta, paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet ovat luonnollinen jatko Leader-ohjelmalle vuoden 2014 jälkeen, ja ne voivat myös olla yksi useista mahdollisista käytettävissä olevista välineistä, joilla vastataan maaseutualueiden kohtaamiin saavutettavuuteen, talouden kehittämiseen ja monipuolistamiseen ja asukkaille välttämättömien palvelujen säilyttämiseen liittyviin haasteisiin ja tuetaan politiikkaa, jolla edistetään aktiivista ikääntymistä, sosiaalista innovointia sekä sukupolvien ja kulttuurien välistä keskinäistä tukea.

37. katsoo, että suurkaupunkialueilla voi olla useita paikallisyhteisöjen omista kehittämishankkeista vastaavia paikallisia toimintaryhmiä kaupunginosa- tai yhteisötasolla, jotta mahdollistetaan alhaalta ylöspäin etenevät ratkaisut paikkalähtöisiin ongelmiin, kuten monenlaisen puutteeseen, ympäristön pilaantumiseen tai tiettyjen samanlaisista haitallisista seikoista kärsivien ryhmien työllistettävyyteen. Paikallisten toimintaryhmien kesken tulisi saavuttaa tietty koordinoinnin taso, kun samalla maantieteellisellä alueella toimii useampi kuin yksi ryhmä.

Yhdennetyt kaupunki- ja maaseutualueet (kaupunkien ja maaseudun väliset yhteydet)

38. katsoo, että paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet ovat ratkaiseva väline kaupunki- ja maaseutualueiden sopusoinnista kehittämisestä ajatellen, sillä ne vahvistavat valmiuksia kehittää siteitä ympäröiviin taajamien lähialueisiin ja maaseutualueisiin, ja että niiden avulla estetään kaupunkiasutuksen hallitsematon levittäytyminen, kannustetaan pienten ja keskisuurten kaupunkien tasapainoisen verkoston luomiseen ja vahvistetaan yhteyksiä paikallisten maataloustuotteiden tuottajien ja kuluttajien välillä.

39. suhtautuu myönteisesti Rurban-valmistelutoimeen, jonka avulla pyritään keräämään ajantasaista tietoa kaupunkien ja maaseudun välisiä yhteyksiä koskevista tutkimuksista ja politiikoista. AK toivoo, että sitä kehitetään edelleen ennen ohjelmakauden 2014–2020 alkamista ohjelmaksi, jonka avulla voidaan edistää paikallisyhteisöjen omiin kehittämishankkeisiin liittyvien uusien kumppanuuksien välistä hyvien käytänteiden vaihtoa, vertaisarviointia, innovatiivisten ratkaisujen löytämistä ja verkostoitumista.

40. palauttaa mieleen ehdotuksensa perustaa RURBACT-niminen toimenpideohjelma, jonka puitteissa kannustetaan vaihtamaan hyviä käytänteitä sekä muodostamaan kaupunkien ja maaseudun ongelmiin paneutuvia verkostoja ⁽¹⁾.

41. katsoo, että eri puolilla EU:ta on erilaisia kaupunkien ja maaseudun välisiä kytköksiä, joihin kansallisilla poliittisilla ja hallinnollisilla järjestelmillä on merkittävä vaikutus. Siksi kaikenlaisten EU:n toimien tulisi olla riittävän joustavia tämän hallintojärjestelmien laajan kirjon huomioonottamiseksi.

42. pitää suurimpana haasteena tarvetta poistaa EU:n rahastojen nykyinen maantieteellinen ja alakohtainen jaottelu. Vaikka toimenpideohjelmat ovat yleensä varsin alakohtaisia, paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden ja erityisesti yhdennettyjen alueellisten investointien kaltaiset uudet välineet voisivat tarjota tarpeellisen alueellisen lähestymistavan ja poistaa alakohdittaisen erottelun.

43. katsoo, että kaupunki- ja maaseutualueiden suhteita koskevissa paikallisyhteisöjen omissa kehittämishankkeissa on otettava huomioon, että jäsenvaltioiden tilanteet ovat hyvin erilaisia erityisesti, kun tarkastellaan kaupunki- ja maaseutualueiden välisiä yhteyksiä kaikissa jäsenvaltioissa (suuremmat erot hyvinvoinnissa kaupunki- ja maaseutualueiden välillä, vähemmän valmiuksia) tai niiden jäsenvaltioiden välillä, missä on lukuisasti kuntia (ja missä yhteistyötä on tehtävä paikallisten rajojen yli kriittisen massa saavuttamiseksi), tai jäsenvaltioissa, missä kunnat ovat suuria (ja missä paikalliset kumppanuudet syntyvät useimmiten paikallisalueella).

⁽¹⁾ RURBACT-ohjelma perustuisi RUR@CT-verkostosta saatuaan kokemukseen, jotta kaupunki- ja maaseutu-ullottuvuuden välinen yhteys tulee paremmin huomioiduksi.

Rannikkoyhteisöt ja rannikkokalastusta harjoittavat yhteisöt

44. toteaa, että paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita voidaan toteuttaa menestyksellisesti myös alueilla, joilla on erityisiä alakohtaisia ongelmia. Tämä koskee esimerkiksi Euroopan kalatalousrahaston nykyistä neljättä toimintalinjaa, jonka puitteissa sovelletaan paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden menetelmää paikallisten kalastusyhteisöjen ja kalastusalan tukemiseksi.

45. toteaa, että monissa paikoissa eri puolilla Eurooppaa paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita voidaan menestyksellisesti kehittää maaseuturahastosta ja/tai Euroopan kalatalousrahastosta rahoitettavien nykyisten paikallisten kumppanuuksien pohjalta. Lisäksi joillakin alueilla on jo tuloksellista yhteistyötä Euroopan kalatalousrahaston neljännen toimintalinjan ja Leader-hankkeen kumppanuuksien välillä, sillä tietyissä tapauksissa niitä hallinnoi sama elin. Paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet mahdollistavat myös näiden maaseuturahaston ja Euroopan meri- ja kalatalousrahaston toimien yhdistämisen ESR:n ja EAKR:n kanssa, kun se on tarkoituksenmukaista.

46. toteaa olevansa erittäin huolestunut siitä, että Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa on tarkoitus hallinnoida jäsenvaltiotasolla, kun vastaavasti rakennerahastot ja Leader-hanke on useissa tapauksissa alueellistettu. Tämä epäjohtamukaisuus on haitallinen paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita ajatellen.

Kumppanuudet

47. muistuttaa kehotuksestaan tarkistaa sääntöä, jonka mukaan viranomaisilla ei voi olla yli 49:ä prosenttia äänioikeuksista, niiden tapausten osalta, joissa vakiintuneita paikalliskehityksen kumppanuuksia on jo muodostettu, ja suosittaa, että kyseisissä tapauksissa eri aloilla on "tasapainoinen edustus" paikallisessa toimintaryhmässä.

48. katsoo muun muassa, että paikallisten toimintaryhmien päätöksentekoprosessien on oltava toimivia ja selkeästi määriteltyjä alusta lähtien, jotta paikallisviranomaistaho, joka on demokraattisesti vastuussa oleva julkinen elin paikallisessa kumppanuudessa, kykenee ohjaamaan yleisstrategiaa ja samanaikaisesti varmistamaan, ettei kunta saa hallitsevaa asemaa paikallisessa toimintaryhmässä.

49. painottaa, että vaikka paikallisyhteisöjen omilla kehittämishankkeilla pyritään parantamaan paikallisten yksityisten ja vapaaehtoisten toimijoiden vaikutusmahdollisuuksia, on tunnustettava keskeinen rooli, joka paikallishallinnolla tulee olla näissä järjestelyissä. Usein paikallisviranomaisen on otettava johtava rooli rauhoittaakseen hallintoviranomaisia ja Euroopan komissiota siitä, että tehtyjen päätösten osalta tarkastusta ja säännösten noudattamista koskevia riskejä hallinnoidaan asianmukaisesti ja että paikallistasolla on valmiudet tehdä paikallisen toimintaryhmän rakenteista ja menettelyistä tehokkaita.

50. muistuttaa siksi, että paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet voidaan organisoida siten, että vastuun siirtäminen hallintoviranomaiselta tai muulta paikalliselta tai alueelliselta toimeenpanoelimeltä paikalliselle toimintaryhmälle voidaan tarvittaessa tehdä oikeasuhtaisella tavalla, jossa otetaan huomioon paikallisen toimintaryhmän todelliset valmiudet sekä tarve tehdä osallistavia, avoimia ja vastuullisia päätöksiä.

51. kehottaa painokkaasti Euroopan komissiota ottamaan huomioon jokaisessa jäsenvaltiossa ennestään olemassa olevat paikalliset aloitteet, jotta nämä nivoutuisivat ristiriidattomasti yhteen paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita koskevan uuden välineen kanssa.

Haasteet

52. kehottaa komissiota hyödyntämään tilintarkastustuomioistuimen huomioita sekä muita raportteja ja arvioita, jotta varmistetaan, että Leader- ja Urbact-hankkeista saadut kokemukset todella johtavat huomattavasti entistä toimivampaan, avoimempaan ja vastuullisempaan paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden malliin.

53. esittää, että alusta lähtien määritellään selkeät säännöt eturistiriitojen välttämiseksi ja että ainakin vastuuta, julkista valvontaa, tehdyistä päätöksistä valittamista ja avoimuutta koskevien sääntöjen tulisi olla paikallisille toimintaryhmille yhtä tiukoja kuin jo nykyisin paikallisyhteisöjen luottamustehtäviin valittuihin sovellettavat säännöt. Sekä kunnilla että paikallisilla toimintaryhmillä tulee olla selkeä vastuu käyttämistään julkisista varoista ja tekemistään päätöksistä.

54. korostaa, että kysymys valmiuksista on erityisen tärkeä. Asiaan on puututtava selkeyttämällä ja yksinkertaistamalla menettelyllisiä ja hallinnollisia vaatimuksia sekä perustamalla mahdollisuuksien mukaan keskitettyjä yhteyskohtia rahastojen välille, jos mahdollista, myös sähköisin välinein.

55. katsoo tämän edellyttävän sitä, että tarkastuksissa ja vaatimustenmukaisuudessa mennään kaikkien rahastojen osalta nykyisiä ehdotuksia pidemmälle. Kyseisten vaatimusten on niin ikään oltava oikeasuhtaisia, sillä muussa tapauksessa ne eivät kannusta mahdollisia paikallisia edunsaajia hakemaan EU-rahoitusta.

56. onkin huolestunut siitä, että paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet saattavat joutua suoriutumaan kunkin rahaston osalta erityyppisistä varainhoidosta ja tarkastuksista aiheutuvista rasitteista, kun eri hallintoviranomaiset tai ministeriöt hallinnoivat eri rahastoja vertikaalisesti, mikä saattaa johtaa kah-

den tai useamman rahaston välisiin yhdennettyihin hankkeisiin, jotka edistyvät hitaimman mukaan. Lisäksi on erittäin tärkeää, että hallintoviranomaiset välttävät asettamasta omia menettelyä koskevia lisävaatimuksiaan, jotka vaikeuttavat toimintaa.

57. korostaa, että paikallisten valmiuksien kehittäminen ja siihen liittyvät strategiat ovat vain keino saavuttaa päämäärää, jotta paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet saadaan johtamaan konkreettisiin investointeihin ja mitattavissa oleviin tuloksiin paikallisyhteisöjen eduksi.

58. katsoo, että paikallisyhteisöjen omista kehittämishankkeissa on keskityttävä huomattavasti nykyistä voimakkaammin sellaisten paikallisten strategioiden määrittelyyn ja täytäntöönpanoon, joissa edetään kohti selkeästi määriteltyjä tuloksia.

59. painottaa, että yksi paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden keskeisistä vahvuuksista on innovatiivisuus, joka saavutetaan täytäntöönpanon joustavuuden avulla. Tämän johdosta EU:n ja jäsenvaltioiden säännöissä tulisi pidettyä määräämästä ylhäältä alaspäin lähtevä ja yhtenäisiä toimenpiteitä, tukikelpoisuussääntöjä ja kriteerejä, jotka koskevat kaikkia maita ja alueita, jotta helpotetaan paikallisten ratkaisujen löytymistä paikallisiin ongelmiin, alhaalta ylöspäin suuntautuvassa prosessissa.

60. katsoo, että paikallisten strategioiden määrittelyn sekä hyvin ideoiden vaihdon ja entistä laajemman hyödyntämisen välillä on oltava suora ja selkeä yhteys erityisesti, kun kyse on suuren mittakaavan toimien toteuttamisesta rakennerahastojen puitteissa.

61. toteaa, että hallintoviranomaisille saattaa tulla houkutus olla tukematta paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden kaltaisia yhdennettyjä ja resurssitehokkaita toimia, jos on olemassa helpompia tapoja käyttää varoja. Lisäämällä nykyisin saatavilla olevaa teknistä apua laadullinen ulottuvuus ja paikallisyhteisön sitoutuminen ovat kuitenkin huomattavasti voimakkaampia paikallisyhteisöjen omista kehittämishankkeista kuin ylhäältä alaspäin suuntautuvissa toimintamalleissa.

62. huomauttaa, että on epä johdonmukaista korvamerkitä viisi prosenttia varoista Leader-hanketta mutta ei muita rahastoja varten, kun kyse on paikallisyhteisöjen omista kehittämishankkeista. Komitea kehottaa hallintoviranomaisia harkitsemaan tämän viiden prosentin osuuden soveltamista muihin kolmeen rahastoon, kun paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita koskeva vaihtoehto on valittu yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen rahastojen puitteissa joko kumppanuussopimuksessa tai toimenpideohjelmassa.

63. katsoo, että on puututtava paikalliskehityksen nykyiseen hajanaisuuteen ohjelmissa tunnettavuuden, vastuullisuuden sekä esittelyhankkeiden, keskinäisen oppimisen ja tietämyksen siirtämisen lisäämiseksi erityisesti vaikeasti mitattavissa olevien tulosten (*soft outcomes*) osalta.

64. kehottaa komission neljää asianomaista pääosastoa laatimaan mahdollisimman pian viitteelliset ja yksinkertaistetut yhteiset suuntaviivat paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden toteuttamiseksi keskeisillä aloilla sekä arvion siitä, millä tavoin yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen kattamien rahastojen avulla voidaan realistisesti toteuttaa yhdennettyjä paikallisia ohjelmia ja yksittäisiä hankkeita, kulujen tuki-kelpoisuus, raportointi, yhteistyö, tarkastukset sekä sääntöjen noudattamisen edistäminen sekä tietämyksen siirtämisen menetelmät. Samalla komission tulisi ryhtyä strategiseen vuoropuheluun valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten kehitystoimijoiden kanssa, jotka voivat tuoda esiin seikkoja suuntaviivoissa käsiteltäviksi ja tarjota mahdollisia vastauksia sekä esimerkkejä olemassa olevista paikalliskehityksen kumppanuuksista.

Bryssel 29 päivänä marraskuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”EU:n valtiontuki uudistus”

(2013/C 17/06)

ALUEIDEN KOMITEA

- on tyytyväinen komission tavoitteeseen keskittyä tapauksiin, joilla on erityisen voimakkaat vaikutukset sisämarkkinoihin, ja siirtyä näin ollen tukimenetelmissä entistä enemmän priorisointiin, joka vähentää kaikkien asianosaisten – Euroopan komission, jäsenvaltioiden sekä alue- ja paikallisviranomaisten – taakkaa.
- toteaa, että soveltuvia lähtökohtia niiden tukien priorisointiin, joilla on sisämarkkinoiden kannalta tosiasiallista ja huomattavaa merkitystä, voivat olla muun muassa rajatylittävään kauppaan kohdistuvan vaikutuksen kriteerin tarkentaminen ja yrityksen käsitteen selventäminen.
- kehottaa ottamaan tässä yhteydessä huomioon, että vaikka puhtaasti paikallisuonteista toimintaa varten suoritettavat maksut luokitellaankin oikeudellisesti valtiontuiksi, niiden vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan voi olla rajallinen.
- kehottaa – komission tavoitteen saavuttamisvaihtoehtoina tämän ajanmukaistamisuudistuksen yhteydessä – nostamaan vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen kynnysarvoja sekä vastaavasti yleishyödyllisiin taloudellisiin palveluihin sovellettavia, vähämerkityksistä tukea koskevia erityisiä kynnysarvoja sekä laajentamaan valtuusasetuksen horisontaalisia luokkia ja toteuttamaan vastaavia laajennuksia ja tarkennuksia ryhmäpoikkeusasetuksessa.

Esittelijä	Clemens LINDEMANN (DE, PSE), Saarpfalzin piirikunnanjohtaja
Viiteasiakirja	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – EU:n valtiontukiudistus COM(2012) 209 final

1. POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Yleistä

1. on tyytyväinen komission toteamukseen, että valtiontukisäännöt ovat kehittyneet hajanaiseksi ja monimutkaiseksi lainsäädäntökehikseksi, joka aiheuttaa kaikille asianosaisille huomattavaa hallintotaakkaa riippumatta sisämarkkinoihin kohdistuvien vaikutusten laajuudesta.

2. kehottaa tämän vuoksi yksinkertaistamaan huomattavasti tukisääntöjä ja keskittämään ne merkittäviin tapauksiin, parantamaan niiden soveltamista käytännössä sekä nopeuttamaan tai vähentämään menettelyä.

3. suhtautuu näin ollen myönteisesti Euroopan komission ilmoitukseen vähentää sääntöjä ja tarkentaa tärkeitä käsitteitä.

4. on tyytyväinen komission tavoitteeseen keskittyä tapauksiin, joilla on erityisen voimakkaat vaikutukset sisämarkkinoihin, ja siirtyä näin ollen tukimenetelmissä entistä enemmän priorisointiin, joka vähentää kaikkien asianosaisten – Euroopan komission, jäsenvaltioiden sekä alue- ja paikallisviranomaisten – taakkaa.

5. toteaa, että soveltuvia lähtökohtia niiden tukien priorisointiin, joilla on sisämarkkinoiden kannalta tosiasiallista ja huomattavaa merkitystä, voivat olla muun muassa rajatylittävään kauppaan kohdistuvan vaikutuksen kriteerin tarkentaminen ja yrityksen käsitteen selventäminen.

6. kehottaa Euroopan komissiota selventämään kysymystä siitä, minkälaisin edellytyksin toiminnan oletetaan haittaavan jäsenvaltioiden välistä kauppaa tai milloin sen ei katsota vaikuttavan sisämarkkinoihin.

7. kehottaa ottamaan tässä yhteydessä huomioon, että vaikka puhtaasti paikallisuonteista toimintaa varten suoritettavat maksut luokitellaankin oikeudellisesti valtiontuiksi, niiden vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan voi olla rajallinen.

8. ehdottaa, että jos tällaisiin korvauksiin ei sovelleta yleistä poikkeusta, on ainakin harkittava yksinkertaistetun menettelyn vaihtoehtoa.

9. kehottaa selventämään yrityksen käsitettä rajaamalla – esimerkiksi kriteerien avulla – nykyistä selkeämmin taloudellinen ja muu kuin taloudellinen ala sekä laatimalla jäsenvaltioiden ja komission yhteistyönä jäsenvaltiokohtaisia luetteloita. Abstraktisissa kriteereissä otetaan huomioon myös dynaamiset kehityskulut, kun taas yhdessä laaditut luettelot luovat oikeusvarmuutta vakiintuneilla aloilla. Tämä helpottaisi asioita niin paikallisten ja alueellisten elinten kuin komission kannalta.

10. ehdottaa, jos tämä ajatus torjutaan, että vaihtoehtoisesti esitetään tarkemmin edellytykset, joiden täytyessä kyseisillä aloilla on lähdettävä siitä, että kyseessä on taloudellinen toiminta.

11. katsoo, että yrityksen käsitteen piiriin eivät välttämättä kuulu sosiaali-, kulttuuri- ja koulutuspalvelualat eivätkä yleishyödylliset, muut kuin taloudelliset palvelut.

12. vahvistaa, ettei kaikista kooltaan ja vaikutukseltaan hyvin rajallisista tuista pitäisi ilmoittaa Euroopan komissiolle ja että jäsenvaltioiden olisi itse kannettava vastuu tukilainsäädännön soveltamisesta (esimerkiksi poikkeuksin tai vähämerkityksistä tukea koskevin säännöin).

13. kehottaa – komission tavoitteen saavuttamisvaihtoehtoina tämän ajanmukaistamisuudistuksen yhteydessä – nostamaan vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen kynnysarvoja sekä vastaavasti yleishyödyllisiin taloudellisiin palveluihin sovellettavia, vähämerkityksistä tukea koskevia erityisiä kynnysarvoja sekä laajentamaan valtuusasetuksen horisontaalisia luokkia ja toteuttamaan vastaavia laajennuksia ja tarkennuksia ryhmäpoikkeusasetuksessa.

14. painottaa, että ajanmukaistamisen kohteena olevat yleiset tukisäännökset on erotettava nykyistä selvemmin yleishyödyllisiin taloudellisiin palveluihin sovellettavista tukijärjestelmistä (niin sanottu Almunia-paketti) etenkin kun ajatellaan rajatapauksia, joissa tällaisen palvelun luokittelu ei ole yksiselitteistä.

Eurooppa 2020 -strategian tavoitteiden nykyistä vahvempi huomioon ottaminen

15. on tyytyväinen suuntaukseen, jossa Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet otetaan entistä vahvemmin huomioon. Tavoiteltu yksinkertaistaminen ei kuitenkaan saa johtaa siihen, että viranomaisille loppujen lopuksi asetetaan nykyistä laajempia ja monimutkaisempia sääntöjä.

16. painottaa tukia koskevien alueellisten suuntaviivojen merkitystä alue- ja paikallisviranomaisille, sillä niissä määritetään ennakkoon, mitä yrityssektoreita voidaan tukea milläkin aloilla. Alue- ja paikallisviranomaisilla olisi tässä yhteydessä oltava myös harkintavaltaa tukea yrityksiä tukialueilla riippumatta niiden koosta.

17. painottaa, että tukea on voitava myöntää joustavasti ja paikallisten olosuhteiden mukaisesti siellä, missä tarvitaan konkreettisia tukitoimia, kun ajatellaan väestökehityksen muutosta tai pysyviä luonnonhaittoja etenkin maaseutu- ja vuoristoalueilla.

18. kehottaa lisäämään toimintavaraa alueellisesti ja paikallisesti mukautettujen kehitysstrategioiden ja tukitoimien laatimiseksi ja alueellisten talousarvioiden mahdollistamiseksi.

19. toteaa, että tarkistettaessa valtiontukia koskevia alueellisia suuntaviivoja vuosiksi 2014–2020 ei tule ilmetä perustelema-tonta jäsenvaltioiden välistä epätasapainoa väestön enimmäismäärän osalta ja että tulevaisuudessa myös suuryritykset tulee ottaa huomioon kaikilla alueilla.

20. suhtautuu näin ollen myönteisesti yhdenmukaisesti alueellisten investointien välineeseen. Sen ansiosta toimia voidaan muotoilla paikallisesti, ja se mahdollistaa laajojen investointien toteuttamisen.

21. on tyytyväinen siihen, että Euroopan komissio pyrkii nykyistä integroidumpaan lähestymistapaan sekä tukitoimien entistä parempaan koordinointiin.

22. suhtautuu myönteisesti mahdollisuuteen yhdistää tukivälineitä ja hyödyntää moniin eri rahastoihin perustuvaa rahoitusta sekä tähän liittyvään alueellisten tukivälineiden kestävä-pohjaisen käytön paranemiseen.

23. vaatii tässä yhteydessä ja alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen tarkistusta silmällä pitäen, että valtiontukia, jotka myönnetään yleistä taloudellista etua koskeviin palveluihin, joiden katsotaan olevan 20.12.2011 annetun päätöksen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävään valtiontukeen mukaisesti sopusoinnussa perussopimuksen kanssa ja samaan aikaan kelpoisia saamaan osarahoitusta rakennerahastoista, ei si-

sällytetä alueellisen tuen enimmäisintensiiteettiä koskeviin laskelmiin tai että ne sisällytetään siihen hyvin alhaisella osuudella. Tämä täsmennys tulisi tehdä joko alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen tarkistetussa versiossa tai tiedonannossa yleistä taloudellista etua koskevia palveluja osarahoitaviin rakennerastoihin sovellettavasta valtiontukijärjestelmästä.

24. kehottaa komissiota myöntämään, että riippumatta julkisesta toimeksiannosta julkisten infrastruktuurihankkeiden julkista rahoitusta ei tule pitää valtiontukena.

25. korostaa olevan tärkeää, että selkiytetään valtiontukijärjestelmän soveltamista infrastruktuureihin ottaen huomioon tulkintaongelmat tapauksissa unionin yleisen tuomioistuimen 24. maaliskuuta 2011 antama tuomio asiassa Freistaat Sachsen ja Land Sachsen-Anhalt (T-443/08) ja Mitteldeutsche Flughafen AG ja Flughafen Leipzig-Halle GmbH (T-455/08) vastaan Euroopan komissio. Tämä on viivästyttänyt huomattavasti noin 200:n rahoitukseltaan rakennerahastojen piiriin kuuluvan infrastruktuurihankkeen ennakkotarkastusta.

Tukisääntöjen yksinkertaistaminen

26. kannattaa komission aikomusta selvittää tiivistetysti tiedonannossa valtiontuen käsitteen tulkintaa päätöksissä ja oikeuskäytännössä sekä soveltaa tätä käsitettä yhtenäisesti.

27. vaatii, ettei tulkitsevilla tiedonannoilla luoda lisätulkinnan tarvetta. Tulee ehdottomasti välttää epämääräisten oikeudellisten käsitteiden käyttöä.

28. kannattaa komission aikomusta laatia johdonmukaisemmin tukia käsitteleviä lukuisia johdetun oikeuden ja muita kuin velvoittavan oikeuden (*soft law*) tekstejä (asetuksia, tiedonantoja, suuntaviivoja jne.) ja koota ne mahdollisuuksien mukaan yhteen.

29. torjuu lähtökohtaisesti laatua ja tehokkuutta käsittelevien Euroopan komission lisähuomioiden sisällyttämisen soveltuvuuden arviointiin. Laatu- ja tehokkuusnäkökohdat, jotka rajoittavat edelleen paikallisten ja alueellisten tuenantajien harkintavaltaa, eivät perusluonteisesti kuulu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kilpailua käsittelevässä luvussa määriteltyyn komission toimivaltaan. Laatua ja tehokkuutta koskevat päätökset on jätettävä alue- ja paikallisviranomaisille paikallisen toimintavaran varmistamiseksi.

30. toteaa, että jäsenvaltioiden elinten jatkuvasti lisääntyvät raportointivelvoitteet aiheuttavat sekä jäsenvaltioille että komissiolle valtavan byrokraattisen taakan.

31. kehottaa etenkin EU:n tavoittelemaa byrokraatian vähentämistä ajatellen ottamaan käyttöön satunnaisotantaan perustuvan tarkastusjärjestelmän, jonka myötä voitaisiin tietyn rahoitus-kynnyksen alittuessa luopua kokonaan aukottomasta raportoinnista.

Säädösten tarkistaminen

32. EU:n tukilainsäädännön ajanmukaistamisen yhteydessä tarkistetaan kaikkiaan neljä säännöstä, ja tavoitteena on asettaa entistä vahvemmat painopisteet.

a) Vähämerkityksistä tukea koskevan komission asetuksen tarkistaminen

Komission asetus (EY) N:o 1998/2006, annettu 15. joulukuuta 2006, perustamissopimuksen 87 (Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107) ja 88 (Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108) artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen

33. on tyytyväinen komission tavoitteeseen siirtää jäsenvaltioille nykyistä enemmän vastuuta pienempien tukien osalta. Tämän olisi kuitenkin oltava yleinen sääntö, jota ei tulisi soveltaa vain pieniin tukiin. Näin yhtäältä helpotettaisiin huomattavasti komission työtä, ja toisaalta myös paikalliselimet hyötyisivät siitä, sillä jäsenvaltiotasoa on lähempänä paikallishallinnon tarpeita kuin komissio.

34. kehottaa nostamaan vähämerkityksistä tukea käsittelevän yleisasetuksen kynnysarvoa 200 000 eurosta vähintään 500 000 euroon kolmen verovuoden aikana niiden komission oikeutettujen pyrkimysten mukaisesti, joiden tavoitteena on keskittyä entistä voimakkaammin sisämarkkinoiden kannalta erityisen merkittäviin tapauksiin.

35. muistuttaa, että erityinen yleishyödyllisiin taloudellisiin palveluihin sovellettava, vähämerkityksistä tukea käsittelevä asetus korkeimpine kynnysarvoineen laadittiin tietoisina ja erotukseksi vähämerkityksistä tukea käsittelevän yleisasetuksen alemmista kynnysarvoista.

36. kehottaa näin ollen nostamaan selvästi kyseisiin palveluihin sovellettavaa kynnysarvoa yleiseen vähämerkityksiseen tukeen sovellettavaan kynnysarvoon nähden, jotta otetaan huomioon yleishyödyllisten taloudellisten palvelujen erityispiirteet ja säilytetään niiden erityisasema kokonaisjärjestelmässä.

37. muistuttaa, että alueiden komitea on Almunia-pakettiin liittyen jo vaatinut yleishyödyllisiin taloudellisiin palveluihin sovellettavaa vähämerkityksisen tuen vuosittaista 800 000 euron kynnysarvoa, ja vahvistaa nyt vaatimuksensa.

38. kehottaa muun kuin rahallisen tuen muodossa annettavan avun osalta (vakuudet, etenkin takaukset) soveltamaan yleishyödyllisiin taloudellisiin palveluihin sovellettavan, vähämerkityksistä tukea käsittelevän asetuksen säännöksiä myös vähämerkityksistä tukea käsittelevään yleisasetukseen.

39. kehottaa näin ollen yleishyödyllisiin taloudellisiin palveluihin sovellettavan, vähämerkityksistä tukea käsittelevän asetuksen mukaisesti nostamaan takuujärjestelmien perusteella myönnettävien yksittäisten tukien erityisylärajan 3,75 miljoonaan eu-

roon. Tämä pätee etenkin, kun otetaan huomioon yleishyödyllisiin taloudellisiin palveluihin sovellettavassa, vähämerkityksistä tukea käsittelevässä asetuksessa säädetty päällekkäisten avustusten kielto, joka koskee samoja tukikelpoisia kustannuksia.

b) Neuvoston valtuusasetuksen tarkistaminen

Neuvoston asetus (EY) N:o 994/1998, annettu 7. toukokuuta 1998, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 (Euroopan unionin toiminnasta annetun asetuksen 112) ja 93 (Euroopan unionin toiminnasta annetun asetuksen 113) artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin

40. on tyytyväinen komission suunnittelemiin toimiin neuvoston valtuusasetuksen muuttamiseksi, jotta muut tai useammat tukimuodot ovat yhteensopivia sisämarkkinoiden kanssa ja ne näin ollen vapautetaan ilmoitusvelvollisuudesta.

41. suhtautuu myönteisesti komission ilmoitukseen vapauttaa seuraavat tukimuodot ilmoitusvelvollisuudesta:

— kulttuurituki

— luonnonkatastrofien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen tarkoitettu tuki

— tuki EU:n (osa)rahoitamiin hankkeisiin, kuten Jessica

— muu tuki.

42. ehdottaa, että sosiaali-, koulutus- ja terveydenhoitoalat, sikäli kun ne eivät ole kaupallisesti suuntautuneita tai voittoa tavoittelevia, laajakaistayhteyden tarjonta sekä eläinkulikutautien torjuntatoimet kuuluvat "muun tuen" piiriin.

43. kehottaa tarkentamaan näiden horisontaalisten poikkeuksen suhdetta yleishyödyllisiin taloudellisiin palveluihin koskevaan poikkeuspäätökseen.

c) Komission yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen tarkistaminen

Komission asetus (EY) N:o 800/2008, annettu 6. elokuuta 2008, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta yhteismarkkinoille soveltuviksi perustamissopimuksen 87 (Euroopan unionin toiminnasta tehdyn asetuksen 107) ja 88 (Euroopan unionin toiminnasta tehdyn asetuksen 108) artiklan mukaisesti (yleinen ryhmäpoikkeusasetus)

44. kannattaa esitettyjä toimia yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen tarkistamiseksi ja laajentamiseksi tarkistettujen valtuusasetuksen piiriin kuuluviin tukiryhmiin paikallis- ja alueviranomaisten hallintotaakan vähentämiseksi.

45. kehottaa laajentamaan ryhmäpoikkeusta sosiaali-, koulutus- ja terveydenhoitoaloihin sekä laajakaistan tarjontaan valtuusasetuksen horisontaalisen laajentamisen mukaisesti.

46. painottaa, että koulutusosalalla etenkin valtiosta riippumattomaan opetukseen ja aikuisopetukseen olisi sovellettava poikkeusta edellyttäen, etteivät ne kuulu yleishyödyllisiin taloudellisiin palveluihin sovellettavien tukisääntöjen piiriin.

47. vahvistaa, että poikkeuksen piiriin on kuuluttava myös erikoisyksiköiden tai -klinikoiden tarjoamat terveydenhoitopalvelut sekä hyväntekeväisyysjärjestöjen ja vanhainkotien (erotuksena senioritaloista) tarjoamat ei-kaupalliset sosiaalipalvelut.

48. muistuttaa digitaalistrategiasta ja EU:n tavoitteesta asettaa laajakaistayhteys kaikkien eurooppalaisten ulottuville vuoteen 2013 mennessä.

49. toteaa, ettei tehokkaiden laajakaistaverkkojen rakentamiseen maaseudulla synny edellytyksiä ilman tukia, ja painottaa, etteivät tukisäännöt saisi tämän vuoksi tarpeettomasti vaikeuttaa maaseutualueiden liittämistä laajakaistaverkkoihin. Maaseutua tulee suojella digitaaliselta kuilulta.

50. painottaa, että tässä yhteydessä on etenkin otettava huomioon hyödyt, jotka saadaan aikaan, kun laajakaistainfrastruktuuria luotaessa syntyvät laajakaistapalveluja tarjoavat loppupään markkinat.

51. pahoittelee, ettei Euroopan komission antamassa ehdotuksessa uusista laajakaistasuuntaviivoista oteta huomioon toistuvasti esitettyjä vaatimuksia sääntöjen merkittävästä tiivistämisestä ja yksinkertaistamisesta.

52. kehottaa Euroopan komissiota sisällyttämään laajakaistan rakentamisen ryhmäpoikkeusasetukseen, jotta varmistetaan, että kattava laajakaista voidaan rakentaa myös sellaisilla harvaan asutuilla alueilla, missä ei voida olettaa, että tulot riittävät kattamaan kokonaan aktiivisen tekniikan asentamisen ja käyttökustannukset.

53. kehottaa laajentamaan ryhmäpoikkeusta valtuusasetuksen horisontaalisen laajentamisen mukaisesti eläinkulkutautien torjuntatoimiin, joihin sisältyy etenkin epidemioiden torjuntajärjestelmien ylläpitäminen.

54. on tyytyväinen siihen, että poikkeusten laajentamisen myötä jäsenvaltiot saavat enemmän vastuuta. Komitea suhtautuu myönteisesti myös jäsenvaltioiden vastuun lisääntymiseen tukien valvonnassa yleisesti.

55. vaatii, ettei tämä saa johtaa siihen, että vain komission taakka vähenee, mutta jäsenvaltioiden taakka vastaavasti lisääntyy yhä enemmän lukuisten raportointi- ja dokumentointivelvoitteiden, tarkkojen ja yksityiskohtaisten käyttöedellytysten jne. vuoksi.

56. pitää tässä yhteydessä välttämättömänä, ettei komission oikeutta jälkitarkastukseen saa laajentaa vaan että komissio tosiasiassa siirtää vastuuta jäsenvaltioille. Kilpailun pääosasto ei saa käyttää väärin kansallisia tukivalvontaelimiä eräänlaisina ennakkotarkastuksesta vastaavina viranomaisina ainakaan silloin, kun päätösvalta säilyy edelleen komissiolla.

57. torjuu komission ajatuksen siirtää kansallinen tukivalvonta riippumattomille viranomaisille (esimerkiksi kilpailuvirastoille), sillä päätös tukivalvonnan organisoinnista kansallisella tasolla kuuluu yksinomaan jäsenvaltioille eikä komissiolle. Samoista syistä komitea torjuu Euroopan komission mahdollisuuden tehdä omia selvityksiä.

d) Neuvoston menettelyasetuksen tarkistaminen

Neuvoston asetetus (EY) N:o 659/1999, annettu 22. maaliskuuta 1999, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 (Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 113) artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä

58. kannattaa menettelyasetuksen säännösten yksinkertaistamista.

59. torjuu yrityksiin sovellettavien Euroopan komission uusien omien tutkintavaltuuksien luomisen esimerkiksi markkinoiden tietojärjestelmän (*market information tools*) avulla ja jäsenvaltiot sivuuttaen. Tämä tarkoittaisi jäsenvaltioiden toimivaltuuksien siirtämistä unionitasolle.

Bryssel 29 päivänä marraskuuta 2012

Alueiden komitean
puheenjohtaja

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Kohti seitsemättä ympäristöä koskevaa toimintaohjelmaa – EU:n ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon tehostaminen”

(2013/C 17/07)

ALUEIDEN KOMITEA

- toivoo, että seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla tuettaisiin paikallis- ja alueviranomaisia näiden täytäntöönpanoroolissa erityisesti sisällyttämällä ohjelmaan seuraavankaltaisia osatekijöitä: niiden suurempi osallistuminen kaikissa EU-lainsäädännön laadinta-, täytäntöönpano- ja arviointivaiheissa; ongelmiin niiden lähteillä puuttuvat tehokkaat politiikat ja paikallis- ja alueviranomaisten käytössä olevien, kustannusten kattamista koskevien vaihtoehtojen laajentaminen; keskittyminen siihen, kuinka kaupunkiympäristöä voitaisiin hallita kestävästi; sekä kohtuullisen aikarajan vakiinnuttaminen lakien hyväksymisen ja niiden tarkistamisen välille.
- tukee ympäristöön ja täytäntöönpanoon liittyvän tiedon järjestämisen, ennakoivan levittämisen ja saatavuuden parantamista, sisältäen jäseneltyjen täytäntöönpano- ja tietokehysten kehittämisen; tällaisen tuen antaminen tulisi mahdollistaa vuosia 2007–2014 koskevien rakennerahastojen teknisen tuen sekä tulevan LIFE-ohjelman kautta.
- katsoo, että seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman tulisi sitouttaa EU ja jäsenvaltiot ottamaan käyttöön uusia ja aiempaa tehokkaampia täytäntöönpanovälineitä reagoinnin parantamiseksi, kuten yleiset unionitason puitteet ympäristötarkastuksille ja -valvonnalle, tutkintavaltuudet Euroopan komissiolle, yleiset arviointiperustelut kansallisella tasolla tapahtuvaan valitusten käsittelyyn sekä direktiivi muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta.
- suhtautuu myönteisesti ehdotettuihin ”kumppanuuksina toteutettaviin täytäntöönpanosopimuksiin”, joita ei kuitenkaan pitäisi solmia ainoastaan Euroopan komission ja tietyn jäsenvaltion välillä vaan niihin tulisi monitasoisen hallinnon asianmukaiseksi heijastamiseksi ottaa mukaan myös yksi tai useampi paikallis- tai alueviranomainen
- suosittaa, että ympäristötuloksia parannettaisiin monitasoisen hallinnon innovatiivisten menetelmien kautta, muun muassa laajentamalla kaupunginjohtajien ilmastopimusta resurssitehokkuuteen sekä kehittämällä edelleen ”Euroopan vihreä pääkaupunki” -palkintoa.
- suhtautuu myönteisesti tukeen, jonka Euroopan komissio antaa tiedonannossaan AK:n ehdotukselle järjestää säännöllinen yhteinen konferenssi, jossa tarkasteltaisiin EU:n ympäristölainsäädännön soveltamiseen paikallis- ja aluetasolla liittyviä ongelmia ja niiden ratkaisuja.

Esittelijä	Suur-Lontoon Haringeyn kaupunkipiirin valtuutettu Nilgun CANVER (UK, PSE)
Viiteasiakirja	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Enemmän hyötyä irti EU:n ympäristötoimenpiteistä: luottamuksen lisääminen parantamalla tietämystä ja reagointia
	COM(2012) 95 final

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

A. Yleistä

1. muistuttaa, että lausunnolla on kolme tavoitetta:

— reagoida Euroopan komission 7. maaliskuuta 2012 antamaan tiedonantoon, joka edistää osaltaan tulevan seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman laatimista

— antaa panos keskusteluun seitsemänneistä ympäristöä koskevasta toimintaohjelmasta ja sen odotetusta keskittymisestä täytäntöönpanon parantamiseen

— hyödyntää ja laajentaa AK:n aiemmin aiheesta ”Paikallis- ja alueviranomaisten rooli tulevassa ympäristöpolitiikassa” (CdR 164/2010 fin) antamaa suuntaa-antavaa lausuntoa, jossa korostettiin mahdollisuuksia tehostaa ympäristönsuojelua kaikilla hallintotasoilla ja politiikan laatimisen kaikissa vaiheissa.

2. toteaa, että vuonna 2008 EU:n ympäristölainsäädännön täytäntöönpanosta annetussa tiedonannossa ⁽¹⁾ keskityttiin siihen, kuinka Euroopan komission täytäntöönpanovaltuuksia voitaisiin käyttää EU:n ympäristölainsäädännön rikkomuksiin puuttumiseksi, mutta tässä vuonna 2012 annetussa tiedonannossa tarkastellaan sitä, kuinka täytäntöönpanoa voitaisiin tehostaa hyvän kansallisen, alueellisen ja paikallisen hallinnon kautta. Tämä heijastaa AK:n aiemmin esittämää kritiikkiä ja sen antamia suosituksia ⁽²⁾.

3. toteaa, että tiedonannon tavoitteena on tehostaa vuoropuhelua sidosryhmien, kuten paikallis- ja aluehallinnon, kanssa siitä, kuinka nämä voisivat kehittää yhteistyötään EU-lainsäädännön täytäntöönpanon tehostamiseksi. Tämä voitaisiin toteuttaa parantamalla tietämyksen hankkimista ja jakamista sekä siten, että kaikki osapuolet sitoutuisivat ja reagoisivat laajemmin ruohonjuuritaso ongelmiin ratkaisemiseen. AK kannattaa

⁽¹⁾ COM(2008) 773 final.

⁽²⁾ CdR 164/2010 fin.

näkemyksiä siitä, että tietämys ja reagointi ovat toisiaan täydentäviä näkökulmia täytäntöönpanossa.

4. uskoo, että paikallis- ja alueviranomaiset voivat mahdollisesti parantaa täytäntöönpanon ja soveltamisen yhdenmukaisuutta monin tavoin, erityisesti asettamalla pitkän aikavälin ympäristötavoitteita ja -strategioita, mobilisoimalla kansalaiset, perustamalla hyvin toimivia osastoja ja yksiköitä, käyttämällä EU-rahastoja ympäristöinfrastruktuuri- ja ekosysteemipalveluinvestointeihin, mukautumalla ilmastonmuutokseen ja vähentämällä katastrofiriskiä, soveltamalla strategista ympäristöarviointia ja ympäristövaikutusten arviointia koskevia direktiivejä sekä edistämällä avoimuutta ja oikeussuojan saatavuutta ⁽³⁾.

5. tunnustaa kuitenkin, että uudet tehtävät ja säännöt, joita EU tällä alalla osoittaa paikallis- ja alueviranomaisille, voivat synnyttää kysymyksiä kustannuksista ja hallinnollisesta taakasta. Komitea katsoo, että uudet aloitteet tulisi toteuttaa tavalla, joka ei lisää paikallis- ja alueviranomaisten kustannuksia ja hallinnollista taakkaa. AK kehottaa Euroopan komissiota laatimaan vaikutustenarviointeja ja tutkimuksia tästä aiheesta. Komitea palauttaa mieleen vakiintuneet kantansa hallinnollisesta taakasta ja kehottaa niiden sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen määräysten ⁽⁴⁾ perusteella Euroopan komissiota laatimaan perusteellisen vaikutustenarvioinnin hallinnollisesta ja sääntelyyn liittyvästä taakasta, jota tämän tiedonannon perusteella kehitettävät EU:n uudet aloitteet synnyttävät.

B. Täytäntöönpanon sisällyttäminen seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman painopisteisiin

6. toistaa näkemyksensä seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman tarpeellisuudesta, sillä nykyisen toimintasuunnitelman soveltaminen päättyi 22. heinäkuuta 2012 ja jatkuvuus on tarpeen varmistaa. Seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman tulisi varmistaa, että EU:n ympäristövalinnat pysyvät paikallis- ja alueviranomaisten kannalta riittävän selkeinä ja ennakoitavina ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ CdR 164/2010 fin, CdR 38/2010 fin, CdR 199/2009 fin ja CdR 89/2009 fin.

⁽⁴⁾ ”Esityksessä lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi otetaan huomioon, että unionille, jäsenvaltioiden hallituksille, alueellisille tai paikallisille viranomaisille, taloudellisille toimijoille ja kansalaisille aiheutuvan taloudellisen tai hallinnollisen rasituksen olisi pysyttävä mahdollisimman pienenä ja sen olisi oltava suhteutettu saavutettavaan tavoitteeseen.” Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn pöytäkirjan (N:o 2) 5 artikla.

⁽⁵⁾ CdR 164/2010 fin, Euroopan parlamentin 20. huhtikuuta 2012 antama päätöslauselma (2011/2194(INI)).

7. palauttaa mieleen aiemmat suosituksensa ⁽⁶⁾ seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman yleisluonteesta ja painopisteistä. Suosituksissa korostetaan erityisesti sitä, että seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla on edistettävä resurssitehokkaan Euroopan aikaansaamista Eurooppa 2020 -strategian puitteissa sekä näkemyksen kehittämistä siitä, mihin suuntaan EU:n ympäristöpolitiikkaa olisi ohjattava pitkällä aikavälillä. Siinä tulisi lisäksi asettaa selkeät tavoitteet, aikataulut ja toimenpiteet vuotta 2020 silmällä pitäen. Ohjelman tulee heijastaa YK:n kestävän kehityksen konferenssin (Rio+20) 22. kesäkuuta 2012 hyväksymää julistusta ja siinä painotettuja osallistavaa vihreää taloutta ja kestävän kehityksen tavoitteita vuoden 2015 jälkeen sekä AK:n panosta ⁽⁷⁾ Riossa järjestettyyn huippukokoukseen.

8. toteaa huolestuneena, että EU:n ympäristölainsäädännön täytäntöönpano on edelleen riittämätöntä ja että täytäntöönpano ja soveltaminen kaikilla tasoilla on ratkaisevan tärkeää ympäristön tilan ja kansanterveyden parantamiseksi, tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamiseksi, sääntelyvarmuuden luomiseksi teollisuudelle sekä markkinavääristymien välttämiseksi ⁽⁸⁾. Vuoden 2009 loppuun mennessä kaikista EU:n lainsäädännön rikkomista koskevista menettelyistä EU:n jäsenvaltioita vastaan 18,8 prosenttia (544) liittyi ympäristöön, mikä osoittaa ympäristön vahingoittumisen ja kilpailun vääristymisen jatkuvan ⁽⁹⁾.

9. toteaa esimerkinomaisesti, että EU:n ympäristölainsäädännön noudattamatta jättämisen arvioidaan yleisesti aiheuttavan noin 50 miljardin euron kustannukset vuodessa terveydenhuoltokustannuksina ja suorina ympäristökustannuksina ⁽¹⁰⁾. Muita noudattamatta jättämisestä aiheutuvia kuluja ovat mm. käyttämättä jääneet liiketoimintamahdollisuudet, erilaiset sääntöjen noudattamisesta aiheutuvat kustannukset, kilpailun vääristyminen EU:n teollisuusyritysten keskuudessa sekä rikkomustapauksiin liittyvien kustannusten nousu. On arvioitu, että jätelainsäädännön täysimääräinen täytäntöönpano kasvattaisi jäte- (ja kierätysteollisuuden liikevaihtoa 42 miljardilla eurolla ja synnyttäisi noin 400 000 uutta työpaikkaa ⁽¹¹⁾. EU:n ympäristöteollisuuden vuotuisen liikevaihdon arvioidaan olevan yli 300 miljardia euroa, joten epävarmuus täytäntöönpanon etenemisteistä ja aikatauluista voi aiheuttaa huomattavia kustannuksia hukattuina mahdollisuuksina ⁽¹²⁾. Jos investoinnit täytyy rikkomustapauksen vuoksi tehdä erittäin lyhyellä aikavälillä, ne tulevat todennäköisesti paljon kalliimmiksi kuin siinä tapauksessa, että täytäntöönpano olisi suunniteltu paremmin.

10. kehottaa sisällyttämään täytäntöönpanon seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman ensisijaisiin

⁽⁶⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽⁷⁾ CdR 187/2011 fin.

⁽⁸⁾ Ks. myös Euroopan parlamentin 20. huhtikuuta 2012 antama päätöslauselma (2011/2194(INI)) ja neuvoston päätelmät ympäristöpolitiikan välineiden parantamisesta, 20. joulukuuta 2010.

⁽⁹⁾ Euroopan komission internetsivut ympäristörikkomuksia koskevista tilastotiedoista (Statistics on environmental infringements).

⁽¹⁰⁾ Euroopan komission tilaama tutkimus ”Ympäristölainsäädännön noudattamatta jättämisen kustannukset” (COWI), 2011.

⁽¹¹⁾ Euroopan komission tilaama tutkimus ”Implementing EU Waste Legislation for Green Growth”, Bio Intelligence Service, 2011.

⁽¹²⁾ Tutkimus ”Ympäristölainsäädännön noudattamatta jättämisen kustannukset” (COWI), 2011.

painopisteisiin, jotta varmistetaan sitoutuminen parempien ympäristötulosten saavuttamiseen. Erityisesti tämä koskee niitä tuloksia, jotka on lueltu resurssitehokkuutta koskevassa etenemissuunnitelmassa, vähähiilisyttä koskevassa etenemissuunnitelmassa ja vuoteen 2020 ulottuvassa biologista monimuotoisuutta koskevassa strategiassa.

11. toivoo, että seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla tuettaisiin paikallis- ja alueviranomaisia näiden täytäntöönpanoroolissa erityisesti sisällyttämällä ohjelmaan seuraavankaltaisia osatekijöitä:

— paikallis- ja aluetason suurempi osallistuminen ja niiden kokemuksen hyödyntäminen kaikissa EU-lainsäädännön laadinta-, täytäntöönpano- ja arviointivaiheissa lainsäädännön täytäntöönpanon parantamiseksi ja sitoutumisen lisäämiseksi

— mekanismit, joilla paikallis- ja alueviranomaiset sitoutetaan vaihtamaan parhaita politiikan täytäntöönpanoon liittyviä käytänteitä ja heille luodaan tähän mahdollisuudet

— ongelmiin niiden lähteillä puuttuvat tehokkaat politiikat ja paikallis- ja alueviranomaisien käytössä olevien, kustannusten kattamista koskevien vaihtoehtojen laajentaminen

— keskittyminen siihen, kuinka kaupunkiympäristöä voitaisiin hallita kestävästi paneutumalla yhdenmukaiseen ympäristösuunnitteluun, kestäväan liikkumiseen, elämänlaatuun ja kansanterveyteen.

— vakiinnutetaan kohtuullinen aikaraja lakien hyväksymisen ja niiden tarkistamisen välille, jotta paikallis- ja alueviranomaisille jää riittävästi aikaa suunnitella toimeenpanoa ja investoita mukautuksiin vakaassa säädösympäristössä siten, että EU voi joustavasti saattaa lakeja ajan tasalle vastaamaan teknologisia muutoksia ja muuttuvia tarpeita tai kansalaisten odotuksia.

12. katsoo, että seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman tulisi sitouttaa EU ja jäsenvaltiot ottamaan käyttöön uusia ja aiempaa tehokkaampia täytäntöönpanovälineitä ja hyödyntää tässä myös tiedonannossa esitettyjä ja osiossa C ja D esitetyjä aloitteita, joita ovat mm. seuraavat: ⁽¹³⁾

— ympäristöön ja täytäntöönpanoon liittyvän tiedon järjestämisen, ennakoivan levittämisen ja saatavuuden parantaminen myös kansallisten ympäristönsuojeluvirastojen sekä Euroopan ympäristökeskuksen avulla

⁽¹³⁾ CdR 164/2010 fin ja CdR 140/2011 fin.

Ks. myös Euroopan parlamentin 20. huhtikuuta 2012 antama päätöslauselma (2011/2194(INI)), neuvoston päätelmät seitsemännestä ympäristöä koskevasta toimintaohjelmasta, 11. kesäkuuta 2012, neuvoston päätelmät kuudennen ympäristöä koskevan yhteisön toimintaohjelman arvioinnista ja jatkotoimista: Kohti EU:n seitsemättä ympäristöohjelmaa, 10. lokakuuta 2011.

- jäsenvaltioitasolla toteutettavia ympäristötarkastuksia koskevat EU-puitteet
- arviointiperusteet kansallisella tasolla toteutettavaan valituksen käsittelyyn, joka kattaa myös riidanratkaisumenettelyt, kuten sovittelun
- jäädytetyn muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta annettavan direktiivin ottaminen uudelleen käsittelyyn
- kolmenvälisen täytäntöönpanosopimusten laatiminen jäsenvaltioiden ja alue- ja paikallisviranomaisien välille sekä muiden monitasoisen hallinnon välineiden kehittäminen
- EU:n resurssitehokkuutta koskevan etenemissuunnitelman tehokas seuranta, joka kattaa myös resurssitehokkuustavoitteiden ja -indikaattorien sisällyttämisen vuotuisen kasvuselitykseen ja jäsenvaltioiden kansallisiin uudistusohjelmiin
- innovatiiviset rahoituskonseptit ja keinot kannustaa yksityisiä investoimaan täytäntöönpanoon, mukaan luettuna ympäristön kannalta haitallisten tukien vaiheittainen poistaminen ja sellaisten ympäristön kannalta suotuisien verouudistusten edistäminen, joissa resurssien käyttö otetaan paremmin huomioon
- ympäristö- ja ilmastopolitiikan tehokkaampi sisällyttäminen EU:n muihin politiikkoihin tavoitteena helpottaa yhdenmukaisen lähestymistavan omaksumista täytäntöönpanoon paikallistasolla sekä riskienvähentämisen näkökohtien sisällyttäminen ympäristövaikutusten arviointeihin.

C. Parempi tietämys täytäntöönpanosta

13. jakaa Euroopan komission huolen siitä, että seuranta sujuu epätasaista tahtia eri puolilla Eurooppaa ja että tuotetut tiedot ovat usein epätäydellisiä, yhteensopimattomia tai vanhentuneita. Verkossa ei julkaista riittävästi hyödyllistä tietoa, ja julkaiseminen ei useinkaan ole järjestelmällistä. AK myöntää, että parempi ja helpommin saatavilla oleva tieto kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla mahdollistaisi merkittävien ympäristöongelmien havaitsemisen aikaisemmassa vaiheessa ja säästäisi näin ollen kustannuksia pitkällä aikavälillä.

14. korostaa, että alue- ja paikallisviranomaisilla voi olla keskeinen rooli täytäntöönpanoa koskevan tiedon keräämisessä. Tavoitteena tulee olla tiedon yhdenmukaisuuden ja yhteensopivuuden varmistaminen myös kansallisella ja EU-tasolla sekä sen tehokkuus ja luotettavuus.

15. katsoo, että avoimuudella on keskeinen rooli paremman täytäntöönpanon ja soveltamisen edistämässä. On tarpeen edistää investointeja sähköisiin tietojärjestelmiin, joiden kautta ympäristöä ja täytäntöönpanoa koskeva tieto saadaan suuren yleisön ja julkislaitosten tietoisuuteen, pyrkimällä yhä enemmän kaikilla hallintotasoilla levittämään ennakoivasti ympäristötietoa ja lisäämään sen saatavuutta.

Tehokkaammat täytäntöönpanoa koskevat tietojärjestelmät kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla

16. korostaa, että samalla, kun vahvistetaan tiedonsaannin vapautta koskevaa direktiiviä, kuten tiedonannossa esitetään, Euroopan komission tulisi myös varmistaa, että jäsenvaltiot ja niiden paikallis- ja alueviranomaiset noudattavat asianmukaisesti direktiivin nykyisiä vähimmäisvaatimuksia ja erityisesti niitä, jotka koskevat tiedon ennakoivaa, ajantasaista ja järjestelmällistä levittämistä kansalaisille Århusin yleissopimuksen⁽¹⁴⁾ mukaisesti.

17. tukee Euroopan komission ehdottamaa jäseneltyjen täytäntöönpano- ja tietokehysten kehittämistä kaikille keskeisille EU:n ympäristöalaille. Kyseisten tietojärjestelmien kehittämisen tulee kuitenkin olla määrätietoista ja tehokasta, ja yksittäisten jäsenvaltioiden järjestelmien tarkoituksenmukaisesta ja joustavaa hyödyntämistä tulee parantaa. AK kannustaa jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä Euroopan komission kanssa paikallis- ja alueviranomaisien saamiseksi mukaan mainittujen kehysten täytäntöönpanoon. Komitea uskoo, että täytäntöönpano- ja tietokehysten tulisi yhdessä yhteisen ympäristötietojärjestelmän (SEIS) aloitteiden kanssa johtaa kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason avoimiin tietojärjestelmiin, joiden kautta tieto asetettaisiin saataville verkkoon ja jotka mahdollistaisivat sen, että paikalliset ja alueviranomaiset, kansalaiset, asiantuntijat ja liikeyritykset voisivat seurata täytäntöönpanoa mahdollisimman tehokkaasti ja oikea-aikaisesti⁽¹⁵⁾.

18. katsoo, että kansallisille, alueellisille ja paikallisille viranomaisille esitettävää tietopyyntöjä on tarpeen koordinoita ja yhdenmukaistaa edelleen "tuota kerran, käytä monesti" -periaatteen mukaisesti. Yhteen lakiin liittyvien raportointivelvollisuuksien myötä hankittu tieto on monesti olennaista myös muiden lakien kannalta.

19. korostaa kuitenkin, että EU-direktiivien määritelmiä on tarpeen parantaa, jotta mahdollistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset seurannassa ja raportoinnissa, suuren yleisön informoinnissa sekä soveltamisessa esimerkiksi jätehuollon puitteidirektiiviin sisältyvien erilaisten jätteidenkäsittelyvaihtoehtojen ja jätevirtojen osalta.

⁽¹⁴⁾ Yleissopimus tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa (UNECE).

⁽¹⁵⁾ Euroopan komissio antaa esimerkin: Juomavettä koskevien EU-sääntöjen kansallista, alueellista ja paikallista täytäntöönpanoa varten olisi mahdollista merkitä kartalle juomaveden ottopaikkoja, lähteen suojelualueita, käsittelylaitoksia ja jakeluverkostoja sekä lisätä siihen asiaan liittyviä linkkejä esimerkiksi vuotojen vähentämishelmiin (Euroopan komissio, MEMO/12/159).

20. pitää erittäin tärkeänä Euroopan komission sitoumusta tutkia, miten EU-rahoitusta voitaisiin jäsenvaltioissa, alueilla ja kunnissa käyttää täytäntöönpano- ja tietokehysten, asiaankuuluvien yhteentoimivien tietojärjestelmien ja asiaankuuluvan koulutuksen kehittämiseen, parantamiseen ja hyödyntämiseen sekä tarvittaessa hallinnollisten valmiuksien kasvattamiseen. Erityisesti tällaisen tuen antaminen tulisi mahdollistaa vuosia 2007–2014 koskevien rakennerahastojen teknisen tuen sekä tulevan LIFE-ohjelman kautta.

21. kehottaa Euroopan ympäristökeskusta tutkimaan pilottihankkeiden avulla, kuinka paikallis- ja alueviranomaisten seuranta- ja raportointipaineita voitaisiin vähentää tieto- ja viestintätekniikan ja sähköisen hallinnon avulla vaikuttamatta lainsäädännön tehoon.

22. tukee Euroopan komission ja jäsenvaltioiden aloitteita hyödyntää – myös seurantakustannusten vähentämistä silmällä pitäen – GMES:n kaltaisia kaukokartoitustekniikoita ruohonjuuritasolla tapahtuvan täytäntöönpanon seurannan tehostamiseksi⁽¹⁶⁾. Tähän voisi sisältyä myös paikallis- ja alueviranomaisten pilottihankkeiden edistäminen.

23. korostaa strategista ympäristöarviointia ja ympäristövaikutusten arviointia koskevien direktiivien merkitystä välineinä, jotka mahdollistavat suuren yleisön osallistumisen ympäristöpolitiikkaan paikallis- ja aluetasolla, ja toistaa toiveensa siitä, että ympäristövaikutusten arviointia koskevan direktiivin tulevassa tarkistuksessa vahvistettaisiin säännöksiä siitä, että ympäristövaikutusten arviointien yhteydessä järjestettävä julkinen kuuleminen on aloitettava mahdollisimman aikaisin, esimerkiksi alustavassa rajaus- tai ennakkoselvitysvaiheessa, jotta seuraavien vaiheiden toteuttaminen ja toimivaltaisten viranomaisten päätöksenteko sujuvoituisivat, ja että on asetettava vähimmäisvaatimukset sille, miten ympäristövaikutusten arviointiin liittyvät asiakirjat saatetaan parhaiten sellaisen yleisön saataville, jota asia koskee⁽¹⁷⁾.

EU-tason tietojen parantaminen

24. kannattaa näkemystä, että tarvitaan parempia EU:n laajuisia, järjestelmällisesti ja ennakoivasti levitettyjä, sähköisiä maantieteelliseen koordinaatistoon sidottuja tietoja ja karttoja ympäristöstä, jotta voidaan luoda tasapuoliset toimintaedellytykset ja täydentää jäsenvaltioiden sekä alue- ja paikallisviranomaisten parannettuja tietojärjestelmiä.

25. suhtautuu myönteisesti Euroopan komission aikeeseen laajentaa uimavesidirektiivissä käytetty lähestymistapa kattamaan kaikki asiaankuuluvat EU:n ympäristölait hyödyntämällä myös ilmanlaatua ja jätteitä koskevia pilottihankkeita, joita Euroopan ympäristökeskus parhaillaan laatii.

26. tunnustaa Euroopan ympäristökeskuksen roolin jäsenvaltioiden komissiolle toimittamien seurantatietojen käsittelyssä ja kannattaa sen kasvavaa roolia Euroopan komission tukemisessa jäsenvaltioiden täytäntöönpanoraporttien analysoinnissa. Lisäksi komitea kehottaa kasvattamaan ympäristökeskuksen koordinoitiroolia, jotta varmistetaan yhdenmukaisuus ja yhteensopiavuus näiden EU-tasolla kerättävien eri tietojen keruussa ja koaamisessa, kuten on tehty useiden muidenkin välineiden, kuten Inspire, SEIS, GMES, GEOSS ja EyeonEarth, yhteydessä.

27. odottaa Euroopan komission jatkavan SEIS-järjestelmän (yhteinen ympäristötietojärjestelmä) kehittämistä ja esittelevän pian vuoden 2012 aikana sitä koskevan täytäntöönpanosuunnitelman, jossa selvitetään nykytilanne ja esitetään, kuinka järjestelmää voitaisiin parantaa.

28. kehottaa Euroopan komissiota julkaisemaan vaatimustenmukaisuuden valvontatutkimukset, jotka koskevat EU:n ympäristölainsäädännön täytäntöönpanoa 27 jäsenvaltiossa ja joita se teettää säännöllisesti. Näin mahdollistettaisiin täysipainoinen demokraattinen keskustelu ympäristölainsäädännön tilasta.

D. Reagoinnin parantaminen

Tarkastusten ja valvonnan parantaminen

29. toistaa kehotuksensa, että Euroopan komission tulisi luoda yleiset unionitason puitteet ympäristötarkastuksille ja -valvonnalle⁽¹⁸⁾. Tällaisten puitteiden pitäisi antaa jäsenvaltioille mahdollisuus soveltaa suuntaviivoja joustavasti mutta kuitenkin soveltamisen suuren yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.

30. katsoo, että sääntelyn parantamista ajatellen eurooppalaisesta tarkastuskehiksestä on tultava keskeinen kehys EU:n ympäristölainsäädännössä. Erityissäännösten kirjaamista alakohtaisesti EU:n ympäristödirektiiveihin tulee välttää mahdollisimman pitkälle. Mikäli erillisiin säännöksiin alakohtaisissa direktiiveissä on kuitenkin turvaututtava, on ne mukautettava tarkastuskehikseen.

31. uskoo, että jäsenvaltiotason tarkastuksia koskevilla EU:n laajuisilla puitteilla voidaan vähentää erilaisista tai puutteellisista tarkastusjärjestelmistä johtuvaa EU:n alueiden ja kuntien välistä epäreilua kilpailua, varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset oikeudenkäyntitapauksissa sekä parantaa rajatylittävää yhteistyötä ja yhdenmukaisuutta kaikkialla EU:ssa. Tarkastusten muotoa ja sisältöä tulisi säännellä valtakunnallisella tasolla ja kehittää paikallis- ja aluetasolla, mutta EU-puitteissa määriteltyjen yleisten periaatteiden, kuten virtaviivaisen ja riskiperusteisen lähestymistavan mukaisesti⁽¹⁹⁾. Euroopan ympäristökeskuksella voisi olla merkittävä rooli niiden yksilöimisessä ja edistämässä yhteistyössä kansallisten ympäristönsuojeluvirastojen kanssa.

⁽¹⁶⁾ Ks. myös CdR 163/2011 fin.

⁽¹⁷⁾ CdR 38/2010 fin.

⁽¹⁸⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽¹⁹⁾ CdR 164/2010 fin.

32. katsoo, että Euroopan komissiolla tulisi olla mahdollisuus tutkia tapauksia, joissa on syytä epäillä, että EU:n ympäristölainsäädäntöä ei ole noudatettu. Tällainen tutkintamahdollisuus on tällä hetkellä olemassa seuraavilla aloilla: tulliliitto, maatalous, kalastus, aluepolitiikka, kilpailu, eläinlääketiede ja rahotuspolitiikka⁽²⁰⁾. Tällaiset Euroopan komission tarkastusmahdollisuudet saattavat olla ristiriidassa jäsenvaltioiden sisäisten hallintosuhteiden kanssa. Edellä mainitut tutkimukset tulee siksi toteuttaa kussakin jäsenvaltiossa voimassa olevien, hallinnonsisäistä valvontaa koskevien sääntöjen mukaisesti. Euroopan komission tutkimukset olisi myös toteutettava EU:n tavanomaisen rikkomismenettelyn mukaisesti, mikäli mahdollista.

33. pitää olennaisena täydentävänä toimenä, että Euroopan komissio raportoi mahdollisista tavoista vahvistaa IMPELiä (Euroopan unionin verkko ympäristölainsäädännön voimaansaattamiseksi ja täytäntöönpanemiseksi). Tähän sisältyy erityisesti IMPELin asianmukainen taloudellinen tukeminen pitkällä aikavälillä, IMPELin järjestelmällisen käytön lisääminen vertaisarvioinneissa, sen työ hyvien käytänteiden tunnistamisessa ja jakamisessa sekä sen laajentaminen myös alue- ja paikallistasoille⁽²¹⁾.

Valitusten käsittelyn ja sovittelun parantaminen kansallisella tasolla

34. ilmaisee huolensa vajeista ja oikeussuojakeinojen puutteista monissa valitusten käsittelyjärjestelmissä, mikä pakottaa kansalaiset ottamaan yhteyttä Euroopan komissioon, Euroopan parlamentin vetoomusvaliokuntaan tai Euroopan oikeusasiamiehen, jolle tulvii valituksia.

35. tukee ehdotuksia yleisiksi arviointiperusteiksi kansallisella tasolla toteutettavaan valitusten käsittelyyn, joka kattaa myös riitojenratkaisumenettelyt, kuten sovittelun. Ehdotukset perustuvat hiljattain annettuihin erityisiin säännöksiin epäkohtien ja riitojen ratkaisemista koskevista kansallisista mekanismeista kulluttajalainsäädännössä⁽²²⁾. Arviointiperusteisiin voisi sisältyä esimerkiksi yleiset takuut, jotka koskevat luotettavuutta ja määräaikoja sekä tarvetta tuottaa kansalaisille sähköisessä muodossa olevaa tietoa siitä, kuinka ongelma on ratkaistu, ja järjestää kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen käyttöön riippumattomia paikallisia valituslaitoksia samalla kun otetaan huomioon Århusin yleissopimukseen perustuvat oikeussuojan saatavuutta koskevat velvoitteet ja säilytetään ennallaan yleinen oikeus valittaa EU:n toimielimiin.

Muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuden parantaminen

36. toteaa, että vaikka vuonna 2003 ehdotettua direktiivä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa ei ole vielä hyväksytty oikeudelliseksi välineeksi, Euroopan unionin

⁽²⁰⁾ Ks. myös ClientEarth 2012: The 7th Environment Action Programme and Enforcement.

⁽²¹⁾ Ks. myös CdR 164/2010 fin, IMPELin vastaus seitsemänneistä ympäristöä koskevasta toimintaohjelmasta vuonna 2012 järjestettyyn kuulemiseen, Euroopan parlamentin 20. huhtikuuta 2012 antama päätöslauselma (2011/2194(INI)) ja neuvoston päätelmät ympäristöpolitiikan välineiden parantamisesta, 20. joulukuuta 2010.

⁽²²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähköisen sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta, EUVL L 211, 14.8.2009.

tuomioistuimien on todennut, että kansallisten tuomioistuimien on tulkittava muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta koskevia sääntöjä tavalla, joka vastaa Århusin yleissopimusta⁽²³⁾. Johtuen oikeuskäytännöstä, joka antaa kansalaisille ja kansalaisjärjestöille paremmat mahdollisuudet saattaa asiansa tuomioistuimen käsiteltäväksi, jäsenvaltioiden tuomioistuimet, paikallis- ja alueviranomaiset sekä taloudelliset ja ympäristöön liittyvät intressitahot kokevat epävarmuutta siitä, miten tähän haasteeseen pitäisi vastata.

37. toistaa näin ollen, että on tarpeen ottaa uudelleen käsitelyyn jäädytetty muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta annettava direktiivi⁽²⁴⁾. Näin korjattaisiin monien jäsenvaltioiden puutteita Århusin yleissopimuksen 9 artiklan 3 ja 4 kohdan vaatimusten noudattamisessa. Samalla vahvistettaisiin suuren yleisön roolia katalysaattorina ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon tehostamisessa kaikilla tasoilla. Nyt tarkasteltavana olevassa tiedonannossa ei esitetä selkeästi, kuinka Euroopan komissio aikoo ratkaista tämän kysymyksen.

Ympäristötulosten parantaminen tekemällä jäsenvaltioita sitovia, valmiuksien parantamiseen ja parempaan täytäntöönpanoon tähtäviä sopimuksia

38. suhtautuu myönteisesti tukeen, jonka Euroopan komissio antaa tiedonannossaan AK:n ehdotukselle järjestää säännöllinen yhteinen konferenssi, jossa tarkasteltaisiin EU:n ympäristölainsäädännön soveltamiseen paikallis- ja aluetasolla liittyviä ongelmia ja niiden ratkaisuja⁽²⁵⁾. Tällainen foorumi mahdollistaisi sen, että paikallis- ja alueviranomaisien ja niitä edustavien järjestöjen keskuudessa sekä AK:n nuovo-antavissa foorumeissa ja verkostoissa toimivat ympäristöalan toimijat voisivat käydä jatkuvaa vuoropuhelua ja vaihtaa kokemuksia myös Euroopan komission kanssa.

39. suhtautuu myönteisesti siihen, että Euroopan komissio – ehdottamalla uutta välinettä eli ”kumppanuuksina toteutettavia täytäntöönpanosopimuksia” – noudattaa laajasti AK:n aiempaa kehotusta⁽²⁶⁾, että EU laajentaisi Euroopan komission jo vuonna 2002 toteuttamaa kolmenvälisiä yleissopimuksia ja sopimuksia koskevaa kokeiluhanketta⁽²⁷⁾. AK kehottaa Euroopan komissiota antamaan lisää tietoja ja ohjeita välineen aiotusta suunnittelusta ja soveltamisesta.

40. katsoo, että kumppanuuksina toteutettavia täytäntöönpanosopimuksia ei pitäisi solmia ainoastaan Euroopan komission ja tietyn jäsenvaltion välillä vaan että niihin tulisi monitasoisen hallinnon asianmukaiseksi heijastamiseksi ottaa mukaan myös yksi tai useampi paikallis- tai alueviranomainen, jolloin sopimuksesta tulisi kolmenvälinen täytäntöönpanosopimus.

⁽²³⁾ Asia C-240/09.

⁽²⁴⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽²⁵⁾ COM(2012) 95 final, s. 10. Komission jäsenen Potočnikin kirje 5. heinäkuuta 2012.

⁽²⁶⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽²⁷⁾ CdR 89/2009 fin, COM(2002) 709 final.

41. uskoo, että kolmenväliset täytäntöönpanosopimukset voisivat auttaa saattamaan päätökseen EU:n eräiden ympäristöpolitiikkojen täytäntöönpanon, jossa perinteisillä välineillä ei saavuteta riittävää sitoutumista sellaisten uusien tai nykyisten ongelmien ratkaisemiseen, jotka liittyvät ympäristöön ja sääntöjen noudattamatta jättämiseen. Sopimusten tuloksena jäsenvaltioiden ja paikallis- ja alueviranomaisten tulisi sitoutua selkeästi toteuttamaan tarvittavat toimet ja EU:n tulisi sitoutua antamaan tähän tukea. Nämä sitoumukset on muodollistettava, niihin on liitettävä toteuttamiskelpoiset tavoitteet ja aikataulut ja ne on asetettava julkisesti saataville, jotta niitä voidaan valvoa.

Ympäristötulosten parantaminen monitasoisen hallinnon innovatiivisten menetelmien kautta

42. pahoittelee sitä, ettei tiedonanto heijasta AK:n ehdotusta tarkastella yhdessä erityisiä tapoja laajentaa kaupunginjohtajien ilmastopimus kattamaan asiakirjassa "Etenemissuunnitelma kohti resurssitehokasta Eurooppaa" mainittuja keskeisiä aloja, kuten luonnon monimuotoisuus ja maankäyttö, jäte- ja vesihuolto tai ilman pilaantuminen⁽²⁸⁾. AK uskoo, että tämä helpottaisi EU:n ympäristöpolitiikan täytäntöönpanoa monitasoisen hallinnon innovatiivisilla menetelmillä, jotka edistävät paikallisia alueviranomaisten ennakoivaa sitoutumista täytäntöönpanon loppuunsaattamiseen sen sijaan, että tukeuduttaisiin vain EU-lainsäädännön toteuttamisen valvontaan.

43. pahoittelee, ettei tiedonannossa viitata Euroopan komission "Euroopan vihreä pääkaupunki" -palkintoon, jota AK tukee vahvasti ja jota se pitää tärkeänä välineenä nostettaessa esiin kaupunkeja, joissa EU:n ympäristölainsäädännön täytäntöönpano on esimerkillistä ja innovatiivista, ja jaettaessa niiden kokemuksia muiden kaupunkien kanssa. Näin ollen AK toistaa vuonna 2010 esittämänsä palkinnon jatkokehittelyä koskevat suositukset⁽²⁹⁾.

44. tähdentää, ettei ympäristöongelmia ja ilmastomuutosta pystytä ratkaisemaan yhden ainoan hallintotahon toimin ja ettei yksikään hallintotaho yksinään kykene EU-politiikan toteuttamiseen. Tarvitaan monitasoista lähestymistapaa, jossa jokainen (unionitaso, valtiollinen, alueellinen ja paikallinen) hallinnon taso täyttää velvollisuutensa ja ryhtyy juuri niihin toimiin, joita

asianomaisella tasolla voidaan ja pitää toteuttaa. Komitea kehottaa perustamaan jäsenvaltioihin hallintotasojen välisiä ryhmiä, joissa julkisen vallan eri tasoilta peräisin olevat asiantuntijat laativat kansalliset täytäntöönpanosuunnitelmat yhteistyössä keskenään⁽³⁰⁾.

E. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet sekä sääntelyn parantaminen

45. muistuttaa ympäristöpolitiikan olevan ala, jolla EU:lla ja jäsenvaltioilla on jaettu toimivalta, joten alaan sovelletaan toissijaisuusperiaatetta.

46. toteaa, että Euroopan komissio ei arvioi tiedonannossa esitettyjä vaihtoehtoja sen perusteella, ovatko ne toissijaisuusperiaatteen mukaisia. Komitea katsoo, että vaihtoehdot esitellään tiedonannossa tässä vaiheessa keskusteltavaksi ja pohdittavaksi, ja siksi niitä ei ole vielä kehitetty niin paljon, että AK voisi muodostaa niistä lopullisen näkemyksen. Lisäksi paljon riippuu siitä, päättääkö (ja jos niin miten) Euroopan komissio jatkaa joidenkin vaihtoehtojen käsittelyä.

47. ottaa edellä mainitun varauksen huomioon ja panee merkille toissijaisuusperiaatteen toteutumisen seurantaverkostonsa huomiot, joissa todetaan yleisesti ottaen, että tiedonannossa esitetyt vaihtoehdot, kunhan ne saavat lopullisen muotonsa, eivät todennäköisesti ole merkittävästi toissijaisuusperiaatteen vastaisia⁽³¹⁾.

48. toteaa kuitenkin, että vaikka nykyisen tarkastuskehityksen parantamista tuetaan, on mahdollista, että toissijaisuusperiaatteen seurantaverkostossa vastustetaan jossain määrin sen muuttamista sitovaksi. Myös EU-tason tarkastuselimen perustamista saatetaan vastustaa. Samalla tavoin voi käydä niin, että vaikka jäsenvaltioiden valitusten käsittelyn arviointiperusteita tuetaan, jotkin seurantaverkoston jäsenistä saattavat haluta, että nämä olisivat luonteeltaan ei-sitovia suosituksia. Vallalla näyttää olevan yhteisymmärrys siitä, että EU:n tulisi määritellä ehdot, joiden avulla EU:n ympäristölainsäädännön alalla varmistetaan tehokas ja tosiasiallinen mahdollisuus vedota kansallisiin tuomioistuimiin.

Bryssel 30 päivänä marraskuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

⁽²⁸⁾ CdR 140/2011 fin, CdR 164/2010 fin, COM(2011) 571 final.

⁽²⁹⁾ CdR 164/2010 fin.

⁽³⁰⁾ Komitea suosittelee tällaisten ryhmien perustamista lausunnossa CdR 164/2010 fin.

⁽³¹⁾ Tulokset ovat nähtävissä osoitteessa <http://extranet.cor.europa.eu/subsidiarity/Pages/default.aspx>

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Maaperän suojelua koskevan teemakohtaisen strategian täytäntöönpano”

(2013/C 17/08)

ALUEIDEN KOMITEA

- toteaa, että maaperätyypeissä, maankäytössä ja ilmastossa on suuria eroja Euroopan alueiden välillä. Tämä merkitsee, että tarvitaan erityisiä strategioita maanhoidon ohjausta ja suojelua varten, jotta varmistetaan, että maaperää suojellaan oikeasuhtaisesti, alueellisten painopisteiden pohjalta mutta kuitenkin yleisten puitteiden mukaisesti EU:n politiikkojen noudattamisen varmistamiseksi.
- huomauttaa, että maaperään kohdistuviin vaaroihin ja uhkiin on puututtava kiireesti.
- painottaa, että ilmastonmuutoksella voi olla monia erilaisia vaikutuksia maaperään pääasiassa maaperän vesipitoisuudessa ja lämpötilassa sekä sademalleissa tapahtuvien muutosten johdosta, mikä voi johtaa maaperän huonontumiseen, orgaanisen aineksen häviämiseen, eroosion lisääntyminen, maaperän tiivistyminen ja valumat mukaan luettuina.
- korostaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla voi olla tärkeä rooli maaperän huonontumisen seurannassa ja pilaantuneiden alueiden kartoitukseen osallistumisessa.
- katsoo, että maaperäpolitiikassa on löydettävä tasapaino unionitason toiminnan sekä toissijaisuusperiaatteen ja paremman sääntelyn periaatteen välillä, jotta voidaan välttää tarpeetonta hallinnollista lisätaakkaa ja suhteettomia kustannuksia. Maaperää koskevat EU-säädökset tulisi näin ollen suunnitella siten, että niitä sovelletaan vain silloin kun toiminta on tarpeen.
- on sitä mieltä, että maaperän suojelutoimenpiteiden epäkohdat korjataan parhaiten ottamalla lähtökohdaksi koko EU:n kattava yhteinen perusta ja määrittämällä yleiset puitteet ja yhteiset periaatteet, joihin kaikkien maiden on sitouduttava. Maaperän suojelun puitedirektiivi olisi näin ollen kannatettava, vaikka onkin tärkeää, että politiikka ei ole esimerkiksi kvantitatiivisilta vaatimuksiltaan tai raja-arvoiltaan tarpeettoman määrävää.

Berichterstatter	Corrie McCHORD (UK/SPE), Mitglied des Stadtrates von Stirling
Referenzdokument	Komission kertomus Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Maaperän suojelua koskevan teemakohtaisen strategian täytäntöönpano ja käynnissä oleva toiminta
	COM(2012) 46 final

I. POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

A. Yleistä

1. Komission kertomuksessa esitetään yleiskatsaus siitä, miten maaperän suojelua koskevaa teemakohtaista strategiaa on pantu täytäntöön sen jälkeen, kun se hyväksyttiin vuonna 2006. Siinä käsitellään myös maaperän huonontumisen nykysuuntauksia ja suojelun tulevia haasteita.

2. Strategiassa yksilöitiin neljä täytäntöönpanon peruspilaria: tietoisuuden lisääminen, tutkimus, yhdentäminen ja lainsäädäntö. Oleellinen osa strategiaa oli ehdotus direktiiviksi maaperän suojelun puitteista (COM(2006) 232 final), joka rakentui kolmen teeman ympärille: ennaltaehkäisevät toimenpiteet, ongelmien määrittäminen ja operatiiviset toimet.

3. AK on antanut maaperän suojelusta aiemmin seuraavat lausunnot:

— "Resurssitehokas Eurooppa – Eurooppa 2020 -strategian lipulaivahanke" (Michel Lebrun, CdR 140/2011 fin)

— "Paikallis- ja alueviranomaisten rooli tulevassa ympäristöpolitiikassa", (Paula Baker, CdR 164/2010 fin)

— "Maaperän suojelua koskeva teemakohtainen strategia", (Cor Lamers, CdR 321/2006 fin)

— "Kohti maaperänsuojelun teemakohtaista strategiaa", (Corrie McChord, CdR 190/2002 fin).

4. Maaperä on erottamaton osa ympäristöä sekä yhteiskunta- ja talousjärjestelmiä. Se on elintarviketuotannon perusta, ja se säätelee veden laadullista ja määrällistä virtausta, vaikuttaa ilmastomuutoksen lieventämiseen ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen sekä biologiseen monimuotoisuuteen muiden tuottamien ympäristöpalveluiden ohella. Euroopan ympäristön ja talouden kestäväpohjaisuuden kannalta on ratkaisevan tärkeää varmistaa, että maaperä on hyvässä kunnossa sen olennaisten toimintojen toteutumista ajatellen.

5. Euroopan ympäristökeskuksen (EEA) ja Euroopan komission yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) vuonna 2012 julkistamassa maaperän tilaa käsittelevässä merkittävässä raportissa korostetaan kymmenen Euroopan maaperään kohdistuvan keskeisen uhan merkitystä. Nämä ovat orgaanisen aineksen väheneminen, eroosio, tiivistyminen, maaperän sulkeutuminen, suolaantuminen, happamoituminen, biologisen monimuotoisuuden väheneminen, aavikoituminen (Etelä-Euroopassa), maanvyörymät ja maaperän pilaantuminen. Lisäksi siinä tarkastellaan maaperään sitoutuneeseen hiileen ja maailman ilmastoon, eroosioon, vedenpidätykseen, happamoitumiseen ja biopoltoainesiin liittyviä tulevaisuudennäkymiä.⁽¹⁾ Raportissa todetaan, että maaperän huonontuminen jatkuu EU:ssa ja pahenee eräissä Euroopan osissa. Siinä osoitetaan, etteivät nykyiset politiikat ja säädökset EU-, jäsenvaltio- ja aluetasolla ole olleet riittäviä maaperän suojelemiseksi kaikilta osin.

6. Eloperäisissä ja kivennäismaalajeissa, maaperätyypeissä, maankäytössä ja ilmastossa on suuria eroja Euroopan alueiden välillä. Tämä merkitsee, että tarvitaan erityisiä strategioita maanhoidon ohjausta ja suojelua varten, jotta varmistetaan, että maaperää suojellaan oikeasuhtaisesti, alueellisten painopisteiden pohjalta mutta kuitenkin yleisten puitteiden mukaisesti EU:n politiikkojen noudattamisen varmistamiseksi.

7. Paikallis- ja alueviranomaisilla on ratkaiseva rooli maaperän suojelussa Euroopassa. Tähän kuuluu vastuu siitä, että olemassa oleva maankäyttöä koskeva lainsäädäntö täyttää maaperän suojelun tavoitteen ja että se pannaan asianmukaisesti täytäntöön, sillä paikallis- ja alueviranomaiset ovat vastuussa maankäytön suunnittelusta ja ovat rakennus- ja maankäyttölupia myöntäviä tahoja. Näillä viranomaisilla voi olla toimivaltuudet estää kaupunkialueiden leviäminen ja maaperän sulkeminen, kannustaa kaupunkien asuinalueiden ja taantuneiden tai hylättyjen teollisuusalueiden kunnostamiseen sekä suojella viheralueita ja edistää niiden hyödyntämistä.

8. AK kannattaa sitä, että kaikissa unionin tulevissa maaperää koskevissa toimissa olisi noudatettava lähestymistapoja, jotka ovat riittävän joustavia erilaisten kansallisten ja alueellisten olosuhteiden huomioon ottamiseksi. Yleiset EU:n laajuiset maaperää koskevat puitteet auttavat osaltaan varmistamaan, että maankäyttäjät (laajimmassa merkityksessä) koskevat maaperän suojelun velvollisuudet ovat eri jäsenvaltioissa samankaltaiset. Näin vähennetään kilpailun vääristymisen mahdollisuutta sisämarkkinoilla.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/dgs/jrc/downloads/jrc_reference_report_2012_02_soil.pdf.

B. Nykyiset ja tulevat haasteet

9. Komission kertomuksessa (luku 4) esitetään arvio nykyisistä ja tulevista haasteista. AK on komission analyysin kanssa samaan mieltä siitä, että maaperän huonontuminen on viime vuosikymmenellä lisääntynyt sekä EU:ssa että muualla maailmassa ja että suuntaus tuskin muuttuu, ellei maankäyttöön ja -hallintaan, orgaaniseen ainekseen ja hiileen sekä resurssitehokkuuteen puututa tehokkaalla tavalla.

10. On selvää, että ennakoitavissa oleva maailman väkiluvun kasvu, lihan ja maitotuotteiden kulutuksen lisääntyminen sekä biomassan lisääntyvä energiakäyttö yhdessä ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen kanssa kiristävät kaikki kilpailua maasta ja vesivaroista ja johtavat huonontumisen vaaraan.

11. Maaperään kohdistuviin vaaroihin ja uhkiin on puututtava kiireesti erityisesti, kun otetaan huomioon ilmastonmuutos. Maatalous vaikuttaa erityisen paljon maaperästä vapautuviin hiilidioksidipäästöihin (CO₂) ja typpioksidipäästöihin (N₂O). EU:n maaperässä on yli 70 miljardia tonnia orgaanista hiiltä. Määrä vastaa EU:n vuotuisia kasvihuonekaasupäästöjä lähes 50-kertaisesti. Maaperän orgaanisen aineksen vähentyminen ja siitä johtuva hiilidioksidipäästöjen kasvu on erityisen vakava ongelma ilmastonmuutosta ruokkivan vaikutuksen takia. On todisteita⁽²⁾ siitä, että orgaaninen aines vähenee Yhdistyneessä kuningaskunnassa, Ranskassa, Belgiassa ja Itävallassa. Maaperän laatuun kohdistuvien kielteisten vaikutusten lisäksi maaperän orgaanisen aineksen häviäminen voi johtaa siihen, että ilmakehään pääsee hiilipäästöjä. Tällä olisi kielteinen vaikutus EU:n tavoitteisiin vähentää hiilidioksidipäästöjä.

12. Ilmastonmuutoksella voi olla monia erilaisia vaikutuksia maaperään pääasiassa maaperän vesipitoisuudessa ja lämpötilassa sekä sademalleissa tapahtuvien muutosten johdosta, mikä voi johtaa maaperän huonontumiseen, orgaanisen aineksen häviäminen, eroosion lisääntyminen, maaperän tiivistyminen ja valumat mukaan luettuina. Maaperään sitoutuneen hiilen suojele ei nykyisin oteta huomioon kaikkien Euroopan maiden maankäytön suunnittelupolitiikoissa.

13. Tarvitaan kiireesti toimia vahingoittuneiden turvemaiden entisöimiseksi, jotta voidaan pysäyttää hiilen poistuminen ja elvyttää terveiden turvemaiden moninaisia ekosysteemipalveluja. Turvemaiden osuus viljellystä maasta on EU:ssa vain 2 prosenttia, mutta ne vastaavat yli 50 prosentista alan hiilidioksidipäästöjä. Viime vuosina on myös herännyt huoli siitä, mitä vaikutuksia on turvemaiden kaupallisella hyödyntämisellä turpeen tuottamiseksi puutarhatalouskäyttöön.

14. Maaperän hiilivarastojen säilyttäminen (ja typpioksidipäästöjen minimoiminen) edistää merkittävästi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja ilmastonmuutoksen hillitsemistä. Komission hanke "Kestävä maatalous ja maaperänsuojelu"⁽³⁾ on tuottanut joukon hyödyllisiä tapaus tutkimuksia ja suosituksia.

15. Resurssien tehokas käyttö on ratkaisevan tärkeää. Maatalous on suuresti riippuvainen maaperän hedelmällisyydestä, erityisesti ravinteiden saatavuudesta. Suurin osa EU:ssa käytetyistä fosforilannoitteista tuodaan muualta. EU:ssa tuotetaan myös vuosittain suuria määriä lantaa, biojätettä ja puhdistamolietettä. Näiden aineiden asianmukainen keruu, käsittely ja käyttö on keino parantaa ravinteiden toimitusvarmuutta ja maaperän kuntoa sekä rajoittaa potentiaalisesti myrkyllisten aineiden aiheuttamaa saastumista. AK suosittaa lietedirektiivin tarkistamista, jotta voitaisiin valvoa sellaisten maahan levitettävien muiden orgaanisten aineiden käyttöä, joita ei nykyisin valvota kyseisen direktiivin nojalla.

16. Maankäytön suuntaukset (maaperän sulkeminen) ovat nyky muodossaan täysin kestävämpiä kaikkialla EU:ssa, ja tämä on yksi keskeisistä syistä maaperän huonontumiselle EU:ssa. Maaperän sulkeminen koskee usein hedelmällistä maatalousmaata, vaarantaa biologisen monimuotoisuuden, lisää tulvariskiä ja vesipulaa sekä edistää ilmaston lämpenemistä. Komissio julkaisi huhtikuussa 2012 parhaiden käytänteiden suuntaviivat⁽⁴⁾ maaperän sulkemisen rajoittamiseksi, lieventämiseksi ja kompensoimiseksi. AK suosittaa painokkaasti näiden suuntaviivojen käyttämistä.

17. Happamoittavien aineiden ilmansaastelaskumat maaperään voivat aiheuttaa kielteisiä vaikutuksia happamoitumisen ja nitrifikaation johdosta. Nykyisin typen oksidit ja ammoniakki ovat tärkeimpiä happamoittavia aineita, kun taas rikkidioksidipäästöt ovat yleisesti vähentyneet viime vuosina sääntelyn ansiosta. On tärkeää varmistaa, että happamoittavien aineiden päästöt vähenevät Euroopassa edelleen, jotta kriittisen happamuuskuormitusrajan ylittävää maa-alaa voidaan pienentää.

C. Euroopan komission käynnissä oleva toiminta

18. Komission kertomuksessa (luku 5) luetellaan viisi käynnissä olevaa toimea, ja AK esittää niistä seuraavat kommentit:

⁽²⁾ Euroopan ympäristökeskus / Euroopan komission yhteinen tutkimuskeskus (JRC), 2012: *State of Soil in Europe*, http://ec.europa.eu/dgs/jrc/downloads/jrc_reference_report_2012_02_soil.pdf.

⁽³⁾ Ks. <http://eusoiils.jrc.ec.europa.eu/projects/SOCO/>.

⁽⁴⁾ Report on best practices for limiting soil sealing and mitigating its effects (huhtikuu 2011).

Tietoisuuden parantaminen

19. Tietoisuuden lisääminen maaperän suojelua koskevasta teemakohtaisesta strategiasta ja tarpeesta suojella maaperää EU:ssa on varsin tärkeää. Maankäyttäjien tulee olla täysin tietoisia kestävästä maaperän hoidon käytännöistä, joilla ylläpidetään maaperän ekosysteemipalveluja. AK onkin erittäin tyytyväinen työhön, jota komissio on tehnyt vuodesta 2006 maaperää koskevan tietoisuuden lisäämiseksi. Tähän kuuluvat komission julkaisemat eurooppalaiset maaperäkartastot ⁽⁵⁾ ja maaperän biologisen monimuotoisuuden kartastot ⁽⁶⁾ sekä maaperää käsittelevät merkittävät konferenssit. AK on tyytyväinen myös siihen, että komissio on perustanut tietoisuuden lisäämiseen ja koulutukseen keskittyvän työryhmän Euroopan maaperätöimiston (European Soil Bureau Network) yhteyteen.

20. Tietoisuuden lisääminen maankäyttäjien ja muiden sidosryhmien keskuudessa sekä yleisölle suunnattu maaperän merkitystä koskeva koulutus ja valistus ovat tärkeässä asemassa maaperän kestävästä käytöstä edistämiseksi. Yksistään tietoisuuden lisäämisellä ei kuitenkaan saavuteta maaperän suojelun riittävää tasoa, vaan tarvitaan ennemminkin toimenpiteiden yhdistelmää, jossa koulutustoimet ja taloudelliset kannustustoimet ovat yhtä tärkeässä asemassa kuin sääntelytoimet. Tietoisuuden lisääminen maaperän kestävästä hoidon käytännöiden täytäntöönpanon parantamiseksi on jatkossakin keskeisessä asemassa pyrittäessä minimoimaan maaperän huonontumista. AK kannustaakin paikallis- ja alueviranomaisia toimimaan lähettiläinällä tällä alalla. Mallia voitaisiin ottaa esimerkiksi European Land and Soil Alliance -järjestöstä (ELSA).

Tutkimus

21. Tutkimus on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan varmistaa, että maaperän suojelun prioriteetit ymmärretään entistä paremmin ja että politiikan kehittäminen perustuu jatkossakin luotettaviin tieteellisiin tietoihin. AK onkin erittäin tyytyväinen siihen, että komissio on vuodesta 2006 antanut rahoitusta noin 25 tutkimushankkeelle ⁽⁷⁾, joissa käsitellään maaperää koskevia kysymyksiä. Näistä voidaan mainita ENVASSO, RAMSOIL ja SOIL-SERVICE. On tärkeää varmistaa, että näistä tutkimushankkeista saatua tietoa levitetään jatkossakin asianmukaisesti tutkimusten loppukäyttäjille, myös viime kädessä maankäyttäjille. Tiedoissa nykyisin olevien puutteiden korjaamiseksi saataville on asetettava lisää maaperän tutkimusta ja maaperän seurantaan koskevia tietoja. Tämän on kuitenkin tapahduttava aina niin, että kiinnitetään huomiota kustannusten kohtuullisuuteen ja tietoja vaihdetaan vastavuoroisesti kaikkien hankkeeseen osallistuvien tahojen kesken. Arviointimenetelmien, lieventämistoimien ja maaperän seurantatoimien yhdenmukaistamisen vähimmäisvaatimusten määrittäminen on äärimmäisen tärkeää.

22. AK toteaa, että komissio rahoittaa edelleen tutkimusta erityisesti seuraavilla aloilla: maanvyörymät, maaperän sulkeutuminen, maaperän toiminnot, hiilen ja typen kiertokulku maaperässä (keskittyen turvemaiden kunnostukseen), maaperän hedelmällisyys ja ravinteiden kierrättäminen maataloudessa. AK on

samaa mieltä tutkimuksen tarpeesta kaikilla näillä aloilla. Tarvitaan myös asianmukaista tietojen vaihtoa sidosryhmien suuntaan.

23. AK kehottaa tekemään ajantasaisen yleisselvityksen siitä, miten laajamittaista maaperän pilaantuminen on EU:ssa ja miten jäsenvaltiot käsittelevät ongelmaa. Erityisesti on kiinnitettävä huomiota maaperän pilaantumisen ja pohjavesien pilaantumisen väliseen yhteyteen, sillä pohjavesi on useissa maissa tärkeä juomaveden lähde.

Seuranta

24. Nykyisin ei ole vielä ympäristönormeja maaperän keskeisten prosessien ja toimintojen suojelemiseksi, eikä EU:lla ole maaperän yleistä seurantajärjestelmää. On puututtava maaperää koskevien järjestelmällisten EU:n laajuisten tietojen puuttamiseen, kartoitettava, mitä tietoja on jo saatavilla, yksilöitävä epäkohdat ja laadittava suosituksia maaperän tulevaa seurantaan silmällä pitäen. AK on samaa mieltä siitä, että maaperää on seurattava entistä tarkemmin esimerkiksi tukemalla asianmukaisesti maaperän suojelun alueellisia menettelyjä. On parannettava unioni-, valtio- ja aluetason poliittisten vastuutahojen ja päätöksentekijöiden mahdollisuuksia saada asiaankuuluvaa tietoa maaperästä sopivassa laajuudessa. Lisäksi kaikkialla Euroopassa maaperän pitkän aikavälin seuranta alueiden verkostossa on riittämätöntä ongelmien ratkaisemiseksi, erityisesti maaperän ja ilmastomuutoksen vuorovaikutus mukaan luettuna. AK on näin ollen tyytyväinen Euroopan maaperän tietokeskuksen (ESDAC) toiminnan jatkumiseen.

25. Vaikka strategia on voimassa jo kuudetta vuotta, EU:lla ei ole edelleenkään minkäänlaisia systemaattisia tai yhdenmukaisia maaperän seurantajärjestelmiä Euroopassa, ja tutkimusmenetelmät vaihtelevat. Maaperän suojelu ja maaperän laatu vaihtelevat suuresti EU:ssa, ja ehdotetun maaperän suojelun puitteiden tarkoituksena on korjata tämä ongelma. AK on tähän liittyen tyytyväinen tutkimushankkeisiin – esimerkiksi LUCAS – joilla on tarkoitus hankkia tietoja ESDACia varten. AK kannattaa komission ehdotuksia, joiden tavoitteena on vakiinnuttaa yhdenmukainen maaperän seuranta toistamalla maaperätutkimuksia ja käyttämällä myös uusia kaukokartoitustekniikoita.

26. Paikallis- ja alueviranomaisilla voi olla tärkeä rooli maaperän huonontumisen seurannassa ja pilaantuneiden alueiden kartoitukseen osallistumisessa. Kohdennetun ja tehokkaan maaperän suojelupolitiikan olisi perustuttava tietoon siitä, missä huonontumista todennäköisesti tapahtuu.

27. Maaperää seurataan hyvin eri tavoin jäsenvaltioissa. Komissio on ehdottanut maaperän seurantatoimien yhdenmukaistamista, jotta maaperän tilasta Euroopassa saataisiin selkeämpi kuva. Yhteinen tutkimuskeskus on kerännyt jo

⁽⁵⁾ Ks. http://eusoils.jrc.ec.europa.eu/projects/soil_atlas/index.html.

⁽⁶⁾ European Atlas of Soil Biodiversity.

⁽⁷⁾ JRC Soil Projects.

huomattavan määrän tietoa, mutta parempaankin pystyttäisiin, jos jäsenvaltioilta saataisiin selkeitä ja vertailukelpoisia raportteja. Yhdenmukaistettu seuranta tulisi toteuttaa yhteisvaikutuksellisesti parhaillaan tarkistettavana olevan seurantajärjestelmästä tehdyn päätöksen kanssa.

Yhdentäminen

28. AK on tyytyväinen siihen, että komissio sitoutuu aktiivisesti kehittämään yhdessä jäsenvaltioiden kanssa maaperään liittyviä toimenpiteitä, myös resurssitehokkuutta koskevaa etenemissuunnitelmaa, YMP:tä ja aluepolitiikkaa. Maaperän monialainen luonne merkitsee, että maaperänsuojelua koskevat Euroopan komission ehdotukset on sisällytettävä useisiin toimenpidealoitteisiin ja toteutusmekanismeihin (esim. vesipuitedirektiivi, nitraattidirektiivi, tulvadirektiivi, lietedirektiivi, biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä koskevat luontotyyppi- ja lintudirektiivit, suunnitelmien, ohjelmien ja hankkeiden ympäristövaikutusten arviointia koskevat direktiivit, maaseudun kehittämistä koskeva asetus, yhteinen maatalouspolitiikka).

29. AK kehottaa Euroopan komissiota vahvistamaan maaperän suojelua koskevan teemakohtaisen strategian asemaa yhteisenä toimintasuunnitelmana, jotta se auttaa jäsenvaltioita ja alue- ja paikallisviranomaisia soveltamaan maaperäpolitiikkaa ja panemaan EU:n säädöksiä nykyistä paremmin täytäntöön. Tällä hetkellä maaperää koskevat ehdotukset ja toimet ovat hajallaan useissa EU:n ehdotuksissa. Maaperän suojelua koskeva strategia voi olla kokoava katsaus nykyisiin ja tuleviin toimiin. Siinä voidaan eritellä yksityiskohtaisesti

— mitkä maaperäongelmat ratkaistaan alakohtaisin ympäristösäädöksin ja mitkä ongelmat jäävät jäljelle

— millaisia mahdollisuuksia on ratkaista jäljelle jääneet maaperäongelmat alakohtaisia ympäristösäädöksiä muokkaamalla

— EU:n rahastojen avulla toteutetut maaperähankkeet; AK kehottaa Euroopan komissiota ottamaan maaperähankkeet paremmin huomioon EU:n rahastoinnissa.

30. Ehdotus yhteisen maatalouspolitiikan muuttamiseksi aiempaa ympäristöystävällisemmäksi ("viherryttäminen") on tervetullut. Uudistusta tarvitaan, jotta voidaan laatia toimenpiteitä YMP:n tekemiseksi nykyistä houkuttelevammaksi alueellisille ratkaisuille maaperän suojelun kaltaisissa kysymyksissä. Tähän liittyen tulisi harkita maaseudun kehittämiseen tarkoitettujen EU:n varojen käyttämistä sellaisten maaseudun kehittämiseen tähtävien sopimusten solmimiseksi, joiden tarkoituksena on antaa rahoitusta maankäyttäjille maaperän suojelemiseksi, turvesoiden

entisoimiseksi, kosteikkojen luomiseksi, viljelymaan muuttamiseksi laidunmaaksi, maaperän eroosion estämiseksi ja orgaanisen aineksen suojelemiseksi. AK kannattaa vankasti komission kommentteja, jotka koskevat maaseudun kehittämiseen tarkoitettujen EU:n varojen avulla rahoitettavien toimenpiteiden käytönoton lisäämistä maaperän laadun parantamiseksi ja niiden kattaman maatalousmaan laajentamiseksi.

31. Euroopan ympäristökeskuksen ja yhteisen tutkimuskeskuksen vuoden 2012 raportissa todetaan, että YMP:n nykyiset hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset eivät ole olleet kaikilta osin soveltuvia maaperänsuojelutarkoituksiin. Nykyisiä ehdotuksia YMP:n "viherryttämisestä" tuleekin suunnata entistä paremmin maaperänsuojelun tulosten parantamiseen lisäämättä jäsenvaltioiden viranomaisten hallinnollisia rasitteita. Tähän kuuluu sen arviointi, olisiko hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksia koskevia toimenpiteitä kehitettävä edelleen maaperän suojelun parantamiseksi.

32. Olisi myös tunnustettava, että YMP:n toimenpiteet kattavat ainoastaan tilatuen piiriin kuuluvan maatalousmaan. AK kannattaa komission ehdotusta maaperään liittyvien standardien selkiyttämiseksi ja täsmentämiseksi YMP:n yleisen uudistuksen yhteydessä. AK on erityisesti tyytyväinen nykyiseen ehdotukseen uudesta orgaanisen aineksen suojelua koskevasta hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksesta, johon sisältyy sängellä olevien peltojen polttokiello sekä kosteikkojen ja runsashiilisten maiden ensimmäistä kyntöä koskeva kiello.

33. AK kannattaa komission käynnissä olevaa työtä maaperän suojelemisen liittämiseksi entistä paremmin muihin asiaankuuluviin politiikanaloihin. Tähän kuuluu maatalouden tuotavuutta ja kestävyttä käsittelevän eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden kehittäminen keskittyen erityisesti maan ja maaperän hoitoon sekä suunnitelma Euroopan vesivarojen turvaamiseksi ("Blueprint") ja koheesiopolitiikan täytäntöönpano.

34. Maaperän hoidon ja hajakuormituksen välillä on selkeä yhteys, ja tämä on tärkeä ja kiireellinen asia veden laadun kannalta Euroopassa. Maaperän eroosio sekä torjunta-aineiden ja ravinteiden kulkeutuminen maatalousmaasta vaarantavat veden laadun. Nitraattidirektiivissä 91/676/ETY, pohjavesidirektiivissä 2006/118/EY ja vesipuitedirektiivissä ei aseteta suoraan vaatimuksia erityiselle maaperälainsäädännölle merkittävästä hajakuormituksesta huolimatta. Kun pohjavesi saastuu, sen puhdistuminen saattaa kestää satoja vuosia. AK kehottaa ottamaan käyttöön asianmukaisia toimenpiteitä maaperän huonontumisen sekä pohjavesiä ja muita vesiväyliä vahingoittavan hajakuormitusriskin torjumiseksi.

35. Maaperän huonontumisen ehkäisemisen tulee edelleen olla prioriteettina, mutta maaperän nykytila eräissä osissa Eurooppaa edellyttää myös kunnostustoimia. AK on tyytyväinen komission ehdotukseen jatkaa teollisten joutomaiden uudistamisen tukemista koheesiorahastosta ja Euroopan aluekehitysrahastosta seuraavalla ohjelmakaudella 2014–2020. Paikallis- ja alueviranomaisien tulisi olla edelleenkin tietoisia siitä, että koheesiorahastovaroja on vielä huomattavasti saatavilla tukikelpoisille alueille, joka haluavat puuttua maaperän huonontumiseen.

36. AK kehottaa Euroopan komissiota tarjoamaan ylimääräisiä mahdollisuuksia maaperähankkeisiin Life+-tukiohjelmassa. Tulevalla kaudella rahoituskeinoja voidaan laajentaa nykyisestä. Nykyvaatimusten mukaan "ympäristöpolitiikka ja hallinto" -käsitteen edellytykset täyttävien hankkeiden on oltava esikuvallisia ja/tai innovatiivisia. Maaperäongelmia käsiteltäessä ei kuitenkaan usein tarvita niinkään innovointia vaan toimien toistamista tai jo aiemmin alulle pannun toiminnan jatkamista.

Lainsäädäntö

37. AK on tyytyväinen komission ehdotukseen tarkistaa ympäristövaikutusten arviointia koskevaa direktiiviä. Tämä tarjoaa tilaisuuden sisällyttää maaperään liittyvät näkökohdat paremmin hankesuunnitteluun varhaisessa vaiheessa. On tärkeää, että komissio pohtii, minkälaisilla kannustimilla voitaisiin vähentää hiilipäästöjä ja säilyttää maaperän orgaanista ainesta laskemalla maankäytön, maankäytön muutosten ja metsätalouden ala (LU-LUCF) mukaan vuoteen 2020 ulottuvaan EU:n ilmastonmuutos-sitoumukseen.

Kansainvälinen taso

38. Maaperän vaurioitumisella voi olla rajatylittäviä vaikutuksia (esim. kasvihuonekaasupäästöt, hajakuormitus, sedimenttien eroosio, hiilidioksidin vapautuminen maaperästä, saasteiden leviäminen yli rajojen). Euroopan maaperä on merkittävä nielu ja myös mahdollinen kasvihuonekaasujen, myös typpioksiduulipäästöjen lähde.

39. AK pitää tervetulleina komission rakentavia toimia Rio+20-konferenssissa sekä maan huonontumiseen liittyvien näkökohtien sisällyttämistä lopulliseen tekstiin⁽⁸⁾. Komitea kannustaa komissiota pitämään maaperäpolitiikan prioriteettiensa joukossa kansainvälisissä konferensseissa, esimerkiksi UNFCCC-kokouksissa ja muilla asiaankuuluvilla foorumeilla mukaan lukien biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus. AK on tyytyväinen myös siihen, että komissio tukee aktiivisesti yhdessä aavikoitumisen estämiseksi tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen kanssa maaperän huonontumiseen liittyvää ta-

loustiedettä koskevaa aloitetta, jossa asetetaan kannustimia kestäväen maankäytön suunnittelupolitiikan investointeja varten. Lisäksi AK on tyytyväinen siihen, että komissio pyrkii kansainvälisellä tasolla edistämään maaperää käsittelevän hallitustenvälisen paneelin perustamista.

D. Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet sekä sääntelyn parantaminen

40. Komission kertomukseen ei liity sinänsä mitään toissijaisuus- tai suhteellisuuskysymyksiä, sillä se on kertomus maaperän suojelua koskevan teemakohtaisen strategian täytäntöönpanosta. Siinä viitataan epäsuorasti mahdolliseen maaperän suojelua koskevaan EU:n lainsäädäntöön, joka puolestaan nostaisi esiin nämä kysymykset.

41. Jäsenvaltiot, jotka vastustavat vuonna 2006 tehtyä puite-direktiiviehdotusta ja estivät lainsäädännön läpimenon neuvostossa vuonna 2010, vetoavat suhteellisuusperiaatteen. Ongelma on, että osalla jäsenvaltioista on jo pitkälle menevää lainsäädäntöä maaperän suojelusta, kun taas toisilla ei ole lainkaan oikeudellista kehystä tai se on vähemmän kehittynyt. AK kehottaa jäsenvaltioita ryhtymään kansallisiin toimenpiteisiin ja suosittaa välittömästi, että

- jäsenvaltiot, joilla on jo maaperäpolitiikkansa, kehittävät sitä tarvittaessa edelleen
- jäsenvaltiot, joilla on kehittynyt maaperäpolitiikka, jakavat asiantuntemustaan jäsenvaltioille, joilla maaperäpolitiikkaa ei ole; AK pyytää Euroopan komissiota ohjaamaan kyseistä toimintaa
- jäsenvaltiot, joilla ei vielä ole maaperäpolitiikkaa, laativat sellaisen lähiaikoina sillä välin, kun odotetaan asioiden etenemistä unionitasolla.

Alueiden komitea kannattaa komission toimia, joiden ansiosta jäsenvaltiot voivat toimivaltansa puitteissa laatia ja soveltaa maaperän suojelusuunnitelmia.

42. Maaperän huonontumisella sekä kasvihuonekaasupäästöillä, pilaantumisen, tiivistymisen, hajakuormituksen ja maaperän sulkeutumisen on kaikilla rajatylittäviä vaikutuksia, ja sen vuoksi ne antavat aiheen (vähintään) politiikan koordinointiin unionin tasolla. Esimerkkinä voidaan mainita tiivistynyt tai huonontunut maaperä, joka ei pysty varastoimaan sadevettä ja voi aiheuttaa tulvia naapurimaissa. Maaperän saastuminen aiheuttaa myös veden saastumista ja rehevöitymistä, joita valtioiden

⁽⁸⁾ <http://www.uncsd2012.org/thefuturewewant.html>.

rajat eivät pysäytä. Maaperän eroosion aiheuttama sedimenttien huuhtoutuminen yhdessä maassa voi tukkia patoja tai vahingoittaa satamien kaltaista infrastruktuuria muissa maissa. Pilaantunut maaperä voi saastuttaa pohjaveden naapurimaassa. Unionin lainsäädäntö nähdään siis keinona suojella maankäyttäjää tietyssä maassa silloin, kun toisen maan käytänteistä aiheutuu haitallisia seurauksia, joista maankäyttäjät eivät ole vastuussa. ⁽⁹⁾ Rajatylittävien vaikutusten tapauksessa alue- ja paikallisviranomaisten yhteistyöaloitteet ovat keskeisen tärkeitä asian ratkaisemiseksi.

43. Kun otetaan huomioon, että vielä kuusi vuotta maaperän suojelua koskevan teemakohtaisen strategian julkaisemisesta Euroopassa on havaittavissa maaperään kohdistuvia haitallisia vaikutuksia, on vaikea uskoa, että edes tarkistettu teemakohtainen strategia ilman maaperän suojelun puitteidirektiiviä riittää siihen, että kaikissa EU:n jäsenvaltioissa voidaan saavuttaa maaperän suojelun korkea taso ja ratkaista edellä mainitut ongelmat. Komission ja jäsenvaltioiden on vahvistettava toimiaan maaperän suojelun varmistamiseksi.

44. Suhteellisuuden varmistamiseksi EU:n tulevassa maaperän suojelua koskevassa lainsäädännössä jäsenvaltioille on jätettävä tarpeeksi liikkumavaraa, jotta ne voivat määrittää tarvittavat toimenpiteet sopivimmalla maantieteellisellä ja hallinnollisella tasolla. Tämä olisi ehdottoman tärkeää sen varmistamiseksi, että alueelliset ja paikalliset erityispiirteet, kuten maaperän erilaiset ominaisuudet, maankäyttö, paikalliset ilmasto-olosuhteet ja sosioekonomiset näkökohdat, voidaan ottaa asianmukaisesti huomioon.

E. Päätelmät

45. AK on tyytyväinen komission työhön maaperän suojelua koskevan teemakohtaisen strategian täytäntöönpanossa. Maaperä on Euroopassa perustavan tärkeä toimeentulomme kannalta, ja sitä on suojeltava. Maaperän merkitys uusiutumattomana ja kestävä ympäristön kannalta oleellisenä resurssina tulisi ottaa huomioon yleisissä maaperän suojelupolitiikoissa ja -toimenpiteissä.

46. Maaperää on suojeltava

— turvallisten ja laadukkaiden elintarvikkeiden saannin varmistamiseksi nyt ja tulevaisuudessa

— pinta- ja pohjavesien puhtaana pitämisen edistämiseksi

⁽⁹⁾ Euroopan ympäristötoimisto (EEB) (2011), "Soil: Worth Standing your ground for. Arguments for the Soil Framework Directive".

— hiilen varastoimiseksi, kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja ilmastomuutokseen sopeutumiseksi

— luonnonmukaisen tulvanhallinnan edistämiseksi sekä tulvien ja muiden luonnonkatastrofien vaikutusten lievittämiseksi

— biologisen monimuotoisuuden ja sen osatekijöiden suojelemiseksi

— terveyttä edistävien virkistysalueiden ylläpitämiseksi

— geologisen monimuotoisuuden, kulttuuriperinnön ja arkeologisen perinnön säilyttämiseksi.

47. Kaikissa Euroopan maissa voi ilmaantua erilaisia maaperään liittyviä ongelmia, joilla on toisinaan vakavia, peruuttamattomia ja kalliiksi käyviä seurauksia. Niitä aiheuttavat pääasiassa maaperän saastuminen, maanvyörymät, orgaanisen aineksen häviäminen, eroosio, suolaantuminen, aavikoituminen ja maaperän sulkeutuminen. Maaperän suojelemiseksi tarvitaan lisätoimia ja lisää sääntelyä unionitasolla sekä kansallisia toimia ja sääntelyn puuttuessa myös säädöksiä jäsenvaltiotasolla niiden ratkaisevan tärkeiden toimintojen sekä ekosysteemihyödykkeiden johdosta, joita maaperä tuottaa Euroopan taloudelle, yhteiskunnalle ja ympäristölle. Sääntelytoimien kustannuksia tulisi verrata toiminnan puutteesta aiheutuviin kustannuksiin, jotka muodostuvat ilmastomuutoksen, veden saastumisen, tulvanhallinnan, kansanterveyden jne. aiheuttamista välillisistä kustannuksista. Komissio arvioi vuonna 2006, että maaperän pilaantumisen kokonaiskustannukset 25 jäsenvaltion EU:ssa saattavat olla 38 miljardia euroa vuodessa.

48. Maaperän laadulla on vahvat yhtymäkohdat muihin, EU:n kannalta merkittäviin ympäristönäkökohtiin (esim. ilma, veden laatu, tulvariski, biologinen monimuotoisuus, ilmastomuutos, uusiutuvat energialähteet). Tulevassa maaperäpolitiikassa on tiedostettava maaperän yhteydet muihin EU:n ympäristötavoitteisiin (esim. vesipuitteidirektiivi). Moniin EU:n nykyisiin säännöksiin sisältyy joitakin maaperän suojeluun liittyviä osatekijöitä, mutta maaperää koskevaa kattavaa erityislainsäädäntöä ei kuitenkaan vielä ole. Nykyiset säännökset on yleensä rajattu koskemaan tietynlaisia maankäyttö- tai maanhallintatapoja, eivätkä ne kata maa- ja maaperäalaa kokonaisuudessaan.

49. Paikallis- ja alueviranomaisten on arvioitava maankäyttöä alueellaan ja mietittävä, mitä voidaan tehdä, jos kehityssuunta käy kestävämmäksi. Tätä työtä voidaan tukea käyttämällä maaperän sulkemista koskevia komission ohjeita sekä panemalla täytäntöön maaperän suojelua koskevan teemakohtaisen strategian neljä pilaria. Paikallis- ja alueviranomaisten tulisi myös antaa edelleenkin proaktiivisesti panoksensa strategiaan esimerkiksi tukemalla maaperän suojelua koskevien paikallisten käytännösääntöjen laatimista.

50. Maaperän suojelutoimenpiteiden epäkohdat korjataan parhaiten ottamalla lähtökohdaksi koko EU:n kattava yhteinen perusta ja määrittämällä yleiset puitteet ja yhteiset periaatteet, joihin kaikkien maiden on sitouduttava. Maaperän suojelun puitteidirektiivi olisi näin ollen kannatettava, vaikka onkin tärkeää, että politiikka ei ole esimerkiksi kvantitatiivisilta vaatimuksiltaan tai raja-arvoiltaan tarpeettoman määräävää. Toissijaisuusperiaate on erityisen merkittävä, koska maaperä on hyvin erilainen Euroopan eri alueilla. Maaperän suojelustrategioiden tulisi olla riskiperusteisia, tilanteenmukaisia ja oikeasuhtaisia, ja niissä tulisi ottaa huomioon alueelliset olosuhteet. Maaperän tehokas suojele edellyttää täsmäratkaisuja. Maaperäpolitiikan täytäntöön-

pano tapahtuu pääasiassa paikallis- ja aluetasolla, minkä vuoksi ensisijaisesti tällä tasolla on otettava käyttöön asianmukaiset säännökset. Tarvitaan parempaa maaperän seurantaa, jotta voidaan kehittää, tukea ja arvioida alueellisia maaperän suojelun menettelyjä.

51. Maaperäpolitiikassa on löydettävä tasapaino unionitason toiminnan sekä toissijaisuusperiaatteen ja paremman sääntelyn periaatteen välillä, jotta voidaan välttää tarpeetonta hallinnollista lisätaakkaa ja suhteettomia kustannuksia. Maaperää koskevat EU-säädökset tulisi näin ollen suunnitella siten, että niitä sovelletaan vain silloin kun toiminta on tarpeen.

Bryssel 30 päivänä marraskuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Innovointistrategia kestävää kasvua varten: Biotalousstrategia Euroopalle”

(2013/C 17/09)

ALUEIDEN KOMITEA toteaa, että

- biotieteet ja biotekniikka antavat merkittävän panoksen pyrittäessä EU:n keskeisiin tavoitteisiin, joita ovat terveys, kestävä kehitys ja talouskasvu sekä työpaikkojen luominen.
- siirtymä biotalouteen on edellytys sille, että Euroopasta voi tulla alan maailmanlaajuinen johtaja erityisesti innovoinnin ja kilpailukyyn osalta.
- biotalous yhdessä elintarviketurvallisuuden ja kestävä maatalouden kanssa on mainittu Horisontti 2020 -ohjelmassa yhteiskunnallisena haasteena ja että komissio on ehdottanut sitä varten 4,5 miljardin euron budjettia. Komitea pitää tätä tervetulleena.
- tarvitaan ainakin 25 vuotta, ennen kuin biotalous voi kilpailla hiilipohjaisen talouden kanssa, ja että tämä edellyttää pitkän aikavälin investointeja (tutkimukseen ja kehittämistoimintaan), strategioita (jotka ulottuvat vuoden 2020 jälkeiseen aikaan) sekä yhteistyötä koko arvoketjun toimijoiden välillä kunkin osalta vastuuntuntoisen tiedonsiirron saavuttamiseksi.
- biotalous tarjoaa uusia yritys- ja innovointimahdollisuuksia Euroopan arvoketjulle maataloussektori mukaan lukien.
- maankäytön suunnittelupolitiikan välineillä on suuri merkitys maa- tai metsätalouskäytössä olevien maiden säilyttämiselle.
- komission toimintasuunnitelmaehdotus ei sisällä luonnonvarojen käytön tehokkuutta parantavia toimenpiteitä.

Esittelijä	Rogier VAN DER SANDE (NL, ALDE), Zuid-Hollandin lääninvaltuuston johtokunnan jäsen
Viiteasiakirja	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Innovointistrategia kestävää kasvua varten: biotalousstrategia Euroopalle, COM(2012) 60 final

I ALUEIDEN KOMITEA

Keskeiset viestit

1. pitää tervetulleena Euroopan komission (jäljempänä "komissio") tiedonantoa, jossa se ehdottaa uusiutuvien resurssien käytön lisäämistä ja tämän käytön asettamista entistä kestävämmälle pohjalle sekä kehottaa siirtymään fossiilipohjaisesta yhteiskunnasta biopohjaiseen yhteiskuntaan tutkimuksen ja innovoinnin avulla.

2. yhtyy komission käsitykseen, jonka mukaan biotalous on älykkään ja vihreän kasvun keskeinen tekijä ja myötävaikuttaa Eurooppa 2020 -strategian sekä innovaatiunionia ja resurssitehokasta Eurooppaa koskevien lippulaiva-aloitteiden tavoitteiden saavuttamiseen. Komitea toteaa uudelleen, että biotieteet ja biotekniikka antavat merkittävän panoksen pyrittäessä EU:n keskeisiin tavoitteisiin, joita ovat terveys, kestävä kehitys ja talouskasvu sekä työpaikkojen luominen ⁽¹⁾.

3. ymmärtää, että siirtymä biotalouteen on edellytys sille, että Euroopasta voi tulla alan maailmanlaajuinen johtaja erityisesti innovoinnin ja kilpailukyyn osalta. Komitea korostaa, että biotalous tarjoaa erinomaiset mahdollisuudet työpaikkojen luomiseen – eikä pelkästään maatalousalalla. Komitea panee merkille, että maailman luonnonvarat ovat hupenemassa ja että Euroopan on edettävä nopeammin pysyäkseen kilpailukykyisenä biotaloudessa, sillä muut maailman valtiot (esimerkiksi Kiina ja Yhdysvallat) ovat toteuttamassa samankaltaisia strategioita ja aktiivisesti käynnistämässä markkina-aloitteita. Euroopan on reagoitava tähän päättäväisesti ja tuettava biotaloutta innovoinnin pohjalta.

4. katsoo, että toimintasuunnitelmasta puuttuu käytännön toimenpiteitä ja välineitä, joilla voidaan selvittää mahdollisista esteistä tai riskeistä biopohjaiseen talouteen siirryttäessä. Eriytistä huomiota tulisi kiinnittää päällekkäisiin tai keskenään ristiriitaisiin säännöksiin sekä riskipääoman saatavuuteen.

5. pitää tervetulleena, että biotalous yhdessä elintarviketurvallisuuden ja kestäväen maatalouden kanssa on mainittu Horisontti 2020 -ohjelmassa ⁽²⁾ yhteiskunnallisena haasteena ja että komissio on ehdottanut sitä varten 4,5 miljardin euron budjettia.

Tämä tarjoaa tilaisuuden innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen elintarvikehuoltoon, luonnonvarojen niukkuuteen, kestäväpohjaiseen maatalouteen, riippuvuuteen fossiilisista polttoaineista, maaperän hedelmällisyyden parantamiseen ja ilmastonmuutokseen sekä antaa samalla mahdollisuuden kestäväen talouskasvuun. Komitea toteaa kuitenkin, että kyseisten varojen käytön rajaaminen elintarvikehuoltoon, kestäväpohjaiseen maatalouteen, merten ja merialan tutkimukseen ja biotalouteen merkitsee huomattavaa rajoitusta siihen, mitä komissio tiedonannossaan biotaloudella tarkoittaa. Komitea korostaa, että tarvitaan ainakin 25 vuotta, ennen kuin biotalous voi kilpailla hiilipohjaisen talouden kanssa, ja että tämä edellyttää pitkän aikavälin investointeja (tutkimukseen ja kehittämiseen), strategioita (jotka ulottuvat vuoden 2020 jälkeiseen aikaan) sekä yhteistyötä koko arvoketjun toimijoiden välillä kunkin osalta vastuuntuntoisen tiedon siirron saavuttamiseksi.

6. katsoo, että fossiilipohjaisesta taloudesta biopohjaiseen talouteen siirtymisestä johtuen maatalous voisi – edellyttäen, että elintarvikehuoltoa ei vaaranneta ja maatalouden ensisijainen rooli elintarvikkeiden toimittajana säilyy – siirtyä samalla erilaisien biopohjaisten (*non food* -) tuotteiden toimittajaksi, mikä voisi johtaa entistä kestäväpohjaisempaan maataloussektoriin. Biotalous tarjoaa uusia yritys- ja innovointimahdollisuuksia Euroopan arvoketjulle maataloussektori mukaan lukien. Komitea katsoo, että luonnonvarojen optimaalinen hyödyntäminen edellyttää tiivistä vuorovaikutusta maatalous-, biotalous- ja tiedealojen välillä ⁽³⁾ kestäväpohjaisen ja entistä tehokkaamman maataloussektorin luomiseksi. Alkutuotannon tehostaminen ei saa kuitenkaan olla ristiriidassa kestävyysperiaatteen kanssa. Siksi komitea korostaa maankäytön suunnittelupolitiikan välineiden merkitystä maa- tai metsätalouskäytössä olevien maiden säilyttämiseksi.

7. katsoo, että kestävyysajattelun mukaisten eurooppalaiseen biotalouteen siirtymisen nopeuttaminen edellyttää kestävien ja korkealaatuisten biopohjaisten tuotteiden turvattua ja riittävää saatavuutta sekä resurssitehokkaita alkutuotantojärjestelmiä. Komitea toteaa, ettei komission toimintasuunnitelmaehdotus kuitenkaan sisällä luonnonvarojen käytön tehokkuutta parantavia toimenpiteitä.

⁽¹⁾ CdR 174/2007 fin.

⁽²⁾ COM(2011) 808 final.

⁽³⁾ CdR 1749/2012 – asiakokonaisuus NAT-V-022.

(Monialaisen) biotalouden toteuttaminen

8. korostaa, että biotalouden alalla tarvitaan entistä enemmän määrätietoisuutta strategian, politiikan, lainsäädännön ja kannusteiden osalta. Komitea korostaa, että tarvitaan jatkuvaa koordinoitua, selkeää poliittista sitoutumista sekä yhdentymisen lisäämistä eurooppalaisten politiikkojen (Horisontti 2020, koheesiopolitiikka, YMP, uusiutuvia energialähteitä koskeva direktiivi, jätepuitedirektiivi) ja eri sektoreiden välillä, jotta voidaan välttää politiikkojen välisiä tavoiteristiriitoja ja varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet kaikille toimijoille.

9. pitää tervetulleena komission pyrkimyksiä ja kunnianhimoa luoda yhdenmoinen, monialainen ja horisontaalinen lähestymistapa biotalouteen nähden. Komitea toteaa, että komission taholta tarvitaan politiikkojen tiukkaa koordinoitua ja ettei pyrkimyksissä vielä oteta huomioon alueellisella ja paikallisella tasolla tarvittavaa käytännön toteutuksen ulottuvuutta.

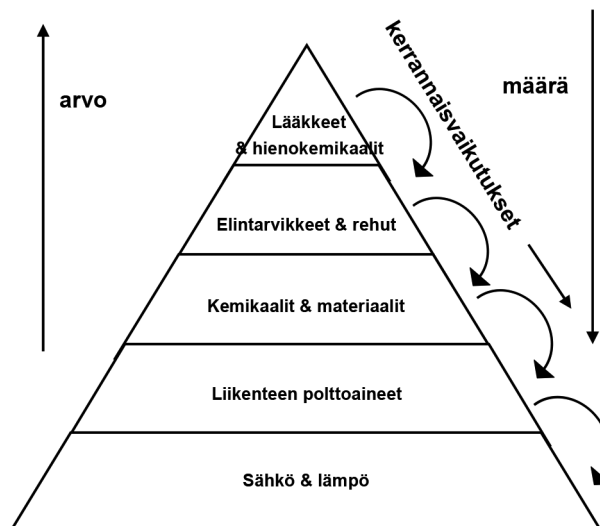
10. kannattaa komission pyrkimystä laatia yhteinen ja laaja määritelmä. Komitea katsoo, että biotalouden monialaisen luonteensa vuoksi biotalouden merkitys saattaa vaihdella alan EU-, jäsenvaltio- ja aluetason eri toimijoiden välillä. Komitea esittää, että biomassapyramidi (kaavio 1) ⁽⁴⁾ voisi tarjota puitteet järjestelmällisemmälle arvoista ja biomassan ensisijaisesta käytöstä keskustelulle.

11. katsoo, että Euroopan tulisi kehittää ja toteuttaa oma selkeä pitkän aikavälin biotalousvisio, joka pohjautuu biomassapyramidin (kaavio 1) eri tasoihin: ylemmät tasot edustavat korkeampia arvoja. Komitea uskoo, että Euroopan tulisi seurata biomassapyramidin ylempiin tasoihin keskittyvää "arvostrategiaa" ja asettaa etusijalle toisen ja aikanaan kolmannen kehitysvaiheen biomassan hyödyntäminen. ⁽⁵⁾ Komitea tiedostaa, että investoiminen ensimmäisen kehitysvaiheen biomassaan on välttämätön askel siirtymisessä kohti toisen ja aikanaan kolmannen kehitysvaiheen biomassaa. Komitea katsoo, että nämä euroop-

⁽⁴⁾ Raportit "De EcOPYramide – Biomassa beter benutten" (Derksen ym., 2008). Englanninkielinen tiivistelmä "The EcOPYramid – better biomass efficiency" saatavilla sivustossa <http://www.innovatienetwerk.org/en/bibliotheek/rapporten/342/DeEcOPYramide>

⁽⁵⁾ Ensimmäisen kehitysvaiheen biopolttoaineet tuotetaan yleensä ravintona käytettävistä kasveista (esimerkiksi vehnä ja maissi), öljykasveista (esimerkiksi rapsi, palmuöljy) ja sokerikasveista (esimerkiksi sokerijuurikas, sokeriruoko) vakiintuneita tekniikoita käyttäen. Toisen kehitysvaiheen biopolttoaineet tuotetaan yleisesti selluloosamuovista (lignoselluloosapitoisista raaka-aineista), ja niissä käytetään jätettä tai varta vasten (muuhun kuin elintarviketuotantoon) kasvatettuja energiakasveja. Kolmannen kehitysvaiheen biopolttoaineet ovat lyhyesti ilmaistuna muista kuin ravintona käytettävistä kasveista tuotettua viljeltyä biomassaa, joka hyödyntää valoa ja maaperää hyvin tehokkaasti. Levät ovat tästä paras esimerkki, ja niistä saadaan öljyä ja muita arvokkaita tuotteita. Ks. mm. <http://www.biofuelstp.eu/fuelproduction.html> ja <http://biofuelsandthepoor.com/facts-and-definitions/>.

palaiset tavoitteet tulisi sisällyttää kaikkiin biotalouteen liittyviin monialaisiin politiikkoihin.

Kaavio 1: Biomassapyramidi

12. katsoo, että Euroopan tulisi olla edelläkävijä ja säilyttää johtoasemansa kestävyyskriteereiden kehittämisessä biomassan (tai "uusiutuvien luonnonvarojen") tarjonnan ja kysynnän optimoimiseksi, kestävä maankäytön edistämiseksi (kun otetaan huomioon maatalouden tuotantokapasiteetin lisääntyminen sekä toisen ja aikanaan kolmannen kehitysvaiheen biomassan käyttöönoton nopeutuminen), ensimmäisen kehitysvaiheen biomassan kestävyysperiaatteiden vastaisen käytön mahdollisten kielteisten vaikutusten minimoimisessa sekä käytössä elintarvikkeiden ja polttoaineiden tuotannon vastakkainasettelua koskevaa keskustelua.

13. neuvoo komissiota kehittämään biotaloutta silmälläpitäen yhteisen etenemissuunnitelman, jossa analysoidaan seuraavia tarvittavia askeleita kohti eurooppalaista biotaloutta edettäessä ja jossa otetaan huomioon koko arvoketjua koskeva lähestymistapa ja mahdollisesti hyödynnetään muualla (mm. eurooppalaisissa teknologiayhteisöissä ja OECD:ssä) jo tehty työ. Komitea kehottaa sisällyttämään etenemissuunnitelmaan myös käytännön toimia ja välineitä sekä ottamaan tässä huomioon alueiden erilaiset profiilit. Komitea korostaa alueiden välisen yhteistyön mahdollisuuksia arvoketjun kannalta.

14. muistuttaa, että biotalous kattaa useita politiikanaloja komission sisällä. Komitea suosittaa siksi "yhdessä yhteispisteen" lähestymistapaa, jossa yksi ainoa taho komissiossa ottaa vastaan kaikki kyselyt, sillä näin voidaan helpottaa pääsyä biotalouteen liittyviin EU-toimiin ja -ohjelmiin.

Monitasoisen hallinnon välineet ja toissijaisuusperiaate

15. pitää tervetulleena, että komission tiedonannossa otetaan huomioon biotalouden alueellinen ulottuvuus, ja katsoo, että tiedonanto ja kaikki biotalouden toimintaohjelman ehdotukset ovat toissijaisuusperiaatteen mukaisia.

16. panee merkille, että Euroopassa vain harvat jäsenvaltiot ovat toteuttaneet toimia biotalouden kehityksen tukemiseksi, ja että alan strategiat ovat lähinnä kansallisten hallitusten kehittämisiä. Hyvä esimerkki tästä on (Lounais-Alankomaissa ja Flandeerissa sijaitsevan) *Biobased Delta Europe*:n yhteinen alueellinen biotalouden strategia. Komitea pitää tarpeellisena yhdenmukaisia puitteita ja entistä yhteistoiminnallisempaa eurooppalaista lähestymistapaa. Komitea uskoo, että paikallisia ja alueellisia aloitteita on vahvistettava toteuttamalla biotalouden strategioita kaikilla (EU:n, jäsenvaltioiden, alueiden, kuntien) yhteistyön tasoilla ja koordinoimalla monialaisia toimia. Komitean mielestä tulisi luoda mekanismeja kaikkien asianmukaisten biotalouteen liittyvien (monialaisten) politiikanlohkojen koordinoimiseksi EU:n, jäsenvaltioiden ja alueiden tasolla.

17. kannattaa komission ehdotusta luoda biotalouspaneeli, joka parantaa osaltaan politiikkojen välisiä yhteisvaikutuksia ja johdonmukaisuutta, sekä käsitellä ja arvioida biotalouteen liittyvien toimien käytännön vaikutuksia. Komitea katsoo, että paneelin toimenkuva on edelleen hieman epäselvä, kuten myös sen käytännön työmenetelmät ja alueiden mahdollinen osallistuminen. Komitea korostaa, että paneelin tulisi olla useista eri toimijoista koostuva *Triple Helix* -malliin (pk-yritykset, tutkimuslaitokset ja alue- tai paikallisviranomaiset) perustuva foorumi, jossa jaetaan tietoa ja ideoita sekä keskustellaan ratkaisuisista biopohjaisista yhteiskuntaa varten ja käytännön toimia siirtymiseksi hiilipohjaisesta taloudesta biotalouteen. Komitea uskoo, että paneelissa tulisi olla edustettuina laaja joukko sektoreita, mikä tarjoaa hyvän perustan monialaisen lähestymistavan rakentamiselle biotaloutta varten.

18. katsoo, että kansallisten, alueellisten ja paikallisten biotalousfoorumien toiminnassa ja rooleissa saattaa olla eroja. Komitea kehottaa komissiota laatimaan erityiset suuntaviivat kansallisten, alueellisten ja paikallisten paneelien vastuualojen määrittelemiseksi. Komitea korostaa, että biotalouspaneelien tehtäväksi tulisi antaa politiikan, tieteen ja elinkeinoelämän välinen koordinointi, jolla pyritään sopimaan kilpailua edeltävässä vaiheessa toteutettavista toimenpiteistä. Komitea toivoo paikkakohdasta lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon asianomaiset maantieteelliset, kehitykselliset ja ympäristöön liittyvät ja alueelliset olosuhteet sekä olemassa olevat alueelliset aloitteet. Komitea uskoo, että jokaisen alueen tulisi kertoa "oman tarinansa" ja kehittää oman alueellisen biotalousstrategiansa.

19. korostaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla on ratkaiseva rooli biotalouden täytäntöönpanossa ja kehittämisessä. to-

teaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla on oleellinen rooli täytäntöönpanon riskien ja mahdollisten esteiden tunnistamisessa kentällä, ja puoltaa siksi vahvasti niiden aktiivista mukaan ottamista ja osallistumista biotalouspaneelin luomiseen, organisointiin ja toteuttamiseen. Komitea pyytää komissiota tarjoamaan riittävän joustavan puitteen ja selkeyttämään alueellisten ja/tai kansallisten paneelien toimintaa ja roolia, niiden vuorovaikutusmenettelyitä ja sitä, millä tavoin alueelliset ja/tai paikalliset kokemukset otetaan EU:n biotalouspaneelin työssä huomioon.

20. katsoo, että biotalouteen siirtymisen onnistuminen (tai epäonnistuminen) riippuu kansalaisyhteiskunnan aktiivisesta osallistumisesta suunnittelu- ja täytäntöönpanoprosesseihin, ja korostaa kansalaisten valvuttamisen tärkeyttä. Komitea kehottaa komissiota korostamaan tieteen, yhteiskunnan ja politiikan välistä suhdetta sekä paikallis- ja alueviranomaisten tärkeää roolia tässä muutoksessa.

21. katsoo, että siirtyminen biotalouteen voi onnistua vain "biopohjaisessa yhteiskunnassa". Näin ollen komitea ehdottaa, että kansalaisjärjestöillä ja kansalaisyhteiskunnan järjestöillä tulisi olla merkittävä rooli muutoksen alkuvaiheissa ja niiden tulisi olla edustettuina paneeleissa.

22. korostaa biotalouden potentiaalia talouskasvun ja työpaikkojen luomisen kannalta Euroopassa. Komitea uskoo, että tämä edellyttää huippupäteviä työntekijöitä biotalouden vaatimien innovaatioiden ja osaamisperustan kehittämiseksi. Komitea korostaa, että biotalouden kehitys on tärkeää sisällyttää osaksi normaalia opetusohjelmaa peruskoulussa, ammattikoulutuksessa ja korkeakoulutuksessa maataloutta, kemian ja elintarvikkeita käsittelevien opintojen ja kursseiden muodossa. Koulutuspolitiikka kuuluu kuitenkin SEUTin 165 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden toimivaltaan, joten EU:n tasolla ei voida asettaa alaa koskevia velvoitteita.

23. pitää *Triple Helix* -malliin perustuvaa yhteistyötä välttämättömänä innovoinnin ja osaamisen hyödyntämisen edellytyksenä biotalouden alalla. Myös *Triple Helix* -malli kaipaa modernisointia ja kehitystä, jonka tavoitteena on alueellisten innovaatioekosysteemien tehokas toiminta. Ala saa luontevasti osakseen laajaa myönteistä kansalaisosallistumista ja siten se soveltuu erinomaisesti tutkimusintensiivisen ja samalla käyttäjälähtöisen innovaatiotoiminnan edelläkävijäksi Euroopassa.

Kestävöpohjainen biotalous sisä- ja maailmanmarkkinoilla

24. korostaa yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuuksien tärkeää roolia biotalouteen siirtymisen nopeuttamisen kannalta. Komitea uskoo, että pk-yrityksillä on ratkaiseva rooli tieteellisen tutkimuksen muokkaamisessa sovelluksiin ja markkinoille uusien tuotteiden ja tekniikoiden muodossa. Pk-yritysten roolia innovoinnissa ei voi tähdentää kyllin paljon, ja vahvaa suunnitelmallista tukea tarvitaan pk-yritysten toiminnan edistämiseksi.

25. pitää tarpeellisenä parantaa pk-yritysten mahdollisuuksia rahoituksen saamiseen investoimalla biotalouden alalla toimintaansa aloittaviin pk-yrityksiin, tarjoamalla riskipääomaa, tukemalla teknologian siirtoa, yksinkertaistamalla sääntöjä ja hyödyntämällä osaamista. Komitea ehdottaa, että perustettaisiin pk-yrityspaneeli, joka antaisi neuvoja biotalouspaneelille ja varmistaisi yritystoimintalähtöisen lähestymistavan toteuttamisen.

26. on huolissaan siitä, että EU:n nykyisissä poliittisissa ja taloudellisissa puitteissa ei tueta biomassan käyttöä teollisuudessa sekä raaka-aineena että materiaalina.

27. korostaa, että siirtymisen biopohjaiseen talouteen tulee olla yhdenmukaista sisämarkkinoiden toteuttamisen ja kauppapolitiikan kanssa.

Alueelliset esimerkit ja rahoitusvälineet

28. pitää tervetulleena eurooppalaisten alueiden ja klustereiden biotalousalan eturivin verkostojen muotoutumista. Esimerkkejä tarjoavat Belgian Flanderin alueen ja Alankomaiden lounaisosan yhteistyö, Luoteis-Ranska, Saksan Nordrhein-Westfalenin osavaltio, Suomen pääkaupunkiseutu, Itävallan Steiermarkin osavaltio sekä Ruotsissa, Virossa ja Unkarissa toteutetut aloitteet. Komitea kehottaa Euroopan komissiota tukemaan tällaisia verkostoja ja klustereita, jotta ne voivat vaihtaa kokemuksia, laatia hankeanomuksia yhdessä toisten eurooppalaisten alueiden kanssa sekä osallistua biotalouspaneelin toimintaan. Komitea pitää tärkeänä keskinäistä oppimista investointirahastojen perustamisen ja teknologian siirtämisen kaltaisista aiheista.

29. katsoo, että alhaalta ylös suuntautuvilla aloitteilla on tärkeä rooli biopohjaisen yhteiskunnan kehittämisessä ja että tällöin on ratkaisevan tärkeää yhdistää yritystoimintalähtöinen ja kysyntään perustuva lähestymistapa viranomaislähtöiseen lähestymistapaan.

30. huomauttaa, että biomassaa tuottavien alueiden tulisi pystyä hyötymään teknologisesta innovoinnista, eikä niitä tulisi pitää ainoastaan biomassan toimittajina. Näin ollen erityistä huomiota tulisi kiinnittää teknologian siirtämiseen ja osaamisen hyödyntämiseen. Komitea katsoo, että kaupunki- ja maaseutualueiden väliset tiiviit yhteydet ovat tärkeitä teknologian siirtymisen ja osaamisen hyödyntämisen toteuttamisen kannalta.

31. katsoo, että osalla YMP:n varoista tulisi – yhdessä Horisontti 2020 -ohjelman kanssa – tukea maatalouden tuottavuutta ja kestävyttä koskevaa eurooppalaista innovaatiokumppanuutta T&K:n ja viljelykäytännön välillä olevan kuilun sulkemiseksi ja näin tietopohjan ja osaamisen hyödyntämisen edistämiseksi. ⁽⁶⁾

⁽⁶⁾ Alueiden komitean lausunto(luonnos) aiheesta "Eurooppalainen innovaatiokumppanuus: Maatalouden tuottavuus ja kestävyys", CdR 1749/2012 (asiakokonaisuus NAT-V-022).

32. ehdottaa, että komissio edistäisi alueellisten klustereiden ja alueiden parhaiden käytänteiden, meneillään olevien toimien ja saatavissa olevien biopohjaisten tuotteiden yksilöimistä ja kartoitusta ja tukeutuisi tässä olemassa olevien ohjelmien puitteissa jo tehtyyn työhön ja niistä saatuihin tuloksiin (ks. esimerkiksi ABC-Europe, yritystoiminnan pääosaston välityksellä rahoitettava Cluster-IP ⁽⁷⁾), aluepolitiikan puitteissa toteutettavat Interreg-ohjelmat ja seitsemänteen puiteohjelmaan sisältyvät tietämyksen alueet ⁽⁸⁾) sekä edistäisi useita rahastoja koskevaa ohjelmasuunnittelua.

33. pitää tervetulleena Euroopan komission ehdotusta varata osa Euroopan aluekehitysrahaston varoista vähähiiliseen talouteen siirtymiseen tähtääviin hankkeisiin vähemmän kehittyneillä alueilla, kehittyneillä "siirtymäalueilla" ja vauraammilla alueilla. Komitea uskoo, että tämä edistää eurooppalaiseen biopohjaiseen yhteiskuntaan siirtymistä. Komitea korostaa, että älykkäät erikoistumisstrategiat voivat tarjota alueille mahdollisuuden luoda entistä strategisempi ja paremmin yhdenmukainen lähestymistapa biotaloutta varten.

34. ehdottaa, että biotalouden alalla edistyneitä alueita tuetaisiin biotalouden arvoketjujen vaatimien askelten ottamisessa ja yhteyksien luomisessa vähemmän edistyneisiin alueisiin. Komitea katsoo, että muita pitemmälle ja muita vähemmän edistyneiden alueiden tulisi yhdessä toteuttaa pilottihankkeita, joiden puitteissa (aloittelevat) yritykset voivat testata uusia tuotteita turvautusti. Komitea uskoo, että tällainen "huippuosaamisen portaikko" -lähestymistapa johtaisi resurssien tehokkaaseen käyttöön ja edistäisi samalla koheesiota. Komitea kannattaa tietämyksen alueiden kaltaisia aloitteita, jotka tarjoavat hyödyllisen välineen tietojen vaihtoon, edistävät merkittävästi tutkimustiedon tehokasta käyttöönottoa ja soveltamista alueilla sekä synnyttävät uutta tutkimusyhteistyötä.

35. on vakuuttunut siitä, että sekä osaamis- ja innovointiyhteisöt että alueelliset innovaatio- ja toteutusyhteisöt tarttuvat pitkäaikaisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin ja määrittävät ja hyödyntävät uusia mahdollisuuksia innovointiin Euroopassa. Komitea kehottaa siksi komissiota käynnistämään kaudella 2014–2020 osaamis- ja innovointiyhteisöjen uudessa aallossa biotalouteen keskittyvän osaamis- ja innovointiyhteisön ⁽⁹⁾.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/biotechnology/index_fi.htm ja <http://www.europe-innova.eu/web/guest/cluster-cooperation/cluster-innovation-platform>.

⁽⁸⁾ <ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/fp7/kbbe/docs/regional-biotech-report.pdf>, http://cordis.europa.eu/fp7/kbbe/library_en.html.

⁽⁹⁾ Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutti (EIT) ja sen eri alojen osaamis- ja innovointiyhteisöt käsittelevät biotalouteen liittyviä kysymyksiä, erityisesti ehdotetussa osaamis- ja innovointiyhteisössä "Ruokaa tulevaisuuteen" (Food4future), ks. COM(2012) 60 final. Biotalouteen sisältyy elintarvikkeiden lisäksi myös muita tuotteita. On tärkeää käsitellä myös *non food* -tuotteet osaksi biotalouden yleistä arvoketjua.

36. katsoo edellä mainittuun viitaten, että kaikkien eurooppalaisten, valtiollisten, alueellisten ja paikallisten toimijoiden keskuudessa vallitsee tietoisuus vähähiilisen talouden / biotalouden kehittämisen kiireellisyydestä. Tavoitteeseen johtavien keinojen löytäminen ja niiden toteuttaminen käytännössä edellyttää ajattelun ja toiminnan vallankumousta. Koska alueilla on keskeinen rooli käytännön toteutuksessa, AK tarjoaa asiantuntemuksensa käyttöön ja ilmaisee valmiutensa työskennellä tiiviisti yhdessä komission kanssa biotalousstrategian siirtämiseksi Euroopassa seuraavaan vaiheeseen.

EU:n ja alueiden toimet seuraavassa vaiheessa

37. haluaa esittää komissiolle seuraavia EU-tason toimia:

- a. Biotalousstrategiaa tulisi kehittää edelleen (*Triple Helix* -mallia soveltaen) biomassapyramidin ylempiin tasoihin keskittyen; tulisi perustaa biotalousfoorumi, jossa ovat edustettuina yritykset, osaamiskeskukset ja julkiset viranomaiset (alue-, jäsenvaltio- ja EU-tasolla).
- b. Tulisi kehittää biotalouden yhdenmety lähestymistapa, jossa sovelletaan ja joka edellyttää usean rahaston hyödyntämisen strategiaa sekä alue- että EU-tasolla (Horisontti 2020, koheesiopolitiikka, YMP, energiapolitiikka).
- c. Tulisi lisätä alueiden väestön tietoisuutta biotalouden tarpeesta ja sen tarjoamista mahdollisuuksista.
- d. Tulisi tukea biotalouden yhdenmetyä lähestymistapaa kannustavilla ja yhdenmukaisilla sääöksillä ja toimilla (sertifiointijärjestelmät, yhdenmetyt ja räätälöidyt, komission usean pääosaston toimialat kattavat T&K-ohjelmat) ja tarjota alueille mahdollisuus päättää omasta suunnastaan biotalouden ja älykkään erikoistumisstrategian osalta.

ja kehittää edelleen eurooppalaista strategiaa, jossa keskitytään

- hyödyntämään erikoistumista ja innovointia eurooppalaisella biotaloussektorilla kilpailukyyn säilyttämiseksi maailmanlaajuisesti.
- toisen ja kolmannen kehitysvaiheen biomassan tutkimukseen ja kehittämiseen.
- arvoketjuihin (raaka-aineiden tuotannosta markkinoitaviin tuotteisiin).
- tuotteisiin, joilla on suuri lisäarvo.

38. katsoo, että alueet voivat tarjota seuraavanlaista tukea:

- a. dokumentoitujen parhaiden käytänteiden kartoittaminen ja saatavuus alueilla, jotka menestyksekkäästi suunnittelevat ja panevat täytäntöön biotaloutta (tai sen osia) ja löytävät keinoja näiden rakenteiden yleistämiseksi ja ulottamiseksi muille alueille ("huippuosaamisen portaikko")
- b. *Triple Helix* -rakenteiden luomisen tukeminen ja panoksen antaminen biotalouspaneeleihin
- c. Paikallis- ja alueviranomaiset voivat kansalaisia lähellä ja tätä asemaansa hyödyntäen lisätä yleistä tietoisuutta biotaloudesta (sen tarpeesta ja hyödyistä) paikallis- ja aluetasolla.
- d. "huippuosaamisen portaikkojen" rakentamisen tukeminen helpottamalla ja käynnistämällä alueidenvälistä yhteistyötä muita vähemmän kehittyneiden ja muita edistyneempien alueiden välillä ja käyttämällä useiden rahastojen hyödyntämiseen perustuvia toimintamalleja EU:n ohjelmissa ja hankkeissa.

Bryssel 30 päivänä marraskuuta 2012

Alueiden komitean
puheenjohtaja

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Eurooppalainen innovaatiokumppanuus ”maatalouden tuottavuus ja kestävyys””

(2013/C 17/10)

ALUEIDEN KOMITEA kehottaa Euroopan komissiota

- tunnustamaan paikallis- ja alueviranomaisten ja sidosryhmien keskeisen aseman maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden onnistumisessa.
- ottamaan paikallis- ja alueviranomaiset täysimääräisesti mukaan hallintorakenteisiin, joita perustetaan aloitteen edistämiseksi ja seuraamiseksi.
- määrittelemään ”tuottavuuden lisääminen” siten, että sillä tarkoitetaan ”tuottamista enemmän ja parempaa vähemmällä”.
- sallimaan laajasti erilaisia aiheita innovaatiokumppanuuden aihealueisiin, joita ovat alkutuotanto, resurssinhallinta, biotalous, toimitusketju, laatu, elintarvikkeiden turvallisuus ja kuluttajat.
- asettamaan etusijalle innovaatio-ohjelmat, joilla varmistetaan maatalouden jatkuminen kaikkialla Euroopassa, ja huolehtimaan siitä, että tehtävä tutkimus hyödyttää myös karjankasvatusalueita, kaupunkien lähialueita, luonnonolosuhteista johtuvista rajoitteista kärsiviä alueita ja paikallisia viljelyalueita.
- suosimaan alhaalta ylöspäin eteneviä pk-yritysten innovaatioaloitteita teollisuuden aloitteiden sijaan, jotta organisoititason ja kapasiteetin eroista johtuvaa nykyistä epätasapainoista osallistumistilannetta saadaan tasoitettua.
- parantamaan edelleen alkutuottajien asemaa elintarvikkeiden tuotanto-, jalostus- ja jakeluketjussa.
- sallimaan sen, että toimijaryhmät käyttävät maaseuturahaston tukea myös aloituskustannuksiin, kuten teknisen tai tieteellisen ongelman lähestymistavan kehittelyyn.

Esittelijä	Henk BRINK (NL, ALDE), Drenthen lääninvaltuuston johtokunnan jäsen
Viiteasiakirja	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle – Eurooppalainen innovaatiokumppanuus ”Maatalouden tuottavuus ja kestävyys” COM(2012) 79 final

I HAASTEET JA TAVOITTEET

ALUEIDEN KOMITEA

Eurooppa 2020 -strategian lippulaivahanke ”Innovaatiounioni”

kannattaa älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun Eurooppa 2020 -strategiaa ja on tietoinen seuraavasta:

1. Selviytyäkseen maailmanlaajuisessa kilpailussa Euroopan tulee tehdä enemmän kauppaa-asemansa, teollisuuden johtoasemansa ja tiedeperustansa korkean tason ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

2. Eurooppalainen osaaminen kestävän elintarviketuotannon eli muun muassa tilanhoidon, tieto- ja viestintätekniikkaratkaisujen, elintarvikkeiden turvallisuuden, agrobioteknologian, kasvuteknologian, kasvinsuojelun, vesi-, jäämä-, energia- ja jätehuollon sekä agrososiologian alalla on kysyttyä maailmanlaajuisesti, ja sillä on valtaisa markkinapotentiaali nopeasti kasvavilla ja kehittyvillä markkinoilla Euroopassa ja sen ulkopuolella.

3. Osaamisen hyödyntämiseksi Eurooppa tarvitsee 1) enemmän innovatiivisia pk-yrityksiä, jotka luovat kasvua ja työpaikkoja, 2) enemmän yksityisiä investointeja, 3) innovaatioita niin vakiintuneilla kuin nousevillakin aloilla, 4) monialaista yhteistyötä, jonka avulla luodaan läpimurtoratkaisuja, ja 5) sidosryhmiä, jotka ovat valmiita testaamaan, demonstroimaan ja levittämään lupaavia ratkaisuja.

Maatalouteen, elintarvikkeiden turvallisuuteen ja luonnonvaroihin kohdistuvat haasteet

toteaa seuraavaa:

4. Maailmalla on juuri nyt edessään monenlaisia merkittäviä haasteita: jatkuva väestönkasvu ja ostovoiman kasvu, jonka seurauksena ravintotottumukset muuttuvat ja primaarituotteiden kysyntä kasvaa, sekä maapallon maataloustuotantokapasiteettiin ilmastonmuutoksen seurauksena kohdistuvat uhat.

5. Haasteita pahentavat uhka ruoan, rehun, fossiilisten polttoaineiden, raaka-aineiden ja muiden ainesten ja juomaveden ehtymisestä sekä maaperän heikentyminen ja biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen ja kasvava rahoitusmarkkinoiden pettämisen, poliittisen epätasapainon ja aseellisten konfliktien riski.

6. Maatalous- ja elintarviketuotannossa on jatkossa kulutettava nykyistä säästäväisemmin vettä ja fossiilisia polttoaineita, käytettävä vähemmän lannoitteita ja kasvinsuojeluaineita, oltava aiempaa monipuolisempi ja hyödynnettävä entistä viisaammin viljelyn, karjankasvatuksen, orgaanisen jätteen käsittelyn, jäämävirtojen ja uusiutuvan energiantuotannon toisiaan täydentävää roolia.

ja huomauttaa seuraavaa:

7. Jäsenvaltiot ja sidosryhmät ovat toistuvasti ilmaisseet olevansa erittäin kiinnostuneita lisäämään innovointia maataloudessa unionin laajuisen lähestymistavan avulla. Eurooppa-neuvosto painotti kokouksessaan 20. kesäkuuta 2008, että ”on tarpeen jatkaa työtä maataloustuotannon innovaatio toiminnan sekä tutkimuksen ja kehittämisen alalla, jotta voidaan parantaa erityisesti maataloustuotannon energiatehokkuutta, tuottavuuden kasvua ja kykyä sopeutua ilmastonmuutokseen”.

8. Samaa mieltä ovat olleet myös maatalouden tuottajajärjestöt ja maatalouskamarit, ja G20-maiden Cannesissa antamassa julistuksessa panostus maataloustutkimukseen ja -innovointiin mainitaan ensisijaisena asiana.

Näin ollen alueiden komitea

9. on tyytyväinen komission aloitteeseen lisätä innovointia maataloudessa ja perustaa sitä varten erityinen maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä käsittelevä eurooppalainen innovaatiokumppanuus sekä sen kahteen tärkeimpään tavoitteeseen, jotka ovat 1) auttaa maataloutta lisäämään tuottavuuttaan ja tehokkuuttaan (tuottavuuden tämänhetkisen heikkenemissuunnan kääntämiseksi vuoteen 2020 mennessä) ja 2) edistää kestävyysajattelun mukaista kehittämistä maataloudessa (asianmukaisen maankäytön varmistaminen vuoteen 2020 mennessä).

10. on erityisen tyytyväinen siihen, että paikalliset maatalous- ja elintarvikejärjestelmät on otettu huomioon yhteistyöaloiksi valituissa aihealoissa: niitä ovat muun muassa toimitusketjun toimijoiden horisontaalinen ja vertikaalinen yhteistyö lyhyitä toimitusketjuja ja paikallisia markkinoita suosivien logistiikkajärjestelmien luomiseksi sekä paikallistason toiminnan tukeminen lyhyiden toimitusketjujen ja paikallisten markkinoiden kehittämiseksi.

11. on tyytyväinen komission ehdotukseen osoittaa 4,5 miljardia euroa elintarviketurvaa, biotaloutta ja kestäväää maataloutta koskevaan tutkimukseen ja innovointiin (Horisontti 2020 -ohjelmassa).

12. on samaa mieltä siitä, että yhteisen maatalouspolitiikan varoilla tulisi yhdessä tutkimuksen puiteohjelman varojen kanssa tukea maatalouden tuottavuutta ja kestävyttä käsittelevää eurooppalaista innovaatiokumppanuutta, jotta tiedemaailma ja käytännön maatalous lähentyisivät toisiaan.

13. katsoo, että siirtyminen, jota maataloudessa tarvitaan resurssitehokkuuden lisääntyvän merkityksen vuoksi, johtaa ensinnäkin siihen, että ruokaa tuotetaan yhä enemmän ja yhä kestäväpohjaisemmin, mutta myös siihen, että tarjotaan erilaisia terveyteen, vapaa-aikaan, rehu- ja kuitutuotantoon ja uusiutuvaan energiaan liittyviä yhteiskunnallisia palveluita ja biotaloustuotteita. Tämä laaja-alaisuus on hyödyksi sekä maatalousalalle että yhteiskunnalle sillä ehdolla, että varmistetaan asianmukainen tasapaino elintarvikkeiden ja muiden tuotteiden tuotannon välillä, että maataloussektorilla keskitytään uudelleenmääritellyn yhteisen maatalouspolitiikan painopisteisiin ja että viranomaiset pyrkivät johdonmukaisesti toteuttamaan näitä painopisteitä.

14. katsoo, että tällä tavalla uudelleen määriteltynä maatalous tarjoaa uusia liiketoiminta- ja innovointimahdollisuuksia eurooppalaiselle arvoketjulle.

15. katsoo, että luonnonvarojen hyödyntämiseksi optimaalisesti tarvitaan vahvaa vuorovaikutusta maatalouden, biotalouden ja tiedealan välillä⁽¹⁾, jotta maataloudesta saadaan luotua kestäväpohjaisempi ja tehokkaampi. Mitä tulee energiantuotannossa käytettävän biomassan tuottamiseen, maataloudessa tulee pyrkiä varmistamaan elintarvikkeiden ja biomassan tuotannon sopusointuinen rinnakkaiselo.

II HUOLENAIHEITA / ONNISTUMISEN AVAIMIA

Huolenaiheet

huomauttaa seuraavaa:

16. Käytännön elämän ja tiedemaailman lähentäminen on välttämätöntä, mutta eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden luominen ei yksin riitä ylittämään seuraavien kahden yhtä tärkeän näkökulman välistä kulttuurista ja ammatillista kuilua: 1) tiedeyhteisön näkökulma, jossa keskitytään korkeatasoiseen tiedeperustaan, urauurtavaan tutkimukseen, tulevaan ja kehitteillä olevaan teknologiaan, osaamiseen ja urakehitykseen sekä tutkimusinfrastruktuuriin, ja 2) yrittäjien ja poliitikkojen näkökulma eli pyrkimys löytää keinoja osaamisen ja ratkaisujen hyödyntämiseen siten, että niillä voidaan vastata yhteiskunnan tarpeisiin ja tarjota liiketoimintamahdollisuuksia. Viestintä ja kannustimet ovat tarpeen kummallakin puolella.

⁽¹⁾ CdR 1112/2012 – asiakokonaisuus EDUC-V-024 – "Innovointistrategia kestäväää kasvua varten: biotalousstrategia Euroopalle".

17. Ehdotettuun maaseuturahastoon sisältyy useita kannustimia (15, 16, 18, 20, 33, 36, 46, 53, 61, 62 ja 63 artikla), mutta niiden omaksuminen edellyttää sitä, että innovaatiokumppanuuden tiedonvälittäjä viestittää näistä mahdollisuuksista jäsenvaltiotasolla ennen kumppanuussopimusten viimeistelyä ja kansallisten ja/tai alueellisten operationaalisten maaseudun kehittämisohjelmien laatimisprosessin aikana.

18. Innovaatiokumppanuutta ei sisällytetä maaseudun kehittämisohjelmiin, ellei innovointiprosessin eri vaiheisiin ole saatavilla kansallista yhteisrahoitusta. Vaiheet ovat 1) yhteistyö (jossa muodostetaan toimijaryhmät) liiketoiminnan kehittämiseksi (innovatiivisen hankkeen alulle panemiseksi), 2) osaamisen siirto ja neuvontapalvelut (asiantuntemuksen hankkimiseksi ja aiemmin saatujen tutkimustulosten hyödyntämiseksi), 3) laatuohjelmiin liittyminen (yhteiskunnallisten hyötyjen ja liiketoimintatulosten tukemiseksi) ja 4) investointi (rahallinen tuki tavoitteiden eli tuottavuuden ja kestävyuden saavuttamiselle).

19. Tähän mennessä eurooppalaisia innovaatiokumppanuuksia on perustettu seuraaville aihealoille:

a. aktiivisena ja terveenä ikääntyminen, SEC(2011) 1028, hyväksytty 1.9.2011

b. raaka-aineet, COM(2012) 82, hyväksytty 29.2.2012

c. maatalouden tuottavuus ja kestävyys, COM(2012) 79, hyväksytty 29.2.2012

d. vesiala, COM(2012) 216, hyväksytty 10.5.2012

e. älykkäät kaupungit, C(2012) 4701, hyväksytty 10.7.2012.

Ne ovat kaikki 1) tärkeitä alue- ja paikallisviranomaisille mutta onnistuakseen myös 2) riippuvaisia aluetason ohjauksesta, tuesta ja rahoituksesta. Tähän mennessä alueviranomaisia ei kuitenkaan ole kutsuttu mukaan prosessiin.

Onnistumisen avaimet

huomauttaa seuraavaa:

20. Alueilla ja maaseutuyhteisöillä voi olla ratkaiseva rooli maaseuturahaston puiteissa toteutettavien toimien ja muiden innovointia edistävien keinojen ohjauksessa ja yhteisrahoittamisessa, ja niiden osallistuminen on nykyisin välttämätöntä tietyn alueen maatalouteen, ympäristöön ja alueellisiin erityispiirteisiin soveltuvan tuen räätelöinnissä ja sitä kautta EU:n varojen käytön tehostamisessa.

21. Alueet ja maaseutuyhteisöt haluaisivat vaikuttaa painopisteisiin sekä täytäntöönpano- ja hallinnointijärjestelyihin.

22. Vuoden 2013 jälkeisen yhteisen maatalouspolitiikan ja siten myös eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden muotoileminen uudelleen onnistuu vain ottamalla käyttöön unionin, jäsenvaltioiden ja alueiden muodostama monitasoinen hallintokehys.

23. Osapuolten odotetaan muodostavan perustoimijaryhmän, joka kartoittaa jatkossa esimerkiksi teknologiaan, liiketoimintamalleihin, organisointiin, markkinointistrategioihin, kuluttajien tarpeisiin ja koulutukseen liittyviä aukkoja osaamisessa. Maaseuturahaston rahoitus olisi tervetullutta jo tähänkin työhön. Seuraavassa vaiheessa voitaisiin etsiä kumppaneita ja muodostaa monialainen työryhmä, joka tutkii rajat ylittävän yhteistyön mahdollisuuksia ja/tai olemassa olevaa osaamis pohjaa ennen ottamista yhteyttä innovaatiokumppanuuden verkostoon lisätuen saamiseksi. Tämän toisen vaiheen ei kuitenkaan tulisi olla paikallinen.

24. Kestävyyttä tai tuottavuutta koskevat alhaalta ylöspäin etenevät innovaatioaloitteet voisivat olla tervetulleita alue- tai valtiotasolla, mutta vaarana on, että ne eivät sovi yhteen strategisessa täytäntöönpanosuunnitelmassa ja monivuotisessa etenuissuunnitelmassa (jonka korkean tason johtoryhmä on julkaissut kuultuaan maataloustutkimuksen pysyvää komiteaa ja maaseudun kehittämiskomiteaa) valitun ensisijaisen aihealueen kanssa. Tämän ei kuitenkaan tulisi estää tuen saamista, sillä muutoin se vaikuttaisi osallistujiin erittäin lannistavasti ja murtaisi innovaatiopiraalin sen kaikkein haavoittuvimmassa vaiheessa.

25. Innovoinnin ja tiedon välitys on välttämätöntä, jotta innovointiprosessi käynnistyy ja etenee.

III POLIITTISET SUOSITUKSET

Euroopan komissiolle

kehottaa voimakkaasti Euroopan komissiota

26. tunnustamaan paikallis- ja alueviranomaisien ja sidosryhmien keskeisen aseman maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä koskevan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden onnistumisessa.

27. ottamaan paikallis- ja alueviranomaiset täysimääräisesti mukaan hallintorakenteisiin, joita perustetaan aloitteen edistämiseksi ja seuraamiseksi.

28. kutsumaan alueiden komitean edustajan mukaan korkean tason johtoryhmään, jonka tehtävänä on määritellä innovaatiokumppanuuden strategia, ja eurooppalaisen maaseudun kehittämisverkoston koordinoitukomiteaan, jotta aloite varmasti toteutetaan paikallis- ja aluetason todellisia tarpeita vastaavalla tavalla.

29. velvoittamaan jäsenvaltioita sisällyttämään innovaatiokumppanuuden monialaiset tavoitteet kumppanuussopimukseen.

30. määrittelemään ”tuottavuuden lisääminen” siten, että sillä tarkoitetaan ”tuottamista enemmän ja parempaa vähemmällä”.

31. sallimaan laajasti erilaisia aiheita innovaatiokumppanuuden aihealueisiin, joita ovat alkutuotanto, resurssinhallinta, biotalous, toimitusketju, laatu, elintarvikkeiden turvallisuus ja kuluttajat.

32. asettamaan etusijalle innovaatio-ohjelmat, joilla varmistetaan maatalouden jatkuminen kaikkialla Euroopassa, ja huolehtimaan siitä, että tehtävä tutkimus hyödyttää myös karjankasvatusalueita, kaupunkien lähialueita, luonnonolosuhteista johtuvista rajoitteista kärsiviä alueita ja paikallisia viljelyalueita.

33. suosimaan alhaalta ylöspäin eteneviä pk-yritysten innovaatioaloitteita teollisuuden aloitteiden sijaan, jotta organisoitintason ja kapasiteetin eroista johtuvaa nykyistä epätasapainoista osallistumistilannetta saadaan tasoitettua.

34. keskittymään kestävyysperiaatteiden mukaiseen ja tuottavaan maatalouteen, joka perustuu uusimpaan teknologiaan, elintarviketehtäen ja korjuun jälkeisten tappioiden ennaltaehkäisyyn ja vastuulliseen kulutuskäyttäytymiseen sen lisäksi, että kasvatetaan tuotantomääriä.

35. keskittymään EU:n osaamisen ja (bio)teknologian vientiin ja markkinointiin sekä vaikuttamaan oikeudenmukaisesti kaukaiseen paikallistason (suurkaupunkialueiden tai pienimuotoiseen) tuotantoon EU:n ulkopuolisissa maissa.

36. parantamaan edelleen alkutuottajien asemaa elintarvikkeiden tuotanto-, jalostus- ja jakeluketjussa.

37. lisäämään tiedelaitosten luokitteluun ”tutkimustulosten käytännön sovellettavuutta” koskevan kriteerin, jolla kannustetaan tutkijoita kaventamaan innovaatiokuilua.

38. pitää maatalouden tuottavuutta ja kestävyyttä käsitteleviä johtavia eurooppalaisia alueiden, tutkimuslaitosten ja klustereiden verkostoja tervetulleina ja kehottaa komissiota tunnustamaan näiden verkostojen ja klusterien aseman sekä helpottamaan yrittäjien välistä osaamisen siirtoa niin paikallisesti kuin alueiden välilläkin.

39. sallimaan sen, että jäsenvaltiot tukevat maaseuturahaston varoin ja alueellisella yhteisrahoituksella innovaatiokumppanuuden tavoitteisiin ja päämääriin pyrkivien toimijaryhmien varhaisen vaiheen ja aluetason toimintaa, riippumatta siitä, onko niille myönnetty myös innovaatiokumppanuuden verkoston tukea ehdotuspyynnön perusteella.

40. hyväksymään sen, että toimijaryhmät toimivat joko jäsenvaltion sisäisesti tai että niihin kuuluu jäseniä useista jäsenvaltioista ja kolmansista maista.

41. viittaamaan ryhmän jäseniksi kelpuutettavien "viljelijöiden" sijasta laajemmin "viljelijöihin ja tuottajaorganisaatioihin" ryhmän muodostamisen helpottamiseksi.

42. sallimaan sen, että toimijaryhmät käyttävät maaseuturahaston tukea myös aloituskustannuksiin, kuten teknisen tai tieteellisen ongelman lähestymistavan kehittelyyn tai innovoinnin ja tiedon välittäjien käyttämiseen.

43. nimeämään ennen korkean tason johtokunnan, SHERPA-tukiryhmän/työryhmän, toimijaryhmien tukikeskuksen ja strategisen täytäntöönpanosuunnitelman laadinnasta vastaavan sihteeristön muodostamista viestintäryhmän, joka edistää 1) innovaatiokumppanuuden käyttöä kansallisissa maaseudun kehittämissuunnitelmissa, 2) Horisontti 2020 -ohjelman mahdollisuuksien hyödyntämistä tutkimushankkeiden, monen toimijan hankkeiden, innovointitoimista muodostettujen klusterien, innovoinnin välittäjien ja innovaatiokeskusten tukemisessa, 3) innovaatiokumppanuuden verkoston resurssien ja yhteyksien hyödyntämistä ja 4) paikallisille ryhmille tarkoitetun oppaan tai suuntaviivojen käyttöä.

Paikallis- ja alueviranomaisille

kehottaa paikallis- ja alueviranomaisia

44. tukemaan innovaatiokumppanuuden sisällyttämistä maaseuturahaston toimenpideohjelmiin ja niitä koskeviin suunnitelmiin sekä valmistautumaan toimijaryhmien muodostamiseen.

45. suosittamaan jäsenvaltioille, että ne pyrkisivät kiireesti puuttumaan tuottavuutta, resurssitehokkuutta ja kestävyyttä koskeviin kysymyksiin ja käyttämään siten vähintään 10 prosenttia maaseuturahaston kokonaisrahoituksesta osaamisen siirron ja innovoinnin edistämiseen maataloudessa, metsätaloudessa ja maaseutualueilla.

46. osallistumaan nykyistä aktiivisemmin kansalliseen ja eurooppalaiseen maaseudun kehittämisverkostoon.

Bryssel 30 päivänä marraskuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

III

(Valmistavat säädökset)

ALUEIDEN KOMITEA

98. TÄYSISTUNTO, 29.–30. MARRASKUUTA 2012

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Yhteinen strategiakehys”

(2013/C 17/11)

ALUEIDEN KOMITEA

- toistaa olevansa vakuuttunut siitä, että vuosiksi 2014–2020 tarvitaan yhteinen strategiakehys, jotta kehityksen kattamien viiden rahaston toimia voidaan koordinoita ja ne saadaan tuottamaan yhteisvaikutuksia ja jotta kumppanuussopimusten ja toimenpideohjelmien suunnitteluprosessille saadaan hahmoteltua selkeät strategiset suuntaviivat.
- suhtautuu epäilevästi yhteisen strategiakehityksen jakoon yleisasetuksen liitteeseen ja delegoituun säädökseen, johon sisältyy suuntaa-antavia toimenpiteitä, jolla on suuri eurooppalainen lisäarvo ja jonka painopisteenä on yhteistyö. Komitea kannattaa yhteisen strategiakehityksen sisällyttämistä yleisasetukseen ainoastaan liitteessä.
- katsoo, että komission tulisi hyväksyä ei-sitovalla tiedonannolla suuntaa-antavat toimenpiteet, joilla on suuri eurooppalainen lisäarvo, kuten tehtiin yhteisön strategisten suuntaviivojen 2007–2013 yhteydessä.
- korostaa, että yhteisen strategiakehityksen tavoitteena tulee olla edellytysten luominen sille, että siirtymä lainsäädäntöpaketin ja kumppanuussopimusten ja toimenpideohjelmien välillä sujuu kitkattomasti, ja tähdentää tarvetta määrittää täytäntöönpanomekanismit seikkaperäisesti.
- pahoittelee, että yleisasetusehdotuksessa luetellut 11 temaattista tavoitetta poikkeavat niistä kuudesta ensisijaistavoitteesta, jotka mainitaan ehdotuksissa asetuksiksi Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta sekä Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta, mikä tekee koordinoinnin harvinaisen hankalaksi.
- on vakuuttunut operatiivisen hallinnon hajauttamisen tarpeellisuudesta paikallis- ja aluetasolla, jotta voidaan parantaa rahastojen välistä koordinaointia ja täydentävyyttä. Näin varmistetaan tehokkaasti integroitu eli moniaiheinen ja alhaalta ylöspäin suuntautuva sekä kunkin alueen erityispiirteisiin perustuva lähestymistapa.
- suosittaa painokkaasti useisiin rahastoihin perustuvien toimenpideohjelmien toteuttamista.
- kehottaa laatimaan vakaat ohjelmasuunnittelun puitteet, jotta taataan yhtenevyys koheesiopolitiikan monivuotisten näkymien kanssa.
- kyseenalaistaa mahdollisuuden tehdä yhteiseen strategiakehitykseen muutoksia delegoidulla säädöksellä.

Yleisesittelijä	Marek WOŹNIAK (PL, PPE), Ison-Puolan voivodikunnan aluejohtaja
Viiteasiakirja	Muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus yhteiseen strategiakehykseen kuuluvia Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta COM(2012) 496 final, liite 1

I. POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Yleistä

1. toistaa olevansa vakuuttunut siitä, että vuosiksi 2014–2020 tarvitaan yhteinen strategiakehyks, joka koskee Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR), Euroopan sosiaalirahastoa (ESR), koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa sekä Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa, jotta kehityksen kattamien rahastojen toimia voidaan koordinoita ja ne saadaan tuottamaan yhteisvaikutuksia ja jotta kumppanuussopimusten ja toimenpideohjelmien suunnitteluprosessille saadaan hahmoteltua selkeät strategiset suuntaviivat.

2. palauttaa mieliin poliittiset suositukset, jotka AK esittää yleisasetusta käsittelevässä lausunnossaan. Ottaen huomioon, että yhteinen strategiakehyks on määrää hyväksyä yleisasetuksen liitteenä, komitea korostaa, että strategiset visiot ja tavoitteet asetetaan nimenomaan yleisasetuksessa ja että yhteinen strategiakehyks olisi mielletävä tärkeimmäksi täytäntöönpanovälineeksi.

3. suhtautuu epäilevästi yhteisen strategiakehyksen jakoon yleisasetuksen⁽¹⁾ liitteeseen ja delegoituu säädökseen, johon sisältyy suuntaa-antavia toimenpiteitä, jolla on suuri eurooppalainen lisäarvo ja jonka painopisteenä on yhteistyö. Komitea kannattaa yhteisen strategiakehyksen sisällyttämistä yleisasetukseen ainoastaan liitteessä. Komitea muistuttaa, että delegoidun säädöksen tulee rajoittua perussäädösten muihin kuin olennaisiin kohtiin, kun taas kaikilla yhteiseen strategiakehykseen liittyvillä asioilla on perustava/olennainen merkitys paikallis- ja alueviranomaisille, ja ne ovat luonteeltaan strategisia. Alueiden komitealta ei pyydetä lausuntoa delegoiduista säädöksistä, mutta yhteinen strategiakehyks kuuluu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 177 artiklan mukaan pakollisen kuulemisen alaan.

⁽¹⁾ COM(2012) 496 final.

4. katsoo, että neuvoston ja Euroopan parlamentin tulisi hyväksyä yhteinen strategiakehyks, ja sen tarkistus tulisi käynnistää ainoastaan, mikäli EU:n yhteiskunnallistaloudellisessa tilanteessa tapahtuu perustavia muutoksia. Tämän vuoksi komitea kyseenalaistaa mahdollisuuden tehdä liitteeseen 1 muutoksia delegoidulla säädöksellä.

5. katsoo, että komission tulisi hyväksyä ei-sitovalla tiedonnannolla suuntaa-antavat toimenpiteet, joilla on suuri eurooppalainen lisäarvo, kuten tehtiin tiedonannossa ”Kasvua ja työllisyyttä tukeva koheesiopolitiikka: yhteisön strategiset suuntaviivat vuosiksi 2007–2013” (COM(2005) 299 final).

6. huomauttaa, että yhteiseen strategiakehykseen kuuluvilla rahastoilla on oltava keskeinen rooli tuettaessa Eurooppa 2020 -strategian täytäntöönpanovälineitä ja investointeja, joilla tasoitetaan jäsenvaltioiden välisiä sekä alueiden välisiä ja alueiden sisäisiä kehityseroja. Samanaikaisesti komitea kehottaa pitämään perussopimusvelvoitteita johtavana periaatteena.

7. on tyytyväinen siihen, että yhteiseen strategiakehykseen sisältyvät ehdotukset heijastavat yleisasetusehdotuksen 11 artiklan taustalla olevia periaatteita. Niiden mukaan yhteisen strategiakehyksen avulla on määrä vastata tärkeimpiin paikallis- ja aluetason haasteisiin. Komitea kiinnittää samanaikaisesti huomiota siihen, että yhteisessä strategiakehyksessä on oltava selkeitä viittauksia syrjäisimpiin alueisiin sekä erityisiä alueellisia ominaispiirteitä ilmentäviin alueisiin, kuten vuoristoalueisiin, äärialueisiin, muutostilassa oleviin teollisuusalueisiin, saariin, alueisiin, joiden asutus on hyvin hajanaista, ja harvaan asuttuihin alueisiin, jotka vaativat erikoistoimia.

8. on tyytyväinen mainintaan, että alueellisten ja paikallisten kumppanitahojen osallistuminen on välttämätön edellytys sille, että poliittiset tavoitteet saavutetaan. Komitea katsoo, että tämä sujuvoittaa alhaalta ylöspäin suuntautuvan territoriaalisen lähestymistavan soveltamista.

9. esittää, että suhteellisuusperiaatteen mukaisesti yhteisen strategiakehyksen tulisi viime kädessä täyttää rahastojen toimintatapaa seuraavalla ohjelmakaudella selkeyttävä ja täsmäntävä rooli ja jättää samanaikaisesti avoimeksi mahdollisuus mukauttaa ohjelmatoimia jäsenvaltioiden ja alueiden erityispiirteisiin, tarpeisiin ja mahdollisuuksiin. Yhteisessä strategiakehyksessä tulee esittää viitteelliset puitteet jäsenvaltioissa valmisteltaville kumppanuussopimuksille ja toimintaohjelmille, jolloin jäsenvaltiot ja asianomaiset paikallis- ja alueviranomaiset saavat mahdollisuuden itsenäisesti vastata kehityshaasteisiin; tällöin tulee erityisesti ottaa huomioon Eurooppa 2020 -strategian tavoitteet. Komitea korostaa, että yhteisen strategiakehyksen tavoitteena tulee olla edellytysten luominen sille, että siirtymä lainsäädäntöpaketin ja kumppanuussopimusten ja toimenpideohjelmien välillä sujuu kitkattomasti.

10. tähdentää tarvetta määrittää täytäntöönpanomekanismit seikkaperäisesti.

11. pahoittelee, että yleisasetusehdotuksessa luetellut 11 temaattista tavoitetta poikkeavat niistä kuudesta ensisijaistavoitteesta, jotka mainitaan ehdotuksissa asetuksiksi Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta sekä Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta, mikä tekee koordinoinnin harvinaisen hankalaksi.

Yhteistä strategiakehystä koskevaan liitteeseen sisällyttäminen

12. pahoittelee, että yhteisestä strategiakehyksestä puuttuu toteutettavaksi kaavailtuihin keskeisiin toimiin liittyviä osatekijöitä.

Johdonmukaisuus ja yhtenäisyys unionin talouden ohjauksen kanssa

13. kehottaa laatimaan vakaat ohjelmasuunnittelun puitteet, jotta taataan yhtenevyys koheesiopolitiikan monivuotisten näkymien kanssa.

14. toteaa, että tärkein toimi tulisi olla alusta alkaen asianmukaisten ohjelmaprioriteettien määrittäminen koko ohjelmakaudelle 2014–2020 esimerkiksi valmisteltaessa kumppanuussopimuksia ja toimenpideohjelmiä. Komitea on tässä yhteydessä hieman huolissaan siitä, että maakohtaisten suositusten ja kansallisten uudistusohjelmien huomioonottaminen saattaa olla ristiriidassa aluetason koordinoitujen monivuotisten ohjelmasuunnittelun kanssa.

15. palauttaa mieleen yleisasetusta koskevan lausuntonsa, jossa vastustetaan ehdotusta, jonka tavoitteena on kytkeä kohe-

siopolitiikka vakaus- ja kasvuopimuksen noudattamiseen⁽²⁾, mutta kannatetaan mahdollisuutta tehdä muutoksia kumppanuussopimukseen ja toimenpideohjelmiin eurooppalaisesta ohjausjaksosta johtuvien suositusten pohjalta.

16. kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että tiheään toistuva ohjelmien uudelleensuunnittelu on ristiriidassa rahastojen hallinnoinnin kanssa, minkä vuoksi se tulisi rajoittaa välttämättömään.

Yhteisen strategiakehyksen kattamien rahastojen koordinoitumekanismit

17. korostaa tarvetta parantaa yhteisen strategiakehyksen kattamien rahastojen koordinoitua, jotta voidaan tehostaa näiden rahastojen tukitoimia sekä varmistaa välttämättömät synergia-vaikutukset, kun otetaan huomioon julkisen talouden vaikea tilanne ja talousresurssien niukkuus. Näin voidaan varmistaa paremmat synergia-vaikutukset ja EU:n investointien täydentävyys.

18. kehottaa kohdentamaan yhteisessä strategiakehyksessä erityistä huomiota täydentävyyteen. On välttämätöntä pyrkiä saamaan aikaan integroitu moniaiheinen lähestymistapa, jossa eri rahastojen keskeiset toimenpiteet, jotka ovat toisiaan täydentäviä ja joilla pyritään samoihin tavoitteisiin, kytketään toisiinsa. Komitea pahoittelee kuitenkin, että komissio ei ole paneutunut eri temaattisten painopistealojen, yhteisen strategiakehyksen kattamia rahastoja koskevien investointiprioriteettien sekä suuntaantavien toimenpiteiden ja investointiprioriteettien välisen täydentävyyden esittelyyn tämän seikkaperäisemmin. Tämän vuoksi komitea korostaa, että yhteistä strategiakehystä koskevan ehdotuksen avulla täytyy varmistaa eri rahastojen toimintakenttien täydentävyys ja ehkäistä päällekkäisyys.

19. on vakuuttunut operatiivisen hallinnon hajauttamisen tarpeellisuudesta paikallis- ja aluetasolla, jotta voidaan parantaa rahastojen välistä koordinoitua ja täydentävyyttä. Näin varmistetaan tehokkaasti integroitu eli moniaiheinen ja alhaalta ylöspäin suuntautuva sekä kunkin alueen erityispiirteisiin perustuva lähestymistapa.

20. suosittaa painokkaasti yhteisen strategiakehyksen alaan kuuluviin useisiin rahastoihin perustuvien toimenpideohjelmien toteuttamista. Näin voidaan maksimoida EU:n toimien myönteiset vaikutukset alueilla, kun käytetään yhdenmukaistettuja mahdollisuuksia, joita tarjoavat aluekehityksen eri välineet ja paikallis- ja alueviranomaisen tosiasiallisesti toteuttamat yhteiskunnallisen ja taloudellisen kehityksen strategiat.

⁽²⁾ Tämä pätee toimintaohjelmien maksujen ja sitoumusten keskeyttämiseen, kun EU:n talouden ohjausprosessin yhteydessä annettuja suosituksia ei ole noudatettu.

21. on tyytyväinen siihen, että Euroopan komissio kiinnittää erityishuomiota yhdenntyn aluekehityksen ohjelmasuunnittelun tarpeeseen. Komitea suhtautuu myönteisesti viittauksiin ”yhdenntyyihin alueellisiin investointeihin”, ”yhdenntyyihin toimintoihin” ja ”yhteisiin toimintasuunnitelmiin”, mutta on pahoillaan, että yleisasetuksessa eikä yhteistä strategiakehystä koskevassa liitteessä ei määritellä näitä välineitä eikä yhdenntyyjen toimintojen käsitettä. Komitea korostaa tarvetta määrittää yhdenntyyjen toimintojen käsite täsmällisesti; ne ovat väline, jota käytetään EU:n muiden politiikkojen ja välineiden kanssa yhdenntyyyn rahoitukseen.

22. toteaa etenkin EAKR-asetuksen 7 artiklassa tarkoitettua kaupunkialueiden kehittämisstrategiaan viitaten, että varojen osoittaminen kaupunkialueiden kestävä kehitystä edistäviin yhdenntyyihin toimenpiteisiin, jotka on toteutettava yhdenntyyjen alueellisten investointien avulla, on tärkeää ja innovatiivista. Komitea pitää valitettavana, ettei lainsäädäntökehelyssä todeta riittävän selvästi, että yhdenntyyjen alueellisten investointien hallinto- ja toteutusvastuu lankeaa tässä tapauksessa suoraan kaupungin viranomaisille.

23. katsoo, että tulisi säilyttää paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden paikallinen luonne.

24. kiinnittää paikallisyhteisöjen omista kehittämishankkeista antamansa lausunnon mukaisesti huomiota paikalliskehityksen kokonaisvaltaiseen luonteeseen, sillä paikalliskehityksessä keskitytään kaikentyyppisten alueiden, niin kaupunki-, maaseutu- ja yhdenntyyjen kaupunki- ja maaseutualueiden kuin toiminnallisten alueiden, haasteisiin ja mahdollisuuksiin. Komitea kehottaa tämän vuoksi mahdollistamaan paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden hyödyntämisen yhteisen strategiakehelyn kaikkien 11 temaattisen tavoitteen saavuttamiseksi paikallisten tarpeiden mukaan.

Yhteisen strategiakehelyn kattamien rahastojen koordinaointi unionin muiden politiikkojen ja välineiden kanssa

25. kannattaa viittausta tarpeeseen koordinaoida rahastoja sellaisten unionin muiden politiikkojen ja välineiden kanssa, jotka eivät kuulu yhteisen strategiakehelyn piiriin. Tämä mahdollistaa entistä vahvemman kytköksen Eurooppa 2020 -strategian ja EU:n koheesio- ja alakohtaisten politiikkojen välillä unioni-, jäsenvaltio- ja paikallistasolla. Komitea katsoo erityisesti, että se mahdollistaa toteutettavien ohjelmien hallinnoinnin rationalisoinnin ja niiden tehokkuuden parantamisen.

26. kehottaa täsmentämään koordinaointimekanismeja ja suuntaviivojen määrittämistä yhteiseen strategiakehelyyn liittyvien unionin politiikkojen ja välineiden alalla ja erityisesti EU-tasolla. Komitea muistuttaa, että valtaosaa näistä välineistä hallinnoidaan koordinoitusti, minkä vuoksi jäsenvaltioiden roolista huolimatta tulee myös korostaa Euroopan komission yhteisvastuullisuutta.

27. on tyytyväinen siihen, että on laadittu luettelo EU:n politiikanaloista ja välineistä/ohjelmista, jotka on sisällytetty liiteluonnokseen. (Siihen sisältyvät muun muassa Horisontti 2020, NER, COSME, LIFE, Yhteinen Erasmus, Sosiaalisia muutoksia ja innovaatioita koskeva Euroopan unionin ohjelma, Verkkojen Eurooppa -väline, Euroopan naapuruusväline, Liittymistä valmis-televa tukiväline ja Euroopan kehitysrahasto.)

28. pitää myönteisenä, että yhteisen strategiakehelyn kattamien ohjelmien ja Horisontti 2020 -ohjelman välistä yhteyttä korostetaan. Komitea katsoo, että Euroopan komissio on laajentanut suuntaviivoja ehdottaen, että yhteisen strategiakehelyn kattamat rahastot tukevat älykkään erikoistumisen strategioita Horisontti 2020 -ohjelmaan liittyen kahden jokseenkin erisuuntaisen toiminnan pohjalta: yhtäältä on kyseessä valmiuksien kehittäminen ja toisaalta tutkimuksen ja innovoinnin tulosten hyödyntäminen ja välitön levittäminen.

29. on tyytyväinen suositukseen, että sekä Euroopan sosiaalirahaston että Euroopan aluekehitysrahaston tulee kyetä yhteisrahoittamaan koulutus-, yritys ja tutkimussektorien yhteistyökumppanuuksia ja että näitä toimia tulee koordinaoida liikeyritysten ja opetuslaitosten sellaisten yhteistyökumppanuuksien kanssa, jotka ovat muodoltaan osaamisyhteistyöliittymiä tai alakohtaisia taitoyhteistyöliittymiä ja joiden on mahdollista saada tukea Yhteinen Erasmus -ohjelmasta.

30. kannattaa sitä, että sallitaan yhteisen strategiakehelyn kattamien rahastojen hyödyntäminen Verkkojen Eurooppa -välineen toimien täydentäjänä, esim. toteuttamalla toisen tai kolmannen tason yhteyksiä EU:n ensisijaisiin infrastruktuureihin.

31. palauttaa mieleen Life-ohjelmasta antamansa lausunnon ja yhtyy näkemykseen, että ohjelmalla on ratkaisevan tärkeä tehtävä hyödynnettäessä merkittävästi nykyistä enemmän EAKR:n, ESR:n ja koheesiorahaston varoja ympäristötarkoituksiin. Komitea kannattaa Life-ohjelman integroitua hankkeita, jotka esitellään uusina, korkeampaan luokkaan kuuluvina hankkeina.

32. korostaa tarvetta parantaa liittymistä valmistelevan tukivälineen, Euroopan naapuruusvälineen ja EKR:n välistä koordinaointia erityisesti kun kyseessä ovat itäisen kumppanuuden maihin ja Välimeren unionin maihin rajoittuvat alueet sekä AKT-maihin rajoittuvat EU:n syrjäisimmät alueet.

Koordinaointi ja yhteistyötoimet

33. toteaa, että yleisasetusta koskevan alueiden komitean lausunnon mukaisesti ei ole perusteltua sisällyttää Euroopan alueellista yhteistyötä kumppanuussopimusten sisältöön. Sen vuoksi komitea vastustaa osan ”yhteistyön painopistealueet” sisällyttämistä delegoidun säädöksen alaan.

34. pitää sen sijaan myönteisenä lyhennettyä osaa ”koordinointi ja yhteistyötoimet” yhteistä strategiakehystä koskevassa liitteessä.

35. toteaa, että olisi hyödyllistä laajentaa ESR:n rahoituksen turvin toteutettava valtioidenvälinen alueellinen yhteistyö käsitämään alueidenvälisen ja rajat ylittävän yhteistyön.

36. on hyvillään siitä, että makroalueellinen ulottuvuus on otettu huomioon, ja korostaa merkitystä, joka makroaluestrategioiden tavoitteiden saavuttamiselle annetaan alueellisen yhteistyön välineessä.

Monialaiset periaatteet ja laaja-alaiset toimintapoliittiset tavoitteet

37. on tyytyväinen siihen, että yhteisen strategiakehyksen monialaisissa periaatteissa otetaan huomioon monitasoisen hallinnon ja kumppanuuden periaatteet yleisasetusehdotuksen 5 artiklan mukaisesti.

38. kehottaa soveltamaan monitasoisen hallinnon periaatetta käytännössä tähdentämällä, että on tärkeää noudattaa alhaalta ylöspäin suuntautuvaa lähestymistapaa päätöksentekoprosessissa ja kumppanuussopimusten ja toimenpideohjelmien suunnitteluprosessissa.

39. kannattaa vakaasti toimenpiteitä, joilla pyritään edistämään sukupuolten tasa-arvoa. Komitea katsoo kuitenkin, että uusien elinten nimeäminen rahastotoimien toteuttamisjärjestelmässä yksinomaan tähän tehtävään ei tuota tulosta. Olisi asianmukaisempaa soveltaa menettelytapoihin vaikuttavia ratkaisuja, jotka mahdollistavat sen, että olemassa olevissa institutionaa-

lisissa rakenteissa voidaan menestyksekkäästi toteuttaa tasa-arvon periaatetta.

40. viittaa aiemmin antamiinsa lausuntoihin EAKR:sta ja ESR:sta, joissa huomautetaan kiinnostuksen puutteesta väestökehityskysymyksiin. Tämä vuoksi komitea on erittäin tyytyväinen siihen, että väestökehityskysymykset on sisällytetty tekstiin yhdeksi ehdotetuista laaja-alaisista toimintapoliittisista tavoitteista.

Järjestelyt alueellisiin haasteisiin vastaamiseksi

41. on tyytyväinen siihen, että yhteisessä strategiakehyksessä kiinnitetään huomiota tarpeeseen sopeuttaa tukitoimet paikallisiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin. Komitea toivoo kuitenkin seikkaperäisempää analyysiä ja jatkokehittelyä tällä alalla. Niiden antamat tulokset voivat palvella paikallis- ja alueviranomaisia indikaattoreina.

42. pitää tervetulleena ehdotusta kumppanuussopimuksista, joilla tulisi siirtää yhteisessä strategiakehyksessä vahvistetut osatekijät kansalliseen yhteyteen. Komitea painottaa tarvetta ottaa toimivaltaiset alue- ja paikallisviranomaiset mukaan toimintaan, jotta alue- ja paikallisyhteisöjen alemmilla tasoilla vaikuttavat kokonaisuudet kyetään ottamaan huomioon.

43. toteaa, että yhdenmukaistetun ”alueiden” määritelmän laatiminen yhteisen strategiakehyksen kattamien rahastojen yhteydessä on hankalaa, ja tarjoaa apuaan tämän asian edistämiseksi. Komitea korostaa, että määritelmä muuttuu aina alakohdittaisen lainsäädännön mukaan, mikä hankaloittaa merkittävimpien alueellisten haasteiden yksilöimistä.

II MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

COM(2012) 496 final

Liite 1, kohta 3.2

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltiot ja yhteisen strategiakehyksen rahastojen täytäntöönpanosta vastuussa olevat hallintoviranomaiset työskentelevät tiiviissä yhteistyössä kumppanuussopimuksen ja sen ohjelmien valmistelussa, täytäntöönpanossa, valvonnassa ja arvioinnissa. (–)	Jäsenvaltiot, <u>niiden alue- ja paikallisviranomaiset, kumppanit</u> ja yhteisen strategiakehyksen rahastojen täytäntöönpanosta vastuussa olevat hallintoviranomaiset työskentelevät tiiviissä yhteistyössä kumppanuussopimuksen ja sen ohjelmien valmistelussa, täytäntöönpanossa, valvonnassa ja arvioinnissa. (–)

Perustelu

Itsestään selvä.

Muutosehdotus 2

COM(2012) 496 final

Liite 1, kohta 3.3

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>(-) 2. Jäsenvaltioiden on edistettävä paikallisten ja alueellisten lähestymistapojen kehittämistä erityisesti paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden kautta siten, että päätöksentekoa ja päätösten täytäntöönpanoa delegoidaan julkisten, yksityisten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden muodostamille paikalliskumppanuuksille. Paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet pannaan täytäntöön strategisen lähestymistavan yhteydessä sen varmistamiseksi, että paikallistarpeiden ”alhaalta ylös” -määritelmässä otetaan huomioon korkeamman tason prioriteetit. Jäsenvaltioiden on tämän vuoksi määritettävä paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita koskeva lähestymistapa yhteisen strategiakehyksen rahastojen osalta ja mainittava kumppanuussopimuksissa tällä tavoin selvitettävät tärkeimmät haasteet, paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden päätavoitteet ja painopisteet, katettavat aluetyypit, paikallisten toimintaryhmien rooli strategioiden toteuttamisessa ja yhteisen strategiakehyksen eri rahastojen rooli paikallisten kehittämissstrategioiden täytäntöönpanossa eri alueilla, kuten maaseudulla, kaupungeissa ja rannikkoalueilla sekä vastaavat koordinoitumekanismit.</p>	<p>(-) 2. <u>Yhteisölähtöiseen paikalliskehitykseen tulee soveltaa strategista toimintamallia, jotta alhaalta käsin tapahtuvassa paikallisten tarpeiden määrittelyssä otetaan varmasti huomioon vlempanä asetetut ensisijaiset tavoitteet.</u> Jäsenvaltioiden on edistettävä paikallisten ja alueellisten lähestymistapojen kehittämistä erityisesti paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden kautta siten, että päätöksentekoa ja päätösten täytäntöönpanoa delegoidaan julkisten, yksityisten ja kansalaisyhteiskunnan toimijoiden muodostamille paikalliskumppanuuksille. <u>Paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet pannaan täytäntöön strategisen lähestymistavan yhteydessä sen varmistamiseksi, että paikallistarpeiden ”alhaalta ylös” -määritelmässä otetaan huomioon korkeamman tason prioriteetit.</u> Jäsenvaltioiden on tämän vuoksi määritettävä paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita koskeva lähestymistapa yhteisen strategiakehyksen rahastojen osalta ja mainittava kumppanuussopimuksissa tällä tavoin selvitettävät tärkeimmät haasteet, paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden päätavoitteet ja painopisteet, katettavat aluetyypit, paikallisten toimintaryhmien rooli strategioiden toteuttamisessa ja yhteisen strategiakehyksen eri rahastojen rooli paikallisten kehittämissstrategioiden täytäntöönpanossa eri alueilla, kuten maaseudulla, kaupungeissa ja rannikkoalueilla sekä vastaavat koordinoitumekanismit.</p> <p>3. <u>Yhdennetty alueellinen investointi on väline, jolla toteutetaan yhdennetyillä järjestelyillä yhden tai usean toimenpideohjelman useampaan kuin yhteen toimintalinjaan liittyviä investointeja. Useista toimintalinjoista ja ohjelmista osoitettava rahoitus voidaan yhdistää yhdennettyyn investointistrategiaan, joka kohdistetaan tiettyyn maantieteelliseen tai toiminnalliseen alueeseen. Strategia voidaan toteuttaa yhdennettynä kaupunkialueen kehittämissstrategiana mutta myös tietyillä alueilla harjoitettavana kuntienvälisenä yhteistyöstrategiana maaseutualueilla. Hallintoviranomaiset voivat sen avulla delegoida eri toimintalinjojen osien toteuttamisen paikallisviranomaiselle ja varmistaa näin, että investoinnit toteutetaan täydentävällä tavalla. Osa yhdennetyn alueellisen investoinnin osatekijöistä voidaan toteuttaa paikallisyhteisöjen omina kehittämishankkeina, jolloin nämä kaksi toimintamallia yhdistyvät.</u></p> <p>4. <u>Yhdennetty toimi on hanke, sopimus, toimenpide tai hankejoukko, joka saa tukea yhdestä tai useammasta yhteisen strategiakehyksen rahastosta ja muista unionin välineistä. Edellytyksenä on, ettei tiettyä menoerää rahoiteta kaksoinertaisesti, yhteisen strategiakehyksen kattamista rahastoista tai muista unionin välineistä.</u></p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>5. <u>Yhteinen toimintasuunnitelma on toimi, joka toteutetaan tulosperusteisella mallilla, jolla pyritään toteuttamaan asianomaisen jäsenvaltion ja komission yhdessä sopimat erityiset tavoitteet. Se voi muodostaa osan yhtä tai useampaa toimenpideohjelmaa ja olla siten käyttökelpoinen väline, jolla edistetään eri rahastojen parempaa integroimista yhteisen tavoitteen hyväksi</u></p> <p>6. <u>Yhteinen toimintaohjelma on toimintaohjelma, jossa yhdistetään useasta yhteisen strategiakehyksen kattamasta rahastosta saatava tuki.</u></p> <p>7. <u>Jäsenvaltioiden on edistettävä paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita, yhdenmittyjä alueellisia investointeja, yhdenmittyjä toimia, yhteisiä toimintasuunnitelmia ja yhteisiä toimenpideohjelmia sekä mainittava kumppanuussopimuksissa tällä tavoin selvitettävät tärkeimmät haasteet, paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden päätavoitteet ja painopisteet, katettavat aluetyypit, paikallisten toimintaryhmien rooli paikallisten kehitysstrategioiden toteuttamisessa ja yhteisen strategiakehyksen kattamien eri rahastojen rooli yhdenmittyjen strategioiden täytäntöönpanossa eri alueilla, kuten maaseudulla, kaupungeissa ja rannikkoalueilla, sekä vastaavat koordinoitimekanismit.</u></p>

Perustelu

Ks. lausunnon kohta 21.

Muutosehdotus 3

COM(2012) 496 final

Liite 1, uusi kohta 3.3.2 jälkeen

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>3. <u>Mikäli ehdotetun rakennerahastoihin sovellettavan yleisasetuksen 99 artiklassa tarkoitettu "yhdenmitty alueellinen investointi" liittyy ehdotetun EAKR-asetuksen 7 artiklassa tarkoitettuun kaupunkialueiden kestävä kehityksen strategiaan, yhdenmityn investoinnin hallinnointi ja toteuttaminen on osoitettava suoraan edunsaajakaupungin viranomaisille.</u></p>

Perustelu

Ehdotetussa lisäyksessä esitetään lausunnon kohdan 22 sisältö säännöksen muodossa. Tarkoituksena on korostaa sitä uutta seikkaa, että yhdenmittyjen alueellisten investointien hallinnointi ja toteuttaminen siirretään kaupungeille. Tästä säädetään jo EAKR-asetuksen 7 artiklassa ja yleisasetuksen 99 artiklassa.

Muutosehdotus 4

COM(2012) 496 final

Liite 1, kohta 4.4

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on tarvittaessa huolehdittava siitä, että yhteisen strategiakehyksen rahastoista myönnettävää rahoitusta koordinoidaan NER 300 -ohjelmasta myönnettävän tuen kanssa. (–)	Jäsenvaltioiden ja <u>komission</u> on tarvittaessa huolehdittava siitä, että yhteisen strategiakehyksen rahastoista myönnettävää rahoitusta koordinoidaan NER 300 -ohjelmasta myönnettävän tuen kanssa. (–)

Perustelu

Ks. lausunnon kohta 26.

Muutosehdotus 5

COM(2012) 496 final

Liite 1, kohta 4.5

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä hyödyntämään synergioita sellaisten unionin politiikan rahoitus- ja muiden välineiden kanssa, jotka keskittyvät ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen, ympäristönsuojeluun ja luonnonvarojen käytön tehokkuuteen.	1. Jäsenvaltioiden ja <u>komission</u> on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä hyödyntämään synergioita sellaisten unionin politiikan rahoitus- ja muiden välineiden kanssa, jotka keskittyvät ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen, ympäristönsuojeluun ja luonnonvarojen käytön tehokkuuteen.
2. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa varmistettava täydentävyys ja koordinointi Life-ohjelman kanssa, erityisesti yhdennetyillä hankkeilla, jotka koskevat luontoa, vettä, jätteitä, ilmaa, ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista. Kyseinen koordinointi olisi toteutettava erityisesti edistämällä yhteisen strategiakehyksen rahastojen kautta sellaisten toimien rahoitusta, joilla täydennetään Life-ohjelmasta rahoitettavia yhdennettyjä hankkeita, sekä Life-ohjelmassa hyväksytyjen ratkaisujen, menetelmien ja lähestymistapojen käyttöä. (–)	2. Jäsenvaltioiden ja <u>komission</u> on tarvittaessa varmistettava täydentävyys ja koordinointi Life-ohjelman kanssa, erityisesti yhdennetyillä hankkeilla, jotka koskevat luontoa, vettä, jätteitä, ilmaa, ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista. Kyseinen koordinointi olisi toteutettava erityisesti edistämällä yhteisen strategiakehyksen rahastojen kautta sellaisten toimien rahoitusta, joilla täydennetään Life-ohjelmasta rahoitettavia yhdennettyjä hankkeita, sekä Life-ohjelmassa hyväksytyjen ratkaisujen, menetelmien ja lähestymistapojen käyttöä. (–)

Perustelu

Ks. lausunnon kohta 26.

Muutosehdotus 6

COM(2012) 496 final

Liite 1, kohta 4.6.1

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on pyrittävä käyttämään yhteisen strategiakehyksen rahastoja Yhteinen Erasmus -ohjelman puitteissa menestyksekkäästi kehitettyjen ja testattujen välineiden ja menetelmien yhdenmukaistamiseksi.	Jäsenvaltioiden ja <u>komission</u> on pyrittävä käyttämään yhteisen strategiakehyksen rahastoja Yhteinen Erasmus -ohjelman puitteissa menestyksekkäästi kehitettyjen ja testattujen välineiden ja menetelmien yhdenmukaistamiseksi.

Perustelu

Ks. lausunnon kohta 26.

Muutosehdotus 7

COM(2012) 496 final

Liite 1, kohta 4.9.2

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tukeakseen alueellisen yhdentymisen syventämistä jäsenvaltioiden on pyrittävä hyödyntämään alueellisen yhteistyön toimien välisiä synergioita koheesio politiikan ja Euroopan naapuruusvälineiden puitteissa erityisesti rajat ylittävissä yhteistyötoimissa. Jäsenvaltioiden on myös tarvittaessa varmistettava, että nykyiset toimet liittyvät uusiin eurooppalaisiin alueellisen yhteistyön yhtymiin, ja kiinnitettävä erityistä huomiota koordinointiin ja parhaiden käytäntöjen vaihtoon.	Tukeakseen alueellisen yhdentymisen syventämistä jäsenvaltioiden on pyrittävä hyödyntämään alueellisen yhteistyön toimien välisiä synergioita koheesio politiikan ja Euroopan naapuruusvälineiden, <u>liittymistä valmistelevan välineen ja Euroopan kehitysrahaston puitteissa</u> erityisesti rajat ylittävissä yhteistyötoimissa. Jäsenvaltioiden on myös tarvittaessa varmistettava, että nykyiset toimet liittyvät uusiin eurooppalaisiin alueellisen yhteistyön yhtymiin, ja kiinnitettävä erityistä huomiota koordinointiin ja parhaiden käytäntöjen vaihtoon.

Perustelu

Ks. lausunnon kohta 32.

Muutosehdotus 8

COM(2012) 496 final

Liite 1, kohta 6.3.2

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on varmistettava sukupuolten tasa-arvon, syrjimättömyyden ja esteettömyyden edistämisestä vastuussa olevien elinten osallistuminen kumppanuuteen ja riittävät kansallisen käytännön mukaiset rakenteet, joilla annetaan neuvoja sukupuolten tasa-arvosta, syrjimättömyydestä ja esteettömyydestä, jotta voitaisiin hyödyntää tarvittavaa asiantuntemusta yhteisen strategiakehyksen rahastojen valmistelussa, seurannassa ja arvioinnissa. Seurantakomiteoiden kokoonpanon on oltava sukupuolten edustuksen suhteen tasapainossa, ja niillä pitäisi olla sukupuolinäkökohtia koskevaa asiantuntemusta tai vastuita.	Jäsenvaltioiden on varmistettava <u>olemassa olevien kansallisten rakenteiden puitteissa</u> sukupuolten tasa-arvon, syrjimättömyyden ja esteettömyyden edistämisestä vastuussa olevien elinten osallistuminen kumppanuuteen, <u>ja riittävät kansallisen käytännön mukaiset rakenteet, joilla annetaan jotta voidaan antaa</u> neuvoja sukupuolten tasa-arvosta, syrjimättömyydestä ja esteettömyydestä, jotta voitaisiin hyödyntää tarvittavaa asiantuntemusta yhteisen strategiakehyksen rahastojen valmistelussa, seurannassa ja arvioinnissa. Seurantakomiteoiden kokoonpanon on oltava sukupuolten edustuksen suhteen tasapainossa, ja niillä pitäisi olla sukupuolinäkökohtia koskevaa asiantuntemusta tai vastuita.

Perustelu

Ks. lausunnon kohta 39.

Muutosehdotus 9

COM(2012) 496 final

Liite 1, kohta 7

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
7.1 Jäsenvaltioiden ja alueiden on toteutettava seuraavia toimia kumppanuussopimustensa ja ohjelmiensa valmistelua varten:	7.1 Jäsenvaltioiden ja alueiden on toteutettava seuraavia toimia kumppanuussopimustensa ja ohjelmiensa valmistelua varten:

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(a) Analyysi jäsenvaltion tai alueen kehittämispotentiaalista ja -valmiuksista etenkin suhteessa Eurooppa 2020 -strategiassa, kansallisissa uudistusohjelmissa ja maakohtaisissa suosituksissa määriteltyihin keskeisiin haasteisiin. Vastuussa olevien viranomaisten on tehtävä yksityiskohtainen analyysi kansallisista, alueellisista ja paikallisista erityispiirteistä.	(a) Analyysi jäsenvaltion tai alueen kehittämispotentiaalista ja -valmiuksista etenkin suhteessa <u>koheesiopoliittikkaa koskevista komission kertomuksissa, Eurooppa 2020 -strategiassa, kansallisissa uudistusohjelmissa ja maakohtaisissa suosituksissa määriteltyihin keskeisiin haasteisiin.</u> Vastuussa olevien viranomaisten on tehtävä yksityiskohtainen analyysi kansallisista, alueellisista ja paikallisista erityispiirteistä.
(b) Arvio alueen tai jäsenvaltion tärkeimmistä haasteista, pullonkaulojen ja puuttuvien yhteyksien tunnistaminen, innovaatiotoiminnan aukot, mukaan luettuna suunnittelun ja täytäntöönpanovalmiuksien puute, jotka haittaavat kasvua ja työllisyyttä pitkällä aikavälillä. Tämän perusteella tunnistetaan mahdolliset alat ja toimenpiteet, joille annetaan etusija, joita tuetaan ja joihin tuki keskitetään.	(b) Arvio alueen tai jäsenvaltion tärkeimmistä haasteista, pullonkaulojen ja puuttuvien yhteyksien tunnistaminen, innovaatiotoiminnan aukot, mukaan luettuna suunnittelun ja täytäntöönpanovalmiuksien puute, jotka haittaavat kasvua ja työllisyyttä pitkällä aikavälillä. Tämän perusteella tunnistetaan mahdolliset alat ja toimenpiteet, joille annetaan etusija, joita tuetaan ja joihin tuki keskitetään.
(c) Arvio alat, lainkäyttöalat tai rajat ylittävistä koordinoitua haasteista erityisesti, kun otetaan huomioon makroalue- ja merialuestrategiat.	(c) <u>Arvio maantieteellisistä erityispiirteistä, jotka tulee ottaa huomioon:</u> — <u>Kaupunkien, maaseutualueiden, kalastus- ja rannikkoalueiden ja erityisistä maantieteellisistä tai väestöpoliittisista ongelmista kärsivien alueiden asema;</u> — <u>Teollisuuden muutosprosessissa olevien, syrjäsimpien alueiden, pohjoisimpien alueiden, joiden väestötiheys on erittäin alhainen, ja saaristo-, rajaseutu- ja vuoristoalueiden erityishaasteet;</u> — <u>Kaupunkien ja maaseudun väliset yhteydet siltä osin kuin on kyse kohtuuhintaisten ja laadukkaiden infrastruktuurien ja palvelujen saatavuudesta sekä ongelmat alueilla, missä on paljon sosiaalisesti syrjäytyneitä yhteisöjä.</u>
(d) Määritetään toimet koordinaation parantamiseksi eri aluetasojen välillä sekä rahoituslähteet sellaista kokonaisvaltaista lähestymistapaa varten, jolla Eurooppa 2020 -strategia liitetään alueellisiin ja paikallisiin toimiin.	(d) Arvio alat, lainkäyttöalat tai rajat ylittävistä koordinoitua haasteista erityisesti, kun otetaan huomioon makroalue- ja merialuestrategiat.
7.2. Alueellisen yhteenkuuluvuuden tavoitteen huomioimiseksi jäsenvaltioiden ja alueiden on varmistettava, että älykästä, kestävä ja osallistavaa kasvua edistävää yleisessä lähestymistavassa	(d) (e) Määritetään toimet koordinaation parantamiseksi eri aluetasojen välillä sekä rahoituslähteet sellaista kokonaisvaltaista lähestymistapaa varten, jolla Eurooppa 2020 -strategia liitetään alueellisiin ja paikallisiin toimiin.
(a) otetaan huomioon kaupunkien, maaseutualueiden, kalastus- ja rannikkoalueiden, ja erityisistä maantieteellisistä tai väestöpoliittisista ongelmista kärsivien alueiden asema;	7.2. <u>Alueellisen yhteenkuuluvuuden tavoitteen huomioimiseksi jäsenvaltioiden ja alueiden on varmistettava, että älykästä, kestävä ja osallistavaa kasvua edistävää yleisessä lähestymistavassa</u>
(a) otetaan huomioon kaupunkien, maaseutualueiden, kalastus- ja rannikkoalueiden, ja erityisistä maantieteellisistä tai väestöpoliittisista ongelmista kärsivien alueiden asema;	(a) <u>otetaan huomioon kaupunkien, maaseutualueiden, kalastus- ja rannikkoalueiden, ja erityisistä maantieteellisistä tai väestöpoliittisista ongelmista kärsivien alueiden asema;</u>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
(b) otetaan huomioon syrjäisimpien alueiden, pohjoisimpien alueiden, joiden väestötiheys on erittäin alhainen, ja saaristo-, rajaseutu- ja vuoristoalueiden erityishaasteet;	(b) otetaan huomioon syrjäisimpien alueiden, pohjoisimpien alueiden, joiden väestötiheys on erittäin alhainen, ja saaristo-, rajaseutu- ja vuoristoalueiden erityishaasteet;
(c) käsitellään kaupunkien ja maaseudun välisiä yhteyksiä siltä osin kuin on kyse kohtuuhintaisten ja laadukkaiden infrastruktuurien ja palvelujen saatavuudesta sekä pyritään ratkaisemaan ongelmia alueilla, joilla on paljon sosiaalisesti syrjäytyneitä yhteisöjä.	(c) käsitellään kaupunkien ja maaseudun välisiä yhteyksiä siltä osin kuin on kyse kohtuuhintaisten ja laadukkaiden infrastruktuurien ja palvelujen saatavuudesta sekä pyritään ratkaisemaan ongelmia alueilla, joilla on paljon sosiaalisesti syrjäytyneitä yhteisöjä.

Perustelu

Komitea on tyytyväinen kohdassa 7.2 olevaan viittaukseen perustamissopimuksen velvoitteisiin alueellisen yhteenkuuluvuuden tavoitteen osalta, mutta ehdottaa sen sisällyttämistä kohdassa 7.1 lueteltuihin vaiheisiin.

Bryssel 29 päivänä marraskuuta 2012

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuva työntekijöiden lähettäminen työhön toiseen jäsenvaltioon”

(2013/C 17/12)

ALUEIDEN KOMITEA

- huomauttaa, että työntekijöiden lähettäminen on yleistynyt viime vuosina Euroopan unionissa. Komitea korostaa, että lähetettyjen työntekijöiden määrä vaihtelee merkittävästi sekä lähtövaltioiden että vastaanottavien valtioiden osalta.
- katsoo tätä taustaa vasten, että on tärkeää hyväksyä unionin tason väline, joka liittyy palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvaan työntekijöiden lähettämiseen ja joka sekä yhdenmukaistaa sääntöjen noudattamisen valvontaa että vastaa olennaisiin kysymyksiin, joita on noussut esiin Euroopan unionin tuomioistuimen päätöksistä, jotka ovat johtaneet direktiivin 96/71/EY suppeaan tulkintaan.
- harmittelee sitä, että Euroopan komission nykyinen ehdotus ei johda direktiivin 96/71/EY tarkistamiseen tai uudelleenmuotoiluun. Täten ei kyetä vastaamaan kaikkiin oikeuskäytännössä esille nousseisiin olennaisiin kysymyksiin, jotka koskevat erityisesti työehtosopimusten laajentamista, "sovellettavien sääntöjen ydinkohtien" laajentamista, vastaanottavan valtion suotuisampien säännösten soveltamista ja sosiaalisten perusoikeuksien, kuten lakko-oikeuden, käyttöä.
- ehdottaa, että työnantajan ja alihankkijan yhteisvastuuta vahvistetaan lisäämällä säännös, jolla pyritään rajoittamaan alihankintatasojen määrää.
- on tyytyväinen siihen, että Euroopan komissio peruutti 11. syyskuuta 2012 ehdotuksen asetukseksi (Monti II), joka koskee lakko-oikeuden sovittamista yhteen Euroopan unionin taloudellisten vapauksien kanssa ja joka perustuu sisämarkkinoiden toteuttamista koskevaan joustolausekkeeseen (SEUTin 352 artikla).

Esittelijä	Alain HUTCHINSON Brysselin pääkaupunkialueen parlamentin jäsen
Viiteasiakirjat	Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon annetun direktiivin 96/71/EY täytäntöönpanosta COM(2012) 131 final ja Ehdotus – neuvoston asetus työtaisteluoikeuden harjoittamisesta suhteessa sijoittautumisvapauteen ja palvelujen tarjoamisen vapauteen COM(2012) 130 final

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

1. tukee Euroopan komission aloitteita, joilla pyritään vahvistamaan sisämarkkinoiden sosiaalista ulottuvuutta Lissabonin sopimuksen 9 artiklan mukaisesti. Siinä todetaan, että sosiaalinen ulottuvuus tulisi ottaa huomioon kaikissa Euroopan unionin politiikoissa.

Työntekijöiden lähettämiseen liittyviä suuntauksia

2. huomauttaa, että työntekijöiden lähettäminen on yleistynyt viime vuosina Euroopan unionissa. Euroopan komission mukaan vuosittain miljoona työntekijää lähetetään jäsenvaltiossa toimivan työnantajan toimesta työhön toiseen jäsenvaltioon. Komitea korostaa samalla, että lähetettyjen työntekijöiden määrä vaihtelee merkittävästi sekä lähtövaltioiden että vastaanottavien valtioiden osalta.

3. toteaa, että työntekijöiden lähettäminen on yleisintä työvoimavaltaisilla aloilla. Rakennusala on perinteisesti työllistänyt eniten lähetettyjä työntekijöitä (Euroopan komission tietojen mukaan 24 prosenttia lähetetyistä työntekijöistä Euroopassa), joista valtaosa on rakennustyöläisiä.

4. korostaa, että valtioiden väliset palkkaerot voivat olla merkittäviä.

Työntekijöiden lähettämisen alueellinen ulottuvuus

5. kiinnittää huomiota siihen, että maantieteellinen keskittyminen on ominaista tiettyjen alojen työntekijöiden lähettämiseen ja rajaseudut vastaanottavat merkittävän osan lähetetyistä työntekijöistä.

6. katsoo, että alueilla ja erityisesti rajaseutualueilla on entistä suurempi rooli eri valtioiden viranomaisten välisessä yhteistyössä, jotta voidaan huolehtia siitä, että työntekijöiden lähettäminen tapahtuu työntekijän oikeuksia ja ihmisarvoa kunnioittaen, sekä

vaihtaa hyviä käytänteitä. Kyseisillä alueilla tulisi tämän vuoksi olla asianmukaiset resurssit tehtäviensä täyttämiseksi.

7. korostaa, että työehtosopimusten alueellinen kattavuus on yhtenä ehtona niiden soveltamiselle lähetettyihin työntekijöihin direktiivin 96/71/EY mukaisesti. Näin ollen on välttämätöntä, että toimivaltaiset viranomaiset kykenevät tiedottamaan työehtosopimusten sisällöstä palveluiden tarjoajille ja lähetetyille työntekijöille sekä takaamaan niiden soveltamisen.

Työntekijöiden lähettämistä koskevien sääntöjen noudattamista on valvottava paremmin

8. korostaa, että työntekijöiden lähettäminen tapahtuu usein työ-, sosiaaliturva- ja verolainsäädännöstä piittaamatta. Lakisääteisiä velvoitteita voidaan kiertää muun muassa seuraavin tavoin:

- työntekijän palkkaaminen ainoastaan lähettämistä varten; pöytälaatikkoyhtiöt, jotka mahdollistavat toimipaikan avaamisen maassa, joka esiintyy työntekijän lähettävänä valtiona
- näennäisesti itsenäiset ammatinharjoittajat, jotka eivät maksa sosiaalimaksuja ja joiden ei tarvitse noudattaa vastaanottavan valtion työ- ja palkkaehtoja direktiivin 96/71/EY mukaisesti, sillä sitä sovelletaan ainoastaan työntekijöihin
- lähetettyjen työntekijöiden keskittymät, joita on olemassa tietyillä suurilla konserneilla: ne perustavat tytäryhtiön valtioon, jonka vero- ja sosiaalisäädäntö on taloudellisesti houkutteleva, ja lähettävät sinne työntekijöitään
- työntekijöiden lähettämisen väärinkäyttö, kun tosiasiallisesti on kyse pysyvistä viroista
- työhönlähetämisilmoituksen puuttuminen.

korostaa tutkimuksista ilmenevän, että on useita tapauksia, joissa työntekijöitä on lähetetty työhön toiseen jäsenvaltioon mutta joissa ei noudateta vastaanottavassa jäsenvaltiossa asetettuja säännöksiä vähimmäistyöehdoista ja työoloista ja yritetään kiertää sosiaaliturvasäännöksiä ja verolakeja.

9. muistuttaa, että kun otetaan huomioon komission toteamat erittäin suuret erot jäsenvaltioiden ja henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen sopimuksin sitoutuneiden unionin ulkopuolisten maiden asettamissa kansallisissa valvontatoimissa, yhteiset valvontastandardit ovat erityisen tärkeitä. Tässä yhteydessä ei saa kuitenkaan rajoittaa valtion viranomaisten valvontamahdollisuuksia.

10. katsoo tätä taustaa vasten, että on tärkeää hyväksyä unionin tason väline, joka liittyy palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvaan työntekijöiden lähettämiseen ja joka sekä yhdenmukaistaa sääntöjen noudattamisen valvontaa että vastaa olennaisiin kysymyksiin, joita on noussut esiin Euroopan unionin tuomioistuimen päätöksistä erityisesti asioissa Viking (asia C-438/05), Laval (asia C-341/05), Rüffert (asia C-346/06) ja Luxembourg (asia C-319/06), jotka ovat johtaneet direktiivin 96/71/EY suppeaan tulkintaan.

11. suhtautuu täten myönteisesti aihetta koskevan direktiiviehdotuksen antamiseen, mutta harmittelee sitä, että Euroopan komission nykyinen ehdotus ei johda direktiivin 96/71/EY tarkistamiseen tai uudelleenmuotoiluun. Täten ei kyetä vastaamaan kaikkiin edellä mainittujen tuomioiden esille nostamiin olennaisiin kysymyksiin, jotka koskevat erityisesti työehtosopimusten laajentamista, "sovellettavien sääntöjen ydinkohtien" laajentamista, vastaanottavan valtion suotuisimpien säännösten soveltamista ja sosiaalisten perusoikeuksien, kuten lakko-oikeuden, käyttöä.

12. kiinnittää huomiota siihen, että käsillä olevassa direktiiviehdotuksessa tyydytään kuvailemaan toimenpiteitä ja mekanismeja, joilla pyritään parantamaan ja vahvistamaan direktiivin 96/71/EY soveltamisen valvontaa ja säännösten täytäntöönpanoa, vaikka direktiivi on tähän mennessä osoittautunut riittämättömäksi torjumaan sosiaalista polkumyyntiä ja väärinkäytöksiä.

Perusoikeudet eivät saa kärsiä taloudellisista vapauksista

13. on tyytyväinen siihen, että Euroopan komissio peruutti 11. syyskuuta 2012 ehdotuksen asetukseksi (Monti II), joka koskee lakko-oikeuden sovittamista yhteen Euroopan unionin taloudellisten vapauksien kanssa ja joka perustuu sisämarkkinoiden toteuttamista koskevaan joustolausekkeeseen (SEUTin 352 artikla).

14. on samaa mieltä siitä, että sisämarkkinoiden toteuttamiseen tähtävää täydentävää tavoitetta ei saa asettaa etusijalle lakko-oikeuteen nähden, koska kyseessä on perusoikeuskirjan takaama koskematon oikeus ja perussopimuksen 153 artiklan erityismääräys (lex specialis) rajaa nimenomaisesti lakko-oikeuden unionin lainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle.

15. katsoo, että asetusehdotuksen peruuttaminen jättää kuitenkin ratkaisematta eräitä tuomioistuimen oikeuskäytäntöön liittyviä kysymyksiä. Komitea kehottaakin laatimaan uuden lainsäädäntöehdotuksen, jolla varmistetaan erikseen, ettei sosiaalisia perusoikeuksia (kollektiivinen neuvottelu-oikeus, järjestäytymisoikeus) voida rajoittaa taloudellisilla vapauksilla (sijoittautumisvapaus ja palveluiden tarjoamisen vapaus) ja ettei taloudellisilla vapauksilla voida perustella sosiaalialan kansallisten lakien kiertämistä ja käytäntöjen sivuuttamista.

16. muistuttaa, että 12 kansallista parlamenttia (19 ääntä) on ensimmäisen kerran käyttänyt ennakkovaroitusjärjestelmää komissiota vastaan sen vuoksi, että asetusehdotus oli ristiriidassa kansallisten toimivaltuuksien sekä suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteiden noudattamisen kanssa.

17. on kuitenkin sitä mieltä, että EU:n lainsäätäjän on selvennettävä "yhteisten toimien" sekä sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden välistä suhdetta todellisissa yksittäisissä tilanteissa esimerkiksi silloin, kun yrityksellä on toimipaikka useassa jäsenvaltiossa.

18. katsoo täten, että mikäli komissio ei olisi peruuttanut asetusehdotustaan, kansallisten parlamenttien antamien perusteltujen lausuntojen sekä AK:n välityksellä esitettyjen aluetason näkemysten valossa komitea olisi voinut harkita jälkikäteen kantteen nostamista asetusehdotusta vastaan toissijaisuusperiaatteen noudattamatta jättämisen takia, ottaen huomioon sekä valittu oikeusperusta että riittämätön näyttö unionin toimien tuomasta lisäarvosta alalla. AK muistuttaa komissiota siitä, että se seuraa toissijaisuusperiaatteen noudattamista tässä asiassa hyvin tarkkaan.

19. katsoo, että direktiivin 96/71/EY täytäntöönpanoa koskeva ehdotus on edelleen pätevä ja ansaitsee täyden huomion.

20. katsoo, että direktiivillä 96/71/EY vakiinnutetaan perusoikeuksia, joiden toteutumista tulisi edistää. Näitä ihmisarvoon liittyviä oikeuksia on vahvistettu Lissabonin sopimuksen voimaantulon myötä, sillä siinä annetaan perusoikeuskirjalle vastedes oikeudellisesti sitova arvo. Komitea katsoo myös, että taloudellisten vapauksien logiikkaa ei tule asettaa etusijalle näihin oikeuksiin nähden.

21. pahoittelee, että komission ehdotus ei ole johtanut keskusteluun valitusta oikeusperustasta, joka on "palveluiden tarjoaminen" (SEUTin 62 artikla yhdessä 53 artiklan kanssa). Tämän seurauksena direktiivin 96/71/EY soveltamiseen liittyviä kysymyksiä käsitellään jälleen taloudellisten vapauksien näkökulmasta. On myös valitettavaa, ettei alueiden komiteaa, Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa ja työmarkkinaosapuolia ole otettu täysivaltaisesti mukaan laatimaan tekstiä, joka koskee niitä suoraan.

Direktiiviehdotuksessa on otettava huomioon kaikki työntekijöiden lähettämiseen liittyvät tilanteet

22. kannattaa kuitenkin komission nykyisen ehdotuksen sosiaalisen polkumyynnin ja työntekijöiden lähettämiseen liittyvien väärinkäytösten torjumista sekä lähetettyjen työntekijöiden työ- ja palkkaehtojen noudattamista koskevien valvontamekanismien luomista. Komission esittämä ehdotus ei kuitenkaan ole riittävä näiden tavoitteiden saavuttamista ajatellen, ja sitä on siksi tarkistettava keskeisiltä osin.

23. katsoo, että ehdotuksessa olisi aiheellista mainita tilanteet, joissa työntekijä on lähetetty työhön Euroopan unionin ulkopuolisesta valtiosta ja jotka otetaan huomioon direktiivissä 96/71/EY. Direktiivi olisi mahdollisimman pian hyväksymisensä jälkeen sisällytettävä myös Euroopan talousalueen säännöstöön sekä Sveitsin kanssa tehtyyn sopimukseen henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta.

24. on tietoinen valvontaan tällä hetkellä liittyvistä rajoitteista, joita ovat esimerkiksi kielimuri, lyhytaikaisen lähettämisen valvonta, tiedonsaannin vaikeus toisesta jäsenvaltiosta, seuraamusten täytäntöönpanon hankaluus sekä jäsenvaltioiden viranomaisten heikot valvontakeinot.

25. tukeekin erittäin vahvasti ehdotetun direktiivin sellaisten säännösten hyväksymistä, joilla pyritään poistamaan näitä rajoitteita mahdollisimman hyvin sekä vahvistamaan valvontatoimien ja seuraamusten täytäntöönpanomekanismeja, jotta direktiivin 96/71/EY soveltaminen olisi paitsi tehokasta, myös käytännössä toimivaa. Samalla tuomioiden rajanylittävä täytäntöönpanojärjestelmä on muotoiltava selkeämmin ja sen on oltava yhdenmukainen kansainvälisen yhteistyön sekä tuomioiden vastavuoroisen tunnustamisen ja täytäntöönpanon periaatteiden kanssa, ja siinä on otettava huomioon yksilön prosessuaaliset oikeudet.

26. Katsoo, että mikäli direktiiviä 96/71/EY ja tätä direktiiviä ei noudateta – jos esimerkiksi ilmenee, että työntekijää ei todellisuudessa ole lähetetty – kyseiseen yritykseen sovelletaan sen valtion lainsäädäntöä, jossa palvelu tarjotaan. Kaikkien asianomaisten työntekijöiden katsotaan harjoittavan oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen unionissa SEUT:in 45 artiklan mukaisesti.

Yhteisvastuu: direktiiviehdotuksen keskeinen säännös, jota olisi täydennettävä

27. suhtautuu myönteisesti säännöksiin, jotka koskevat työnantajan ja alihankkijan yhteisvastuuta erityisesti rakennusalalla, ja toteaa tyytyväisenä tällaisen yhteisvastuun olevan jo voimassa kahdeksassa EU:n jäsenvaltiossa (Alankomaat, Belgia, Espanja, Italia, Itävalta, Ranska, Saksa ja Suomi). Tämä ei kuitenkaan ole riittävää väärinkäytösten estämiseksi käytännössä. Sen sijaan on varmistettava, että kaikki yritykset, jotka syyllistyvät väärinkäytöksiin työntekijöiden lähettämisen yhteydessä tai hyötyvät niistä, joutuvat myös asiasta vastuuseen.

28. katsoo, että olisi asianmukaista lisätä tämän yhteisvastuuta koskevan säännöksen rinnalle säännös, jolla pyritään ra-

joittamaan alihankintatasojen määrää ja näin vähentämään riskejä, jotka liittyvät työntekijöiden lähettämiseen. Näin myös parannettaisiin alihankintayritysten rekisteröintiä.

Työmarkkinaosapuolten proaktiivinen rooli lainsäädännön noudattamisen valvonnassa

29. kannattaa Euroopan komission ehdottamia säännöksiä, joilla pyritään antamaan ammattiliitoille ja työmarkkinaosapuolille keskeinen rooli työsuojelutarkastuksissa, mutta samalla on kuitenkin otettava huomioon jäsenvaltioiden järjestelmien väliset erot.

30. katsoo, että olisi tärkeää vahvistaa tätä roolia siten, että jäsenvaltioissa lainsäädännön täytäntöönpanoa valvovat toimivaltaiset elimet saisivat oikeuden jakaa valvontaan liittyviä käytäntöjään, jotta niiden toimet alalla liitetään paremmin yhteen.

31. katsoo niin ikään, että muun muassa rakennusalan yritysten työntekijöiden edustajat, erityisesti eurooppalaisten yritysten neuvostojen jäsenet, tulisi myös mainita keskeisinä toimijoina. Esimerkiksi suurilla työmailla edustavien elinten välinen koordinaatio voi edesauttaa myös tiedottamista ja varoittamista. Työntekijöiden edustajien tekemien aloitteiden oikeutusta lisää sekin, että lukuisat yritykset tiedottavat yhteiskuntavastuun politiikkaan.

Ehdotukseen tarvitaan tarkennuksia, jotta sen säännöksiä voidaan soveltaa asianmukaisesti

32. kiinnittää huomiota siihen, että kansallisilla tuomioistuimilla on merkittävä rooli ehdotetun direktiivin operatiivisessa täytäntöönpanossa, ja näin ollen sen säännösten tulee olla selkeitä ja tarkkoja, jotta tekstin tulkinta kansallisissa tuomioistuimissa ei aiheuta uusia ongelmia ja johda Euroopan unionin tuomioistuimelle esitettävien ennakkoratkaisupyyntöjen lisääntymiseen.

33. katsoo tämän vuoksi, että tiettyjä ehdotetussa direktiivissä esiintyviä termejä olisi selvennettävä ja ne olisi määriteltävä yksiselitteisesti: esimerkiksi työntekijöiden lähettämistä koskevat säännöt on määriteltävä yksiselitteisesti, eikä väärinkäytösten oikeudellisia seuraamuksia saa kohdistaa työntekijöihin. Esimerkkejä selvennettävistä asioista ovat, että joissakin kieliversioissa esiintyvä kahden eri termin käyttö viitattaessa tilapäisesti lähetettyyn työntekijään (esimerkiksi ranskankielisessä versiossa "provisoirement détaché" ja "temporairement détaché"), käsitteen "tehokas" käyttö, johon tulisi liittää toimivuutta koskeva määrite, ja määritelmä "keskeiset työehdot", joka ei esiinny direktiivissä 96/71/EY.

34. kiinnittää samoista syistä huomiota ehdotuksen johdanto-osan 5 kappaleeseen, jossa korostetaan, että "on tarpeen selkeyttää – direktiivin 96/71/EY ja sopimusveloitteisiin sovellettavasta laista annetun asetuksen (EY) N:o 593/2008 välistä suhdetta". Tähän selkeyttämissuunnitelmaan ei kuitenkaan tarjota vastausta ehdotuksen artiklaosassa.

Soveltamiseen liittyviä epäselvyyksiä on vähennettävä

35. katsoo, että ehdotuksen johdanto-osa saattaa lisätä sekaannusta siitä, tuleeko työsopimukseen soveltaa lähettävän vai vastaanottavan maan lainsäädäntöä. Vaikka pitääkin paikansa – kuten johdanto-osan 6 kappaleessa todetaan – että ehdotus ei koske suoraan Rooma I -asetuksen 8 artiklan mukaisesti sovellettavaa lainsäädäntöä, on huomautettava, että vuoden 1996 direktiivillä ei myöskään pyritty muuttamaan tätä säännöstä (vuoden 1980 Rooman yleissopimuksen silloinen 6 artikla) vaan tarkentamaan Rooma I -asetuksen 9 artiklan mukaisia kansainvälisesti pakottavien säännösten soveltamiseksi (vuoden 1980 Rooman yleissopimuksen silloinen 7 artikla).

36. on sitä mieltä, että ehdotettu direktiivi ei saa olla direktiivin 96/71/EY hengen ja tavoitteiden vastainen.

37. katsoo, että vaatimus, jonka mukaan tarjoajan on noudatettava direktiivin 96/71/EY säännöksiä, tulisi ottaa yhdeksi sopimuskriteeriksi julkisissa ja yksityisissä tarjouskilpailuissa. Lisäksi merkittävien rikkomusten tapauksessa on oltava nykyiseen tapaan mahdollista sulkea kyseinen tarjoaja kilpailun ulkopuolelle.

38. tukee komission pyrkimyksiä lähentää jäsenvaltioiden lainsäädäntöä, joka koskee hallinnollisten sakkojen ja seuraamusten täytäntöönpanoa rajojen yli.

II MUUTOSEHDOTUKSET**Muutosehdotus 1**

Johdanto-osan ensimmäinen viite

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 53 artiklan 1 kohdan ja 62 artiklan,	ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 53 <u>153</u> artiklan 1 kohdan ja 62 artiklan <u>b alakohdan</u> .

Perustelu

Työehdot ja -olot kuuluvat perinteisesti keskitetyn sopimisen ja näin ollen työmarkkinaosapuolten itsenäisyyden piiriin. Työmarkkinaosapuolilla on myös keskeinen rooli alan sovittujen määräysten soveltamisen valvonnassa. Näistä syistä perussopimuksen 153 artiklan 1 kohdan b alakohta, joka koskee nimenomaan unionin aloitteita työehtojen osalta, on soveltuvin oikeusperusta. Koska lisäksi kyse on direktiiviehdotuksesta, joka koskee oikeusperustaltaan "palveluiden tarjoamiseen" perustuvan direktiivin 96/71/EY täytäntöönpanoa, oikeusperustan valintaa koskevat tuomioistuimen tuomiot eivät nimenomaisesti kiellä käyttämästä soveltuvampaa oikeusperustaa tämän ehdotuksen hyväksymiseksi.

Muutosehdotus 2

Johdanto-osan 3 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3) Sellaisten työntekijöiden osalta, jotka lähetetään palvelujen tarjoamiseksi työskentelemään tilapäisesti toiseen jäsenvaltioon kuin siihen, jossa he tavallisesti tekevät työtä, vahvistetaan palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon 16 päivänä joulukuuta 1996 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 96/71/EY keskeiset ja selkeästi määritellyt työehdot, joita palveluntarjoajien on vastaanottajavaltiossa noudatettava kyseisten lähetettyjen työntekijöiden vähimmäis-suojan takaamiseksi.	3) Sellaisten työntekijöiden osalta, jotka lähetetään <u>sen valtion alueelta, jossa he tavallisesti työskentelevät, tilapäisesti muuhun jäsenvaltioon työskentelemään palvelujen tarjoamiseksi</u> , vahvistetaan palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon 16 päivänä joulukuuta 1996 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 96/71/EY keskeiset ja selkeästi määritellyt työehdot, joita palveluntarjoajien on vastaanottajavaltiossa noudatettava kyseisten lähetettyjen työntekijöiden vähimmäis-suojan takaamiseksi..

Perustelu

Muutosehdotus ei ole vain semanttinen, vaan tarkoituksena on myös säilyttää johdonmukaisuus direktiivissä 96/71/EY käytettyjen käsitteiden kanssa. Muutosehdotuksen pohjana on direktiivin 96/71/EY johdanto-osan 3 kappaleen sanamuoto. Kyseisen kappaleen ranskankielisessä toisinnossa käytetään termin "provisoire" sijasta termiä "temporaire" (joka on oikeudellisesti täsmällisempi), kuten tehdään myös käsiteltävänä olevan ehdotuksen johdanto-osan 5 kappaleessa, ja siinä käsitellään työntekijöiden lähettämistä laajemmin kuin vain jäsenvaltioiden välillä niin kuin tehdään ehdotuksen johdanto-osan kappaleissa. Jos tämä olisi käsiteltävänä olevan ehdotuksen soveltamisala, se poikkeaisi lainsäätäjän aikomuksesta vuonna 1996, jolloin viitattiin muun jäsenvaltion alueeseen (direktiivin 96/71/EY johdanto-osan 3 kappale) eikä toiseen jäsenvaltioon, kuten tehdään käsiteltävänä olevassa ehdotetussa direktiivissä. Tarkoituksena on ottaa huomioon työntekijöiden lähettäminen kolmansista maista. Oikeusvarmuuden takia on aiheellista säilyttää tämä periaate käsiteltävänä olevan ehdotuksen johdanto-osan kappaleissa.

Muutosehdotus 3

Johdanto-osan 6 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
6) Kuten on laita direktiivin 96/71/EY tapauksessa, tämän direktiivin ei kuitenkaan pitäisi rajoittaa sen lain soveltamista, jota Rooma I -asetuksen 8 artiklan mukaisesti sovellettaisiin yksittäisiin työsopimuksiin, eikä sosiaaliturvajärjestelmien yhteen-sovittamisesta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004 ja sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpano-menettelystä 16 päivänä syyskuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 987/2009 soveltamista.	6) Kuten on laita direktiivin 96/71/EY tapauksessa, tämän direktiivin ei kuitenkaan pitäisi rajoittaa sen lain soveltamista, jota Rooma I -asetuksen 8 artiklan mukaisesti sovellettaisiin yksittäisiin työsopimuksiin, <u>eikä vastaanottavan jäsenvaltion pakottavien säännösten soveltamista Rooma I -asetuksen 9 artiklan mukaisesti</u> , eikä sosiaaliturvajärjestelmien yhteen-sovittamisesta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004 ja sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä 16 päivänä syyskuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 987/2009 soveltamista.

Perustelu

Tämä lisäys on tärkeä, sillä sen avulla voidaan hälventää epäselvyyttä direktiivin 96/71/EY soveltamisalasta ja sen yhteydestä kansainväliseen yksityisoikeuteen. Direktiivi 96/71/EY ei koske itse asiassa suoraan sen lain soveltamista, jota Rooma I -asetuksen 8 artiklan mukaisesti sovellettaisiin yksittäisiin työsopimuksiin, vaan siinä säädetään erikseen Rooma I -asetuksen 9 artiklan mukaisesti vastaanottavan jäsenvaltion pakottavien säännösten soveltamisesta lähetettyihin työntekijöihin (riippumatta sopimukseen sovellettavasta lainsäädännöstä). Jos asiaa ei korosteta tai tuoda selkeästi esiin, saattaa aiheutua väärinkäsityksiä, jolloin vaarana on se, että poiketaan direktiivin 96/71/EY kirjaimesta ja hengestä.

Muutosehdotus 4

Johdanto-osan 14 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
14) Jäsenvaltioiden velvollisuuksia saattaa työehtoja koskevat tiedot yleisesti ja tosiasiallisesti paitsi muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden palveluntarjoajien myös asianaisten lähetettyjen työntekijöiden saataville olisi konkretisoitava.	14) Jäsenvaltioiden velvollisuuksia saattaa työehtoja koskevat tiedot yleisesti ja tosiasiallisesti paitsi muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneiden palveluntarjoajien myös asianaisten lähetettyjen työntekijöiden saataville <u>ilmaiseksi</u> olisi konkretisoitava.

Perustelu

Jotta tiedot olisivat tosiasiallisesti saatavilla, niiden tulee ennen kaikkea olla ilmaisia.

Muutosehdotus 5

1 artiklan uusi 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1 artikla Kohde [- -]	1 artikla Kohde [- -] <u>3. Tämän direktiivin tulee noudattaa lähetettyihin työntekijöihin sovellettavien työehtojen soveltamisen ja täytäntöönpanon osalta direktiivin 96/71/EY 1 artiklan 4 kohtaa, jonka mukaan "[m]luuhun kuin jäsenvaltioon sijoittautuneet yritykset eivät voi saada suotuisampaa kohtelua kuin jäsenvaltioon sijoittautuneet yritykset".</u>

Perustelu

Muutosehdotus on paikallaan, kun otetaan huomioon, että käsillä olevan ehdotetun direktiivin ei pitä rikkoa direktiivin 96/71/EY rakennetta, jossa lainsäätäjä on liittänyt 1 artiklaan 4 kohdan, jotta voidaan välttää sosiaalisen polkumyynnin vaaraa Euroopan unionin ulkopuolisten maiden taholta. Samasta syystä olisi aiheellista välttää sitä, että direktiivin 96/71/EY tiukka soveltaminen rajoittuu työntekijöiden lähettämiseen jäsenvaltiosta toiseen, jolloin tarjotaan mahdollisuus väärinkäyttöihin tai säännösten kiertämiseen kolmansien maiden taholta. Jäsenvaltioiden on siis oltava tarkkana ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta voidaan estää lainsäädännön kiertäminen, joka aiheuttaisi myös aukkoja käytössä olevaan valvontajärjestelmään.

Muutosehdotus 6

3 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
3 artikla Väärinkäytösten ja säännösten kiertämisen estäminen 1. Direktiivin 96/71/EY täytäntöönpanemiseksi, soveltamiseksi ja täytäntöönpanon valvomiseksi toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon ne tosiseikat, jotka luonnehtivat yrityksen harjoittamaa toimintaa sen sijoittautumisvaltiossa, määrittääkseen, harjoittaako yritys tosiasiallisesti merkittävää toimintaa, joka on muuta kuin puhtaasti sisäiseen hallintoon liittyvää ja/tai muuta hallinnollista toimintaa. Tällaisia seikkoja voivat olla muiden muassa seuraavat: (a) paikka, jossa yrityksen sääntömääräinen kotipaikka ja hallinto sijaitsevat, jossa se käyttää toimistotiloja, johon se maksaa veroja, jossa sillä on ammattikortti tai jossa se on rekisteröitynyt kauppakamariin tai ammattialajärjestöön (b) paikka, jossa lähetettävät työntekijät otetaan palvelukseen (c) laki, jota sovelletaan yrityksen työntekijöidensä ja toisaalta asiakkaidensa kanssa tekemiin sopimuksiin (d) paikka, jossa yritys harjoittaa huomattavaa liiketoimintaa ja jossa sen hallintohenkilökunta toimii (e) täytettyjen sopimusten ja/tai toteutuneen liikevaihdon poikkeavan pieni määrä sijoittautumisjäsenvaltiossa.	3 artikla Väärinkäytösten ja säännösten kiertämisen estäminen 1. Direktiivin 96/71/EY täytäntöönpanemiseksi, soveltamiseksi ja täytäntöönpanon valvomiseksi toimivaltaisten viranomaisten on otettava huomioon ne tosiseikat, jotka luonnehtivat yrityksen harjoittamaa toimintaa sen sijoittautumisvaltiossa, määrittääkseen, harjoittaako yritys tosiasiallisesti merkittävää toimintaa, joka on muuta kuin puhtaasti sisäiseen hallintoon liittyvää ja/tai muuta hallinnollista toimintaa. Tällaisia seikkoja voivat olla muiden muassa seuraavat: (a) <u>jäsenvaltio, jossa yritys harjoittaa pääasiallista liiketoimintaansa työntekijäkohtaisilla aikayksiköillä mitattuna, sekä</u> paikka, jossa yrityksen sääntömääräinen kotipaikka ja hallinto sijaitsevat, jossa se käyttää toimistotiloja, johon se maksaa veroja, jossa sillä on ammattikortti tai jossa se on rekisteröitynyt kauppakamariin tai ammattialajärjestöön (b) paikka, jossa lähetettävät työntekijät otetaan palvelukseen (c) laki, jota sovelletaan yrityksen työntekijöidensä ja toisaalta asiakkaidensa kanssa tekemiin sopimuksiin (d) paikka, jossa yritys harjoittaa huomattavaa liiketoimintaa ja jossa sen hallintohenkilökunta toimii

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Arviointiperusteet on mukautettava erikseen kuhunkin tapaukseen ja huomioon on otettava yrityksen sijoittautumisvaltiossaan harjoittaman toiminnan luonne.</p> <p>2. Jotta voidaan arvioida, suorittaako lähetetty työntekijä tilapäisesti työtään toisessa jäsenvaltiossa kuin se, jossa hän tavallisesti työskentelee, olisi tarkasteltava kaikkia tosiseikkoja, jotka luonnehtivat tällaista työtä ja työntekijän tilannetta.</p> <p>Tällaisia seikkoja voivat olla muiden muassa seuraavat:</p> <p>(a) työtä tehdään rajoitetun ajan toisessa jäsenvaltiossa</p> <p>(b) lähettäminen suuntautuu toiseen jäsenvaltioon kuin se, jossa lähetetty työntekijä tavallisesti työskentelee, asetuksen (EY) N:o 593/2008 ja/tai Rooman yleissopimuksen mukaisesti</p> <p>(c) lähetetty työntekijä palaa siihen jäsenvaltioon, josta hänet on lähetetty, tai hänen oletetaan jatkavan työskentelyä siellä, kun ne työt tai palvelut, joita varten hänet oli lähetetty, on saatu päätökseen</p> <p>(d) työntekijän lähettävä työnantaja mahdollisesti huolehtii matka-, majoitus- ja ruokailukustannuksista tai korvaa ne; myönteisessä tapauksessa selvitys menettelystä sekä lisäksi</p> <p>(e) selvitetään mahdolliset aiemmat toistuneet jaksot, jolloin kyseisiä tehtäviä on suorittanut sama tai toinen (lähetetty) työntekijä.</p> <p>Kaikki edellä luetellut seikat ovat suuntaa-antavia tekijöitä tehtävässä kokonaisarvioinnissa, eikä niitä sen vuoksi voida käsitellä erillisinä. Arviointiperusteet on mukautettava kuhunkin tapaukseen, ja huomioon on otettava tilanteen erityispiirteet.</p>	<p>(e) täytettyjen sopimusten ja/tai toteutuneen liikevaihdon poikkeavan pieni määrä sijoittautumisjäsenvaltiossa.</p> <p>Arviointiperusteet on mukautettava erikseen kuhunkin tapaukseen ja huomioon on otettava yrityksen sijoittautumisvaltiossaan harjoittaman toiminnan luonne.</p> <p>2. <u>Näiden seikkojen arviointi on osa vastaanottavaan jäsenvaltioon lähetetyn työntekijän määrittämistä palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä annetun Euroopan parlamentin direktiivin 96/71/EY 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti.</u></p> <p>3. Jotta voidaan arvioida, suorittaako lähetetty työntekijä tilapäisesti työtään toisessa jäsenvaltiossa kuin se, jossa hän tavallisesti työskentelee, olisi tarkasteltava kaikkia tosiseikkoja, jotka luonnehtivat tällaista työtä ja työntekijän tilannetta.</p> <p>Tällaisia seikkoja voivat olla muiden muassa seuraavat:</p> <p>(a) työtä tehdään rajoitetun ajan toisessa jäsenvaltiossa</p> <p>(b) lähettäminen suuntautuu toiseen jäsenvaltioon kuin se, jossa lähetetty työntekijä tavallisesti työskentelee, asetuksen (EY) N:o 593/2008 ja/tai Rooman yleissopimuksen mukaisesti</p> <p>(c) lähetetty työntekijä palaa siihen jäsenvaltioon, josta hänet on lähetetty, tai hänen oletetaan jatkavan työskentelyä siellä, kun ne työt tai palvelut, joita varten hänet oli lähetetty, on saatu päätökseen</p> <p>(d) <u>lähetetyllä työntekijällä on voimassa oleva A1-lomake todistuksena siitä, että hän on kotijäsenvaltionsa sosiaaliturvajärjestelmän piirissä; A1-lomake ei saa olla takautuva, ja se on esitettävä lähettämisen alkaessa ja ennen mahdollisia tarkastuksia</u></p> <p>(e) työntekijän lähettävä työnantaja mahdollisesti huolehtii matka-, majoitus- ja ruokailukustannuksista tai korvaa ne; myönteisessä tapauksessa selvitys menettelystä sekä lisäksi</p> <p>(k) selvitetään mahdolliset aiemmat toistuneet jaksot, jolloin kyseisiä tehtäviä on suorittanut sama tai toinen (lähetetty) työntekijä.</p> <p>Kaikki edellä luetellut seikat ovat suuntaa-antavia tekijöitä tehtävässä kokonaisarvioinnissa, eikä niitä sen vuoksi voida käsitellä erillisinä. Arviointiperusteet on mukautettava kuhunkin tapaukseen, ja huomioon on otettava tilanteen erityispiirteet.</p>

Perustelu

Tällä säännöksellä pyritään estämään sellaisten yritysten perustaminen, joiden toiminta sijoittautumisvaltiossa on keinoteokoista ja tähtää ainoastaan työoloja koskevien säännösten kiertämiseen vastaanottavassa valtiossa.

Direktiivin 96/71/EY 2 artiklan 2 kohdan tarkoituksena on estää se, että valtiosta (myös muusta kuin jäsenvaltiosta) lähetettyä työntekijää voitaisiin pitää itsenäisenä ammatinharjoittajana, jolloin hän jäisi direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Esimerkiksi se, että työnantaja tekisi maassa A rakennusalalla toimivasta palkatusta työntekijästä itsenäisen ammatinharjoittajan, riittäisi siihen, että työnantaja vapautuisi direktiivin velvoitteista jäsenvaltiossa B, johon työntekijä lähetettäisiin. Tällaisten väärinkäytösten välttämiseksi vuoden 1996 direktiivissä annettiin vastaanottajamaan (edellä mainitussa tapauksessa jäsenvaltio B) tehtäväksi työntekijän käsitteen luonnehdinta ja siten työsuhteen määrittely suhteessa valtion lainsäädäntöön. Tämän oikeudellisen rakenteen ainoa heikkous on se, että asetettua periaatetta on vaikea soveltaa konkreettisesti: 4 artiklassa mainittujen seikkojen luettelo muodostaa ilman muuta perustan, joka helpottaa direktiivin 96/71/EY 2 artiklan 2 kohdan konkreettista soveltamista.

Muutosehdotus 7

3 a artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><u>3 a artikla</u></p> <p><u>Seuraamukset</u></p> <p><u>Mikäli direktiivin 96/71/EY 3 artiklaa tai tämän direktiivin asiaa koskevia artikloita ei noudateta, yritykseen ja sen työntekijöihin sovelletaan sen valtion asiaa koskevia lainsäädäntöä, jossa palvelu tarjotaan. Kaikkien asianomaisten työntekijöiden katsotaan harjoittavan oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen unionissa SEUT-sopimuksen 45 artiklan mukaisesti. Tämän jälkeen vastaanottava jäsenvaltio voi pyytää välittömiä todisteita siitä, että kyseisiä työntekijöitä kohdellaan yhdenvertaisesti vastaanottavan jäsenvaltioiden kansalaisten kanssa työehtojen ja niihin liittyvien sosiaalisten oikeuksien suhteen SEUT-sopimuksen 45 artiklan mukaisesti.</u></p>

Muutosehdotus 8

5 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tiedot direktiivin 96/71/EY 3 artiklassa tarkoitetuista työehdoista, joita palveluntarjoajien on sovellettava ja noudatettava, annetaan yleisesti saataville selkeällä, kattavalla ja helppokäyttöisellä tavalla etäältä ja sähköisesti, myös sellaisissa muodoissa ja sellaisia internet-standardeja käyttäen, että ne ovat esteettä vammaisten saavutettavissa, ja että direktiivin 96/71/EY 4 artiklassa tarkoitettut yhteysvirastot pystyvät suorittamaan tehtävänsä tehokkaasti.</p>	<p>Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tiedot direktiivin 96/71/EY 3 artiklassa tarkoitetuista työehdoista, joita palveluntarjoajien on sovellettava ja noudatettava, annetaan yleisesti saataville <u>ilmaiseksi ja selkeällä, avoimella</u>, kattavalla ja helppokäyttöisellä tavalla etäältä ja sähköisesti, myös sellaisissa muodoissa ja sellaisia internet-standardeja käyttäen, että ne ovat esteettä vammaisten saavutettavissa, ja että direktiivin 96/71/EY 4 artiklassa tarkoitettut yhteysvirastot pystyvät suorittamaan tehtävänsä tehokkaasti.</p>

Perustelu

Jotta tiedot olisivat tosiasiallisesti saatavilla, niiden tulee ennen kaikkea olla ilmaisia.

Muutosehdotus 9

7 artiklan 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Edellä 1 ja 2 kohdassa säädetty velvoite ei velvoita sijoittautumisjäsenvaltiota suorittamaan tosiasiallisia tarkastuksia ja valvontatoimia sen jäsenvaltion alueella, jossa palvelu tarjotaan. Tällaiset tarkastukset ja valvontatoimet, jos niitä tarvitaan, toteuttavat sijoittautumisjäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä vastaanottajajäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset 10 artiklan mukaisesti ja niillä valvontavaltuuksilla, jotka vahvistetaan vastaanottajajäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä, käytännössä ja hallinnollisissa menettelyissä ja jotka ovat unionin lainsäädännön mukaisia.	Edellä 1 ja 2 kohdassa säädetty velvoite ei velvoita sijoittautumisjäsenvaltiota suorittamaan tosiasiallisia tarkastuksia ja valvontatoimia sen jäsenvaltion alueella, jossa palvelu tarjotaan. Tällaiset tarkastukset ja valvontatoimet, jos niitä tarvitaan, toteuttavat sijoittautumisjäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten pyynnöstä vastaanottajajäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset 10 artiklan mukaisesti ja niillä valvontavaltuuksilla, jotka vahvistetaan vastaanottajajäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä, käytännössä ja hallinnollisissa menettelyissä ja jotka ovat unionin lainsäädännön mukaisia.

Perustelu

Näin pyritään poistamaan valvontatoimia haittaavat menettelyt sekä sijoittautumis- että vastaanottajajäsenvaltiossa.

Muutosehdotus 10

9 artiklan 1 kohdan johdanto-osa

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltiot voivat edellyttää vain seuraavia hallinnollisia vaatimuksia ja valvontatoimenpiteitä:	Direktiivin 96/71/EY 3 ja 5 artiklan noudattamisen parantamiseksi vastaanottavan jäsenvaltion <u>vain on edellytettävä vähintään, mutta ei välttämättä yksinomaan,</u> seuraavia hallinnollisia vaatimuksia ja valvontatoimenpiteitä:

Perustelu

Sen sijaan, että komission ehdotuksen mukaisesti asetettaisiin enimmäisvaatimuksia, komitea ehdottaa vähimmäisvaatimusten asettamista. Logiikan kääntäminen on myös komission ehdottamassa 12 artiklan 3 kohdassa asetettujen säännösten kanssa yhdenmukaista.

Muutosehdotus 11

9 artiklan 1 kohdan a alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelle palveluntarjoajalle asetettava velvollisuus antaa vastaaville kansallisille toimivaltaisille viranomaisille yksinkertainen ilmoitus ennen palvelujen suorittamisen aloittamista tai viimeistään niiden aloittamishetkellä; ilmoituksessa voidaan antaa tiedot pelkästään palveluntarjoajan henkilöllisyydestä, yhden tai useamman selvästi yksilöitävissä olevan lähetetyn työntekijän läsnäolosta, heidän odotetusta lukumäärästään, lähettämisen ennakoitusta kestosta ja sijainnista sekä lähettämisen perusteena olevista palveluista	toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelle palveluntarjoajalle asetettava velvollisuus antaa vastaaville kansallisille toimivaltaisille viranomaisille yksinkertainen ilmoitus ennen palvelujen suorittamisen aloittamista tai viimeistään niiden aloittamishetkellä. ilmoituksessa ilmoituksesta on käytävä ilmi, että palveluntarjoajalle on tiedotettu direktiivin 96/71/EY 3 artiklassa tarkoitetuista vähimmäistyöehdoista ja -oloista siinä valtiossa, jossa palvelu suoritetaan, ja että se noudattaa niitä. Siinä on annettava tiedot ainakin lähettämisen kestosta ja alkamispäivästä, lähetettyjen työntekijöiden henkilöllisyydestä ja määrästä sekä työpaikoista vastaanottavassa jäsenvaltiossa, voidaan antaa tiedot pelkästään palveluntarjoajan henkilöllisyydestä, yhden tai useamman selvästi yksilöitävissä olevan lähetetyn työntekijän läsnäolosta, heidän odotetusta lukumäärästään, lähettämisen ennakoitusta kestosta ja sijainnista sekä lähettämisen perusteena olevista palveluista

Perustelu

Selvennetään vaatimuksia, jotka palveluntarjoajan antaman ilmoituksen on täytettävä.

Muutosehdotus 12

9 artiklan 1 kohdan b alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>velvollisuus säilyttää tai asettaa saataville ja/tai säilyttää paperi- tai sähköinen kopio työsopimuksesta (tai vastaavasta direktiivissä 91/533/EY tarkoitettusta asiakirjasta, mukaan luettuna tapauksen ja tarpeen mukaan kyseisen direktiivin 4 artiklassa tarkoitettut lisätiedot), palkkalaskelmasta, työaikatodistuksesta, palkanmaksun suorittamista koskevasta todistuksesta tai kopio vastaavista asiakirjoista lähettämisen ajan sen alueella olevassa helppopääsyisessä ja selvästi yksilöidyssä paikassa, kuten työpaikalla tai rakennustyömaalla taikka kuljetusalan liikkuvien työntekijöiden osalta päätoimipaikassa tai ajoneuvossa, jota käytetään palvelun tarjoamisessa</p>	<p>velvollisuus säilyttää tai asettaa saataville ja/tai säilyttää paperi- tai sähköinen kopio työsopimuksesta (tai vastaavasta direktiivissä 91/533/EY tarkoitettusta asiakirjasta, mukaan luettuna tapauksen ja tarpeen mukaan kyseisen direktiivin 4 artiklassa tarkoitettut lisätiedot), palkkalaskelmasta, työaikatodistuksesta, palkanmaksun suorittamista koskevasta todistuksesta, <u>A1-lomake todistuksena kotijäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmään kuulumisesta, direktiivin 89/931/EY mukainen turvallisuus- ja terveysvaaroja työssä koskeva arviointi, jos lähetetty työntekijä on kolmannen maan kansalainen, työluvan ja oleskeluluvan kopiot sekä muut asiakirjat, joita tarvitaan direktiivin 96/71/EY ja tämän direktiivin noudattamisen tarkastamiseksi</u>, tai kopio vastaavista asiakirjoista lähettämisen ajan sen alueella olevassa helppopääsyisessä ja selvästi yksilöidyssä paikassa, kuten työpaikalla tai rakennustyömaalla taikka kuljetusalan liikkuvien työntekijöiden osalta päätoimipaikassa tai ajoneuvossa, jota käytetään palvelun tarjoamisessa</p>

Perustelu

Huom. Liittyy 3 artiklan 2 kohtaan tehtyyn muutosehdotukseen.

Muutosehdotus 13

11 artiklan uusi 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
11 artikla	11 artikla
Oikeuksien puolustaminen – kantelujen helpottaminen – taannehtivat maksut	Oikeuksien puolustaminen – kantelujen helpottaminen – taannehtivat maksut
[– –]	[– –]
<p>3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ammattiliitot ja muut kolmannet osapuolet, kuten yhdistykset, järjestöt ja muut oikeushenkilöt, joilla kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen perusteiden mukaisesti on legitimi intressi varmistaa, että tämän direktiivin säännöksiä noudatetaan, voivat aloittaa tämän direktiivin mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanemiseksi säädetyin oikeudellisen ja/tai hallinnollisen menettelyn lähetetyn työntekijän tai hänen työnantajansa suostumuksella hänen puolestaan tai häntä tukeakseen.</p>	<p>3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ammattiliitot ja muut kolmannet osapuolet, kuten yhdistykset, järjestöt ja muut oikeushenkilöt, joilla kansallisessa lainsäädännössä vahvistettujen perusteiden mukaisesti on legitimi intressi varmistaa, että tämän direktiivin säännöksiä noudatetaan, voivat aloittaa tämän direktiivin mukaisten velvoitteiden <u>oikeuksien</u> täytäntöönpanemiseksi säädetyin oikeudellisen ja/tai hallinnollisen menettelyn lähetetyn työntekijän tai hänen työnantajansa suostumuksella hänen puolestaan tai häntä tukeakseen. <u>Ammattiliitoille annetaan oikeus nostaa lähetettyjen työntekijöiden luvalla kanne heidän puolestaan.</u></p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>4. <u>Työntekijöiden edustajilla, erityisesti rakennusalan yritysten eurooppalaisten yritysneuvostojen jäsenillä, on oikeus varoittaa milloin tahansa ammattiliittoja ja lainsäädännön valvonnasta vastaavia viranomaisia tilanteista, joissa <u>työntekijöiden lähettäminen herättää vakavia epäilyksiä lähetettyjen työntekijöiden työehtojen noudattamisesta.</u></u></p> <p>4.5. Edellä olevat 1 ja 3 kohta eivät rajoita vastaaviin toimiin sovellettavista vanhentumisajoista tai määräajoista annettujen kansallisten sääntöjen eivätkä tuomioistuimissa edustamista ja puolustamista koskevien kansallisten menettelysääntöjen soveltamista.</p>

Perustelu

Työntekijöiden edustajat yrityksissä ja erityisesti eurooppalaisten yritysneuvostojen jäsenet tuntevat hyvin eri yritysten ja toimipaikkojen todellisuuden jäsenvaltioissa. Työsuhteiden todellisina tarkkailijoina kentällä ja kansainvälisellä tasolla heillä tulisi olla oikeus varoittaa väärinkäytöksistä työntekijöiden lähettämistä koskevien säännösten soveltamisessa.

Muutosehdotus 14

12 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>12 artikla</p> <p>Alihankinta – yhteisvastuu</p> <p>Kun kyse on direktiivin 96/71/EY liitteessä tarkoitetuista rakennustöistä, jäsenvaltioiden on kaikkien direktiivin 96/71/EY 1 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvien työntekijöiden lähettämisten osalta varmistettava syrjimättömällä tavalla suhteessa sen alueelle sijoittautuneiden välittömien alihankkijoiden työntekijöiden vastaavien oikeuksien suojeluun, että lähetetty työntekijä ja/tai sijoitusrahasotot tai työmarkkinaosapuolten instituutiot voivat pitää sitä toimeksisaajaa, jonka välitön alihankkija työnantaja (palveluntarjoaja tai tilapäistä työvoimaa välittävä tai työvoiman vuokrausta harjoittava yritys) on, työnantajan lisäksi tai asemesta vastuullisena seuraavien maksamatta jättämisestä:</p>	<p>12 artikla</p> <p>Alihankinta – yhteisvastuu</p> <p>Kun kyse on direktiivin 96/71/EY liitteessä tarkoitetuista rakennustöistä, jäsenvaltioiden on kaikkien direktiivin 96/71/EY 1 artiklan 3 kohdan soveltamisalaan kuuluvien työntekijöiden lähettämisten osalta varmistettava syrjimättömällä tavalla suhteessa sen alueelle sijoittautuneiden välittömien alihankkijoiden työntekijöiden vastaavien oikeuksien suojeluun, että lähetetty työntekijä ja/tai sijoitusrahasotot tai työmarkkinaosapuolten instituutiot voivat pitää sitä toimeksisaajaa, jonka välitön alihankkija työnantaja (palveluntarjoaja tai tilapäistä työvoimaa välittävä tai työvoiman vuokrausta harjoittava yritys) on, työnantajan lisäksi tai asemesta vastuullisena seuraavien maksamatta jättämisestä. <u>Kukin jäsenvaltio toteuttaa syrjimättömällä tavalla tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että yritys, joka nimeää toisen yrityksen tarjoamaan palveluja, on työnantajan lisäksi tai asemesta vastuullisena kyseisen yrityksen tai alihankkijan tai kyseisen yrityksen nimeämän työvoiman palkkaajan velvoitteista.</u></p>

Perustelu

Ei ole syytä rajoittaa alihankintaketjujen sääntelyä rakennusalaan. – Lisäksi selvennetään velvoitteita.

Muutosehdotus 15

12 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimeksisaajaa, joka on toiminut asianmukaista huolellisuutta noudattaen, ei pidetä vastuullisena 1 kohdan mukaisesti. Tällaisia järjestelmiä on sovellettava avoimella, syrjimättömällä ja oikeasuhteisella tavalla. Niihin voi kuulua toimeksisaajan toteuttamia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, jotka koskevat alihankkijan antamaa näyttöä lähetettyihin työntekijöihin sovellettavista, direktiivin 96/71/EY 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista keskeisistä työehdoista; kyseeseen voivat tulla muiden muassa palkkalaskelmat, todistus palkanmaksusta, todistus sijoittautumisjäsenvaltiossa voimassa olevien sosiaaliturva- ja/tai verovelvollisuuksien noudattamisesta ja näyttö siitä, että työntekijöiden lähettämiseen sovellettavia sääntöjä on noudatettu.	Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimeksisaajaa, joka on toiminut asianmukaista huolellisuutta noudattaen, ei pidetä vastuullisena 1 kohdan mukaisesti. Tällaisia järjestelmiä on sovellettava avoimella, syrjimättömällä ja oikeasuhteisella tavalla. Niihin voi kuulua toimeksisaajan toteuttamia ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä, jotka koskevat alihankkijan antamaa näyttöä lähetettyihin työntekijöihin sovellettavista, direktiivin 96/71/EY 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista keskeisistä työehdoista; kyseeseen voivat tulla muiden muassa palkkalaskelmat, todistus palkanmaksusta, todistus sijoittautumisjäsenvaltiossa voimassa olevien sosiaaliturva- ja/tai verovelvollisuuksien noudattamisesta ja näyttö siitä, että työntekijöiden lähettämiseen sovellettavia sääntöjä on noudatettu.

Perustelu

EU-tasolla ei ole olemassa määritelmää "asianmukaisen huolellisuuden" käsitteelle. Tässä yhteydessä pyritään välttämään toimeksisaajan vastuuvollisuuden vähenemistä tarkastettaessa, että alihankkija noudattaa työehtoja.

Muutosehdotus 16

12 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Jäsenvaltiot voivat unionin lainsäädäntöä noudattaen vahvistaa lainsäädännössään syrjimättömältä ja oikeasuhteiselta pohjalta tiukempia vastuusääntöjä, jotka koskevat alihankkijan vastuun alaa ja laajuutta. Jäsenvaltiot voivat unionin lainsäädäntöä noudattaen säätää tällaisesta vastuusta myös muilla aloilla kuin ne, jotka mainitaan direktiivin 96/71/EY liitteessä. Jäsenvaltiot voivat näissä tapauksissa säätää, että toimeksisaajaa, joka on toiminut kansallisessa lainsäädännössä määriteltyä asianmukaista huolellisuutta noudattaen, ei pidetä vastuullisena.	Jäsenvaltiot voivat unionin lainsäädäntöä noudattaen vahvistaa lainsäädännössään syrjimättömältä ja oikeasuhteiselta pohjalta tiukempia vastuusääntöjä, jotka koskevat alihankkijan vastuun alaa ja laajuutta. Jäsenvaltiot voivat unionin lainsäädäntöä noudattaen säätää tällaisesta vastuusta myös muilla aloilla kuin ne, jotka mainitaan direktiivin 96/71/EY liitteessä. Jäsenvaltiot voivat näissä tapauksissa säätää, että toimeksisaajaa, joka on toiminut kansallisessa lainsäädännössä määriteltyä asianmukaista huolellisuutta noudattaen, ei pidetä vastuullisena.

Perustelu

EU-tasolla ei ole olemassa määritelmää "asianmukaisen huolellisuuden" käsitteelle. Tässä yhteydessä pyritään välttämään toimeksisaajan vastuuvollisuuden vähenemistä tarkastettaessa, että alihankkija noudattaa työehtoja.

Muutosehdotus 17

12 artiklan 3 a kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<u>4a. Jos asianomaisella alalla toimivat työmarkkinaosapuolet eivät ole tehneet sopimusta alihankintatasojen enimmäismäärästä, niitä voi olla enintään kolme.</u>

Perustelu

Muutosehdotus liittyy lausunnon poliittisten suositusten kohtaan 28.

Muutosehdotus 18

Uusi artikla 18 artiklan jälkeen

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p><i>Uusi artikla</i></p> <p><i>Suojelun yleisen tason heikentämisen estävä lauseke</i></p> <p><u>Tämän direktiivin täytäntöönpano ei ole missään tapauksessa riittävä peruste työntekijöiden suojelun yleisen tason alentamiselle direktiivin soveltamisalalla. Se ei saa rajoittaa jäsenvaltioiden ja/tai työmarkkinaosapuolten oikeutta antaa muuttuvien olosuhteiden perusteella lakeihin, asetuksiin tai sopimuksiin perustuvia säännöksiä tai määräyksiä, jotka ovat erilaisia kuin ne säännökset tai määräykset, jotka ovat voimassa direktiivin antamishetkellä, edellyttäen että tässä direktiivissä säädettyjä vähimmäisvaatimuksia noudatetaan.</u></p>

Perustelu

Tämä suojelun yleisen tason heikentämisen estävä lauseke on nykyään kirjattu useisiin unionin direktiiveihin, ja sen tarkoituksena on parantaa direktiivien soveltamista jäsenvaltioissa. Direktiivin saattaminen osaksi jäsenvaltion lainsäädäntöä ei saa heikentää direktiivin alalla voimassa olevaa suojelun tasoa etenkin käsillä olevan direktiiviin 12 artiklassa säädetyn yhteisvastuun osalta.

Muutosehdotus 19

21 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>21 artikla</p> <p>Kertomus</p> <p>Viimeistään viiden vuoden kuluttua osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamisen määräajan päättymisestä komissio toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tämän direktiivin säännösten täytäntöönpanosta ja liittyy siihen tarvittaessa soveltuvia ehdotuksia.</p>	<p>21 artikla</p> <p>Kertomus</p> <p>Viimeistään viiden vuoden kuluttua osaksi kansallista lainsäädäntöä saattamisen määräajan päättymisestä komissio toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle, <u>sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle</u> kertomuksen tämän direktiivin säännösten täytäntöönpanosta ja liittyy siihen tarvittaessa soveltuvia ehdotuksia.</p>

Perustelu

Vaatus on johdonmukainen sen kanssa, että ehdotetun direktiivin oikeusperustaksi tulisi valita SEUTin 153 artikla.

Bryssel 29 päivänä marraskuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Eurooppalaisen säätiön perussääntö”

(2013/C 17/13)

ALUEIDEN KOMITEA

- kannattaa komission esittämää ehdotusta asetukseksi eurooppalaisen säätiön (FE) perussäännöstä ja katsoo, että se nivoutuu eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta annettuun asetukseen.
- kannattaa näin ollen komission esittämää ehdotusta asetukseksi eurooppalaisen säätiön perussäännöstä ja toteaa, että se nivoutuu eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta annettuun asetukseen ja eurooppalaisen alueellisen yhteistyön yhtymän (EAYY) perussäännön laatimisesta annettuun asetukseen, joiden tavoitteena on edistää ja helpottaa rajatylittävää, valtioiden välistä ja alueiden välistä yhteistyötä yhteisön tasolla.
- toteaa, että perussäännöllä tulee vastata sekä yksinkertaistamista että tehostamista koskeviin säätiöiden tarpeisiin ja antaa säätiöille mahdollisuus toteuttaa entistä tehokkaammin rajatylittäviä tai valtioiden välisiä hankkeita yksin tai yhteistyössä valtakunnallisten, paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Lisäksi sen avulla tulee parantaa oikeusvarmuutta ja selkeyttää säätiöiden toimintaa ja rahoitusta suuren yleisön silmissä.
- ymmärtää pyrkimyksiä löytää säätiöltä edellytettävien varojen vähimmäismäärän osalta tasapaino eri jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön vaatimusten välillä sekä toiveen eurooppalaisten säätiöiden perustamisen helpottamisesta kaikkialla unionissa. Komitea kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että lahjoittajille ja kansalaisille tulee taata eurooppalaisten säätiöiden riittävä taloudellinen vakaus, ja toivoo yhtäältä, että eurooppalaisen säätiön rekisteröimiseksi vaadittava varojen vähimmäismäärä nostettaisiin komitean liian pienenä pitämästä 25 000 eurosta 50 000 euroon, ja toisaalta, että varojen määrä olisi säilytettävä tällä tasolla eurooppalaisen säätiön koko elinkaaren ajan ja että kyseisen vähimmäismäärän noudattamatta jättämisestä olisi seuraamuksena purkaminen.

Esittelijä	Claudette BRUNET-LECHENAULT (FR, PSE), Saône-et-Loiren lääninvaltuuston varapuheenjohtaja
Viiteasiakirja	Ehdotus – neuvoston asetus eurooppalaisen säätiön (FE) perussäännöstä COM(2012) 35 final

I JOHDANTO

ALUEIDEN KOMITEA

1. tiedostaa taloudellisen painoarvon ja keskeisen roolin, joka säätiöillä on kaikkialla EU:ssa kaikilla julkisen edun kannalta tärkeillä aloilla ja erityisesti paikallis- ja alueyhteisöjen toimivaltaan kuuluvilla aloilla, joita ovat mm. sosiaali- ja terveystaloudet, sosiaaliturva, taide ja kulttuuri, yleissivistävä ja ammatillinen koulutus, tiede, tutkimus ja innovointi sekä ympäristö.

2. ymmärtää, että säätiöillä on vaikeuksia niiden toimiessa valtioiden rajojen yli rajatylittävissä tai valtioiden välisissä hankkeissa, ja pahoittelee kyseisiä ongelmia, joiden vuoksi säätiöille aiheutuu suuria neuvontaan liittyviä ja rakenteellisia kustannuksia. Kyseiset varat voitaisiin kuitenkin hyödyntää tehokkaammin käyttämällä niitä säätiöiden yhteiskunnallisten tehtävien hoitamiseen.

3. kannattaa komission esittämää ehdotusta asetukseksi eurooppalaisen säätiön perussäännöstä ja katsoo, että se nivoutuu eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta annettuun asetukseen.

4. on tyytyväinen siihen, että komission ehdotus kuuluu laajempaan kehykseen, jolla pyritään turvaamaan sosiaalisen ja sosiaalisen talouden asema sisämarkkinoilla, ja toivoo, että eurooppalaisen säätiön perussääntö avaa tietä eurooppalaisen keskinäisen yhtiön perussäännölle.

5. toteaa, että perussäännöllä tulee vastata sekä yksinkertaistamisen että tehostamisen ja säätiöiden oikeusvarmuuden edistämisen tarpeisiin ja parantaa säätiöiden mahdollisuuksia toteuttaa rajatylittäviä tai valtioiden välisiä hankkeita yksin tai yhteistyössä valtakunnallisten, paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa.

6. toteaa lisäksi, että suurta yleisöä ajatellen perussäännön avulla on pyrittävä selkeyttämään säätiöiden toimintaa ja rahoitusta kansalaisten silmissä.

7. toivoo, että eurooppalaisen säätiön eurooppalaista ulottuvuutta korostetaan paitsi sen perustamisen yhteydessä myös sen koko elinkaaren ajan ja että mahdollisimman suuri osa eurooppalaiseen säätiöön sovellettavista säännöksistä sisällytetään eh-

dotettuun asetukseen ja kunkin eurooppalaisen säätiön perussääntöön ja viittauksia kansallisiin lainsäädäntöihin rajoitetaan.

8. muistuttaa, että eurooppalaisilta säätiöiltä on edellytettävä tilinpäätöksen tekemistä varojen käytöstä sekä rahoittajilleen että kaikille Euroopan unionin kansalaisille, koska ne voivat kerätä yksityistä rahoitusta tai saada julkista rahoitusta tehtäviensä toteuttamiseksi.

II POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Säätiöalan taloudellinen painoarvo

9. toteaa, että säätiöalan taloudellinen painoarvo on huomattava: säätiöt käyttävät Euroopan unionissa vuosittain noin 150 miljardia euroa ja tarjoavat suoraan lähes miljoona koko-aikaista työpaikkaa.

10. panee merkille säätiöiden kiinnostuksen toimia valtioiden rajojen yli, jotta ne voivat ratkoa kokonaisvaltaisesti esimerkiksi maahanmuuttoa, sosioekonomiseen kehitykseen, tieteelliseen huippuosaamiseen, ihmisoikeuksiin ja ympäristöön liittyviä monisyisiä ongelmia.

11. korostaa erityisesti roolia, joka säätiöillä voi olla resursien ja luovuuden hyödyntämisessä Euroopassa vallitsevan vakavan poliittisen, taloudellisen ja sosiaalisen kriisin aikana, jolloin on erityisen tärkeää tarkastella kaikkia mahdollisuuksia Euroopan unionin vahvistamiseksi ja unionin kansalaisten tulevaisuuden ja kasvunäkymien turvaamiseksi.

Raskaat ja kalliit hallinnolliset velvoitteet

12. toteaa, että säätiöiden valtioidenvälisen tai rajatylittävän toiminnan vaikeudet voivat johtua kansallisen lainsäädännön säännöksistä, joiden takia säätiöt joutuvat käyttämään osan varoistaan neuvontapalveluihin ja erilaisiin hallinnollisiin kustannuksiin. Tähän arvioidaan kuluvan vuosittain noin 90–102 miljoonaa euroa. Tämä summa on pois yleishyödyllisistä hankkeista, joita säätiöt toteuttavat yksin tai yhteistyössä muiden säätiöiden taikka paikallis- tai alueyhteisöjen kanssa.

Perussääntö, jolla vahvistetaan eurooppalaisen kansalaisaloitteen toteutumista säätiöiden roolin avulla

13. korostaa, että säätiöt perustetaan useimmiten yksityisoikeudellisten henkilöiden (yksityishenkilöiden tai yritysten) aloitteesta ja ne toteuttavat eurooppalaisten kannalta erittäin tärkeitä yleishyödyllisiä hankkeita usein paikallis- ja alueyhteisöjen toimivaltaan kuuluvilla aloilla, joita ovat mm. sosiaali- ja terveyspalvelut, sosiaaliturva, taide ja kulttuuri, yleissivistävä ja ammatillinen koulutus sekä tiede, tutkimus ja innovointi.

14. katsoo, että kansallisille säätiöille vaihtoehtoisen uuden oikeudellisen muodon – eurooppalaisen säätiön perussäännön – valitseminen olisi omiaan parantamaan säätiöiden asemaa Euroopan unionissa.

15. kannattaa näin ollen ollen komission esittämää ehdotusta asetukseksi eurooppalaisen säätiön perussäännöstä ja toteaa, että se nivoutuu eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta annettuun asetukseen ja eurooppalaisen alueellisen yhteistyön yhtymän (EAYY) perussäännön laatimisesta annettuun asetukseen, joiden tavoitteena on edistää ja helpottaa rajatylittävää, valtioiden välistä ja alueiden välistä yhteistyötä yhteisön tasolla.

16. katsoo, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 352 artikla, jonka mukaan neuvosto hyväksyy perussopimuksissa asetetun tavoitteen saavuttamiseksi tarpeelliset toimet yksimielisesti komission ehdotuksesta ja Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan, on ainoa asianmukainen oikeusperusta nyt ehdotetulle asetukselle, koska perussopimuksissa ei ole erityisiä määräyksiä, joiden nojalla unionin toimielimillä olisi nimenomainen toimivalta kyseisessä asiassa. Valinta noudattelee linjaa, jota on aiemminkin sovellettu hyväksyttäessä säännöksiä mm. eurooppayhtiön ja eurooppalaisen taloudellisen etuyhtymän perussäännöistä, eikä se vaikuta mitenkään säätiöiden kansalliseen sääntelyyn. Komitea huomauttaa lisäksi, että vain yksi yhdeksästätoista kansallisesta parlamentista, jotka ovat tarkastelleet tätä asetusehdotusta toissijaisuusperiaatteen toteutumisen valvontaan liittyvän ennakkovarotusjärjestelmän puitteissa, on antanut siitä perustellun lausunnon.

17. toteaa, että perussäännöllä tulee vastata sekä yksinkertaistamista että tehostamista koskeviin säätiöiden tarpeisiin ja antaa säätiöille mahdollisuus toteuttaa entistä tehokkaammin rajatylittäviä tai valtioiden välisiä hankkeita yksin tai yhteistyössä kansallisten, paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Lisäksi sen avulla tulee parantaa oikeusvarmuutta ja selkeyttää säätiöiden toimintaa ja rahoitusta suuren yleisön silmissä.

Eurooppalaisen ulottuvuuden korostaminen

18. toivoo, että eurooppalaisen säätiön eurooppalaista ulottuvuutta korostettaisiin voimakkaammin ja edellytykseksi asetet-

taisiin, että säätiö harjoittaa tai sen sääntömääräisenä tavoitteena on harjoittaa valtioiden välistä tai rajatylittävää toimintaa paitsi rekisteröintihetkellä myös koko elinkaarensa ajan.

19. pitää tähän liittyen valitettavana, että ehdotetussa asetuksessa viitataan usein jäsenvaltioiden kansallisiin lainsäädäntöihin, sillä tämä aiheuttaa komitean mielestä eurooppalaisille säätiöille oikeudellista epävarmuutta yhdenmukaistamissääntöjen puuttumisen takia.

Selkeyden, luotettavuuden ja avoimuuden vaatimus

20. muistuttaa, että eurooppalaisten säätiöiden on kyettävä antamaan lahjoittajilleen ja rahoittajilleen sekä yleisesti ottaen kaikille Euroopan unionin kansalaisille erittäin vahvat takeet vakaudestaan ja tehtävä täysin avoimesti selkoa hallintotavastaan ja saamiensa varojen käytöstä, koska eurooppalaiset säätiöt voivat kerätä yksityistä rahoitusta ja saada julkista rahoitusta tehtäviensä hoitamiseksi.

Eurooppalaisten säätiöiden tarkoituksen selkeyttäminen

21. toteaa, että eräissä jäsenvaltioissa ilmaisuilla "yleishyödyllisyys" ja "yleinen etu" tarkoitetaan eri asioita ja ne voivat eräissä tapauksissa viitata joko menettelyyn tai erityiseen kansallisen lainsäädännön mukaiseen oikeudelliseen asemaan taikka nimenomaan verotukselliseen lähestymistapaan. Komitea kehottaa kuitenkin yhtenäistämään käytettyä terminologiaa ja käyttämään ilmaisua "julkinen etu". Se tulee käsittää samalla tavalla kaikissa jäsenvaltioissa määriteltäessä eurooppalaisen säätiön tavoitetta, eikä sitä pidä yhdistää mitenkään verotukselliseen lähestymistapaan.

22. toivoo lisäksi, että 5 artiklassa määritellään, mitä ilmaisulla "amatööriurheilu" tarkoitetaan, jotta eurooppalaisten säätiöiden toimet eivät koskaan suuntautuisi sellaisen toiminnan tukemiseen, joka kuuluu pikemminkin ammattiurheilun piiriin.

Luotettavuuden parantaminen

23. ymmärtää pyrkimyksiä löytää säätiöiltä edellytettävien varojen vähimmäismäärän osalta tasapaino eri jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön vaatimusten välillä sekä toiveen eurooppalaisten säätiöiden perustamisen helpottamisesta kaikkialla unionissa. Komitea kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että lahjoittajille ja kansalaisille tulee taata eurooppalaisten säätiöiden riittävä taloudellinen vakaus, ja toivoo yhtäältä, että eurooppalaisen säätiön rekisteröimiseksi vaadittava varojen vähimmäismäärä nostettaisiin komitean liian pienenä pitämästä 25 000 eurosta 50 000 euroon, ja toisaalta, että varojen määrä olisi säilytettävä tällä tasolla eurooppalaisen säätiön koko elinkaaren ajan ja että kyseisen vähimmäismäärän noudattamatta jättämisestä olisi seuraamuksena purkaminen.

24. pitää ennalta määrättyinä, ettei eurooppalainen säätiö saa tavoitella voittoa, mutta toteaa, että säätiöt saattavat joutua harjoittamaan taloudellista toimintaa yleishyödyllisten tehtäviensä hoitamiseksi, ja ehdottaa 11 artiklan muuttamista niin, että siinä määritellään tarkemmin, missä rajoissa eurooppalainen säätiö voi harjoittaa taloudellista toimintaa.

25. katsoo, että kysymys eurooppalaisten säätiöiden hallituksen ja valvontaelimen jäsenille maksettavista korvauksista kytkeytyy kiinteästi säätiöiden voittoa tavoittelemattomaan luonteeseen ja että ehdotetussa asetuksessa on vahvistettava periaatesäännöt tästä asiasta.

26. toivoo, että eturistiriitojen ehkäisyä koskevia periaatteita selvennetään, sillä nykyinen sanamuoto johtaa komitean mielestä eriäviin tulkintoihin, jotka voivat vaikuttaa päinvastoin kuin toivotaan.

27. pitää ehdotettuja tilinpito- ja avoimuussääntöjä hyväksyttävänä mutta ehdottaa eurooppalaisten säätiöiden toiminnan val-

vontaa ja julkisuutta koskevien sääntöjen selventämistä ja täsmentämistä.

Yhdenmukaistamistarve

28. ymmärtää budjettikuriin liittyvät haasteet, joiden johdosta on päädytty eurooppalaisten säätiöiden valvontaviranomaisen perustamiseen kansalliselle tasolle sen sijaan, että luotaisiin EU-tason valvontamenettely ja -viranomaisen.

29. toteaa, että ehdotettuun asetukseen on tarkoituksenmukaista sisällyttää verotusta koskevia säännöksiä, mutta suhtautuu varauksellisesti kansallisille yleishyödyllisille yhteisöille tarkoitettujen verojärjestelmien automaattiseen ulottamiseen myös eurooppalaisiin säätiöihin, sillä kyseisten kansallisten verojärjestelmien soveltamisdellytykset vaihtelevat jäsenvaltioittain suuresti.

III MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

2 artiklan 5 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Tässä asetuksessa sovelletaan seuraavia määritelmiä: 5) 'yleishyödyllisellä yhteisöllä' tarkoitetaan jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustettua säätiötä, jolla on yleishyödyllinen tarkoitus, ja/tai vastaavanlaista yleishyödyllistä oikeushenkilöä ilman jäsenyyttä;	Tässä asetuksessa sovelletaan seuraavia määritelmiä: 5) ' yleishyödyllisellä <u>julkisen edun mukaisella</u> yhteisöllä' tarkoitetaan jonkin jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustettua säätiötä, jolla on yleishyödyllinen <u>julkisen edun mukainen</u> tarkoitus, ja/tai vastaavanlaista yleishyödyllistä <u>julkisen edun mukaista</u> oikeushenkilöä ilman jäsenyyttä;

Perustelu

Esittelijä korvaa muutosehdotuksessa 1 ilmauksen "yleishyödyllinen tarkoitus" ilmauksella "julkisen edun mukainen tarkoitus".

Muutosehdotus 2

5 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
5 artikla Yleishyödyllinen tarkoitus 1. FE on erillinen yleishyödylliseen tarkoitukseen perustettu yhteisö.	5 artikla Yleishyödyllinen <u>julkisen edun mukainen</u> tarkoitus 1. FE on erillinen yleishyödylliseen <u>julkisen edun mukaiseen</u> tarkoitukseen perustettu yhteisö.

Perustelu

Käyttämällä ilmaisua "julkinen etu" voidaan yhtenäistää "yleishyödyllisyyden" ja "yleisen edun" käsitteet ja pienentää sekaannuksen vaaraa eräissä jäsenvaltioissa käytettäviin vero- tai yksityisoikeudellisiin käsitteisiin, joiden perusteella kansallisen lainsäädännön mukaisille säätiöille vahvistetaan erityinen verotuksellinen asema tai järjestelmä.

Muutosehdotus 3

5 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
5 artikla Yleishyödyllinen tarkoitus	5 artikla Yleishyödyllinen tarkoitus
2. FE palvelee laajassa merkityksessä yleistä etua.	2. FE palvelee laajassa merkityksessä <u>julkistav</u> yleistä etua.
Se voidaan perustaa ainoastaan seuraaviin tarkoituksiin, joita varten sen varat on peruuttamattomasti varattu:	Se voidaan perustaa ainoastaan seuraaviin tarkoituksiin, joita varten sen varat on peruuttamattomasti varattu:
a) --	a) --
r) amatööriurheilu;	r) amatööriurheilu, <u>joka määritellään sellaisten henkilöiden harjoittamaksi urheiluksi, jotka eivät saa kyseisestä toiminnasta säännöllisiä ja merkittäviä tuloja;</u>
s) --.	s) --
	t) <u>kaikenlaisen väkivallan uhrien puolustaminen.</u>

Perustelu

Amatööriurheilu kannattaa määritellä tarkasti, sillä käytännöt vaihtelevat urheilulajeittain jäsenvaltioista toiseen ja eräitä urheilulajeja, joita pidetään amatööriurheiluna, harjoitetaan kuitenkin sellaisella tasolla ja sellaisin edellytyksin, että ne muistuttavat yhä enemmän ammatillista toimintaa, joka ei kuulu julkisen edun piiriin.

Luetteloon kannattaa myös lisätä kaikenlaisen väkivallan uhrien puolustaminen. Seuraavassa kohdassa mainittujen kolmansien maiden kanssa tehtävää yhteistyötä tulisi korostaa.

Muutosehdotus 4

6 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
6 artikla Rajatyöttävä osatekijä	6 artikla Rajatyöttävä osatekijä Eurooppalainen ulottuvuus
Rekisteröintihetkellä FE harjoittaa tai sen sääntömääräisenä tavoitteena on harjoittaa toimintaa vähintään kahdessa jäsenvaltiossa.	Rekisteröintihetkellä FE:n harjoittaa tai sen sääntömääräisenä tavoitteena on harjoittaa toimintaa vähintään kahdessa jäsenvaltiossa. <u>Rekisteröinnin jälkeen se harjoittaa toimintaa vähintään kahdessa jäsenvaltiossa.</u> <u>Sen on jatkettava kyseisen toiminnan harjoittamista vähintään kahdessa jäsenvaltiossa koko olemassaolonsa ajan.</u>

Perustelu

Esitetyn muutosehdotuksen tavoitteena on vahvistaa FE:n eurooppalaista ulottuvuutta siten, että varmistetaan toiminnan harjoittaminen useammassa jäsenvaltiossa koko FE:n olemassaolon ajan eikä vain sen perustamishetkellä. Kun kyseessä on uusi FE, joka ei voi harjoittaa toimintaa rekisteröintihetkellä, sen eurooppalaisen ulottuvuuden tulee näkyä sen sääntömääräisissä tavoitteissa, mikä selittää sanamuodon muuttamisen.

Muutosehdotus 5

7 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
7 artikla	7 artikla
Varat	Varat
2. FE:n varojen on oltava vähintään 25 000 euroa.	2. FE:n varojen on oltava <u>rekisteröintihetkellä ja säätiön koko olemassaolon ajan</u> vähintään 25 000 <u>50 000</u> euroa.

Perustelu

Komitea ehdottaa, että eurooppalaiselta säätiöltä sen perustamishetkellä edellytettävä varojen vähimmäismäärä nostetaan 50 000 euroon ja tätä vaatimusta sovelletaan säätiön koko olemassaolon ajan, jotta siltä vaadittavasta vakaudesta ja luotettavuudesta olisi paremmat takeet.

Muutosehdotus 6

10 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
10 artikla	10 artikla
Oikeustoimikelpoisuus	Oikeustoimikelpoisuus
1. FE:llä on täysi oikeustoimikelpoisuus kaikissa jäsenvaltioissa.	1. FE:llä on täysi oikeustoimikelpoisuus kaikissa jäsenvaltioissa, <u>mikäli tässä asetuksessa ei säädetä rajoituksista.</u>
Jollei sen perussäännöstä aiheudu rajoituksia, FE:llä on kaikki tehtäviensä hoitamiseen tarvittavat oikeudet, myös oikeus omistaa irtainta ja kiinteää omaisuutta, myöntää avustuksia, kerätä varoja sekä vastaanottaa ja pitää hallussaan mistä tahansa laillisesta lähteestä, myös kolmansista maista, saatuja kaikenlaisia lahjoituksia, mukaan luettuina osakkeet ja muut siirtokelpoiset arvopaperit, perinnöt ja tavaramahjoitukset.	Jollei sen perussäännöstä aiheudu rajoituksia, FE:llä on kaikki tehtäviensä hoitamiseen tarvittavat oikeudet, myös oikeus omistaa irtainta ja kiinteää omaisuutta, myöntää avustuksia, kerätä varoja sekä vastaanottaa ja pitää hallussaan mistä tahansa laillisesta lähteestä, myös kolmansista maista, saatuja kaikenlaisia lahjoituksia, mukaan luettuina osakkeet ja muut siirtokelpoiset arvopaperit, perinnöt ja tavaramahjoitukset.
FE:llä on oikeus sijoittautua mihin tahansa jäsenvaltioon, jos sen tehtävien hoitaminen edellyttää sitä.	FE:llä on oikeus sijoittautua mihin tahansa jäsenvaltioon, jos sen tehtävien hoitaminen edellyttää sitä.

Perustelu

On täydennettävä säännöstä, jonka mukaan FE:llä on täysi oikeustoimikelpoisuus kaikissa jäsenvaltioissa, ottamalla huomioon 11 artiklan säännökset FE:n taloudellista toimintaa koskevista rajoituksista (julkisen edun mukaisen tarkoituksen toteuttaminen; FE:n julkisen edun mukaiseen tarkoitukseen liittymätön taloudellinen toiminta ei saa muodostaa enempää kuin 10 prosenttia sen vuotuisista nettovaroista sillä ehdolla, että tällaisen toiminnan tulokset esitetään erikseen kirjanpidossa ja käytetään kokonaisuudessaan säätiön julkisen edun mukaisten tehtävien hoitoon).

Muutosehdotus 7

11 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>11 artikla</p> <p>Taloudellinen toiminta</p> <p>1. Jollei sen perussäännöstä aiheudu rajoituksia, FE voi harjoittaa vapaasti kauppaa tai muuta taloudellista toimintaa, jos tällaisen toiminnan tuotto käytetään yksinomaan sen yhteen tai useampaan yleishyödylliseen tarkoitukseen.</p> <p>2. FE:n yleishyödylliseen tarkoitukseen liittymätön taloudellinen toiminta saa muodostaa enintään 10 prosenttia sen vuotuisesta nettoliikevaihdosta, jos tällaisen toiminnan tulokset esitetään erikseen kirjanpidossa.</p>	<p>11 artikla</p> <p>Taloudellinen toiminta</p> <p>1. <u>Jollei sen perussäännöstä aiheudu rajoituksia, FE voi harjoittaa taloudellista toimintaa, mikäli se liittyy kiinteästi FE:n julkisen edun mukaisiin tehtäviin, jos tällaisen toiminnan tuotto käytetään sen julkisen edun mukaiseen tarkoitukseen.</u> Jollei sen perussäännöstä aiheudu rajoituksia, FE voi harjoittaa vapaasti kauppaa tai muuta taloudellista toimintaa, jos tällaisen toiminnan tuotto käytetään yksinomaan sen yhteen tai useampaan yleishyödylliseen tarkoitukseen.</p> <p>2. FE:n <u>julkisen edun mukaiseen yleishyödylliseen</u> tarkoitukseen liittymätön taloudellinen toiminta <u>ei</u> saa muodostaa <u>enempää kuin enintään</u> 10 prosenttia sen vuotuisesta <u>nettovaroista liikevaihdosta</u>, jos tällaisen toiminnan tulokset esitetään erikseen kirjanpidossa <u>ja käytetään kokonaisuudessaan säätiön julkisen edun mukaisten tehtävien hoitoon.</u></p>

Perustelu

Muutosehdotuksen tavoitteena on tarkentaa, missä määrin eurooppalainen säätiö voi harjoittaa taloudellista toimintaa, jotta säätiöt eivät menettäisi voittoa tavoittelematonta perusluonnettaan toteuttamalla kohtuuttoman paljon puhtaasti kaupallisia toimia, jotka eivät liity niiden tarkoitukseen.

Muutosehdotus 8

21 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>21 artikla</p> <p>Rekisteröinti</p> <p>1. FE rekisteröidään yhdessä jäsenvaltiossa.</p> <p>2. FE, joka on perustettu sulauttamalla kaksi samaan jäsenvaltioon laillisesti sijoittautunutta yleishyödyllistä yhteisöä, rekisteröidään kyseisessä jäsenvaltiossa.</p> <p>3. Rajatylittävällä sulautumisella perustettu FE rekisteröidään yhdessä niistä jäsenvaltioista, joihin sulautuvat yhteisöt olivat laillisesti sijoittautuneet.</p> <p>4. Muuntamalla perustettu FE rekisteröidään jäsenvaltiossa, johon muunnettu yhteisö oli alun perin laillisesti sijoittautunut.</p>	<p>21 artikla</p> <p>Rekisteröinti</p> <p>1. FE rekisteröidään <u>yhdessä siinä</u> jäsenvaltiossa, <u>jossa sen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee.</u></p> <p>2. FE, joka on perustettu sulauttamalla kaksi samaan jäsenvaltioon laillisesti sijoittautunutta yleishyödyllistä yhteisöä, rekisteröidään kyseisessä jäsenvaltiossa.</p> <p>3. Rajatylittävällä sulautumisella perustettu FE rekisteröidään <u>yhdessä niistä siinä</u> jäsenvaltiosta, <u>jossa vastaanottavan säätiön sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee</u> <u>joihin sulautuvat yhteisöt olivat laillisesti sijoittautuneet.</u></p> <p>4. Muuntamalla perustettu FE rekisteröidään jäsenvaltiossa, johon muunnettu yhteisö oli alun perin laillisesti sijoittautunut.</p>

Perustelu

Oikeusvarmuuden turvaamiseksi ehdotetaan, että FE:n rekisteröintipaikkaa määriteltäessä tulisi toisena kriteerinä ottaa huomioon FE:n sääntömääräisen kotipaikan sijainti.

Muutosehdotus 9

Lisätään 31 artiklan jälkeen uusi artikla.

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>Hallintoperiaatteet</p> <p>1. <u>Kukaan ei voi olla samanaikaisesti sekä hallintoelimen että valvontaelimen jäsen.</u></p> <p>2. <u>Hallintoelimen ja valvontaelimen jäsenet hoitavat tehtäviään korvauksetta. Heille voidaan korvata tehtävien hoidosta aiheutuneet kustannukset perussäännöissä määriteltyin edellytyksin.</u></p> <p>3. <u>Mitään suoraa tai epäsuoraa etua ei voida myöntää perustajalle, hallituksen tai valvontaelimen jäsenelle, toimitusjohtajalle tai tilintarkastajalle eikä siirtää henkilölle, jolla on liikesuhde tai läheinen perhesuhde heidän kanssaan, jollei kyseistä etuutta käytetä heidän tehtäviensä hoitamiseen FE:ssä.</u></p>

Perustelu

Muutosehdotuksen vaikuttimena on komitean halu täsmentää hallintosääntöjä ja eettisiä sääntöjä niin, että ne vastaavat eurooppalaisten säätiöiden voittoa tavoittelematonta perusluonnetta sekä säätiöiltä odotettavan selkeyden ja avoimuuden vaatimuksia.

Muutosehdotus 10

32 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>32 artikla</p> <p>Eturistiriidat</p> <p>1. Perustaja ja muut hallituksen jäsenet, joilla on mahdollisesti perustajaan tai toisiinsa liike- tai perhesuhde tai muu suhde, joka voi luoda tosiasiallisen tai mahdollisen eturistiriidan, esimerkiksi heikentää heidän arviointikykyään, eivät voi olla enemmistönä hallituksessa.</p> <p>2. Kukaan ei voi olla samanaikaisesti sekä hallituksen että valvontaelimen jäsen.</p> <p>3. Mitään suoraa tai epäsuoraa etua ei voida myöntää perustajalle, hallituksen tai valvontaelimen jäsenelle, toimitusjohtajalle tai tilintarkastajalle, eikä siirtää henkilölle, jolla on liikesuhde tai läheinen perhesuhde heidän kanssaan, jollei kyseistä etuutta käytetä heidän tehtäviensä hoitamiseen FE:ssä.</p>	<p>32 artikla</p> <p>Eturistiriidat</p> <p>1. <u>Perustaja ja muut hallituksen jäsenet, joilla on mahdollisesti perustajaan tai toisiinsa liike- tai perhesuhde tai muu suhde, joka voi luoda tosiasiallisen tai mahdollisen eturistiriidan, esimerkiksi heikentää heidän arviointikykyään, eivät voi olla enemmistönä hallituksessa. Hallituksen tai valvontaelimen jäsenen on ilmoitettava FE:lle kirjallisesti kaikista suorista tai epäsuorista kolmanteen osapuoleen liittyvistä etunäkökohdista, jotka voivat johtaa hänen henkilökohtaisen etunsa tai häneen liike- tai perhesuhteessa olevan henkilön edun ja FE:n edun väliseen ristiriitaan.</u></p> <p>2. <u>Kukaan ei voi olla samanaikaisesti sekä hallituksen että valvontaelimen jäsen. Hallituksen tai valvontaelimen jäsenen on tapauksen mukaan pidätyttävä osallistumasta sellaisen asian käsittelyyn tai sellaisesta asiasta päättämiseen, joka koskee häneen liike- tai perhesuhteessa olevaa tahoja tai henkilöä tai johon liittyen hänellä on suoria tai epäsuoria intressejä.</u></p> <p>3. <u>Mitään suoraa tai epäsuoraa etua ei voida myöntää perustajalle, hallituksen tai valvontaelimen jäsenelle, toimitusjohtajalle tai tilintarkastajalle, eikä siirtää henkilölle, jolla on liikesuhde tai läheinen perhesuhde heidän kanssaan, jollei kyseistä etuutta käytetä heidän tehtäviensä hoitamiseen FE:ssä.</u></p>

Perustelu

Muutosehdotuksen vaikuttimena on komitean halu vahvistaa hallintosääntöjä ja eettisiä sääntöjä, joiden avulla on varmistettava lahjoittajien ja kaikkien kansalaisten eurooppalaisilta säätiöiltä odottama selkeys ja avoimuus.

Muutosehdotus 11

33 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
33 artikla	33 artikla
FE:n edustaminen suhteissa kolmansiin osapuoliin	FE:n edustaminen suhteissa kolmansiin osapuoliin
Hallitus ja kuka tahansa henkilö, jonka hallitus on valtuuttanut ja joka on velvollinen noudattamaan sen antamia ohjeita, voi edustaa FE:tä suhteissa kolmansiin osapuoliin ja oikeudellisissa menettelyissä.	Hallitus ja kuka tahansa <u>sen valtuuttama</u> henkilö, jonka hallitus on valtuuttanut ja joka on velvollinen noudattamaan sen <u>hallituksen</u> antamia ohjeita ja on merkitty rekisteriin, voi edustaa FE:tä suhteissa kolmansiin osapuoliin ja oikeudellisissa menettelyissä.

Perustelu

Tarkoitus on selkiyttää, että oltaessa tekemisissä kolmansien osapuolten kanssa ja oikeudellisissa menettelyissä FE:tä ovat valtuutettuja edustamaan ainoastaan henkilöt, jotka on merkitty rekisteriin ehdotetun asetuksen 23 artiklan 1 kohdan e alakohdan ii alakohdan mukaisesti.

Muutosehdotus 12

34 artiklan 5 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
34 artikla	34 artikla
Avoimuus ja tilinpitovelvollisuus	Avoimuus ja tilinpitovelvollisuus
--	--
5. Hallituksen asianmukaisesti hyväksymät vuosittaiset tilit ja tilien tarkastamisesta vastaavan henkilön antama lausunto sekä toimintakertomus on julkistettava.	5. Hallituksen asianmukaisesti hyväksymät vuosittaiset tilit ja tilien tarkastamisesta vastaavan henkilön antama lausunto sekä toimintakertomus on julkistettava. <u>Vähimmäisvaatimuksena on, että ne ovat kaikkien Euroopan unionin kansalaisten saatavilla FE:n internetsivuilla.</u>

Perustelu

Muutosehdotuksen vaikuttimena on komitean halu vahvistaa hallintosääntöjä ja eettisiä sääntöjä, joiden avulla on varmistettava lahjoittajien ja kaikkien kansalaisten eurooppalaisilta säätiöiltä odottama selkeys ja avoimuus.

Muutosehdotus 13

43 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Lopettamispäätös	Lopettamispäätös
--	--

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>2. Valvontaviranomainen voi FE:n hallitusta kuultuaan päättää lopettaa FE:n, tai jos kansallisessa lainsäädännössä näin säädetään, ehdottaa sen lopettamista toimivaltaiselle tuomioistuimelle jossakin seuraavista tilanteista:</p> <p>a) hallitus ei ole toteuttanut toimia 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa;</p> <p>b) FE rikkoo jatkuvasti perussääntöään, tätä asetusta tai kansallista lainsäädäntöä.</p>	<p>2. Valvontaviranomainen voi FE:n hallitusta kuultuaan päättää lopettaa FE:n <u>ja nimetä selvitysmiehen</u>, tai jos kansallisessa lainsäädännössä näin säädetään, ehdottaa sen lopettamista <u>ja henkilöä selvitysmieheksi</u> toimivaltaiselle tuomioistuimelle jossakin seuraavista tilanteista:</p> <p>a) hallitus ei ole toteuttanut toimia 1 kohdassa tarkoitettuissa tapauksissa;</p> <p>b) FE rikkoo jatkuvasti perussääntöään, tätä asetusta tai kansallista lainsäädäntöä.</p>

Muutosehdotus 14

44 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Lopettaminen</p> <p>1. Jos valvontaviranomainen on hyväksynyt hallituksen päätöksen 43 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti tai jos valvontaviranomainen tai tarvittaessa tuomioistuin on päättänyt lopettaa FE:n, FE:n varat käytetään tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti.</p> <p>--</p>	<p>Lopettaminen</p> <p>1. Jos valvontaviranomainen on hyväksynyt hallituksen päätöksen 43 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti tai jos valvontaviranomainen tai tarvittaessa tuomioistuin on päättänyt lopettaa FE:n, FE:n varat käytetään tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti. <u>FE vastaa lopettamisen kustannuksista.</u></p> <p>--</p>

Bryssel 29. marraskuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Vesipolitiikan alan prioriteettiaineet”

(2013/C 17/14)

ALUEIDEN KOMITEA

- pitää tervetulleena komission ehdotusta laajentaa vesipolitiikan alaan kuuluvien prioriteettiaineiden luetteloa ja katsoo, että ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseksi lääkeaineet on lisättävä prioriteettiaineiden ja vaarallisten prioriteettiaineiden luetteloon, tai ainakin sitä tulisi harkita.
- kehottaa asiasta vastaavia Euroopan komission yksiköitä tarkastelemaan viipymättä näiden aineiden sallittavuutta ja antamaan suosituksen siitä, saako niitä edelleen markkinoida EU:ssa. Alueiden komitea pitää tärkeänä, että jo lääkeaineiden valmistuksessa ja lupien myöntämisessä otetaan huomioon ympäristön kuormituksen vähentäminen. Komitean mielestä on varmistettava, että paikallis- ja alueviranomaisten seurantatoimet ovat kustannusoptimaalisia.
- pyytää, että jäsenvaltioiden määräaikaan direktiivin noudattamiseksi pidennettäisiin 24 kuukauteen direktiivin antamisen jälkeen, jotta voidaan arvioida tarkemmin jäsenvaltioissa voimaan saatettavan lainsäädännön vaikutuksia ja jotta paikallis- ja alueviranomaisille aiheutuvat kustannukset voidaan jakaa pitemmälle aikavälille.
- toivoo, että jäsenvaltioiden on sovellettava aineita 2, 5, 15, 20, 22, 23, 28, ja 34–48 koskevia ympäristölaatuunormeja tarkistettuaan ensin vesipiirien hoitosuunnitelmat vuonna 2021 ja pyrittävä saavuttamaan hyvä kemiallinen tila näiden aineiden osalta vuoden 2027 loppuun mennessä.
- myöntää, että jäsenvaltioiden toteuttama, tarkkailtavien aineiden luetteloon sisältyvien aineiden seuranta on tarpeen, mutta katsoo, että riittävän valmisteluajan takaamiseksi seuranta tulisi aloittaa vuoden kuluessa aineen lisäämisestä luetteloon. Tarkkailtavien aineiden luetteloon sisältyvien aineiden seurannan järjestämisessä jäsenvaltiot voivat hyödyntää myös valtioidenvälistä yhteistyötä.
- korostaa vaarallisia aineita koskevien tietojen saatavuuden ja ymmärrettävyyden merkitystä. Komitea katsoo, että väestölle tulisi tiedottaa vesiympäristön tilasta sekä sen parantamiseen tähtäävistä toimista.

Esittelijä	Urve ERIKSON (EE, AE), Tudulinna kunnanvaltuuston jäsen
Viiteasiakirja	Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi direktiivien 2000/60/EY ja 2008/105/EY muuttamisesta vesipolitiikan alan prioriteetti-aineiden osalta
	COM(2011) 876 final – 2011/0429 (COD)

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

A. Yleistä

1. pitää tervetulleena komission ehdotusta, jossa käsitellään vesipolitiikan alaan kuuluvien prioriteettiaineiden luetteloa eli vesipolitiikan puitteidirektiivin 2000/60/EY liitteessä X lueteltuja kemikaaleja, joista Euroopan unionin tasolla aiheutuu merkittävä riski vesiympäristölle tai vesiympäristön välityksellä.

2. katsoo, että komission muutosehdotukset ovat vuoteen 2020 asti ulottuvan, biologista monimuotoisuutta koskevan EU-strategian mukaisia. Ehdotukset vesipolitiikan alaan kuuluvien, prioriteettiaineita koskevien direktiivien muuttamiseksi vastaavat biologista monimuotoisuutta koskevassa strategiassa esitettyjä esimerkkejä ja täydentävät niitä.

3. suhtautuu myönteisesti vaarallisten prioriteettiaineiden määrittelyn selkiyttämiseen ja kannattaa prioriteettiaineiden luettelon laajentamista niin, että luodaan luettelo tarkistettavista prioriteettiaineista. Komitea korostaa, että luettelon tehtävien kaikkien lisäysten on perustuttava vankkaan tieteelliseen näyttöön kyseessä olevien aineiden vaikutuksista ihmisiin, eläimiin ja kasveihin sekä näiden aineiden valvonnan ja veden kiertoalusta poistamisen toteutettavuuteen ja kustannuksiin.

4. katsoo, että veden laatua on parannettava edelleen, sillä tasapainoisen vesiympäristön säilyttäminen on välttämätöntä yleisesti ekosysteemin kannalta sekä ihmisten terveyden kannalta, ja huomauttaa lisäksi, että virtaavan ja seisovan veden hoidolla on suotuisia vaikutuksia vesiviljelytalouteen.

5. pitää tarkkailtavien aineiden luettelon perustuvaa menettelyä asianmukaisena toimenpiteenä, jolla pyritään parantamaan EU:n vesivarojen suojelua. Menettelyn tarkoituksena on edistää prioriteettiaineiden luettelon tulevassa tarkistuksessa priorisointiprosessia EU:ssa toteutettavan mahdollisten vaarallisten aineiden määrätietoisien seurannan avulla.

6. korostaa, että paikallinen ja alueellinen panos ympäristön suojeluun on erityisen tärkeä, sillä se mahdollistaa paikallisen tiedon hyödyntämisen. Lisäksi vesiympäristöä vahingoittavien aineiden ja vaarallisten prioriteettiaineiden vaikutukset kohdistuvat suhteettoman suurelta osalta paikallisiin ja alueellisiin yhteisöihin.

B. Poliittiset suositukset

7. kannattaa komission muutosehdotusta, jonka mukaan vesiympäristön hyvän ekologisen tilan saavuttamiseksi koko EU:ssa asianomaiset kemikaalit on määriteltävä paitsi valtioiden tasolla myös paikallisella ja valuma-alueiden tasolla. Komitea muistuttaa myös, että jäsenvaltioille on annettava riittävästi aikaa ja lisävaroja, jotta ne voivat saattaa tarvittavan lainsäädännön voimaan ja panna täytäntöön vesiympäristön hyvän kemiallisen ja ekologisen tilan varmistamista koskevat säännökset.

8. pitää tervetulleena vaarallisten aineiden seurannan periaatetta, jonka mukaan pilaantumisen syyt tulee selvittää tapahtumapaikalla mahdollisimman pikaisesti ja lähellä pilaantumisen lähdettä, mutta kuitenkin taloudellisesti kestävällä ja ympäristöystävällisellä tavalla. Mikäli lisätoimiin ei ryhdytä, pilaantumisesta voi aiheutua pysyviä ympäristövahinkoja. Näin ollen on tärkeää tutkia ja seurata mahdollisia pilaantumisen lähteitä, jotta jo mahdollisimman varhain voidaan arvioida pilaantumisen laajuutta ja sen vesiympäristölle aiheuttamia riskejä. Lisäksi on oleellista seurata asianmukaisten matriisien avulla vaarallisten aineiden mahdollista kulkeutumista ympäristöön. Komitea kehottaa asettamaan tehokkaita päästörajoituksia unionin tasolla.

9. yhtyy komission kantaan, jonka mukaan hitaasti hajoavia, biokertyviä ja myrkyllisiä aineita ja muita aineita, jotka käyttäytyvät niiden tavoin, saattaa löytyä vesiympäristöstä vuosikymmenien ajan, vaikka mittavia toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi tai poistamiseksi on jo toteutettu. Komitea muistuttaa samalla, että käsillä olevassa direktiiviehdotuksessa käytetään aineiden vaarallisuuden eikä riskin käsitettä. Ehdotetussa direktiivissä käsitellään siis aineita, joiden pitoisuuksille on asetettu tietyt ylärajat, eikä riskejä, jotka liittyvät niiden reagointiin muiden vesiympäristössä esiintyvien aineiden kanssa. Sekä analyytisestä että taloudellisesta näkökulmasta olisi hyödyllisempää seurata sisävesissä esiintyvien aineiden kemiallisten yhdisteiden vaikutuksia, sillä kyseisillä yhdisteillä voi jo hyvin pieninäkin määrinä olla merkittäviä vaikutuksia vesiympäristöön.

10. korostaa vaarallisia aineita koskevien tietojen saatavuuden ja ymmärrettävyyden merkitystä. Komitea katsoo, että väestölle tulisi tiedottaa vesiympäristön tilasta sekä sen parantamiseen tähtäävistä toimista.

11. myöntää, että jäsenvaltioiden toteuttama, tarkkailtavien aineiden luetteloon sisältyvien aineiden seuranta on tarpeen, mutta katsoo, että riittävän valmisteluajan takaamiseksi seuranta tulisi aloittaa vuoden kuluessa aineen lisäämisestä luetteloon.

12. katsoo, ettei ehdotetun direktiivin 8 b artiklan nykyisiä tarkkailua koskevia vaatimuksia tule tiukentaa hyödyntämällä mahdollisuutta antaa delegoituja säädöksiä.

13. katsoo, että komission esittämien muutosehdotusten tavoitteiden saavuttamiseksi lääkeaineet on lisättävä prioriteettiaineiden ja vaarallisten prioriteettiaineiden luetteloon, tai ainakin sitä tulisi harkita, sillä on olemassa tieteellistä näyttöä siitä, että vesiympäristöön kulkeutuneet lääkeaineet sekä vahingoittavat ympäristöä että voivat myös aiheuttaa vaaraa ihmisten terveydelle ja geneettistä kontaminaatiota kaloille. Euroopan komission tekemä arviointi osoittaa, että mainituista lääkeaineista aiheutuu vaaraa vesistöille ja mahdollisesti myös ihmisille. Sen vuoksi komitea kehottaa asiasta vastaavia Euroopan komission yksiköitä tarkastelemaan viipymättä uudelleen näiden aineiden sallittavuutta ja antamaan suosituksen siitä, saako niitä edelleen markkinoida EU:ssa. Tässä yhteydessä alueiden komitea katsoo, että on edistettävä käsittelymenettelyitä koskevaa tutkimusta ja kiinnitettävä huomiota niiden kustannustehokkuuteen. Alueiden komitea pitää tärkeänä, että jo lääkeaineiden valmistuksessa ja lupien myöntämisessä otetaan huomioon ympäristön kuormituksen vähentäminen. Komitea huomauttaa lopuksi, että voimassa olevien säädösten tarkistamisessa ja yhteensovittamisessa paikallis- ja alueviranomaisia on kuultava sekä seurannan analyttisistä että myös optimaalisista mahdollisuuksista sekä huolehdittava siitä, että toimenpiteet ovat kustannusoptimaalisia.

14. toteaa, ettei vesien pilaantuminen pysähdy rajoihin. Vedenlaadun yleiseurooppalaisten normien luomista on siksi pidettävä tervetulleena. Jäsenvaltioiden edellytetään seuraavan prioriteettiaineita pintavesissä ja raportoivan ympäristölaatu normien ylittymisistä, ja tässä alueiden välinen yhteistyö on hyödyllistä. On tärkeää määritellä, miten, missä ja millä tavoin eliöstön valvontaa tulee toteuttaa, jotta se on vertailukelpoista kaikissa jäsenvaltioissa. Komitea korostaa, että tarkkailtavien aineiden luettelon käyttö EU-tasolla edistää entisestään EU:n viimeaikaista pyrkimystä tiukentaa ympäristönormeja maaperän suojelemiseksi, ilmansaasteiden vähentämiseksi, biologisen monimuotoisuuden ylläpitämiseksi ja kestäväen kehityksen takaamiseksi. Komitea painottaa, että tulevien hankkeiden yhteydessä on tärkeää kuulla myös paikallis- ja alueviranomaisia, jotta voidaan selvittää optimaaliset mahdollisuudet ja taata ympäristönsuojelun kestävyys..

15. muistuttaa, että vesiympäristöä voivat pilata myös momentilliset prioriteettiaineita ja vaarallisia aineita sisältävät tuot-

teet, jotka voivat kulkeutua elinkaarensa aikana tai lopussa ympäristöön. Näin ollen on hyvin tärkeää seurata tarkkaan vaarallisia aineita sisältäviä ongelmatuotteita ja niiden liikkumista EU:n sisällä. Samalla on myös tiedotettava väestölle kyseisistä tuotteista ja niiden oikeasta käsittelystä ja käytöstä, jotta voidaan vähentää kyseisten tuotteiden sisältämien aineiden kulkeutumista ympäristöön. Usein tilanne on sellainen, että vaikka jäsenvaltiossa ei tuoteta vaarallisia aineita sisältäviä tuotteita eikä käytetä kyseisiä kemikaaleja, siellä joudutaan kuitenkin hoitamaan maahantuotujen tavaroiden tai tuotteiden aiheuttamia seurauksia. Vesiympäristön hyvän ekologisen tilan saavuttaminen edellyttää, että käyttöön otettavia toimenpiteitä tarkastellaan monelta taholta. Saattaa myös olla oikea aika tarkistaa jäämien nykyisiä enimmäismääriä elintarvikkeiden osalta erityisesti, kun kyse on EU:hun tuotavista, kasvista johdetuista elintarvikkeista.

16. kritisoi tässä yhteydessä sitä, ettei komissio edelleenkään kaavaile EU:n laajuista yhtenäistä sääntelyä, joka koskisi prioriteettiaineiden päästöjä tai näiden aineiden tai niitä sisältävien tuotteiden valmistusta ja markkinoille saattamista ja jonka avulla jäsenvaltiot voisivat varmistaa ehdotetun direktiivin vaatimusten täyttymisen.

Paikallinen ja alueellinen merkitys

17. yhtyy käsitykseen, jonka mukaan vesiympäristön pysyvän pilaantumisen ehkäiseminen on asetettava yhdeksi EU:n ympäristöpolitiikan painopisteeksi. EU:n paikallis- ja aluetasoa edustavalla alueiden komitealla on oltava tällä alalla selkeä tehtävä. Alueiden komitea pystyy paikallis- ja alueviranomaisten avulla keräämään paikallis- ja aluetason tietoja ja tukemaan jäsenvaltioita niiden seuranta-tehtävässä. Direktiiveihin tehtyjen muutosehdotusten tehokasta täytäntöönpanoa ja syntyneiden kysymysten ratkaisemista voidaan edistää osaltaan tunnistamalla paikalliset ja alueelliset ongelmat paikallis- ja alueviranomaisten ja niille suunnattavan tiedotuksen ja koulutuksen avulla.

18. katsoo, että koska puhtaan vesiympäristön takaaminen on oleellinen edellytys sekä hyvän elämänlaadun että yritysten kehittämisen kannalta, paikallis- ja alueviranomaisilla on keskeinen rooli asian edistämiseksi.

19. korostaa paikallis- ja alueviranomaisten roolia vesiympäristön kemiallista tilaa ja siihen kohdistuvia toimia koskevien tietojen levittämisessä yhteiskunnan kaikilla tasoilla. Yhteiskunnan tuki ja osallistuminen on edellytys vesivarojen suojelulle, ongelmien ja niiden parhaiden mahdollisten ratkaisujen tunnistamiselle sekä asianomaisten kustannusten määrittämiselle.

Toissijaisuusperiaate

20. toteaa, että yhteiset, valtioiden rajat ylittävät valuma-alueet kattavat 60 prosenttia EU:n alasta. Vesivarojen tehokas suojeleminen edellyttää näin ollen yhteistä EU:n tason lähestymistapaa. Käsillä olevassa asiakirjassa tarkastellaan pelkästään prioriteettiaineiden tunnistamista ja yhteisten ympäristölaatu- ja ympäristöolosuhteiden saattamista. Uusia EU:n toimenpiteitä jo käytettävissä olevien lisäksi ei ehdoteta. Pilaantumisen seurannan erityiset ja lisätoimenpiteet jätetään jäsenvaltioille, jotka voivat valita tehokaimman tavan tavoitteiden saavuttamiseen paikalliset olosuhteet huomioiden.

21. katsoo, että koska ehdotuksessa esitettyjen toimenpiteiden tavoitteita ei pystytä niiden luonteen vuoksi saavuttamaan riittävässä määrin jäsenvaltioitasolla ja koska ne laajuutensa ja vaikutustensa vuoksi voitaisiin toteuttaa paremmin EU-tasolla, ehdotus vastaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan mukaista toissijaisuusperiaatetta. Kyseisessä artiklassa tarkoi-

tetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ehdotuksen säännökset eivät ylitä sitä, mikä on tarpeen sen tavoitteiden saavuttamiseksi.

22. katsoo, että vaikka komission ehdotuksen perusteluosan mukaan muutokset eivät vaikuta talousarvioon, voidaan kuitenkin olettaa, että lisäseurannasta, uusien aineiden tunnistamisesta ja uusien vaarallisten aineiden poistamisesta aiheutuu lisäkustannuksia myös alueille ja kunnille. Koska puhtaan elinympäristön säilyttäminen kuitenkin edellyttää muutoksia, on järkevämpää luoda edellytykset vesiympäristön hyvän tilan saavuttamiselle. Muussa tapauksessa puhtaasta vedestä on tulevaisuudessa maksettava huomattavasti enemmän. Pitkällä aikavälillä vesistöjen suojeleminen voi tuottaa merkittävän hyödyn.

23. toteaa, että komission arvion mukaan direktiivin täytäntöönpanon tuoma hyöty selittyy etenkin juomaveden käsittelykustannusten vähenemisellä. Prioriteettiaineiden vähentyminen vesiympäristössä vaikuttaa juomaveden ja ruoan kautta ihmisten terveyteen, ja myös terveydenhoitokustannusten väheneminen on laskettava myönteiseksi vaikutukseksi.

II MUUTOSEHDOTUKSET**Muutosehdotus 1**

2 artikla, muutetaan direktiiviä 2008/105/EY: korvataan 3 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Tämän direktiivin 1 artiklan ja direktiivin 2000/60/EY 4 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on sovellettava tämän direktiivin liitteessä 1 olevassa A osassa vahvistettuja ympäristölaatu- ja ympäristöolosuhteiden saavuttamiseksi.</p> <p>Jäsenvaltioiden on sovellettava ympäristölaatu- ja ympäristöolosuhteiden saavuttamiseksi liitteessä I olevassa B osassa säädettyjen vaatimusten mukaisesti. [Huomautus: tätä kohtaa ei muuteta.]</p> <p>2. Jäsenvaltioiden on sovellettava liitteessä I olevan A osan mukaista eliöstöä koskevaa ympäristölaatu- ja ympäristöolosuhteiden saavuttamiseksi liitteessä I olevan A osan aineisiin, joiden numerot ovat 5, 15, 16, 17, 21, 28, 34, 35, 37, 43 ja 44. Muihin aineisiin jäsenvaltioiden on sovellettava liitteessä I olevan A osan mukaista vettä koskevaa ympäristölaatu- ja ympäristöolosuhteiden saavuttamiseksi.</p> <p>--</p>	<p>1. Tämän direktiivin 1 artiklan ja direktiivin 2000/60/EY 4 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden on sovellettava tämän direktiivin liitteessä 1 olevassa A osassa vahvistettuja ympäristölaatu- ja ympäristöolosuhteiden saavuttamiseksi.</p> <p>Jäsenvaltioiden on sovellettava ympäristölaatu- ja ympäristöolosuhteiden saavuttamiseksi liitteessä I olevassa B osassa säädettyjen vaatimusten mukaisesti. [Huomautus: tätä kohtaa ei muuteta.]</p> <p>2. <u>Jäsenvaltioiden on sovellettava aineita 2, 5, 15, 20, 22, 23, 28, ja 34–48 koskevia ympäristölaatu- ja ympäristöolosuhteiden saavuttamiseksi liitteessä I olevan A osan aineisiin, joiden numerot ovat 5, 15, 16, 17, 21, 28, 34, 35, 37, 43 ja 44. Muihin aineisiin jäsenvaltioiden on sovellettava liitteessä I olevan A osan mukaista vettä koskevaa ympäristölaatu- ja ympäristöolosuhteiden saavuttamiseksi.</u></p> <p>23. Jäsenvaltioiden on sovellettava liitteessä I olevan A osan mukaista eliöstöä koskevaa ympäristölaatu- ja ympäristöolosuhteiden saavuttamiseksi liitteessä I olevan A osan aineisiin, joiden numerot ovat 5, 15, 16, 17, 21, 28, 34, 35, 37, 43 ja 44. Muihin aineisiin jäsenvaltioiden on sovellettava liitteessä I olevan A osan mukaista vettä koskevaa ympäristölaatu- ja ympäristöolosuhteiden saavuttamiseksi.</p> <p>--</p>

Perustelu

Ehdotamme, että 3 artiklaan lisätään uusi 2 kohta. Ehdotetun direktiivin mukaan kyseiset aineet olisi otettava huomioon vesipiirien hoitosuunnitelmissa jo vuonna 2015. Koska siihen on enää vähän aikaa, seurantatietoja ei tule olemaan tarpeeksi, jotta niistä saataisiin riittävästi tietoa vesistöjen kuormituksesta ja tilasta. Näin ollen toimenpiteiden suunnittelulta puuttuu pohja. Lisäksi tietämys mahdollisista toimenpiteistä näiden aineiden aiheuttaman kuormituksen vähentämiseksi on nykyään vielä hyvin vähäistä. Tämän vuoksi uusien hoitosuunnitelmien laatimisen määräaika on liian lyhyt, jotta kyseiset aineet voitaisiin ottaa niissä asianmukaisesti huomioon, sillä suunnitelmat on määrä esitellä julkisesti vuoden 2014 lopussa.

Muutosehdotus 2

2 artikla, muutetaan direktiiviä 2008/105/EY: lisätään 8 b artikla – Tarkkailtavien aineiden luettelo, 4 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>4. Jäsenvaltioiden on seurattava tarkkailtavien aineiden luettelon jokaista ainetta tietyillä edustavilla seuranta-aseilla vähintään 12 kuukauden ajan; seuranta on aloitettava kolmen kuukauden kuluessa aineen lisäämisestä tarkkailtavien aineiden luetteloon.</p> <p>Jokaisen jäsenvaltion on valittava vähintään yksi asema keskimäärin 15 000 km²:n laajuista maantieteellistä aluetta kohti kuitenkin niin, että jokaisessa jäsenvaltiossa on vähintään yksi asema.</p> <p>Edustavien asemien ja kunkin aineen seurantatiheyden ja -ajoituksen valinnassa jäsenvaltioiden on otettava huomioon aineen käyttötavat. Seurantatiheyden on oltava vähintään yksi kerta vuodessa.</p>	<p>4. Jäsenvaltioiden on seurattava tarkkailtavien aineiden luettelon jokaista ainetta tietyillä edustavilla seuranta-aseilla vähintään 12 kuukauden ajan; seuranta on aloitettava kolmen 12 kuukauden kuluessa aineen lisäämisestä tarkkailtavien aineiden luetteloon.</p> <p>Jokaisen jäsenvaltion on valittava vähintään yksi asema <u>ot-taen huomioon vaikutuspiirissään sijaitsevan maantieteellisen alueen sekä suuntaa-antavan arvon keskimäärin 15 000 km²:n laajuista maantieteellistä aluetta kohti kuitenkin niin, että jokaisessa jäsenvaltiossa on vähintään yksi asema. Tarkkailtavien aineiden luetteloon sisältyvien aineiden seurannan järjestämisessä jäsenvaltiot voivat hyödyntää myös valtioidenvälistä yhteistyötä.</u></p> <p>Edustavien asemien ja kunkin aineen seurantatiheyden ja -ajoituksen valinnassa jäsenvaltioiden on otettava huomioon <u>tuotantomäärien valvonta, aineen</u> käyttötavat, <u>pitoi-suudet sekä ympäristövaikutukset</u>. Seurantatiheyden on oltava vähintään yksi kerta vuodessa.</p>

Perustelu

Direktiiviin 2008/105/EY lisättävässä 8 b artiklassa tarkoitetun luettelon aineiden seuranta tulisi komission nykyisen ehdotuksen mukaan aloittaa hyvin pian luetteloon lisäämisen jälkeen. Koska jäsenvaltioilla ei ole riittävästi tietoa tulevan seurannan yksityiskohdista, kolmen kuukauden aikana olisi hyvin vaikeaa laatia talousarvio, varmistaa rahoitus, tehdä hankintasopimukset, ottaa näytteet ja analysoida ne asianmukaisin menetelmin.

Tarkkailtavien aineiden luetteloon sisältyvien aineiden seurannassa on järkevää ja tarpeellista tehdä yhteistyötä – erityisesti rajatylittävien vesistöjen kohdalla. Muussa tapauksessa käytettäisiin kohtuuttomasti varoja uusien analysointimenetelmien kehittämiseen. Yhdessä järjestetty seuranta ja analysointi olisi taloudellisesti järkevämpää, ja lisäksi analyysien tulokset olisivat vertailukelpoisempia. Yhteistyömahdollisuuksien luominen ei estäisi jäsenvaltioita perustamasta omia seuranta-aseimia. Yhteisesti järjestettyjä analyseja voidaan vertailla uskottavammin.

Muutosehdotus 3

2 artikla, muutetaan direktiiviä 2008/105/EY: lisätään 8 b artikla – Tarkkailtavien aineiden luettelo, 5 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>5. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle selvitys 4 kohdan mukaisesti tehdyistä seurantatuloksista 18 kuukauden kuluessa aineen lisäämisestä tarkkailtavien aineiden luetteloon ja sen jälkeen 12 kuukauden välein niin kauan, kun aine on luettelossa. Selvityksessä on oltava tiedot aseman edustavuudesta ja seurantastrategiasta.</p>	<p>5. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle selvitys 4 kohdan mukaisesti tehdyistä seurantatuloksista 18 24 kuukauden kuluessa aineen lisäämisestä tarkkailtavien aineiden luetteloon ja sen jälkeen 12 kuukauden välein niin kauan, kun aine on luettelossa. Selvityksessä on oltava tiedot aseman edustavuudesta, ja seurantastrategiasta <u>ja tarvittaessa valtioidenvälisestä yhteistyöstä.</u></p>

Perustelu

Mikäli muutosehdotus 1 hyväksytään, on pidennettävä vastaavasti myös selvityksen laatimisen määräaikaa.

Muutosehdotus 4

3 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään ⁽²⁶⁾ . Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisena nämä säännökset sekä kyseisiä säännöksiä ja tätä direktiiviä koskeva vastaavuustaulukko.	1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään ⁽²⁶⁾ . Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisena nämä säännökset sekä kyseisiä säännöksiä ja tätä direktiiviä koskeva vastaavuustaulukko.
⁽²⁶⁾ 12 kuukautta tämän direktiivin antamisen jälkeen.	⁽²⁶⁾ 12 24 kuukautta tämän direktiivin antamisen jälkeen.

Perustelu

Euroopan unionin tasolla laaditun ehdotuksen yleinen vaikutustenarviointi ei anna mahdollisuutta arvioida tarkemmin jäsenvaltioissa voimaan saatettavan lainsäädännön vaikutuksia. Jäsenvaltioiden sisäisten säädösten vaikutusten todellinen selvittäminen edellyttää käytännön kenttätutkimuksia, jotka vaativat 24–36 kuukautta aikaa ja merkittävää taloudellista panosta. Uusien tunnistamisenettelyiden kehittäminen vie aikaa ja aiheuttaa merkittäviä kustannuksia. Ehdotuksen vaatimukset on helpompi täyttää, jos syntyvät kustannukset voidaan jakaa pitemmälle aikavälille.

Bryssel 30. marraskuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Euroopan kulttuuripääkaupungit (2020–2033)”

(2013/C 17/15)

ALUEIDEN KOMITEA

- kannattaa varauksettomasti Euroopan kulttuuripääkaupunki -aloitteen jatkamista, sillä se heijastaa Euroopan kulttuurisen rikkauden koko kirjoa ja edistää kansalaisten osallistumisen kautta yhteisen eurooppalaisen kulttuurialueen kehittymistä pitkällä aikavälillä.
- korostaa, että ehdokaskaupunkien on kehitettävä paikallisten ja alueellisten resurssien pohjalta erityinen kulttuuriohjelma ja varustettava se vahvalla eurooppalaisella ulottuvuudella. Tämänkaltaisen ohjelmakehityksen tulisi perustua tehokkaaseen pitkän aikavälin strategiseen suuntautumiseen ja mahdollistaa aloitteen vuoden pituisen keston ylittäviä positiivisia vaikutuksia kulttuurialan ja kyseisen paikkakunnan hyväksi.
- toivoo kaikenikäisten yhteiskunnallisten, uskonnollisten ja etnis-kulttuuristen ryhmien aktiivista mukaan ottamista sekä kulttuuriohjelman valmisteluun että sen toteutukseen. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää nuoriin, jotta voidaan parantaa heidän mahdollisuuksiaan osallistua kulttuurielämään.
- pitää tarpeellisena, että mukaan otetaan kulttuuripääkaupunkia ympäröivä alue ja myös laajempi lähialue, jotta voidaan mahdollistaa yhteen kuuluvien ja usein myös jäsenvaltioiden rajat ylittävien maantieteellisten alueiden osallistuminen.
- viittaa etuihin, jotka syntyvät alueiden komitean keskeisestä roolista tämän aloitteen yhteydessä. Se edellyttää vähintään yhden alueiden komitean valitun jäsenen kutsumista ja osallistumista eurooppalaiseen raatiin.

Esittelijä	Elisabeth VITOUCH (AT, PSE), Wienin kaupunginvaltuuston jäsen
Viiteasiakirja	Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtumaa koskevasta unionin toiminnasta vuosiksi 2020–2033
	COM(2012) 407 final

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Yleinen tausta

1. kannattaa Euroopan kulttuuripääkaupunki -aloitetta, jota se pitää yhtenä EU:n kunnianhimoisimmista, laajakantoisimmista ja tehokkaimmista kulttuurialan toimenpiteistä, jotka ilmentävät paikallisen, alueellisen, kansallisen ja eurooppalaisen kulttuurikehityksen rikkautta, moninaisuutta ja yhtäläisyyksiä.
2. kannattaa varauksettomasti aloitteen jatkamista, sillä se heijastaa Euroopan kulttuurisen rikkauten koko kirjoa ja edistää kansalaisten osallistumisen kautta yhteisen eurooppalaisen kulttuurialueen kehittymistä pitkällä aikavälillä.
3. viittaa etuihin, jotka syntyvät alueiden komitean keskeisestä roolista tämän aloitteen yhteydessä. Se edellyttää vähintään yhden alueiden komitean valitun jäsenen kutsumista ja osallistumista eurooppalaiseen raatiin.
4. kiittää Euroopan komission ehdotuksen valmistelua ja on tyytyväinen siihen, että AK:n aiheesta "Euroopan kulttuuripääkaupunki -aloitteen tulevaisuus" antamassa oma-aloitteisessa lausunnossa ⁽¹⁾ esille nostetut paikalliset ja alueelliset näkökohdat on otettu pitkälti huomioon, mikä helpottaa paikallis- ja alueviranomaisten aktiivista osallistumista.
5. muistuttaa, että Euroopan unionilla on SEUTin 6 artiklan mukaan kulttuurialalla valta toteuttaa toimia ainoastaan jäsenvaltioiden toimien tukemiseksi, yhteensovittamiseksi tai täydentämiseksi ja että perussopimuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaan se on veloitettu kunnioittamaan kulttuuriensa ja kieltensä rikkautta ja monimuotoisuutta sekä huolehtimaan Euroopan kulttuuriperinnön vaalimisesta ja kehittämisestä.
6. toteaa, että ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen. Alueiden komitea korostaa, että toissijaisuudella ja toimivallan muodolla on oltava vaikutuksia myös ehdotettuun menettelyyn (esimerkiksi eurooppalaisen raadin kokoonpanoon, nimittämiseen ja kriteereihin), jotta sopimusten henki täyttyy asianmukaisella tavalla.

⁽¹⁾ CdR 191/2011 fin.

Yleiset huomautukset

7. korostaa, että ehdokaskaupunkien on kehitettävä paikallisten ja alueellisten resurssien pohjalta erityinen kulttuuriohjelma ja varustettava se vahvalla eurooppalaisella ulottuvuudella. Tämänkaltaisen ohjelmakehityksen tulisi perustua tehokkaaseen pitkän aikavälin strategiseen suuntautumiseen ja mahdollistaa aloitteen vuoden pituisen keston ylittäviä positiivisia vaikutuksia kulttuurialan ja kyseisen paikkakunnan hyväksi.
8. toivoo kaikenikäisten yhteiskunnallisten, uskonnollisten ja etnis-kulttuuristen ryhmien aktiivista mukaan ottamista sekä kulttuuriohjelman valmisteluun että sen toteutukseen. Erityistä huomiota tässä tulisi kiinnittää nuoriin, jotta voidaan parantaa heidän mahdollisuuksiaan osallistua kulttuurielämään.
9. vahvistaa kantansa, jonka mukaan erityisesti kulttuurienvälisen vuoropuhelun ajatus voi yhdessä sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden kanssa edistää yksityisen, sosiaalisen ja yhteiskunnallisen elämän perusarvojen – kuten solidaarisuuden, vastuullisuuden, suvaitsevaisuuden ja kunnioituksen – välittämistä. ⁽²⁾ Tällaisella painopisteiden asettelulla voidaan edistää kulttuuritaustaltaan erilaisten yksilöiden ja ryhmien kykyä kommunikoida keskenään ja elää yhdessä solidaarisesti eurooppalaisten arvojen pohjalta.
10. katsoo, että aloite tukee myös pitkällä aikavälillä tehokkaasti paikallista ja alueellista kulttuuri- ja luovaa taloutta, ja korostaa samalla eurooppalaisen kulttuuri- ja taidetuotannon sekä sen välittämisen ja vastaanoton itseisarvoa.
11. korostaa, että hanke edellyttää monivuotista tiivistä valmistelu-aikaa ja asiantuntijapanosta (suositusten laatiminen, arviointi ja seuranta) sekä myös aloitteen keston säilyttämistä kokonaisen vuoden pituisena. Alueiden komitea pitää tässä yhteydessä tervetulleena uudistusta, jonka mukaan kyseinen kaupunki suorittaa arvioinnin itse, mutta EU:n tuella.
12. kannattaa ehdotettua valintaprosessin kaksivaiheisuutta, joista ensimmäinen perustuu EU:n jäsenvaltioiden väliseen vuorotteluun. Se antaa kaupungeille ja alueille kaikissa jäsenvaltioissa yhtäläiset hakumahdollisuudet ja varmistaa valinnan tasapuolisen maantieteellisen jakautumisen EU:n sisällä.

⁽²⁾ CdR 191/2011 fin.

13. pitää tärkeänä, että kulttuuripääkaupunki toteuttaa pitkän aikavälin strategiaa. Strategian menestyminen riippuu mm. kaikkien tasojen poliittisesta tuesta, hyvästä hallintotavasta kaikilla aloilla, taiteellisesti riippumattomien johtajien nimittämisestä ja asiamukaisten määrärahojen luotettavasta monivuotisesta osoittamisesta.

14. suosittaa erityisiä ponnisteluja ja toimenpiteitä hyvin monien kaupunkien ja alueiden kannustamiseksi osallistumaan hakuprosessiin.

15. kannattaa sen korostamista, että tapahtuma on Euroopan unionin aloite. Tämän tulisi kuulua pakollisena osana valitun kulttuuripääkaupungin tiedotusstrategiaan.

16. pitää tarpeellisena, että mukaan otetaan kulttuuripääkaupunkia ympäröivä alue ja myös laajempi lähialue, jotta voidaan mahdollistaa yhteen kuuluvien ja usein myös jäsenvaltioiden rajat ylittävien maantieteellisten alueiden osallistuminen.

17. toivoo, että Euroopan komissio kannustaa kerryttämään kokemuspääomaa, jota on saatu Euroopan kulttuuripääkaupungeista niiden kansainvälisissä ja rajat ylittävissä ulottuvuuksissa, koska yhtäältä kulttuuripääkaupungit toimivat kansainvälisillä foorumeilla ja koska lisäksi yhä useammat kulttuuripääkaupunki-käsitteet sisältävät keskeisen rajat ylittävän osa-alueen.

18. pitää kulttuuripääkaupunkialoitetta myös mahdollisena panoksena eurooppalaiseen naapuruuspolitiikkaan sekä suhteisiin muiden eurooppalaisten valtioiden kanssa, koska se mahdollistaa kulttuurisen yhteistyön vahvistamisen EU:n sisällä, mutta sen lisäksi edistää myös EU:n ja sen itäisten ja eteläisten naapurimaiden välisten suhteiden tiivistämistä, jonka tavoitteena on hyvinvoinnin, vakauden ja turvallisuuden edistäminen EU:n ulkorajoilla. Näin ollen tulisi olla mahdollista, että aloitteeseen osallistuu ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden kaupunkien lisäksi myös Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvien maiden ja EFTA-maiden kaupungeja.

19. suosittaa synergioiden optimaalista hyödyntämistä, jotta kaikkia käytettävissä olevia rahoituslähteitä voidaan käyttää parhaalla mahdollisella tavalla. Tässä yhteydessä komitea toivoo, että kehitetään luotettava mekanismi, joka mahdollistaa aloitteen vastavuoroisen tukemisen eri EU-tukiohjelmien puitteissa.

20. pitää tervetulleena mahdollisuutta jättää nimitys tekemättä, ellei asianmukaiset edellytykset täyttäviä kaupungeja asetu ehdokkaiksi.

Artikloja koskevat huomautukset

5 artikla – Kriteerit

21. kannattaa seikkaperäisten, selkeiden ja ymmärrettävien valintakriteereiden laatimista, sillä ne tarjoavat mahdollisille ha-

kijoille suurempaa turvaa valmisteluissa ja mahdollistavat tavoiteasettelun parantamisen myötä myös pitkän aikavälin strategioiden toteuttamisen.

22. katsoo, että on erityisen tärkeää luoda uusia ja pitkäkestoisia toimenpiteitä, jotta eri yhteiskunnalliset ryhmät – erityisesti nuoret, marginaaliryhmät ja muita heikommassa asemassa olevat sekä vähemmistöt – voivat osallistua kulttuuritoimintaan. Erityishuomiota on myös kiinnitettävä siihen, että ohjelmatarjontaa mahdollistaa vammaisten ja ikääntyneiden osallistuminen.

23. muistuttaa, etteivät kriteerit saa johtaa siihen, että Euroopan unioni vaikuttaisi – välillisestikään – kulttuuriseen sisältöön.

6 artikla – Eurooppalainen raati ja 11 artikla – Nimeäminen

24. korostaa eurooppalaisen raadin merkitystä ja suhtautuu kriittisesti Euroopan komission ehdottamiin, raadin jäsenen valintaan liittyviin uudistuksiin. Komitea vastustaa nimenomaan raadin jäsenen ennakkokarsintaa sekä kyseessä olevaa jäsenvaltiota edustavan jäsenen täydellistä poisjättämistä.

25. korostaa, että päätösehdotuksessa esitetty uusi menettely, jossa kulttuuripääkaupungin nimeää Euroopan komissio (kun sen aiemmin teki neuvosto), tuo mukanaan nimenomaan sen riskin, että jäsenvaltioiden symbolinen ja aineellinen samastuminen tähän aloitteeseen ja sen hyväksyntä kärsii.

26. ehdottaa siksi, että tähänastinen eurooppalaisen raadin jäsenen valintamenettely säilytetään mukautetussa muodossa. Lisäksi neuvoston tulisi myös tulevaisuudessa toimia kulttuuripääkaupungin nimeävänä tahona.

10 artikla – EU:n ulkopuolisia maita koskevat säännökset

27. katsoo, että ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden kaupunkien lisäksi aloitteen tulisi olla avoin myös muiden eurooppalaisten maiden (EFTA-maiden ja Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvien maiden) kaupunkien osallistumiselle.

28. usko, että EU:n rahoitusosuuden jokaiseen kulttuuripääkaupunki-hankkeeseen muodostavan Melina Mercouri -palkinnon lisäksi tulisi tarkastella tarkemmin myös muita rahoitusmahdollisuuksia, kuten täydentävyyttä muiden EU-rahastojen kanssa ja innovatiivisen rahoituksen hyödyntämistä mm. Euroopan investointipankin kautta.

29. vaatii jäsenvaltioiden kaupunkien yhtäläistä kohtelua ajatellen, että jokainen kaupunki osallistuu aikavälillä 2020–2033 vain kerran ehdokasmaille ja mahdollisille ehdokasmaille, Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluville maille ja EFTA-maille suunnattuun kilpailuun.

II MUUTOSEHDOTUKSET

Muutosehdotus 1

3 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden kaupungeilla on myös oltava mahdollisuus hakea Euroopan kulttuuripääkaupungin asemaa avoimella kilpailulla, joka järjestetään kolmen vuoden välein rinnakkain kahdessa jäsenvaltiossa järjestettävien kilpailujen kanssa liitteessä esitetyn kalenterin mukaisesti.</p> <p>Ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden kaupungeja koskevat erityissäännökset annetaan 10 artiklassa.</p>	<p>Ehdokasmaiden, ja mahdollisten ehdokasmaiden, EFTA:n kuuluvien Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvien maiden ja EFTA-maiden, eurooppalaisen naapuruusalueen maiden ja Sveitsin valaliiton kaupungeilla on myös oltava mahdollisuus hakea Euroopan kulttuuripääkaupungin asemaa avoimella kilpailulla, joka järjestetään kolmen vuoden välein rinnakkain kahdessa jäsenvaltiossa järjestettävien kilpailujen kanssa liitteessä esitetyn kalenterin mukaisesti.</p> <p>Ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden Näitä kaupungeja koskevat erityissäännökset annetaan 10 artiklassa.</p>

Perustelu

Osallistujien rajaaminen erikseen tukiohjelman tai aloitteen mukaisesti ei vaikuta järkevältä. Siksi ehdotetaan osallistuvien maiden piiriin laajentamista.

Muutosehdotus 2

4 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Euroopan kulttuuripääkaupungin asemaa koskevaan kilpailuun voivat osallistua ainoastaan kaupungit. Ehdokaskaupungit saavat ottaa mukaan toimintaan ympäröivät alueet. Hakemukset on kuitenkin tehtävä johtavan kaupungin nimellä, ja jos se valitaan, kulttuuripääkaupungin asema myönnetään tälle kaupungille.</p>	<p>Euroopan kulttuuripääkaupungin asemaa koskevaan kilpailuun voivat osallistua ainoastaan kaupungit. Ehdokaskaupungit saavat ottaa mukaan toimintaan lähialueet ja ympäröivät laajemmat alueet. Hakemukset on kuitenkin tehtävä johtavan kaupungin nimellä, ja jos se valitaan, kulttuuripääkaupungin asema myönnetään tälle kaupungille.</p>

Perustelu

Toimintaan tulisi voida ottaa mukaan lähialueet ja ympäröivät laajemmat alueet.

Muutosehdotus 3

5 artiklan 5 kohdan b alakohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>uusien ja kestävien mahdollisuuksien luominen laajoille kansalaispiireille, jotta he voivat osallistua kulttuuritoimintaan, erityisesti nuoret ja syrjäytyneet ja muita heikommassa asemassa olevat, mukaan lukien vähemmistöt. Eri-tyishuomiota on myös kiinnitettävä mahdollisuuksien mukaan siihen, että vammaiset ja iäkkäät pystyvät osallistumaan toimintaan;</p>	<p>uusien ja kestävien mahdollisuuksien luominen laajoille kansalaispiireille, jotta he voivat osallistua kulttuuritoimintaan, erityisesti nuoret ja syrjäytyneet ja muita heikommassa asemassa olevat, mukaan lukien vähemmistöt. Eri-tyishuomiota on myös kiinnitettävä mahdollisuuksien mukaan siihen, että vammaiset ja iäkkäät pystyvät osallistumaan toimintaan;</p>

Perustelu

Vammaisten ja iäkkäiden osallistumista ei tulisi rajoittaa jo lähtökohtaisesti.

Muutosehdotus 4

6 artiklan 1–3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>1. Perustetaan puolueeton eurooppalainen asiantuntijaraati, jäljempänä 'eurooppalainen raati', joka toteuttaa valinta- ja seurantamenettelyt.</p> <p>2. Eurooppalaisessa raadissa on 10 jäsentä. Heidän on oltava unionin kansalaisia. Heidän on oltava puolueettomia asiantuntijoita, joilla on merkittävää kokemusta ja asiantuntemusta kulttuurialalta, kaupunkien kulttuuritarjonnan kehittämisestä tai Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtuman järjestämisestä. Heidän on myös pystyttävä omistamaan asianmukainen määrä työpäiviä vuodessa eurooppalaisen raadin toimintaan.</p> <p>Komissio valitsee alustavasti joukon mahdollisia raadin jäseniä kiinnostuksenilmaisupyynnön järjestämisen jälkeen. Tämän jälkeen Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio valitsevat kukin kolme asiantuntijaa tästä joukosta ja nimittävät nämä omien menettelyjensä mukaisesti. Alueiden komitea valitsee yhden asiantuntijan ja nimittää hänet omien menettelyjensä mukaisesti.</p> <p>Kunkin toimielimen ja elimen on pyrittävä varmistamaan, että sen nimittämien asiantuntijoiden pätevyudet täydentävät toisiaan mahdollisimman hyvin ja että nämä asiantuntijat valitaan laajalta maantieteelliseltä alueelta.</p> <p>Eurooppalainen raati nimeää puheenjohtajansa.</p> <p>3. Eurooppalaisen raadin jäsenet nimitetään kolmeksi vuodeksi. Tästä poiketen tämän päätöksen mukaisesti perustettavan ensimmäisen raadin osalta kuitenkin Euroopan parlamentti nimittää valitsemansa kolme asiantuntijaa kolmeksi vuodeksi, neuvosto yhdeksi vuodeksi, komissio kahdeksi vuodeksi ja alueiden komitea yhdeksi vuodeksi, jotta raadin jäsenet voidaan vaihtaa vaiheittain ja välttää näin kokemuksen ja osaamisen menetys, joka olisi seurauksena, jos kaikki jäsenet korvattaisiin samanaikaisesti.</p>	<p>1. Perustetaan puolueeton eurooppalainen <u>asiantuntijaraati</u>, jäljempänä 'eurooppalainen raati', joka toteuttaa valinta- ja seurantamenettelyt.</p> <p>2. Eurooppalaisessa raadissa on <u>11+0</u> jäsentä. Heidän on oltava unionin kansalaisia. <u>Heidän on oltava puolueettomia asiantuntijoita, joilla on merkittävää</u> <u>Heillä on oltava</u> kokemusta ja asiantuntemusta kulttuurialalta, <u>paikallisen, alueellisen tai kaupunkitason kaupunkien</u> kulttuuritarjonnan kehittämisestä tai Euroopan kulttuuripääkaupunki -tapahtuman järjestämisestä. Heidän on myös pystyttävä omistamaan <u>asianmukainen määrä työpäiviä vuodessa riittävästi aikaa</u> eurooppalaisen raadin toimintaan.</p> <p><u>Komissio valitsee alustavasti joukon mahdollisia raadin jäseniä kiinnostuksenilmaisupyynnön järjestämisen jälkeen. Tämän jälkeen Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio valitsevat kukin kolme jäsentä asiantuntijaa tästä joukosta ja nimittävät nämä omien menettelyjensä mukaisesti. Alueiden komitea valitsee yhden asiantuntijan jäsenen ja nimittää hänet omien menettelyjensä mukaisesti. Asianomainen jäsenvaltio nimittää yhden jäsenen komissiota kuullen. Mikäli kyseessä on 10 artiklan mukainen valtio, kyseinen paikka täytetään komission nimittämällä jäsenellä.</u></p> <p>Kunkin toimielimen ja elimen on pyrittävä varmistamaan, että sen nimittämien <u>asiantuntijoiden jäsenten</u> pätevyudet täydentävät toisiaan mahdollisimman hyvin ja että nämä <u>asiantuntijat jäsenet</u> valitaan laajalta maantieteelliseltä alueelta.</p> <p>Eurooppalainen raati nimeää puheenjohtajansa.</p> <p>3. <u>Euroopan parlamentin, neuvoston, komission ja alueiden komitean valitsemat</u> Eurooppalaisen raadin jäsenet nimitetään <u>kolmeksi neljäksi</u> vuodeksi. Tästä poiketen tämän päätöksen mukaisesti perustettavan ensimmäisen raadin osalta kuitenkin <u>Euroopan parlamentti nimittää valitsemansa kolme asiantuntijaa kolmeksi vuodeksi, neuvosto nimittää valitsemansa kolme jäsentä kahdeksi yhdeksi vuodeksi, ja komissio kahdeksi kolmeksi vuodeksi ja alueiden komitea yhdeksi vuodeksi,</u> jotta raadin jäsenet voidaan vaihtaa vaiheittain ja välttää näin kokemuksen ja osaamisen menetys, joka olisi seurauksena, jos kaikki jäsenet korvattaisiin samanaikaisesti.</p>

Perustelu

AK suhtautuu kriittisesti siihen, että komissio suorittaa raadin jäsenten alustavan valinnan. Ehdotetaan tähänastisen järjestelmän säilyttämistä pienin muutoksin. Hyväksi on osoittautunut myös asianomaisen jäsenvaltion edustus valintaraadissa.

Muutosehdotus 5

10 artiklan 1, 2 ja 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Ehdokasmaita ja mahdollisia ehdokasmaita koskevat säännökset</p> <p>1. Komissio vastaa kilpailun järjestämisestä kaupunkien välillä ehdokasmaissa ja mahdollisissa ehdokasmaissa.</p> <p>2. Komissio julkaisee Euroopan unionin virallisessa lehdessä hakemuspöytäkirjan kuusi vuotta ennen kulttuuripääkaupunkivuoden alkamista. Hakemuspöytäkirjaan voivat osallistua kaupungit kaikissa ehdokasmaissa ja mahdollisissa ehdokasmaissa edellyttäen, että kyseiset maat osallistuvat Luova Eurooppa -ohjelmaan tai myöhempiin unionin kulttuuriohjelmiin hakemuspöytäkirjan julkaisupäivänä.</p> <p>Jotta tilanne olisi tasapuolinen jäsenvaltioiden kaupunkien kannalta, kullakin kaupungilla on kuitenkin oikeus osallistua vain yhteen kilpailuun ehdokasmaissa ja mahdollisissa ehdokasmaissa vuosina 2020–2033, eikä saa olla mahdollista, että kaupunki, joka on osallistunut tällaiseen kilpailuun, osallistuisi johonkin myöhempään kilpailuun samalla kaudella uudessa jäsenvaltiossa 3 artiklan 2 kohdassa annettujen sääntöjen mukaisesti.</p> <p>Jotta tilanne olisi tasapuolinen myös jäsenvaltioiden kannalta, kukin ehdokasmaa tai mahdollinen ehdokasmaa voi toimia kulttuuripääkaupungin isäntämaana ainoastaan kerran vuosina 2020–2033. Sen vuoksi kaupungit maista, joissa on jo ollut kulttuuripääkaupunki, eivät saa osallistua myöhempään kilpailuun samalla kaudella.</p> <p>3. Edellä 4 artiklassa vahvistettuja edellytyksiä ja 5 artiklassa vahvistettuja kriteereitä sovelletaan ehdokasmaitiin ja mahdollisiin ehdokasmaitiin.</p>	<p>Ehdokasmaita ja mahdollisia ehdokasmaita Muita maita koskevat säännökset</p> <p>1. Komissio vastaa kilpailun järjestämisestä kaupunkien välillä ehdokasmaissa, ja mahdollisissa ehdokasmaissa, <u>ETA:n kuuluvissa Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvissa maissa ja EFTA-maissa, eurooppalaisen naapuruusalueen maissa ja Sveitsin valaliitossa.</u></p> <p>2. Komissio julkaisee Euroopan unionin virallisessa lehdessä hakemuspöytäkirjan kuusi vuotta ennen kulttuuripääkaupunkivuoden alkamista. <u>Hakemuspöytäkirjaan voivat osallistua kaupungit kaikissa ehdokasmaissa ja mahdollisissa ehdokasmaissa edellyttäen, että kyseiset maat osallistuvat Luova Eurooppa -ohjelmaan tai myöhempiin unionin kulttuuriohjelmiin hakemuspöytäkirjan julkaisupäivänä.</u></p> <p>Jotta tilanne olisi tasapuolinen jäsenvaltioiden kaupunkien kannalta, kullakin kaupungilla on kuitenkin oikeus osallistua vain yhteen kilpailuun ehdokasmaissa, <u>ETA:n kuuluvissa Euroopan naapuruuspolitiikan piiriin kuuluvissa maissa ja EFTA-maissa, eurooppalaisen naapuruusalueen maissa ja Sveitsin valaliitossa</u> vuosina 2020–2033, eikä saa olla mahdollista, että kaupunki, joka on osallistunut tällaiseen kilpailuun, osallistuisi johonkin myöhempään kilpailuun samalla kaudella uudessa jäsenvaltiossa 3 artiklan 2 kohdassa annettujen sääntöjen mukaisesti.</p> <p>Jotta tilanne olisi tasapuolinen myös jäsenvaltioiden kannalta, kukin <u>näistä maista</u> ehdokasmaa tai mahdollinen ehdokasmaa voi toimia kulttuuripääkaupungin isäntämaana ainoastaan kerran vuosina 2020–2033. Sen vuoksi kaupungit maista, joissa on jo ollut kulttuuripääkaupunki, eivät saa osallistua myöhempään kilpailuun samalla kaudella.</p> <p>3. <u>Näihin maihin sovelletaan</u> Edellä 4 artiklassa vahvistettuja edellytyksiä ja 5 artiklassa vahvistettuja kriteereitä sovelletaan ehdokasmaitiin ja mahdollisiin ehdokasmaitiin. <u>Taloudellisen ylikuormittumisen välttämiseksi komissio voi yhteisymmärryksessä kyseisten maiden kanssa tehdä asianmukaisia muutoksia ja lyhentää esimerkiksi ohjelman kestoa.</u></p>

Perustelu

Osallistujien rajaaminen erikseen tukiohjelman tai aloitteen mukaisesti ei vaikuta järkevältä. Siksi ehdotetaan osallistuvien maiden piiriin laajentamista. Taloudellista ylikuormittumista tulisi välttää räätälöidyillä ratkaisuilla.

Muutosehdotus 6

11 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Komissio nimeää virallisesti Euroopan kulttuuripääkaupungit antamalla täytäntöönpanosäädöksiä ottaen asianmukaisesti huomioon eurooppalaisen raadin suositukset. Komissio ilmoittaa suorittamastaan nimeämisestä Euroopan parlamentille, neuvostolle ja alueiden komitealle.</p>	<p>Komissio nimeää virallisesti Euroopan kulttuuripääkaupungit antamalla täytäntöönpanosäädöksiä ottaen asianmukaisesti huomioon eurooppalaisen raadin suositukset. Komissio ilmoittaa suorittamastaan nimeämisestä Euroopan parlamentille, neuvostolle ja alueiden komitealle.</p> <p>1. <u>Komissio ehdottaa yhteisymmärryksessä kyseisten jäsenvaltioiden kanssa kaupunkia Euroopan kulttuuripääkaupungiksi nimeämistä varten. Komissio ilmoittaa asiasta Euroopan parlamentille, neuvostolle ja alueiden komitealle viimeistään neljä vuotta ennen tapahtuman suunniteltua alkamista.</u></p> <p><u>Ilmoitukseen on liitettävä ehdotuksen perustelu, joka pohjautuu eurooppalaisen raadin raporteihin.</u></p> <p><u>Ehdotuksessa on otettava huomioon eurooppalaisen raadin antamat suositukset.</u></p> <p>2. <u>Euroopan parlamentti voi antaa komissiolle lausunnon viimeistään kolmen kuukauden kuluessa ehdotuksen saapumisesta.</u></p> <p>3. <u>Neuvosto nimeää Euroopan parlamentin lausunnon ja eurooppalaisen raadin kertomuksiin pohjautuvien perustelujen pohjalta annetusta komission suosituksesta asianomaiset kaupungit virallisesti Euroopan kulttuuripääkaupungeiksi siksi vuodeksi, joksi niitä on ehdotettu.</u></p>

Perustelu

Kulttuuripääkaupungiksi nimeämisen merkityksen vuoksi on perusteltua, että sen tekee neuvosto. SEUTin 291 artiklan 2 kohdassa määrätään nimenomaan, että asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa neuvostolle voidaan siirtää täytäntöönpanovaltaa.

Bryssel 30 päivänä marraskuuta 2012

*Alueiden komitean
puheenjohtaja*
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO

TILAUSHINNAT 2013 (ilman ALV:a, sisältää normaalit lähetyskulut)

Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	1 300 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, paperipainos, vuosittainen DVD	22 EU:n virallista kieltä	1 420 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L-sarja, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	910 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, kuukausittainen (kumulatiivinen) DVD	22 EU:n virallista kieltä	100 euroa/vuosi
Virallisen lehden täydennysosa (S-sarja), tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat, DVD, ilmestyy kerran viikossa	Monikielinen: 23 EU:n virallista kieltä	200 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, C-sarja – kilpailut	Kilpailua koskevilla kielillä	50 euroa/vuosi

Euroopan unionin virallisilla kielillä ilmestyvästä *Euroopan unionin virallisesta lehdestä* on tilattavissa 22 eri kieliversiota. Tilaus käsittää L-sarjan (Lainsäädäntö) ja C-sarjan (Tiedonantoja ja ilmoituksia).

Jokainen kieliversio tilataan erikseen.

Virallisessa lehdessä L 156 18. kesäkuuta 2005 julkaistun neuvoston asetuksen (EY) N:o 920/2005 mukaan velvollisuus laatia kaikki säädökset iirin kielellä ja julkaista ne tällä kielellä ei väliaikaisesti sido Euroopan unionin toimielimiä, joten iirin kielellä julkaistavat viralliset lehdet ovat myynnissä erikseen.

Virallisen lehden täydennysosan (S-sarja – tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat) tilaukseen sisältyvät kaikki 23 virallista kieliversiota yhdellä monikielisellä DVD-levyllä.

Euroopan unionin virallisen lehden tilaajat voivat pyynnöstä saada virallisen lehden liitteitä. Tilaajille ilmoitetaan liitteiden ilmestymisestä *Euroopan unionin viralliseen lehteen* sisältyvässä kohdassa ”Huomautus lukijalle”.

Myynti ja tilaukset

Maksulliset julkaisut, kuten *Euroopan unionin virallinen lehti*, ovat tilattavissa jälleenmyyjiltämme. Luettelo jälleenmyyjistä löytyy seuraavasta internetosoitteesta:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_fi.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) on suora ja maksuton portti Euroopan unionin lainsäädäntöön. Sivustolla voi tarkastella *Euroopan unionin virallista lehteä* ja siellä ovat nähtävillä myös sopimukset, lainsäädäntö, oikeuskäytäntö ja lainsäädännön valmisteluasiakirjat.

Lisätietoja Euroopan unionista löytyy osoitteesta: <http://europa.eu>

